

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَلَا تَقْفُ لِلْمُتَّقِلِّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يُغْنِيَ عَنْكَ اللَّهُ لَوْلَهُ الْغِنَى

الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

جناب حاجی نواب محمد رفیع علی خان کرمانی نمبر ۵۵۵۵ لواب شجاع الدولہ آبادی

در مطبعہ نمبر ۱۰۰۰ وایکصد و پنجاه و پنج

اطلاعیہ اگرچہ اس طرح من ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ دار و فرحت کے لیے موجود
اور اسکی دستخط و طبع ہر ایک شان کو عیاں خانہ سے مل سکتی ہے جسکے معانیہ و ملاحظہ سے
مختلفان اسکی حالات کتب کے معلوم کر سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے لیکن خاص اس کتاب
میں سچ کے دو معنوں میں بعض کتب فقہ وغیرہ مذہب امامیہ کی درج کرے ہیں تاکہ جس فن کی
کتاب تہو اس فن کی اور بھی کتب موجودہ کا رخا نہ سے قدر و انون کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو

چہار وہ مجلس مسمی بہ تاریخ الاممہ بنا ہے
روایات مذہب امامیہ از سید وزیر حسین خان

مذہب امامیہ

نہر المصائب - عربی با ترجمہ اردو - کامل تین
جلدیں - مترجمہ ابو محمد عزا فہم علی کرملانی -
اس کتاب مستطاب کو مختلف مقامات کے کتاب
مجموعہ المصائب کی ہر دو مجلس سے منتخب کر کے
باسلوب مرغوب مرتب فرمایا ہے اور اکثر روایات
مختلفات مناسب و دیگر کتب معتبرہ سے اور اضافہ
فرمایا ہیں۔

صاحب سبب - راسے بریلی -
چیل مجلس شہیر مسمی بہ ذائقہ ہائے
سید وزیر حسین صاحب رضوی مشہوری اشاعت
لسان المتیقن - عربی - سناری - اردو
مترجمہ سید محمد تقی صاحب نقوی شاکر جناب
مولوی میر شامعلی صاحب مولن قصبہ سرگودھا
خلع مراد آباد حسین اعمال راد عبد کا ذخیرہ دنیا باب
کتب معتبرہ فقہ مذہب امامیہ کا انتخاب - خلاصہ
روایات مستند - زبدۃ الاحادیث عمدۃ دستور العمل
عابدین یعنی رسالہ مفیدۃ بنوین و نافع شیعان اہل
لہ و لیسین ہجری۔

انارۃ البصائر و کشف السرر - کتاب
عجب مرتبہ کی ہے جو حسین اصول دین مذہب حقہ
اثنا عشری کا بیان نہایت تفصیل و توفیح سے
بدلائل و براہین پر زبان اردو عام فہم تحریر کیا گیا ہے
مصنف اسکے عالم عظیم فاضل کوٹوالی صاحب
شہداء الدولہ دکن الملک حکیم سید فضل علی خان بہار
ہر جگہ ہیں یہ کتاب چار جلد میں کامل و ارفع
و خوشنویسہ تصنیف مصنف غلام حسب تفصیل ذیل
انارۃ البصائر و کشف السرر - کتب دوم
بیان نبوت میں مکتوبہ شہداء حسب مراتب
مذکورہ بالا۔

مواظف جعفری - مصنفہ سید غلام سید رفان
صاحب بہادر -
بعد محمد مندھی فقہ اثنا عشریہ مترجمہ جعفری -
تحفۃ العوام بہ اضافہ چند ابواب مفید بنابر مسائل
مذہب امامیہ -

حلیۃ العرائس - از مولوی امیر علی بنابر مذہب امامیہ

الشُّعْرُ آمِنٌ لَا مِذْلَ لِحَمَنِ

بفضل خالق ذوالکرم دین ایام عینیت انضمام ابیات نظم و شعر کرامت می

دواوردده سلطان محمد شکر کاشانی

مراهم کرده حاجی نواب محمد تقی علیخان کرمانی بمیره نواتیج الدوله بهادر مرام

در مطبع می گرامی منشور شوایع لکھنؤین به طبع گردید

M.A. LIBRARY, A.M.U.

PE12980

دیباچہ دواژدہ بند از ملا مختشم کاشی علیہ الرحمہ مشمولہ کتاب واقعات
ملا مقبل علیہ الرحمہ درمیں جناب امیر المومنین حضرت علی ابن ابی طالب علیہ السلام

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الحمد للہ رب العالمین الصلوۃ والسلام علی رسولہ محمد وآلہ الطیبین الطاہرین المعصومین
الاجمعین اما بعد حضرت خاکیاے مومنین عجمی پر معاصی حاجی نواب محمد تقی علیخان
صاحب کربلائی نبیرۃ نواب شجاع الدولہ بہادر مرحوم چنین گوید کہ بموجب قول مشہور الشعرا
من تلا ما لرحمن این دواژدہ بند از تصنیفات شاعر لاجواب مکرم و معظم جناب ملا مختشم کاشی
علیہ الرحمہ پیش من بود حسب فرمایش مشفق مہربان کر فرمائیے مخلصان مشہور نزدیک دور
جناب ہنسی نو لکھنور صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ لازم و مناسب بود کہ در کتاب واقعات
ملا مقبل علیہ الرحمہ کہ در مطبع طبع شدہ است شامل کروم حق تعالیٰ مقبول فرماید
بجی محمد وآلہ الطیبین الطاہرین المعصومین الاجمعین بر جنتک یا ارحم الراحمین
آمین آمین آمین شمس

نوشتمہ باندہ سیدہ بر فیہ

نویسنده رانیست فردا امید

بسم الله الرحمن الرحيم

دوازده بند از ملاحشم کاشی

اسلام آوار و سگوار بر دایه دین
خاک پسته تو ضیایه دیده اهل یقین
آتش شمع حرمت در دل قندیل عرش
وز بهواسه کوسه تو سر سبز خلیه برین
گر زگر و عنبرین آستان دهم زند
از خطایه خویشین خونا بگرد و شکستین
رفت ایوان جایت نامبر ان راتازین
مردم هم به نایب آسمان درگاه ترا
اب زون نیم و کوش خاک درگاه ترا
رفته گریه آستان کشتان از آستین
سستق به باز رفت خوان قلمه ترا
گر گرس رانی نماید شهر روح الامین
مردم جایت ز چو باخت سلیمان آورد
به هزار شهر شکون یک لخت گردشاندین
کی شود سر سبز بچو کشت از سنبله
تا فلک از زمین جودت نگر و خوشمین

دوازده بند از ملاحشم کاشی علیه الرحمه

انبیایین از وجودت داد و در عالم خبر
اولیای نقش نامت حوز جان در دل یقین
بر زمین در گم تو اسامیه نادر
از ادب پیوسته قطب آسمان ساید چین
تا اوم جان بخش تو اوجای دین و ده کرد
خضر کفایت احسن و عیسی از فلک صد فرین
یا امیر المؤمنین بلغراسه مشورترا
مردم در دیده ساز و جاسه مشورترا

بند دوم

دستگیر و دجهانم نیست جز لطف تو کس
اسه بوقت یکبسی کس او دفر یا درس
با کل و امانده زیر آسمان افتاده ام
نیست غیر از اشک گرم و آه مردم تنفس
کوه و طرح صید و ام و گیمینوا
کوه از لعل امل پاینده رنجیر جوس
گناه از جوم نامراد که در باب افتاده ام
از جوم نامراد که در باب افتاده ام
ماز خود یاس دارم لشکر غمیش یوس

رودان و ادسه تحقیق را در هر زمان
پیدا ساز کاروان فیض تو با یک چس
کوچه و صلیان اگر چه چون الوند باشد سر بلند
گرد از زمین عذاب است تو هم سنگ عس
گره چین خورشید در غمش شود روز نشور
کرم چین را سائیه دامان الطاف تو بس
عاصیان را سائیه ابر ببار جود و فضل
دو بند از زلفه الطاف خود اگر غار خوش
پدرد از زلفه الطاف خود اگر غار خوش
دل بشوق رو فتمه جنت نظیرت روز و شب
می پید در سینه بچون مرغ لبه پر نفس
در غم جنت در چشم قلزم و عمان شده
سین شکم در روانی همچو دوسه زود در
ای زینت اعظم خفت را خفته بر باغ خلد
با علی از زبان بران در گشت این طمس
می برم در دل هوا سوسه رو فتمه زیبا بی تو
سر خم به خاک پاسه عقیمه والا سوسه تو
پند سوسم

ای کمال عدل از روح پیمبر یافته
زور بازو سنجاب است راز داد و ریافته
چو هر جود و سخا و زور و نبل و عطا
این همه اسباب از بازوی همسر یافته
هر که آید در فیض تو بی کفش و کلاه
از عنایت خاندان اورت آورده است
هر که آید با فتنه خاک و رت آورده است
دست چون خورشید بر اقلیم خا و ریافته
آنگاه نشسته با فتنه در میان گوهر یافته
دور در خلق چون بایز عین جنت
بیا بصیرت چشم می بایز عین جنت
تو تپا س خاک پایت چشم جگر یافته
در هوا داری چو افقاس شرفیت گفت شود
فوت پرواز در شد در مرغ بی پروا یافته
هر که در بجز بصیرت گشت با هم میکنار
از دم فیض تو چون ماهی شاد و ریافته
کار خوار کرد و کاه از در انعام تو
چونکه پیمان ز رگم گشته زود یافته

از شود که این پس قلب را بچشم وجودم درونیت
فیضها از معدن کبریا برآید
از منم از مصیبتها لشک چین در نیل
زرد رو خود را چو زار از دامن تر بافته
چون غبار نیک و بد بنجیده در خوشتر شود
چشم اندازم که خاک تیره ام چون زرد شود

بند چهارم

مستندوار از تو شمع شگفت و نشان کرم
آید از گوهر تو یافت عمان کرم
پیر گردن با چرخ مهرگر جوید بخاق
در نیاید چون تو یک شمع سبستان کرم
در ریاض افروزش ای بار بار باغ قدس
چون آن گفتم گل رعنا ز بستان کرم
میر و ما می مستندوار از شوق برآتش کباب
در دمی هر چند حاتم نامه جوید و سخا
از تو میگم که سبقت اند به دیستان کرم

بسم و در شبانی چو از عین غنایت در جهان
بچرخ باز ما در چشم حیران کرم
می بر دستان و معدن گوهر و بافت را
از در وجود تو اسیر بقصد در جهان کرم
خوانده فتح الباب فیض عدنان کرم
تا نوشتی بکتاب در آید حیوان در کنار
نظر احسان که دارد آب حیات کرم
قالب پندل و خط را امید و امان کرم
بعد مدون هم خواهم و اودامانت درست
تا اید دست ادب مانند دیار کرم
در سنگبری کن من دلش را نشانه نجف
بخش از دارا شفا سے لطف درمان کرم
مطلبم از کار رفت و کارم افتاده بسیر
یا امیر المومنین به حال زارم کن نظر

بند پنجم

مست و عمان قطره از جراحان شفا
مهر رخشان ذره از خاک ایوان شفا

عقل اول یاد میگیرد و آداب تمام
 بچہ طفل نوبی درس از دبستان شما
 بر پختگی کیوان سیر رفت کشید
 از ادب نابوسه زو به پاسه دربان شما
 روضه رضوان بچندین آب و رنگ غز و فخر
 آبرو مایافت از خاک گلستان شما
 دوخته طوبی که دارد پاسه رفت در جهان
 مسوازش میکند سر و خرامان شما
 سبزه بزم که باکان زمره داده رنگ شما
 آب خور و از خنده لطف نمایان شما
 نیست خود حکم کرده از روی ادب بوسه لال
 حلقه کل کیت بدق جولان شما
 با بزم جو دوخا حاتم زرد کس احسان شما
 میر با پیر زله از خوان از ادب
 دور دامان شما خورشید گیر از ادب
 مشرق یعنی بود گو سے گریبان شما
 اگر شناختی کنده بچ سنا سے دوریت
 به جا گوئی شما و به شنا خوان شما

از معاصی منجیب افکنده بخوابم دعا
 آرزو دارم بدست ایم دامان شما
 چون بخت سر بردن آرم ز جیب بصیت
 دامن لطیف تو بخندد دستگاه مغفرت
 بند ششم

ای صبح عافیت را روز خشان در قبل
 زلف شیرینک ترا شام غریبان در قبل
 کس بپسید عالم خضر را سے جان خلق
 نعل جان بخش تو دار را بچیدان در قبل
 گیسو تر کس تا به چشمت دم به چشمتی زور
 اسے گلستان ارخت را خطا رجان در قبل
 کار سے بلبل نگه تجوید قرأت میکند
 از گل اوی تو دار در جلد قرآن در قبل
 بسکه تیر انداخت ابرو سے کمانت از نگاه
 داده آهوی حرم صد دستم بکمان در قبل
 چون نمریز از زلیت پا قوت در وقت خن
 وار دان بچ دهن کمان بوستان در قبل

ای بی باغستان خوبی در گشت خن مراد
 داز قدت نشنا و در سر و زمان در نبل
 جز ارشتم نگارین دست بالا دست تو
 پنچہ مر جان خود را کرد و پنہان در نبل
 کہ رسید دست پریشانی با در اقم ز دہر
 دارم از چھو کہ حسن تو خردان در نبل
 پشت پابست تا بیلغ حسن و خوبی کردہ گل
 دوسے خود وزندہ سیدار و گلستان در نبل
 از خیال جلوہ حسن جہان آرا سے تو
 یوسف گم گشتہ دار و بیکر خان در نبل
 حق تعالی آفریدہ یوسف ثانی ترا
 داد و الارثیہ محبوب سبحانی ترا

بند ہفتم

کاشت سر خدا حضرت امیر المومنین
 قایم خیر الوہا حضرت امیر المومنین
 اسیر و اولاد آدم مرشد بیت الشرف
 نظیر و عطا حضرت امیر المومنین

معدن جو دو دنیا و خزان لطف و عطا
 منبع حلم و جفا حضرت امیر المومنین
 گلشن باغ ولایت سر و گلزار بتول
 اشرف آل عبا حضرت امیر المومنین
 گوہر و درج امامت اختر برج جلال
 قصر بام بل اما حضرت کائنات
 ذات پاک تو بنو سے گزینش کائنات
 تا نبودی انبیا حضرت امیر المومنین
 و رحمہ آفاق نخل ذات تو نامکن است
 شافقہ روز جزا حضرت امیر المومنین
 از کف فیض تو گرد و جملہ عالم کامیاب
 دست تو دست خدا حضرت امیر المومنین
 بردہ فیض تو اسے عالی نسب و الاتبار
 میکنم جانرا قدا حضرت امیر المومنین
 چنڈا بر مقدم تو از سر عجز و نیاز
 وقت را سازیم یا حضرت امیر المومنین
 دل بشوق آستان میکشید صبح و شام
 قرب ارکان عطا حضرت امیر المومنین

طایر دل سلیپ هر دم چه عرض خفت
بخش بال و پر مرا سے اختر بیج شرف

بند هشتم

ای بخوبی رشک مباردی انور آفتاب
بلده ز خمار تو نشد ماه و چاکر آفتاب
ذره هر خاک از خورشید روشن میشود
ذره خاک درت سازد مشهور آفتاب
پا بر دس آستان می بندد سر آفتاب
بر زمین آستان را با صد نیاز
حاکمان عتدالات را با صد نیاز
از ادب نمای صحن پیوسته بر آفتاب
تا صلاک کیمیا سازی و خاک درت
سازد از اکثر عظم کا خود را آفتاب
یا قه از شعله الطاف فیض عام تو
کنی خود را شناور بحر اخضر آفتاب
ذره خاک فیوضت در جهان خورشید باد
بود در ملک هستی ذره پر آفتاب

بنده گان آستان را بجا که میسر د
چون فلک از غلبه از عارض پر خود
تا بر اندازی نقاب از جیب خاور آفتاب
سرمه در آن آرد خیل روز بزم آراشت
می شود مگر دم خدمت روز بزم آفتاب
تا پسند اختران سوزد بجز آفتاب
از دوا سے هر سبب فضل بازوی نیاز
چشم اندام که چون تابد به خضر آفتاب
کار فرای بر از سایه دامان خویش
سوزد از فرای مرا از سایه دامان خویش

بند نهم

ای بیازدی عنایت در سنگیر یکسان
مرشد آفاق و چرخه نظیر یکسان
مرشد آفاق تو نیاز در جهان این دور نیست
مرشد آفاق تو نیاز در جهان این دور نیست
عقده دشوار را و اگر در پیر یکسان
قرعه اقبال اگر افتد با هم دور نیست
ای که گاه می تو داری سراسر از خیمه یکسان
بزرگ

سبزه ساز در باض آرد و با سه جهان
 رشته لطفت تو اے ابرم طیر یکسان
 ناله نیست عاصیان مگر گرم باشند بدت
 فخر بر بادین کند فرس کنده راه کم
 با پای در کتبیه از خزان گراز راه کم
 طعنه بر قصیر و قد قصیر یکسان
 گر گدا اے رانازی از کم این دور نیست
 اعرش دایمانه حالان اے دوزیر یکسان
 نیست می سازی قوی از روسته اطراف کم
 اندران حالت بند کس نهیب یکسان
 گر گرم سازی بگازر جهان دشوار نیست
 بلبل فیض تو گرد در مصیبت برداشتی
 فیض از روح حبیب العالمین ابر یکسان
 اے بعد رسند و حجت منزل ناپدید
 دست من کوتاه و پاچم لنگ و منزل یکسان
 انجا دارم ز تو اے دستگیر غناک را
 میگزیند و کز خاک برداری تن غناک را
 ابر و سبزه چو گوهر باز نیست خاک را

بند و هم
 ای جگر بند عجب عدد دل نشین
 فاطمه را خاتم و نقش بگین
 سبزه و عنای شربت از دهنه فیض رسول
 سبزه شاداب خوش بگین باغ رسول
 ای جگر بندش دلی گوی گریبان نبی
 قوت دست طراز آستین مر تفت
 گوهر دین محمد از آب تازه یافت
 اے بوالا گوهری در دین رویت است
 سر سبز چون سینه احمد و عرفان رویت
 چشم حق بین نواز نور یقین مر تفت
 فواید خرم و آرد از وجودت ابر و تفت
 اے گل باغ محراب سید با سیم مر تفت
 دستگاه فیض از وجود محمد یافت
 دست بدلت چون کف فیض افسر تفت
 دست خشناه ای مر سحر احمدی
 عارض اخشا نه ای مر سحر احمدی
 اقتیاب نور کرده از جبین مر تفت

ای بوالا منصبی ممتاز عالم آمده
تایب شرع محمد جانشین مرتفع
نوامت گرسر البستان احمد سر کشید
آب گیسو چشمه عین الیقین مرتفع
جلوه ناز جهان احمدی شد جلوه گر
از جمال باکالت اسرار
وازیالت دیده روشن احمد غارا
و از کمالت کینه گلشن حیدر کارا

پند یازدهم
داشت ان دلا گرام و نشان مصطفی
در وجودش جلالت اگر در پستان مصطفی
ای بوالا منصبی ظاهراً شد و دما مصطفی
فایم از ذات علی شد و دما مصطفی
لمک لمی بنی فرود و نشان علی مصطفی
چون کند حیدر تفاوت دیدان مصطفی
گشت توام به کلام احمد و حیدر علم مصطفی
شد علی ابن ابیطالب زبان مصطفی

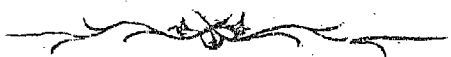
شیخ آدم جمهری است تا بد در نرو
ضرب بر آید سکه دین از دستان مصطفی
در بر با ساز و خدنگ صفت شکن از زبان مصطفی
قوس بر بازوی او قربان دجان مصطفی
طایب الیوان که خراب سجود عالم است مصطفی
چون سازد دفتر بر خشت مکان مصطفی
در کمال ناله جهان از کمال فیض عموم مصطفی
جلوه فرمان گشت آن سرودان مصطفی
به پنج معرفت ندا احمد و حیدر سوار مصطفی
یافته حضرت علی را به معنائی مصطفی
تأقیات سبزه ماند به ستانی مصطفی
یا ای عاصیان را کن عطا قصر خیال مصطفی
برزبان بگذشت تا هم دم این بیان مصطفی
آزاد دارم بخت از طفیل بو تراب مصطفی
شکلی خاک فانی را کن ای حاجت باب مصطفی

<p>در قصاصات کوس سلطان زادن محاسب ایکه داری از بخت تاج بر سر جوق شرقی خورشید منی سنگر سیاه تاز جادوب درت بد آشته فیض عین عقوبات را با سپاس پیوسته باش روضات را با سلاهی میکند فصول غلام زایران او عقوبات را با سپاس کاظم ان عقوبات ز فط آرزو ایکه شد بر بخت چشم کس و باغ اشتر دین و عقوبات اسه سر ساد پناه ترا آنکه بوسه محبت هم سازد خاک درگاه ترا طویله چشم سازد خاک درگاه ترا</p>	<p>چند و دوازدهم سرودن پادشاه بر سر پا بر و عالی مقام کس نداده چون تو اقلیم شمر رعیت را مقام ره خود را دران طریقت را چو کردی رهبر از بخت فیض تو اسه نو بهار معرفت خانه هر دم بیند از باب غر قار مقام رخا بر حقیقت بار لطف عالم تو تفکات و ادسه تحقیق را بر کرده جا با بخت بین احباب نمودی علم را هم بکمال اسه بدلم فضل در آفاق نامی کرد مقام سرور در عالم شنده از شوق شیرین تو سرور در عالم شنده از شوق شیرین تو</p>
---	---

تمام شد

نخاسته الطبع - الحمد لله و البسته که دوازده بند ملامت کاشی مطبع مشی نو کشور و لن ناکسوا

بین بار اول بماه اگست ۱۳۹۴ مطبع پیوا

	
<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p>	
<p>دوازده بند مرثیه ملا محنتم کاشی علیه الرحمه</p>	
<p>باز اینچه بنورش است که در خلق و معات باز اینچه رستخیز عظیم است کز زمین این صبح تیره باز و سید از کجا کرد گویا طلوع میکند از مغرب آفتاب گر خورشیدش قیامت دنیا بیهیست در بارگاه قدس که جائے ملال نیست جن ملک بر آد میسان نوحه میکنند</p>	<p>باز اینچه نوحه وجه عزاد چه ماتم است بے نفخ حضور خاسته تا عرش عظم است کار جهان و خلق و جهان جمله در هم است کاشوب در تمامی ذرات عالمست این رستخیز عام که نامش محرم است سرهای سردران همه بر زالومی غم است گویا عزای اشرف اولاد آدم است</p>
<p>خورشید آسمان در زمین نور مشرقین پرورده کنش رسول خدا حسین</p>	
<p>اے چرخ غفلت بجهم بیدار کرده پس محنت این بس است که باعث رسول اے زاده ریا و فکر دست پیچ کس</p>	<p>ورکین چهارین ستم آباد کرده بیدار خصم را که تواند او کرده نمرود این عمل که تو شد او کرده</p>

<p>بنگر که القتل که دل شاد کرده در باغ دین چه با گل و شمشاد کرده آز رده اش بنجر بیدار کرده یا مصطفی و حیدر و اولاد کرده</p>	<p>کام نرید واده از کشتن حسین بهر خسته که بخار درخت شقاوت است حلق که سود و عمل لب خود بینی بر آن باد شمنان دین نتوان کرد آنچه تو</p>
	<p>ترسم ترا و میکی که بخت در آورند از آتش تو دود و ز محشر بر آورند</p>
<p>در خاک و خون فتاد بمیدان کر بلا ز آن گل که شد شگفته بستان کر بلا خوش داشتند حرمت همان کر بلا خاتم ز قحط آب سلیمان کر بلا فسد یا ذا العرش زبیا بان کر بلا کرده رو بنجیسه سلطان کر بلا</p>	<p>کشتی شکست خورد ده طوفان کر بلا نگرفت دست دهر کلابی بغیر شک در آب هم مضایقه کردند کوفیان بودند دیو و دهمه سیراب و نمیکید زان تشنگان هنوز بعیوق میرسید آه از دمی که لشکر اعدا کرده شرم</p>
	<p>آندم فلک بد آتش غیرت سپند شد کز خون خصم در حرم افغان بلند شد</p>
<p>این خر که بلند ستون بی ستون شدی عالم تمام عرقه دریا خون شدی سیل سپیه که روی زمین نیلگون شدی جان جهانیان همه از تن برون شدی سیماب وار و روسته زمین بی سکون شدی یا این عمل معصمه دهر چون شدی</p>	<p>کاش آن زمان سراوق گردن نگون شدی کاش آن زمان که کشته آل عباس گشت کاش آن زمان در آمدی از کوه تا بکوه کاش آن زمان که سپید او شد ز دفن خاک کاش آن زمان که این حرکت کرد آسمان این انتقام اگر نه فتادی بر وز حشر</p>
	<p>آل بنی چو دست نظم بر آورند ارکان عرش را به تزلزل در آورند</p>
<p>اول صلابت سلطه انبیا زدند</p>	<p>بر خوان غم چو عالم را حاصل زدند</p>

نوبت به اولیا چو رسید آسمان طیبید بس آتش زانکه الماس ریزه با انکه سعادتی که ملک محشر نبود دقیقه سستیه در آن دست کوفیان اهل حرم دریده گریبان کشته نموده نموده	ز ان ضربتی که بر سبیر خدای زدند افروختند و بر حسن بختی زدند کنندند از دینه و در کر بلا زدند بس غلکها ز گلشن آل عباس زدند فریاد بر و حرم کبریا زدند
--	--

روح الامین نهاد بر الوتر حجاب
تاریک شد بدین او چشم آفتاب

چون خول خلق نشسته او بر زمین رسید نزدیک شد که خانه ایمان شود خراب باو آن غبار چون بجزار بنی رسانند نخل بلند او چو خسان بر زمین دهند یکبار جامه در خم گردان به پیل زد پر شد شور غلظه چون نوبت فرو شد گرد این خیال و هم غلظه کار کان غبار	جوش از زمین بزرده عرش برین رسید از بس شکسته که بارکان دین رسید گرد از دینه بر فلک هفتین رسید طوفان با آسمان ز غبار زمین رسید چون این خبر بعضی گردون نشین سپید از انبیا بحضرت روح الامین رسید تا دامن جلال جهان آخرین رسید
---	---

هست از مال که چه بری ذات دال جلال
اودر دست هیچ دلی نیست بی مال

ترسم خراسان قاتل او چون قسم زنند ترسم کزین کنایه شنیعان روز حشر دست عتاب حق بدر آید ز آستین آه از میکه با کفن خون چکان خاک فریاد از ترمان که جوانان اهل بیت جمعی که ز دهم صفت شان شود کربلا از صاحب حرم چه توقع کنند باز	یکبار بر جسدیده رحمت قلم زنند دار بر شرم کز کینه خلق دم زنند چون اهل بیت دست بر اهل ستم زنند آل بنی چو شعله آتش علم زنند گلگون کفن بعرصه محشر قدم زنند در حشر صفت زنان صفت محشر هم زنند آن ناکسان که تیغ بر اهل حرم زنند
--	--

	<p>پس برستان کرده سر را که جبرئیل شود غبار گیسویش از آب سلسبیل</p>	
<p>خورشید سر برهنه به آمد ز کوه سار ابر پیارش آمد و بگریست زار زار گویا فتاد از حرکت چرخ بیدار افتاد در کمان که قیامت شد آشکار کردند بے عمارے و محمل شسته سوار روح الامین ز روی بے گشت فرسار</p>	<p>روزیکه خد به نپره سر آن برزگوار موج بجنبش آمد و برخواست کوه کوه گفتی تمام زلزله شد خاک مطمین عرش آن زمان بلرزه در آمد که چرخ نیز جعبه که پاس محل شان داشت جبرئیل یا آنکه سر ز دین عمل از امت رسول</p>	
	<p>و نگه ز کوفه خیل حرم رو بنام کرد نوعی که عقل گفت قیامت قیام کرد</p>	
<p>شور شور و آیه کون و مکان فتاد هم گریه بر ملا یک هفت آسمان فتاد هر جا که بود طایرے از آشیان فتاد بر پیکر شریف امام زمان فتاد سر ز و چنانکه انش از و در جهان فتاد چون چشم اهل بیت بر آن کشکان فتاد برزخماے کاری تیغ و سمان فتاد</p>	<p>بر هر نگاه چون ره آن کاروان فتاد هم بانگ نوحه و غلغله و شمش جفت گشتند هر جا که بود آهوسے از دشت پاکشید ناگاه چشم دختر زهرادران میان بے اختیار غصه بزد حسین از و شد وحشتی که شور قیامت بگردفت هر چند بر تن شهدا چشم کار کرد</p>	
	<p>بس باز بان بچکله ان بضعه المتبول رود در مدینه کرد که یا ایها الرسول</p>	
<p>این صید دست و بازو در خون حسین دو دواز زمین رسانده بگردون حسین زخم از ستاره بزنش از و در حسین کز خون او زمین شده بچون حسین</p>	<p>این کشته فتاد بهامون حسین این نخل ترکز آتش جا شور ز تشنگی این ماهی فتاده بدریاے خون که هست این خشک لب فتاده ممنوع از فرات</p>	

<p>این شاه کم سپاه که با شیل اشک و آه این قالب طپان که چنین مانده بر زمین این عرقه محیط شهادت که روسته دشت</p>	<p>خرگاه ازین جهان زوده بیرون چنین نشست شاه شهید ناسته مد فون حسین نشست از موج خون او شده گلگون چنین نشست</p>
<p>پس رود در بقیع بزهر خطاب کرد دختر زمین دمرغ هواد را کباب کرد</p>	
<p>کاه مولش شکسته دلاں حال نابین اولاد خویش را که شقیان محشر بند در خمد بر سر و رچه فارغ نشسته نسبت در آچار خسته و شان بکریلا تنهائے کشندگان همه در خاک خون نگر آن سر که بود بر سر و دوش بنی مام آن تن که بود بر سر و دوش بنی مام</p>	<p>مار عریب و بکس و بی آشنابه بین در در طله عشوت از اهل حبسابه بین اندر جهان مصایب ما بر ملا به بین طوفان موج و فتنه سیل بلا به بین سر بر سر و دوش ان همه بر نیز ما به بین یک نیزه اش زد دوش مخالف جدا به بین غلطان بنجاک معسر که در کر بلا به بین</p>
<p>یا بضعه البتول زاین زیاد و داد کان خاک اهل بیت رسالت بیاد و داد</p>	
<p>خاموش محشم که دل سنگ آب شد خاموش محشم که ازین حرف خون چکان خاموش محشم که ازین شعر خون چکان خاموش محشم که ز شور تو آفتاب خاموش محشم که زد کر غم حسین خاموش محشم که ازین نظم گریه خیر</p>	<p>بنیاد صبر و خانه طاعت خراب شد مرغ هوا و ماهی دریا کباب شد دلای مومنان همه چون آب آب شد از آه سر و دایمیان ماهتاب شد جبرئیل باز روح بهم حجاب شد روستای زمین ز اشک جگر گون خضاب شد</p>
<p>تا چرخ سفله بود خطای چنین نکرد بر تیغ آفریده جفاای چنین نکرد</p>	
<p>تمام شد</p>	

طبع می نویسد و کتب مطبوعه این آستان

بسم الله الرحمن الرحيم
 فیروز ملک شہادت امام حسین علیہ السلام
 عزم آمد اندوہ بار دل سنا شد
 سر شک دیدہ روان چھپیل دیباہ شد
 شہ دنیا و دین حسین شہید
 شہ از چشم زہر عظیم کشته است پدید
 شہ که داد رضا بر شہادت آرد دل و جان
 چہ شفاعت است بخشنه شہر بان
 بیابوشید و شہ شہادت آن شاه
 کہ جبریل چنان امر آورد و زاکہ
 ریاست است کہ روزی زہر پیچید
 گزشتہ بود و شہ شہدائے تمام
 زمینان رخسار او داشت نورانی تمام
 کہ جبریل رسید و حق رسا اند سلام
 گفت بعد سلام و شہادت و درود
 کہ اسے گزید کہ معبود و کرنا رسیدین
 زہر چو جان عزیز است و کرنا رسیدین
 بودانیس بود مولیس ضیاع و دین
 خود را کی کار چاہے از عزت اورا
 فیروزہ از عہد اولاد میرست اورا

چو افتاب گئے بر نش نظر داری
 گئی چو مصحف معبود تاج مہم داری
 گئی رطف خلایق نو جا حسین گئے
 زرد سے زرد گنگاہ نور عین گئے
 گئے زرد سے شرف جاسے و کرنا ر دہی
 گئی سر محتش بوسہ بر سر دہی
 گئی عقیق لبش راجات می خوانے
 جہات او جہان عین ذات بخوانے
 بنیاد آرد سے را کہ کو فیان حسین
 بگفتند چو کل جسم کبہ آن را
 زینچ کہینہ سنج گنگند صفیہ بیابان را
 چو پهل سنج گنگند بر آفرزند
 سرش بیک سنان ستم بر آفرزند
 قیامتے عظیم و جہان پاسبان
 پس از شہادت آن شاه کو فیان لایم
 روان شوند بت سار ج خیمای حمیم
 تمام اہل سر پروردہ را اسکی کہیند
 پشت کرب و بلا قرار دینگیر کنند
 چھکار

نہ جگہ نہ دنیا و نہ ہمدم ایشان را
 نہ دیوار و نہ کعبه و نه این ایشان را
 چو بر طاق ز سبک وادریں خطاب کنند
 بہر خطاب دل عالمی کباب کنند
 کہ اسے گروہ نہ نامیم اہل بیت رسول
 حقیقہ ہم و زور دینہ اسے یوں
 ہاشمیم ہایت بر اسے سلامیم
 نہ مایلین اس آق بکے سلامیم
 نہ شفیق گناہان اہل عجب نامیم
 نہ با جگہ اسے شکریہ و تر نامیم
 نہ ماغریب و دل افکارہ دینار و فلکیم
 شہید و شہد لب و گینا ہ مصومیم
 چہ واقفہ است کہ این ظلمہ را وادارید
 نہ از خدا سے رسویش نوی چادارید
 کہ اگر شہد نہ زبان خطاب اہل جرم
 از خطاب نہ دارد جواب غیر جرم
 ز انکس دیدہ چاہے ان کنند عجز را
 ز غصہ چاک نفع نہ جائید شکایا را

چو آفتاب پشت شمس سوار شوند
 روان ایشانم فراق شکیبای شوند
 فغان کشید چو پشت بند مصلحتی را بین
 بر بخت اشک جگر آون زودیکہ حق بین
 گفت آہ چہ باشد کہ حق حسین مرا
 نگاہ دارد محفوظ و درش رقتا
 جواب داد پیغمبر از ادب جلیل
 کہ اسے واقفہ کہ در گناہ کرب جلیل
 رضا بقتل حسین پس چو قوت و شہادت او است
 نجات خلق چو بوقوت شفاعت سر
 بود خوشتر چو خدای کے شفاعت سر
 و سچا بدو و نزد حق ازین بہتر
 ہمیں از سبب غفہ پیک و دلچالای قدیم
 نہاوشاہ رسل بر رضا سیر تسلیم
 گذشت از سبب خلاص ازاہ حسین
 کہ روز خوشتر نہ اند شفاعت ثقلین
 پس از رضا سے سبب جلیل اجاب جلیج
 کہ بخت حضرت جلیل اجاب جلیج

کہ اسے ستودہ تراحق بسورۂ طاما
وجود تو سبب کما ثبات و ما فیہا
رضا بچیت درین باب از شیر ابرار
علی عالمے اعلیٰ تقسیم او
نما کے آگوش الحال از شدات او
رسان یہ سمیع علی شہتہ حالت او
رضا پکشتن فرزند کہ شود حیدر
شود بعد صحت فرازش ساقی کوثر
محمد علی بدتر آسمان غم ونا
غیر سازد سبع جناب شاہ نجف
کہ اسکے جنابت نشید خواہد شد
شش بیخفتہ بہ نزد میدان خواہد شد
نما دوسرے کہ دوران انجاش دارد
نیاید دوسرے کہ وقت اب تمام
پیدا بل عیش چو وقت اب تمام
سیر بلا سے معلی یلکم جانب شام
بہر بار کہ ایشان ز غم کیوں کند
ہزار ہا تبار افغان با رسول کنند

خبر جو یافت اینجا حال جسد و صفد
 کباب شد و شش را الم و دش دیر
 بگفت آه کدای پدر و ضرب کرد
 که میگینه بشن کشیده چها کرد
 اگر بخون حسین است دعا سے آه
 نه اینچو حسین و علی خدا
 و اگر بیدارین این خطا بگوید
 از آن خطاب سر سینه کباب نمود
 بگفت بعد رضا سے علی و شیدا
 رضا سے فاطمه شش و است ای شیدا
 رضا سے او در رضا سے شش و است شیدا
 که سوز از تنم کس پیش چرخ دل مادر
 خبر و پند و دی جناب زهر ارا
 سکی حریفه و عفت جناب تو ارا
 خبر و فاطمه او اندر زمان اجباب
 نودید و گیش آتش خان اجباب
 کشید آه جانسوز از جگر زهر
 چنانکه گشت زامین سیاه روی نهاد
 خطاب

خطاب کر دے دوست پر نزار سے زار
 گویا گفت کہ اسے سر و فلک مقدار
 کہے کہ وہ جب عین ست طالعش برین
 پسرا نند و پید از خورشیدین
 خدا نہ کہ وہ پیا پیش اگر خلد فار سے
 قرار دیندہ روان است ایک گذار سے
 جی گفت نہ ہر اکہ اسے سب زیند
 بیو سے امت زار و ضعیف من نیگہ
 زنیق بالقدم غرق بحر عیانند
 ہوا میں امید کہ مارا شفیق پیدا مند
 بغیر کہ شود عکس را ایشان را
 ز لوح چہ کہ شود غبار عیان را
 چہاں شیند دوران حال حضرت زہرا
 خطاب کر دے سو سے بدر لیلہ الاسرا
 گذشتن از سر فرزند خویش آسان نیست
 ولسے خلفا و پیشین طلق ایمان نیست
 اگرچہ غالب جان من ست پیکار
 بر اسے خاطر است گذشتن از سر او

اگر زمین پہنچا راضی است آرم
 بود فلک شش صدین و ستر و ہر ارم
 دیگر احمد غنمت ربیب میل امین
 گفت با جبکہ غنمتہ دل غمگین
 کہ آنجناب طلب کن تو از اہام زمین
 رضا بچو سے درین باب از اہام
 رضا بقبیل جیحی رسول خدا
 حسن شنید جوان حرف زار زار گریست
 گرفت شہون چون ابرو پیکار گریست
 نفسان دنا کہ کمان گفت اسے حبیب اللہ
 بروز حشر توئی شافع عبدا اللہ
 کہ او ست با عفت ایجا حاضر و غی
 زمر وادو جانش تناب مصطفی
 کہ اسے توئی ز شرف آفتاب من
 رضا قتل برادر بر اسے است ہاں
 نینور و ست تو ہم سر از بہت پیش

کون برائے این علم زن کرم خود را
 رسان به بزم کربان محترم خود را
 کشود لب چو آب شیشه بزم مقام
 بگرین گفت که اسے حدیث کا ثبات تمام
 چہ رفاه خلاق بجز رفقہ شکر
 ششم رضا ز سپہ امر خالق آب
 گر شاہ شکر گفت یک حضرت حق
 کہ از وجود تو ملک بیست تالاف
 رضا رضا سے جتنی است از قف حرارت تاب
 کہ میشود جگرش از قف اگر دو
 دین معامله باید کہ او مضرب و بلا گردد
 پیکر بلا و قف محنت و بلا گردد
 شونہ شوم ہمہ بادان و احبابش
 بنجاک معرکہ بیندیت ام احبابش
 شونہ ایل حمیش اسیر ایل شوم
 بند چاک اسباب غیبی اسے جسم
 گر او رضا است دین باب از سر اغلاں
 شونہ جگہ میان زگر و سلم خلاق

چو این حکایت جان سوز را شنیدین
 نفسان طالتا از جگر کشیدین
 خطاب کرد دیو سے چاہ چاہ
 کہ اسے عجیب خداوند کردگار
 مرضا بقدر سہ آفت از جان نیست
 و سلم بنجاک طبعین چو سہیل آسمان نیست
 رسول دارد جوابش زرقی قدوس
 کہ اسے فریاد توئی و لئو از شاہ نجف
 اگر سہیل نامی تو این شهادت را
 کتخے بخش شفاعت جمیع امت را
 کشید آہ حسرت و کفایت یاجتہا
 چراغ سدا ز کتب جان خود پر اسے خدا
 و رضا شوم بہ شهادت کہ ایہ و مشال
 و علم ز لطف کشد بر شبیان پندان
 بروز حشر بہ بخند بر شبیان پندان
 کہ من رضا بشوم کامیاب زان احسان
 چہین بود بجان مقصود کہ روز جہنما
 کند چوینان را بہ جنت جب

فلا سے راہ خداوند پیش یک دیکھ
 بنی وحید روزگار او مستقیم و خبیث
 روايت است ز شمر حسين بدانت
 کہ روز نشتن نور و دود پدہ چید
 چرخ را بی ایمان بر صکس سینه او
 شمشیر بوم و دل بود چرخ سینه او
 خطاب کردین بانف کان فاکه و آه
 بگید گفت که اسے رویاہ فاکه سیاہ
 چرخ بقتل من متبلاشتا باسنے
 لکن تو رہے دشمن رسول اللہ
 منہ نہ چکے کہ شمر دیکہ و سکے اللہ
 ضیاء دیدہ زینہ دشمن را زار
 از ان جواب شنیدیم کہ اسے شہید ابرار
 جواب دادیم کہ وقتیم شہیدین
 توئی خلاصہ ایجا و جملہ شہیدین
 بنام نوازہ ترا صلی علیہ السلام
 شاست ماوراء غیب پدہ
 برادر است حسن مجتبیٰ شہید

[illegible]

بیگم گشت دلم بقیار شد و الم
 بجلسه گریه زبونگان چکیده زالم
 نهاد سر یک دیده از پریشانے
 زبخت دل کینا هم عقیق پیر
 مگر که خاک من از آب گریخت
 نموده اند پیر از تیر آه نیست
 که در فضا جهان کز میان فراموش
 بنیم گریه شب در فضا چو کام نیست
 درین بلیه چو نظر شدم از ناز
 فضا نمود پیر غم زانیم بکار
 چو واقعت بدوران شب نمیدانم
 ز آه و ناله خود در و شب نمیدانم
 اگر خطا کنم انهم رسول خداست
 عذر سے زینیت اخلاک ارض و آفتاب است
 بیگانه بودم و غم پر نیست صفت
 فروغ شسته زانیا سبک های سلف
 شمع سیرینوت میر سبک پر سود
 محوئی آبرو سے ملک وجود

روایت است که چون از قلم رستی
 به آفتاب وجودش نشسته
 رسید وقت غروب از چرخه دین
 نمودیم عود جگر پیر او ادب
 ز تاب صدف چو پیلون در بزم
 دیگر نمود افروخته هر نفس
 نمود شدت آن در هر دور و عرق سینه
 بشد سائله درین و کار و دهر آمیز
 قسم بجان بسخن صدف سر شود
 بر دوسه عاده است در سر و در
 ز بعد طاعت خالق پس از اوله نماز
 خود بکیه بپوش آفتاب حجاز
 ز بعد حمد و ثنا خواند خطبه شریف
 که شش ز پیش همه طالبین سدا چون
 نامستان طلاق به گریه افتاد
 ز سینه آه شش بار زانیا افتاد
 پس آفتاب بنزد از سر بیکین
 که رسد که سعادت حق چو پیر

چگونہ بود رسول من از براسے شما
 نفس خویش نہ کروم جہاد با خدا
 بسنگ کینہ شکستہ و زردند انم
 گداز شد بہ تنہایان امید انم
 بگشتہ خون رستم بجائیم جاری
 ز کردہ ام شہادہ یکبارہ
 جواب داد خلائی بہ دیدہ کسیان
 کہ اسے بختی زمین جوت خدا جہان
 خدا جہاں سے جلیت وہ کہ بر سر
 خدا جہاں سے جلیت وہ کہ بر سر
 تہذیبہ چو پادشاه محترم
 کشود کہ بارشانی خستہ جگر
 زبان گفت کہ اسے افتان خستہ جگر
 بہ گشتہ گفت درین روز چہ بیل خبر
 رساندہ است زوہر کہ شکر
 کہ بایم بضرورت زوہر کہ شکر
 شونہ روز زوہر کہ شکر
 یہ خود خیال بہ بنیدار سراسے کہن
 رسد کہ لاکے دین سراسے کہن
 بیاد آ وروان حال از نصیب من

کہ بہت انم ملذو من غم
 بر باد بروے زمین بختی خدا
 کنون زرقتم از عرضے شود و تو
 نزل حضرت جبریل از جیم درون
 دے و خیر بود در میان ما بہ جا
 کہ بہت ہر د و بختی جہان صراط ہما
 یک کلام مجید آن در گشتے حبیب
 کہ بہت سرور و سرور الہیت سعید
 ہر آن کہ چہ آئنا بود زوہر سے یقین
 زوہر آن شبستان خوشی مثل دین
 ہر آن کہ زوہر دورہ بہت ہمہ رحیل نہاد
 بیوسہ دادی ظلمت قدم زوہر ابرار
 خلائق این چوشت زوہر از کار
 زوہر شش کہ بہ یکبارہ گشت بلند
 صدا سے کہ جہان از مدیدہ گشت بلند
 کہ اضطراب بدنامے قدسیان افکند
 بگفت باز زوہر کہ گشتہ امکان
 بنود ہر دم زوہر کہ گشتہ امکان

کہ گشتہ

پس از سلام و تحیات پس از درود و نوشتن
 گنجینه گفت که است آفتاب اوج سما
 قدر سپهر نبوت شریذ عسریب
 عصا سے آرمشون را نمود و طلب
 گفت حضرت زہرا کہ سید و سر
 منش فسرده در دست ہر حلیت عصا
 گہنت مشر سلمان کہ خطی از انصار
 قصاص می طلبد اورا جوختار
 شنید حضرت زہرا از ان ہونام قصاص
 برگ گفت کہ سے زیب کز اخلاص
 مایہ یچنین حلقہ گرفت راست
 باین چہ وقت قصاص ست زاکمہ یار
 زن گویہ سے آن مرکز بر سے خدا
 چہ ہست خستہ زہرا کہ
 نظر چہ چشم زو یکجہ زہرا کہ
 بسید و سر از زخم قداریان
 عصا باد ہر سلمان بیدہ گویان
 چو بود پیش فرغ ہا کلب ایمان

افشاہ کہ کرد کہ داد او عصا بانصار سے
 ازین نگارہ نمودند درمان زاری سے
 بخانہ بادل افکار حضرت زہرا
 طلب نمود و نو بادیہ رسول خدا
 گنجینہ گفت کہ اسے گنجینہ گمان جہان
 شتاب جانب مسجد شتوند ہر زوروان
 نمودہ عزم زہرا قصاص یک بدوی
 کہ تا زیانہ زہرا گرفت راست
 چو آفتاب آزار نمود زہرا شوارست
 جان زدن لکے اور فراموشوارست
 ردیدتا عوفی از قہدہ اخلاص
 گنجینہ و غلام مالہ سر کردند
 چو این شنید و غلام مالہ سر کردند
 زہرا کہ گنجینہ و غلام مالہ سر کردند
 لبان رعد خروشان و در کوب عقلا
 فغان کشید زہرا کہ گنجینہ و غلام مالہ سر کردند
 روان بجانب مسجد شتوند ہر زوروان
 بجائے کہ ایمان شت شت شت شت شت شت

شستہ

شسته خلق تمامی بدیده و نوبار
 که آمدند و منکلام بادل افکار
 یکیک گرفته بکفت گیسوان شکنجین را
 یکیک ز ناله بخون کردند و چنین را
 یکیک کشوده ز بکریا دیده سر و اوید
 یکی رسانده خزان تا به ستغنی عشق غید
 یکیک که پرده سوسه سر و مان نظر میکرد
 یکیک اشاره به سسلطان مایه میکرد
 به این طریقی به پیشی آمدند از درون
 نهاده برو بیدید سینه رسول آیین
 بگریه عرض نمودند که کس فلک تقدیر
 ز لطف باران است بدوش ما گنجوار
 بگو که تا عرض تا نیا خدات بر ما
 زده زیاده ز نظر طالسب قصاص نما
 بود و دید جانب ایشان سینه بایکین
 کشیده آه ز مهر آت ایشان
 ز دل تملایه و فتنش گریخته ایشان
 بسان دانه سر جان چکید از فزکان

بگریه گفت که ازین بدان رسیده عصار
 قصاص او بشنا بکس گناه نیست روا
 تمام خلق مدینه بحبال آن دو خواب
 ز سیل دیده نشستند تا کمر در آید
 ز رسته لطف آن مرد مطلع الامحاز
 نوده حکم که گیر و قصاص خود را باز
 بگفت باز از اکاسه خیای غنیم
 بر شهادت دوران روز هر دو غنیم
 ز محنت در مقصود بارگاه وجود
 ز روی دوش مبارک رسد اوین بود
 ز رسته هم نبوت بکفت سبب پیشش
 بگریه گفتا چو پد واده به پیشش
 بگریه گفتا که بار سول خصل
 بگریه گفتا که بار سول خصل
 اجازت است تا هم روی خود بکفت شما
 اجازت خود آن بگریه و ایچا
 ز لطف عام خود بدان بیدو اجازت داد
 درین امور بدان بیدو اجازت داد
 بگریه گفتا که بار سول خصل
 نهاد رسته بکفتین سید و سول

پیش مر نبوت اگر جبارت کرد
 پیشوقی کہ عجب مقصود از یاریت کرد
 بگریہ گفت خستہ الیابین تن اہل
 ز تاب آتش دوزخ زراہ بے بیانی
 شوق خویش نمود مساس جہنمی
 سوال کرد چہ ترشی با ساق خواہی کرد
 قصاص میطلبی یا ساق صدق
 جواب دادم آن مرد بادل صدق
 سات گشت قصاص تو یا شہر لولہ
 کہ گفت احمد سل کہ با غفور و دود
 سبک تو اسود بن قیس از خود نشنود
 کہ آن رسول ترا از مبارک شکی زدا و قصاص
 مساف کرد و برین قتل سجدا بجا
 جوان گفت مر آن زبیب سجد اجماع
 ز تاب شدت آزار صنف روی نسا
 خلائق این چو میداد بادل بر غل
 ساندالہ زندہ فرق تاگر رودن

یاد ایت است کہ چون بر چو آن سر
 چو نو و چشم رسد دیدہ صنف کرد از
 گرفت دست تیرہ خشت سلیب سے
 علوی سے مگر آن شدہ رنج اسس
 نداد دست دگر آن اخلاص فضل ابن عباس
 بدوش قدوہ اخلاص فضل ابن عباس
 بیان طریق ز مسجد شہر صفا
 روانہ شد ہمہ جا با جمہر نہرا
 چو گشت داخل آن حجرہ رنج مکان
 نمود صنف ز شہر خلاصہ اسکان
 چو دیدہ حالت از شہر سپر عطا
 کشید نالہ دیگر کہ گفت دا اب
 چہ واقعہ است وجود ترا فدا شہر
 فدا سے قامت و دیدار جافدا شہر
 نو چون بہار کہ قیس عازم سفر سے
 کجا دوست بہار جهان نپا ہے نیت
 مرا بغیر تو اندر جهان نپا ہے نیت
 بجز جناب شریف تو داد خواہے نیت

خجندہ

چنگیز جب کہ بلخ و این دیار افکار
 مرا از روستے کرتے اسکے پیر کا گناہ
 پس از کینہ و عصمت بهشت را با نو
 سیر مبارک اور انسا و بند زانو
 نهاد در سکر و دراج که هر خون
 کشود که در زهر اچا و جناب شنید
 صداسے گریه زهر اچا و جناب شنید
 کشود ویدہ و از تاب در دواہ شنید
 بنا کہ گفت کہ اسے کو ہر بہائی من
 بنم کہ اخلاقت و زین حد اگر دی
 کنون از روستے ضرورت است تا گردی
 چون روم تو با اندوہ است تا گردی
 نہ تیار غم و با نوسے فراق شنید
 بلال کہینہ و شام اشتیاق شنید
 جوان حدیث جگر سوز را توکل شنید
 تلک سر تنک و خویش برنگ لاله چید
 سوال کرد از آن سید الفنا زہرا
 تبار او سے عشرت کجا کنم پیدا

جواب داد کہ در پیش منزل عمو
 کہ کردہ است مرا وعدہ کردگار و دود
 کہ من شفیع شوم کہ بیت شناخت را
 ستم شودہ زہم کہ مقام ترا
 کہ گفت کہ نہ بینیم و ران مقام ترا
 لگو کہ باز خوشان کہ کجا کنم پیدا
 جواب داد کہ با دشاہ ملک و دود
 کہ البتہ دادہ پیش از این
 بود کہ نام من استادہ جبریل نشین
 نزدیک کناسہ و گر طایران سدرہ نشین
 ز بعد جملہ ملک است چون کشودہ و کف
 پہ خلاصی است چون کشودہ و کف
 ہمہ گریہ گریہ بیدار است از حد
 ازین بلعہ بگاہ را دست از حد
 ازین سخن و شکر و خوش خلق خوش
 کہ گفت این سارک چہ تاب و رفت از حد
 خود چشم آینه تو امان از حد
 کہ آغوش بمان و غیر الفنا شہید و شہید

روایت گفت بیشتر در آن مه عظمی
بگویم گفت چو بخواهی اسب غیبی
جواب داد که در سه غریب و دو تکویم
هوا سے دیدن ختم رسل را بخود
مراد نهاد اجازت که بآید را بخود
سپیده از سپاه امیر عظیم
گفت حضرت زبیر که باز گرد از راه
که نیست وقت ملاقات بخرق الکت
ازین سبب که به آواز خود گردن داشت
غنوده است به بیشتر از آنکه جایز است
برقت چند قدم راه باز نگردد دید
دوباره خواست اجازت بآن جوان سپید
چنان بسیار سوختم که شید زوش
که آمد از ترش آن فلک جناب بپوش
کشور شمیم مبارک نمود استعمار
ز ملاقات عرب که ز فاطمه فرمود
نشته سر میبوت به فاطمه فرمود
که هیچ پانقی آن سائل غریب که بود

جواب حضرت امیر اکبر علیہ السلام
کہ عالمند بیان آفت بدکار و رسول
کہت مہر فوت میر سپہ صفات
کہت تا بیض ارواح و ہا زم لذات
بغیر رضت اگر آن فلک مکان خواہ
زینہ ہا سے در بسجہ اندرون آید
نہ کردہ است اجازت کسے الملک بزار کسے
مگر زاکہ بدانش ادب بنودہ مسکے
پیش رفتہ و اور ازین اجازت وہ
چو این سفید عصمت سپہ الم
سواد خلقہ را تم غیلام کر غنم
ز چاہے خاست فروشان گفت و انتہا
زینے نصیبت عظمی کہ روئے دار و آسے
پیش در شہ و رازہ و مالہ دار و آسے
کہ اسے مطیع اجازت چچو بیداریم
ازین خن ملک الموت چچو بیداریم
کہت نہ داخل نہ تعلقہ ریاض نعیم

براسے حرمت محمود از سحر و کلام
 زبان کشود و بدان اہل بیت کرد سلام
 زبغت کہ اسے زرد انتخاب وجود
 تیار بود ز خداداد خاص و عام درود
 نمود امر اگر دگار بے ہمت
 بقض روح تو اسے محرم باذن شام
 زرد سے لطف بقدر مود اچھوختار
 درین امور تو کیسے توفیق دار
 کہ چہیں سبب از عارم اسلا
 بکلم حق بعد رب عز و علا
 جواب داد کہ اللہ حکم بدادم
 ہر پنجہ امر منی ہر ارجح ارم
 نزول کرد ہماں لطف بیکیں
 بسوسے آن شہ لولاک از رہ بکین
 سوال کرد از ان کہ خوشی کس دقم
 کہ سے تو بودہ مراد او معلوم یا در
 چو باعث است کہ در این لمیہ عظمی
 گنایم چنین حال یکیں دینما

جواب داد فر خاک حضرت جبریل
 کہ باد مشوہ ترا اسے فروغ نور جبریل
 ز لطف عام و غلایات ذوالجلال اکرم
 رسید امر بہر جوان راہ بند آرایش
 کہ بقیم ہاسے جہان زینت از رہ جہان
 تمام حور کت آتش دوزخ
 جم انتقام سے پیچیدہ فر دوس عالم فرخ
 قندہ جو روضہ شوق انبیاسے سلف
 ستادہ منتظر شوق تمام صنف و صنف
 کشیدہ از ملائک لقا سے تواند
 تمام ازل و جان عاشق لقا سے تواند
 تمام منتظر روح جانفزا سے تواند
 کہفت احمد میل کہ این ہمہ خوب است
 ز مدعا سے دل پیوار مطلوب است
 دے زیادہ مراد از دین پیچ من و دان
 ہر پنجہ بہت بدرید جہان من و دان
 کہفت حضرت جبریل کا حق شفیق ام
 فروغ نور نبوت و نور عیلا کرم

بود پشت سر اسرار انبیائے ہر
خاتم ناز تو باست دران بسازی جا
گفت باز بدو آج الامین شمع طیحا
که ساختی ز بسے پیغمبر بشارت را
که ساختی ز بسے الامین که کے سرور
گفت حضرت ریح الامین که کے سرور
عطی نمودہ ہو چیت بر چیز را دور
که تا حال یکسر زانیا سے سلف
نداده این تکی پیہر و کمال و شرف
چه از زبان و چه کوفہ چہ منزل محمود
چه از شفاعت است پیش پیغمبر
ز امت است به نور چشم را تقدیر بخند
که خاطر تو از ان شاد و دلچسب گردد
ز چہ سبب این حدیث را چو بشنود
بناکہ گفت کہ در دل مطالب این بود
پیش من غم است زیادہ از غم است
ازین نوید کرد و دست ز بوس دل بر نہایت
بدل نماند مرا چو یکس دیگر
چو بختی از نو آورد از شفاعت یہ

گفت این و شد انبیاء لطف جمیل
نمود و سے نوید پیوستہ غزائیل
اشارہ کرد کہ اندر اس موی پیش آست
با پیچہ شمشیر ماوراء شفقال نماست
از ان چو تالیف ارواح یافت دستوری
پیش رفت ز در سے ادب پیہر جوری
چو فیض روح بشیر و نذیر و شمول
فنا و شتری افکار و تر کر شت مایل
شد آفتکار بر آن نیز سپهر حیات
ز یک کنارہ کہ سون علامت سکرات
آگہ چہ عرف زربہ اورش عیان شتی
گہی در گہی رویش پوزنظر ان شتی
دلی ز دیدہ دست دمی ز بیا سمان میگردد
کشیدہ دست دمی ز بیا سمان میگردد
عوض کہ روح کو پوزنظر ان شتی
بسوسہ بر فہم جنات چون نمود سفر
پیش پیہر او رفت حضرت زہرا
کہ بر کف گفت کہ روی قداک با ایتنا

ہر آنچہ کہ رسواں اندر پوچھیں چہ آرب
نیافت ہیچ از ان فردا خواب بواب
فغان کشید پیچی ز سبب بیرون
کہ رشتہ دار شد رافاگ و حامی گردون
تکبیر گفت کہ ہذا فراق درد عویب
کہ آفتاب بیا رہد نہ کر و غروب
چو آدرو کہ از ان شد رواق صبر خراب
رسید منور طوفان دید ہاسے بواب
رسچہ آچہ کہ شد رومے منقطع ازنا
بغضہ شرف غم آشکار صبح غمنا
تمام پردہ نشینان عجلہ کھست
مخدرات و کار سہرا و حق شست
زود و بے حلقہ بدو شد نہاب مرکز غم
بجایان حلقہ در فضا کے زمین
یکے بنالہ زبے شعلہ در فضا کے یکے بعرض زمین
خداک آہ رسالہ کے یکے کوینین
غیر رسید ہوا ز حال سید کوینین
کران دور کو ہوا بحرین معرفت حسین

زوند جامہ بہن چاک باخوش و فغان
کشودہ سبیل چو اربیب رازش کان
لبان نمانہ کشودند گریو کے زینین
فتادہ چون گھر یکبیلی برو کے زمین
حسن دوست پرز کے بسر و واجدا
چسان گدا شدتہ با دین بیان بجا
حسین آہ کشید کے بدیدہ ہوشم
خوشش کردے و گفتے کہ ای شیخ ام
بجز تو بس با و جهان نپای نیست
بغیر ذات شریف و داد خواہی نیست
زناہ ہاسے جاہر سوز آل اسنیب
شدند خلق مدنیہ ازین قضیہ حیر
تمام گریہ کنان محمدا احترام با افغان
بسوسے در گریہ عشق اشویش خوشتر
ردان شدند نبوی کہ شویش و مضطر
بند و زنجیریشین فرماند والہ و مضطر
نگر نہ یادہ ازین نیست فوت گفتار
کہ رفت تاب ز دل غم ز دیدہ و زکار

دران عزانم از بیکه تا توان از رسم
نشستم بیای چو کلک از ماتم
در خیال خرد دارد و بدل آرام
اگر که شرح دهم میکنید طول کلام
بزرگوار خرد را یا قرب و جابه بی
حق ختم رسالت محو
که ایشان بنی را بواو اسکندر
رسان بسیار بخل و اسلحه بنی
نصیب کن بگی را شفاعت مسعود
که تا شوند مقصود خویش تن مسعود
ز بعد جادو خلق بسیار بخل
نظر ناک که بد و فاش از ریافت
ز روی کجی دوستدار آل عباس
نه مخلص است غلامی ز سید الشهدا
تلمش

واقعه در میان شهادت حضرت
امیر المومنین علی ابن ابی طالب
علیه السلام

حکم آمد و برید با سکه ایل جان
بلال تندی آرد و دست بر طوفان
چنان فتنه ایل بیت و کس را
که آب که در جنگ هوانست مقصود
بسیار عیش و قمار و نیک نمود
باو چو چاه ایل بلبسته نم شد
ز دیده سحر بردارد و دشمن عالم شد
ازین سبب بجهان روضه دارد
پیش خالق و خالق و عز و درین است
شکرک این غم و غمت عزیز درین است
چو که از نجاسه رسول خداست
جواب که پسندیده اتم شهدا است
بروز خشم و رشک اتم شهدا است
نصوص تعقیب شمس و در شمس
میدین تار و زخم و اول ایمان
ز بعد و فتنه ز سحر و اول ایمان
و سحر نفس محمد برادر و سحر

بہتہ صورت امکان دہنے واجب
 بجوہ منظر اسرار شام و غائب
 تن رسول و دل عرش و جان بہت اللہ
 گل حسد بقدر قدرت علی و لے اللہ
 بروز زعم و مصاف آن از دست ساقی کوثر
 بروند ہم چمن آفتاب چمن
 روایت است کہ چون آفتاب چمن
 محبت عری صدر چرخ ظلمت راج
 شمع سریر رسالت خاک شب معراج
 عروج کرد بسوی خاک شب معراج
 گئے پورے پیر مہمان محمودی
 گئی جیسے بے شوق تھاکے بیہودی
 روانہ گشت جنابش تعب الم بالہ
 کہیں حقیقت رفت از زمین پچا
 کجیں حقیقت رفت از زمین پچا
 خان نمود جنابش صعود جہاں
 کہ کرد و داد ہم وہم سرور جہاں
 جابہ فلک کش کرد کاروان گردید
 گزشت چون ز جبابہ ہم زمین رسید

جو خاک مقدم او عرش را نمود ادراک
 نند و در تیرہ اورا و یک گرفت از خاک
 بسوسے عرش جنابش لیے تماشا بود
 خفا کہ عرش از ان نیز دور نشا بود
 کہ آسمان بے صورتی پا با سر
 کہ بود خلقش از نور قوس پا با سر
 جیسے بہا و جسے خوشا چو شمع دیگر
 گرفتہ بود از ان صورت پرین صورت
 بجان خزانہ شد آن صورت پرین صورت
 قریب است کہ بود است عرش بے صورت
 تعین کہ عرش ز جسے صورت داشت
 اگر نہ بود مثال علی چو صورت داشت
 شبیم بود جسے اکنت ہ ہ ہم
 امیرین اسد اللہ ساقی کوثر
 چو این صفا بہ خدو شیدا سر
 سوال کرد ز جبریل کاسے امین خدا
 ہم صورت است کہ شش بخود دل دارد
 ہم صورت است کہ شش بخود دل دارد

مراجرکن ازین شکل زانکه جان من است
 ششید موت جان و دل در دکان من است
 چون رخاند بر دل آدم لبوسه شفا
 علی بهیتر فروخته بود در باوا
 چه بود نوسن جید که پشاپ تراست
 چه بود که ز بزم یک رسا تراست
 چه حکمت است که ازین لبوس آمده است
 گریه موت پاسه ولایت آمده است
 جو این شغف ازان شاه جیل امین
 جواب گفت که اسے فخر آسمان و زمین
 من رفیقتی هست که این صورت ایوانی است
 که آنسید با پروردگار و دلمین است
 خلایق که دین نه سپهر رعد دارند
 تمام شوق فنا سے جواب او دارند
 فرشتها همه بودند که جهان شامیل او
 پانچ پر خدا کے جهان شامیل او
 پرین بخت و در شیبہ یار رسول اللہ
 کہ در صورت او عرض نماز بارگاه

ازین حدیث نفوس اول انجکایت بود
 بیان قصه و سر رشته شهادت بود
 و سله ششید کجا طاقت بیان دارم
 نه تاب گفتن و نه یار سیک زبان دارم
 تر جایت است که چون این جسم بدین
 رسا فخر به شهادت و موت او
 فرشتهای شکر به شهادت و موت او
 تمام صف زده بودند و زیارت او
 که آنگاه از فرزند خست فخر آن کجیر
 پدید کرد و شکافته فخر آن کجیر
 صد ابر آمد ازان صورت و زلفا ک سحر ازین
 چنانکه عرضش و زلفا ک سحر ازین
 چو این مشا به که در ذک کتک سحر ازین
 زو ند چاک دوست الکر سحر ازین
 صفت سپاه لاک زو نه به سحر ازین
 چنانکه گفت و عرض از سحر ازین
 فضا سے فخر نیکون سحر ازین
 زانکه رخاند که در دکان سحر ازین

زبان عرض کشاد و ذوال صیقلیات
 آبه و ناله بدرگاه قاسم و حاجات
 که است حقیقت ایجا و سکنات از تو
 نمود و آتی استیفا که کائنات از تو
 پیروز است از هر زرات آن پدید آید
 مستد علی بنده که گزیده تو
 درین مقدمه اسرار که از حکمت چیست
 بصورتی عظیم خلقی جو است چیست
 بسانان سمالطف دوست شامل شد
 چه بیان خبیه چیریل نازل شد
 بگر گفت که ای سنان عرش مجید
 قیامت مجبی و جهان شراست پدید
 و نفسی بچین نصب شهادت یافت
 بسیار کش از شیخ ظلمت کوهین
 بگفت که گوشت روان باد و دیده زین
 بسوی که نوبت خبیه رسالت زین
 روایت است که درین مسکن زین
 صد مسالوحه بر آورد و مجید پیل این

بگر گفت که گزیده این عالم رسول
 به تیغ زشت ترین من فغان بقول
 از آن صداهم چون دالین ستر تاسر
 شدند با خبر ز قتل ساسی که تو
 علی انحصار دوزخند شید خنان
 دوزخ شگفتگی گل کاشتن بگردند
 تمام شب بعبادت تمام میگردند
 ز عذاب عذاب علی السلام میگردند
 گوی که کوع گوی در سجود سینه بوزند
 بدین طریق در آن شب محنت شان
 بلورده بود در آن وقت خواب غفلت شان
 که رفت زینب بیدل بسوی خلوت شان
 اما که که بیدارشان کند از خواب
 که با بگ زود روح الامین بیدارشان
 ز خواب آن دو بگر گرفته بجا بستند
 که تعبیزه شاه اولیای تمام
 روان شدند سر آمد آن دو نفر تمام
 ز خسته جانب سجده اضطراب تمام

توایت است که چون غریب تیغ زیر آید
 تبارک عظمی مرقطه نزل بنود
 کشیده از آن در دآن سپهر خباب
 فنا صاحب بنیر میان گریه
 بنجاک و خون دل ارباب غم طیان گریه
 عیار کش تیغ ابرو ن آرد آن گریه
 فنا و دود بنجاک و زرد و دینالیب
 زخون سبب چین باد و دست می بالید
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 چین خضاب چون می نمود و می نمود
 که خون چه بود زیت شهادت ما
 که بر شهادت امید شهادت ما
 مویان همه بود و حلقه امام امم
 شاده و زده بودند صاحب یک دند
 تمام گریه بر آن چون سنگ آب یک دند
 بسوز ناله دل سنگ آب یک دند
 که آله از در جب و در سبب غیب
 دو گوشواره عرش برین خیمه و خیمه

دوان غیبیون مافغان و ذوق و مام
 فنا غیب بلبین آن امام امم
 بهر طوت نظر از اضطراب یک دند
 غصص پیر کامیاب یک دند
 که آله آن نظیر آن دوست و گریه
 فنا و دود بنجاک و زرد و دینالیب
 که سوز تاملت آن شاه که شود و گریه
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 که سوز تاملت آن شاه که شود و گریه
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 که سوز تاملت آن شاه که شود و گریه
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 که سوز تاملت آن شاه که شود و گریه
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
 که سوز تاملت آن شاه که شود و گریه
 ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود

نظر بیت ستم این مجلس کا فرب
 کلید بود به خون همچو لاله احمر
 کفنه که از کوشش عجب زخون مخفی شهادت داشت
 بهر دو دست سید پر طاقت را
 نموده بود زخون سید پر شهادت را
 کشیده بود بسبب جرمه شهادتی
 چو این مشاعره کردند آن دو سبب بی
 دوزنیت برود کوشش زود
 ز دست عجب گریبان جا می چاک زود
 خامه باز سر زخون کشند
 سر بر شمشیر سکه پیر روان کشند
 کشوده خانه آغوشش زخون کشند
 دو پیر بر سر پالین اعلا هم حسن
 نشست و آن میر پرخون گرفت بران
 گسیه بران گواهی به حسین الم
 گرفت خون ز سر و تارک الم الم
 گسی چرخد سر ز سرگوازی داشت
 گسی بر دو پیر سیاه تیغ ز داشت

بحالت پدر خویش سگیست هزار
 بنیاد که بر رخ او را ملک می نمود شمار
 نشسته بود به پالین او به آه و غم خویش
 فاده بود شتر زین و زخم بود از خویش
 چو این مشاعره نمود سید شیدا
 فادادول پرخون چو پای آن مولا
 فادادول سبب الم کرباری الید
 جبین به پاسه الم کرباری الید
 ز تاسا گریه چو ابر سجدین
 آبه فاده فاداری چنین الم کرباری
 خطاب کرد به آن شمس را تاسا
 بگر گفت گرامی کائنات را تاسا
 موی ز زور تو بازی شمس پیغمبر
 زار زانو تو ان شمس
 ترا چه شد که چنین زار تو ان شمس
 فاده تو بدین حال و مگر ان شمس
 بهر بر سر تو ز اعلا سکه تا کجا آمد
 که الم تیغ فاسد تو تا جدار آمد
 هنوز تو میت فتم انبیا بر پاست
 هنوز ما تو اوبار سخت دل پاست

کے نہ داشتند ز اندوه جدا غم ما
 کہ تازه شد ز براسک تو داغ ماتم ما
 باب است شب و روز دیدہ تو با
 بخون آلودہ دل ز داغ ماتم ما
 هنوز از غم بی مادی نیا سوچیم
 هنوز از غم دورش دیدہ کشویم
 هنوز از غم بی مادی اگر قیام
 بدو و محنت سبب مادی است
 غم شهادت مادر هنوز ز من است
 فغان و ناله شب و روز نقل مجلس است
 هنوز ماتم مادر بسبب نیا مدہ بود
 ملک از تکل آن درو بر نیا مدہ بود
 قضیہ نوک پایش زخم دلها شد
 به ماتم غم ما بیکسان آید
 بگرزشت کو کبارہ شد محبت ما
 سر آمد چرخ ز غمت مصیبت ما
 جزوای غم آل مصطفیٰ با است
 غم شهادت تو بر تمام سر با است

پیرین طریق کہ سرگرم دستان شدہ
 مصمم سفر گلشن چنان شدہ
 روادار کہ اسبجہ تو در جوان باشم
 روادار کہ در کام تو سبب غیب باشم
 پیرین ز سبب پیو پیاسے ایما بار است
 پیغم بودن مانینہ تو تو خودوار است
 میا و جبین ازین فاکدان زشت روی
 مرا گذاری تو نیا سو سے سبقت روی
 جان سببش کہ در غمت رسول اللہ
 تو باشی بین بیکل نداشت ہمرا
 روادار کہ در عدد حینت السوا
 بهم رسید تو جد و دامد ہمرا
 جو فیض می بری ای خود ایدر حین
 ز جیبی کہ نیا شد از دست همرا
 کہ چون بچنگ و پیاسے با همرا
 پیچ از لب گو ہر فغان ہمرا

پیش دیدہ نیکبکیان براسے خدایا
 بہ استر دگان چشمِ رحمت بکشا
 چو این سکا کہ بنمود سید شہدا
 نظارہ کرد زمین توجہ ہوئے
 کشود خانه آغوش سائے کوثر
 کشیدہ حضرت شاہ شیب را در
 ز شفقت پدری یوسف چونین داد
 چپ تکی او حل روح بخش داد
 پگر گشت کہ اسے نور دیکان پدر
 غم زمانہ بہ باب شمار سید بہر
 گد بہ باب شاہجد ازین حسابے نیست
 براسے ناخوشے دہر اضطرر ہے نیست
 کنون در جہم ام ای بکیان بجائے بید
 براسے گریہ اہل حسرت ہم جہانہ بید
 چہ این حدیث بیان کرد سید ابوبکر
 پہلے جاوشت آن شہیدین رفتند
 بزیں سائے بال ہما سے دین رفتند

بدوش فوشن شہید شاہ شہر بہرا
 اسیر شہودین منظر العجائب را
 لہان شدند سوی خانہ باچین احوال
 سوا بیان ہمہ آہ قالہ درد نبال
 بزرگوار خدایا سید را دانا
 بحق رحمت شاہ سیر ادا دانا
 بمقتضی علی آن بادشاہ خیمہ کن
 کہ دیوان تقاضیت فائدہ درازن
 بحق فائدہ آن مہتر زمان بہشت
 کہ بہشت بدیش لہر حور بان بہشت
 بحق قیامہ را بہ باب دین الام حسن
 کہ ز دنیا حسن است و ز دنیا حسن
 بحق شہید شہادت زینچ جوید چقا
 کہ خود آب شہادت و سرور سہم
 بحق عابد خلوم و دانا عید علوم
 بحق با سر و صادق دانا عید علوم
 بحق توسل کاظم شہر کہ کو آئین
 بحق آنکہ بود رضائے بہشت برین

غریب مال فرسان علی بن موسیٰ
 کز شفا کے شل و کو چن دم علی
 بقی حضرت سلطان دین بختیار خاں
 کہ بہت اچھے و عزیز بختیار خاں
 بقی اوسے راہ خدا کی تھی
 کہ بہت سنا آں شاہ دوزخ تھی
 بقی کی آن شمع زاری سکن
 غریب و یکس و محرم از دیار وطن
 بقی حضرت صاحب تقیہ اولاد
 کہ بہت بہر پوش موالیان و رشاد
 کہ شہیدان کردین چند روز گریاں
 اگر چه غرق گناہ اند و استدارا نند
 گنہ گریں از ایشان بسچہ بچہ
 بختیار صاحب جامہ امام حسین
 خصوص بندہ کہ مشہور بتقیہ شد ام
 سیاہ و دسے دو کون از سبیل شد ام
 چپکچی کہ پیری ز من گنہ مرا
 سپہ چپکچی نامہ سپاہ مرا

گیا زمین و در کوثر ثواب انداز
 نہ کہ گفت اندک کوئی کن و در ثواب انداز

واقعہ شہادت حضرت امام حسن
 علیہ السلام

خاتم آمد و گداز و نوحہ سخن
 بلند کرد جهان نامہ را بحدوث حسین
 حوالہ گشت بوقت آسمان و بخت زمین
 دید بخت نامہ و زشت را بخت نامہ
 بلبل ماہ مسند اوقاف و زشت نامہ
 سواد اہل بیل و زشت نامہ
 زمانہ کرد بہر اعداد و زشت نامہ
 قبول نامہ آمل سبیل رسول اللہ
 براسے نامہ و زشت نامہ
 پگر یہ گئے گداز و زشت نامہ
 دین عزت و چمن و زشت نامہ
 نظر بخت و بخت و زشت نامہ

بہین سپہ سردار نصرت با ایشان
 بروز تویش شدہ آفتاب گردان
 نوشتہ خانہ ستوتی تر اسے جہان
 سپاہے مردم ہر دیدہ اشک ناوارمان
 گرہ شدہ بگلو سے زمانہ نالہ و آہ
 رسید قافہ تغزیت گبر و لگاہ
 بہ ممکنات چو تقسیم ماتم شدہ است
 محرم سب غم اہل بیت یوسف است
 پس از فریضہ ذرا است بہر غم
 کہ نیچکا نہنا سب از راستہ آں سیل
 صبا حوشام نہال از راستہ قبول
 کہ دود و گماہ بود نالہ بشتہ مقبول
 غصہ جس کہ تغزیت رسول خدا
 دہ پیچہ عشق ابدیہ رسول
 کہ تغزیت مخصوص نوح انسان است
 پس از چہ زو ست کہ غم طاری گلستان است
 خصوص انجمن آراسے گلشن دنیا
 سگی ز سید بگاہستان گل رعنا

زده نغزده سیه پوش صبا بیدان
چون لبالب خون غنچه در برقان
گل کلاب کزان بود بر و سیه بار
خلیده خار سبایش زشته در گلزار
زیرک و بار سیدین شتران شده است
ستاره سوخته باغ و بوستان شده است
ز بس بر نغز نغز گشته در گلزار
بجای آید نور دران گامزه اثر
ز سار و برگ و زخم کرده است نیلوفر
نغمه خوش سیه بار
شسته گلین سیه بار
بباد رفته گل ز در آید و در آید
بین جمال گل زین و پنهان
کر سوز خاک بر آید و بالاس
چو زلف و سان بیلغ شد و بخواب
چو شد که شمع گل غمناک شده
بسر غمزه ز تاریش کانه شده

زبیکه داغ بین سوخته است و لبان
 زبترن شده گلزار باغ و گلستان
 چه واقعه است که دلباغ از گل خیز
 کس نمی شنود یعنی ز انقلاب هوا
 چین نشسته بدو یعنی ویدار گل خان
 که یکس نشود سنی ویدار گل خان
 چنان اگر ز کدورت شده است سر و پاه
 بد آمد است گداز نس و گلشن آه
 شد چندی بر جاصل از شرم و پوس
 چارگشته زبیا با بس گل افروز
 چار دوست ز غم گشته دلباغ و سوس
 چه بادوست از دلایکس عباس
 تنی شده کفش از دلایکس ایام
 بهار رفته زبا چین درین ایام
 نیم نفس از غصه سوخته و رکام
 خزان گرفته گریبان باغ و لبان لا
 زبسته صد المیل خوش الحان لا
 بهر کشید ز شرم سخن زبان قفا
 شده بیاغ گل آرزو زبان قفا

و اقامت ملا مقبل رح
 گوییم گلستان کدورتستان است
 بهار کدورت گل دید باکس گریان است
 حشرات گلستان اگر چه انبازند
 نسلم سر سبز آقا نده و عزا دارند
 براسه نمی گلشن ابد و دین
 گل زرد و یکس گداز شوا و عرش برین
 بقیع مدفن و سبب بی شایسته چینی
 که کدورت است ثنائیس از زمین
 شعیب ز غلایق بافتن از زمین
 جناب راج آل عباس حسن
 وقوع واقعه او اگر چه در صفر است
 و سله محرم با مبتدا می این خبر است
 به محرم و او صفر بهیم یاد آید
 بهیم سیده و دویم شهری از عزا دارند
 شد است شهر رمان نام یکم و شیم
 رمان ز شهر محرم شده شهر خفیه
 روایت است که آن نوز دیده است ابرار
 پس از وفات شهنشاه سنده ابرار

بغیر اسکے نہیں پہچان سکتے ہم خدا کیا اور

پچھنا علم کی خاطر شمال شمع نہیا

سرسری شمع بنیاد (سید محمد علی صاحب قلیہ پوری) کا بیرونی اور اندرونی

انجمن سجادہ کربل گنج کا بیرو

تیرھواں سالانہ اجلاس

بھلا اللہ ۱۳/۱۲/۱۹۶۱ء کو صحن مسجد نواب اعظم علی خان صاحب مرحوم جی گنج کان پور میں منعقد ہوگا۔
 تشنگان روحانیت و برادران ملت سے خصوصاً اور برادران وطن سے عموماً التماس ہے کہ اس روح پرور
 تبلیغی محافل سے فیضیاب ہوں اور اس اکین انجمن کی حوصلہ افزائی فرمائیں

پہرہ و گرام اجلاس ۱۹۶۱ء

پہلا جلسہ	۱۳/۱۲	یوم شنبہ	وقت ۳ بجے	دن
دوسرا جلسہ	۱۳/۱۲	"	۸ بجے	شب
تیسرا جلسہ	۱۳/۱۲	"	۸ بجے	صبح
چوتھا جلسہ	"	"	۳ بجے	دن
پانچواں جلسہ	"	"	۸ بجے	شب

اسماء گرامی علامہ کرام	موضوع بیان
۱- جناب حضرت مولانا سید علی صاحب قبلہ مجتہد العصر گویا پوری	۱- عہدہ میں اجتماع کی وضعیت کیا تھی؟
۲- جناب حضرت مولانا فیاض حسین صاحب قبلہ ولید پوری (اعظم گڑھ)	۲- امام محمد باقرؑ کی زندگی
۳- جناب حضرت مولانا سید محمد علی حسن صاحب قبلہ کامونیہ پوری مجتہد العصر	۳- امام جعفر صادقؑ کا فلسفہ زندگی
ناظم شعبہ روایات مسلم یونیورسٹی علی گڑھ	۴- کوفہ و شام میں فانی زہرا کی تقریر کا اہمیت
۴- جناب حضرت مولانا محمد مہدی صاحب قبلہ زید پوری	۵- امیر المومنین کا فن خطابت
۵- جناب حضرت مولانا سید شمس الحسن صاحب قبلہ بجنوری	

نوٹ :- (۱) دو دن جلسہ نماز پنجگانہ اجتماع ہوگا کہ (۷) وقت کی شہرت سے پابندی ہوگی (۳) بیرون شہر کے سوسن کے صرف قیام کا انتظام ہے
 (۴) مستور دن کے پردہ کا معمولی انتظام ہوگا۔

پچشمہ براہ انجمن سجادہ کربل گنج - کانپور

ادامه نمود چو آمین گفتند چو داری
 سپاه امیر خلاق ز راه غنچه راس
 جادو سر کرد و بخت خلافت بزدان
 نشانزد و رفت چو رابره برست ایجان
 روز گذشت ز شهر و منه جانب شام
 براسه رفیع معاویه آن امام زمام
 سپاه آن شمشیر سلیم از صاب برون
 زدند خمیر براسه جساد بر مایون
 فضا که داشت بران خمیر اسه الوان شد
 زخمیه دامن کوه احد گلستان شد
 صاب لشکر سپاه چو بخت براسه اجناد
 چپیل نیز از نفر گفت از پله پله
 خنجان هجوم خلاق شدند از پله پله
 که صفت کشید سپاه از عدیه تابید
 چو اجتماع براسه سپاه حاصل شد
 بدوشت ظهور براسه فریفته داخل شد
 بلند شد ز تمام موزنان سپاه
 عدا استه اشهد ان لا اله الا الله

بیان کرده امام زمان امامت کرد
 ادا فریفته ظهرین با جماعت کرد
 زبان فریفته بمسیر راه آن امام حجاز
 نپیل هزار فریفته ظهرین
 چو پیشدادی جماعت روان سید بنیادین
 شش پیریم گشت چون زاویه ابو سفیان
 روایت است که چون جمعیت سلمانان
 شش پیریم گشت چون زاویه ابو سفیان
 نوشتند و قعه از بر سر دران خود
 چو زربند دران قعه و عده زربند
 پس از ادا اسه نماز فریفته ظهرین
 رسید و قعه آن کس که بکبر حنین
 از آن که وعده زربند در یک نفس ز یکدیگر
 شدند نفقه در یک نفس ز یکدیگر
 چنانکه شام بیدار سول بنفده کس
 چنانکه جماعت شدند حاضر و بس
 روایت است که چون دیدند شمشیر
 که آن کرده بود روزگار سبکبار دا

فرقت گرفتیم و بیعت ایسان
براست لم یصل از زاده ابونفیسان
خطاب کرد سوخته حضرت امام حسن
که اسکنه زور تو چشم جهانیان روشن
من و تو هر دو درین شهر بجا نده ایم
بعد و باب بجا بیاوریم چیران
فنا ده ایم درین شهر سبکین سروران
غریب و دور وطن خویش مانده سروران
بیا بزن دست جدی ز کور او ایم
سحر بپنجه و با چشم بیاوریم کار
با او شکایت امت کنیم باطل را
زیبوی قالی ایشان خن کنیم
زین دست و گریبان جابه چاک کنیم
با او شکایت جانها سے دردناک کنیم
زگریم بپنجه آویم حال امت را
کنیم غرض باو سحر کیم
چو این حدیث بیان کرد سید شهیدا
محققه به گریه فاست بیا

باجتلمیم بکنایه از سوخته
خطاب کرد در زبان را با نفیس
که اسکنه بیاوریم بجا نده ایم
چو پیشو که بیاوریم بجا نده ایم
اگر مجبایان خانه و چشم بیاوریم
تمام عمر سرافراز کنیم
خازنایان در دران سر زمین تمام کنیم
نعلین و از دران سر زمین تمام کنیم
بست بجا گیری رو کنیم چو بیاوریم
سحر بپنجه و با چشم بیاوریم کار
با او شکایت امت کنیم باطل را
زیبوی قالی ایشان خن کنیم
زین دست و گریبان جابه چاک کنیم
با او شکایت جانها سے دردناک کنیم
زگریم بپنجه آویم حال امت را
کنیم غرض باو سحر کیم
چو این حدیث بیان کرد سید شهیدا
محققه به گریه فاست بیا

روایت است که چون سبط احمد مختار
 گاو سه ششک شد از خواب آخرین بیدار
 بگوزد که در نظر خود دیکه نه را
 سر کرده بود و قفس سحر آن مولا
 گرفت مهران الماس دیزه اش بجای
 رسید سورشش الماس باغم افزوس
 نشست بریزه الماس باغم افزوس
 بجایش جگیش با مقام و کسوز
 ازان دست که به خلق داد شد است
 عجب مدار که الماس کده داشت است
 چو شسته است ازان سبط مصلطی بخود
 زمین جبهت بگمین خساند زنده بود
 پنجم را بگمین که بزرگست دنیا
 که چشم او دست چو خاتم بوست دنیا
 ز تاب خجالت این نسبت از سناش ناس
 سپا و شود او را که نامش الماس
 خیم بیدان الماس شد که آن رسوا
 زبانه جگر مصلطی نه کرد جیب

تمام سنگ شدند و آب زور فند
 زشم این حرکت در زمین زور فند
 پین نه از نظر افسانه پیمبر شد
 رین مقدم الماس خاک بر سر شد
 زبیک سنگدل و تند فو و بدکار است
 پیست مردم دنیا ازان گرفتار است
 فرزند و فرزند مصلطی و جیب
 هزارین بدان دل سیاه چشم سفید
 پیچتم که چه آب این تباحث کرد
 جابینه الماس این رفاقت کرد
 یکر دفع مضرت ازان سپهر جیب
 چه غیبت است ندانم که خاک بر سر آب
 چو ساز کار نه کردند با امام بید
 ریح بست علی الاقبال دوزخ غیر
 ازین که کمال آن اخسار افسان شد
 گر سخت در ظلمات آب و آب جوان شد
 اگر نه آب درین باب اهل تقصیر است
 پس از چه دوست که افتاده زمین گریست

با بین سبب که دل سبط صطفی را نخست
 بغیر خاک و گریز دل کے یث است
 در امتیاست که چون نوح پیغمبر
 رسید سوزش الماس ازین آتش چکر
 کشید آهی و بپوینا در آبش
 ز آلتیاب جگر نقد سائے کوثر
 گهی بستر سوز و گداز می غلطید
 گهی بستر سوز و گداز می غلطید
 که از نفت جگر پاره پاره می داد
 گهی ز تاب بگر آه عجب از نشان بیداد
 گهی جان دل اجباب منفعت می کرد
 که از شد اطلب غفوفت میکرد
 گهی شفاعت اجباب منکست میکرد
 گهی شفاعت اجباب منکست میکرد
 فلان دانه خبیر کرد و ظاهر از نش
 ز خواب ناز بر آورد ظاهر از نش
 خصوص با دل خسته زینب مظلوم
 بجزه و گداز آسوده بود با کاشوم
 شهنشانه بیت سبب برادر را
 زلفش آب فروشش کرد و بتر

ز جاست جنت و خبر دار کرد و ابرار
 بیان نمود به آن حالت برادر را
 روان شدند سوخته و دریدند جامه و در پیش
 زدن درخت و غلطان به پیشش دیدند
 شدند داخل و از صفت سرب پر پیوند
 ز آه زاله و از صفت سرب پر پیوند
 جواب گفت که ای کاش می شنید یونس
 چه پیشود که ز ما نمی شنید یونس
 ویرین مکالمه بود و ز ما نمی شنید یونس
 مخدرات سرا پرده رسول زین
 که از خسروش و غم عورت رسول زین
 قدم گذاشت در آن خانه سید الشهدا
 بهم حرف نگران کرد و دید تا تر را
 فدا و دید به بستر طایان برادر را
 جوان گریم کنان دید و خواهرش را
 دیده دید که میان برادرانش را
 گرفته حضرت فاطمه سر پر کینار
 نشسته زینب و کاشوم بکلی و بسیار

چو این شایسته فرمودید الشهدا
 خطاب کردید که اینک که ای فرشته
 نرا چه شد که چنین دیده تو گریان است
 چه واقعه است چرا کیسوت پریشان است
 بر او من چه افتاده است بر بسته
 زبیل گشته چرا تو چشمه شیب
 جواب گفت چنین دیدم نور دیده زهرا
 ز تاب گریه و زاری پشید الشهدا
 که اسب چرخ و عالم نبرد از امام حسن
 چو سوال فرمودی که گریان کرد
 از آن چو گریه که ناز غصه را پریشان کرد
 برادران جنگ گشته ز قهر خویش
 چو این شمشیر شمشیر ز قهر خویش
 روانه گشت سوسه زنده برادر خویش
 رسید چون بستر امام حسین
 نشسته گریه کنانش چو آب بر بالین
 با انظار بشویش را گرفت بر دامن
 خطاب کرد سوسه حضرت امام حسن

که اسب ضیای دل و دیده رسول این
 ز طلعت تو نور رواق عرش بین
 بخواب بسته غلظت نفسی که بودت بار
 چرا ز خواب آه و ناله است تا پیش
 بنگ ناله که بر سر عالم است تا پیش
 چه خواب بود که نوک دهنست پیش
 جواب گفت چنین حضرت امام حسن
 رسید زنده در دامن سوز و غم
 که ای ز غفلت دیده سپهر خواب
 به چشم خطه زین بختی تعب عالم خواب
 چو این شایسته که بر دم که با رسول این
 قدم گذاشته ام در ریاض خلد بین
 شماره بود یک سوی ماندن زهرا
 شماره حال و پیشانی خسته زهرا
 شکسته حال و پیشانی خسته زهرا
 ز غم زان و ز غم زان خسته زهرا
 تمام زده بود دامن خسته زهرا
 پیروز گشته در انتظار زهرا
 تمام گشت از آفت آب زهرا

چون زود و زبایان شدم به عالم خواب
با غم و غم زبایان شدم به عالم خواب
کشتی خانه آغوش مادرم زهر
چرخید مرا با دو چشم خون بالا
خطاب کردین در مقام گریه و زاری
که ای پتیا بس با شکستن
نظر کشاده بخند برین شاکستن
بایست برین خاک خوش
ببین به نظر زهر و شاکستن خوش
که بگریزده در خدمت تو دین خوش
و و اوج پروتیکان که به خدمت کن
پیا پیکنش در دین و خدمت کن
دی نظاره به جسد بزرگوارت کن
دی مشاهده باب تا جدارت کن
نظر بخواه خود کن خست به بیکری
گرگشت به توشیح جنت الادی
نبودن تو بسا در پشت و شوار است
بهشت بی گل روی به غم با غار است

مرا که داشته شوق اینچنین برابرت
بنغم نشانه فراقی تو و برادر تو
بعل ترا بس استاده است و ناظر است
بپوش باش که این خواب خواب آخرت
چرا ز جلد و پیرا درت جلد باشی
تو هم بجای که بر حال پیش باشی
بین خانه دنیا سر کس شهادت است
که زهر قاتل او شست شهادت است
چو این سکا زهر بود و آدم بیدار
ز خواب وصل بدین آرزو شدم بیدار
خیان بین عشق و میل به مدارا شد
که زهر مرگ بکام و گم گوارا شد
شدم ز تشنگی وصل اینمان بیاب
که آب مرگ چشم منود کوزه آب
زهر کوزه منداست به اسه فلک مقدار
که زهر داشت به نیل چو مهره مار
چو کوزه را بدیان در عشق و دانیسم
بکام جان خود آن آب دار سانیسم

چو آب بود در آن تا گاه و نمودم تر
 لگونی چنانکه سر لپاره کرد تا جگر
 چو آب بود که همراه آب پیچ و چل
 روان شاد است در یک مقام و ناکس
 بنین بر گزینش لبس نفهم از لباس
 که کرده اند باو آب گیسو است
 جوان حدیث بیان کرد آن امام است
 بگونه دست رسانید سیدالشهدا
 اراده کرد که آن آب را در دست بپاراند
 گزینش آن همه کیا با خودش نهاد
 که شواهر آن شوقیان گویان
 بزرگ شوقیان است و آمدند ز جیب
 تمام و حسنا و برادر گویان
 روان شدند بسوی امام شریفان
 و دیدند نوب مظلومه و کار بلا
 که کوزه را بست مانند سیدالشهدا
 نیافت او گاه و گاه گشت بر گردن
 چو دید حالت خواهر خیال امام حسن

گرفت کوزه را دست امام شریفان
 بنجا که ریخت که شد خاک چو آب روان
 بگریه و لبوسه سر و شیدان کرد
 بگذر خواست آن لعل گهر افشان کرد
 که اسه عزیز برادر خود کرد آب زینت
 مهر خدای تو آب بن بست باب زینت
 نشو آب که این آب را بن دادند
 ترا صیب جگر نشسته زینت دادند
 ترا خاک زینت داده خواسته اند
 خدایات ترا در قافله خواسته اند
 ترا بخت و تباری شید خواجه است
 خدایات تو را ایبده بخواجه است
 زینت نه کام بخواجه شید خواهی شد
 تو با پال سپاه ینید خواهی شد
 که زینت نیست زلف و خواجه کرد
 که زینت کس دیده تر خواهد کرد
 ز آب چشمه اوراق عصمت
 بغیر پیرگیان ساقی شونند محبت
 که در فراق تو گریان شوند محبت

دور و درفش تو بر دوش خاک خواهد ماند
 منت طعیده بجاک ملک خواهد ماند
 سرت میز سوزی شمر شام خواهد رفت
 سست برید باین اختر ارم خواهد رفت
 برادران را کوفیان بجه ایمان
 میگفتند بجاک کز دلت میدان
 علی ایمن تو بهر عیال بنفیر
 از دست چیت از تو نیز فریاد شد
 علی او سطر تو دستگیر خواهد شد
 سکنیه تو با رسول الله
 خصوصاً رسول دو دیده شازده عجب الله
 بنیادی دیده من خواهد دید
 تو ای سب که کاهزار خواهد دید
 فدا ده بکس و نه انگار خواهد دید
 مرغان نه بر دوش تو ای مرغان گریان
 بیادای و میدو کار سقا میسران
 از چنگ بر دشتش بود بر دوش
 چون که گشته بود زین بهت و زخوشت

مخصوص قاسم بن یکتا دیده قراست
 رسا نشود اسامی نیک ندیده قراست
 طالب بند و دیوان نشاند قاسم را
 فتنه خفاقی تب بداند قاسم را
 زهرگر پیران بوسه بدیش داد
 ز دست تاب نپذیرد عجبش داد
 شک از لعل ریخت باد و دیده تر
 شک کرد قاسم را کسی عجز پذیر
 خطاب کرد قاسم را که کارست
 بگویند پستی پیا که کارست
 کجاست شاه قاسم بزرگوارست
 که پناه اگر نزار کجاست
 زینب آشفته دین یار کجاست
 بباد صبر کن ز که صبر جان نیست
 که کشته نشد ز خشم کار نیست
 شام کرد چو با قاسم این محال را
 طالب بنو و شاه شایسته فاطمه را
 خوشنم فاطمه را غنیمت قاسم را
 بهر نقد شهادت بقاسم غلام

شعبه دار قاسم جوان حکایت را
 بسیل گریه زیجا بدست عصمت را
 زجا و آمد و آفتاب آه و افغان کرد
 ز زخم نازن خود سینه را گریبان کرد
 خطاب کرد و سوخته حضرت امام حسن
 بگریخته که اس از تو کار زین حسن
 سر کجا پیچیدن رد باشد
 چه عقد بودی که بختی که بخت باشد
 که دیده است عروسی که بختی که بخت باشد
 جواب گفت چنین حضرت امام حسن
 براسه مادر قاسم که بختی که بخت باشد
 که اسه بخارده بر قاسم پیش افطار بکمن
 که قاسم خوش از خون خطاب خواهد شد
 عروس راول ازین غم کباب خواهد شد
 میریاس شهادت حسد بدید کرد
 هزار بویه از زخم کجک خواهد شد
 شمشیر زخم کجک چاک خواهد شد
 حسد پیتر و خوش خاک خواهد شد

پیاوند شیدانش ز عرصه میدان
 عروس بر سر او قدامت گریان
 بخون طعیده و بجان خاش خاشی است
 ز خون خن کف دست و پاش قوای است
 میان زخم دیان عروس بوی اوست
 لباس عرقه بخون جادیر و دای اوست
 شود عروسی او با عروست عیله
 بقصر مایه ازین جنت الماوی
 ز علم اسه بنیان طله پیش خواهد بود
 ز سلیل بنیان جود و نوا بد خود
 طعم غله بجام بود و نوا بد خود
 بجای آب شراب جود و نوا بد خود
 درین سکا که با خواهران زودیشان بود
 نشسته غمزه با خاطر پیشان بود
 که از این از رنج آشکارا شد
 سوار شام قیامت زنجیر پیاوند
 بزرگ چاک گریان تو غریب داران
 در پیش قبا که سپهر داران

که اسے ریاض شفاعت زعاضت گلزار
بلکستان شهادت شهادت توپسار
بودین همه تو اسرار و خویشان اند
بناتم همه جمع اند اگر پیشان اند
مرا ببر بوسے رودخه که رسول الله
که پاسے من نشود از زیارتش کوتاه
که پاسے آنکه ازین درد جان نخواهم بود
که سلام بدان آستان نخواهم بود
مرا ببر بوسه دهم که مادر را
که تا ادا کنم اگر چه دل در غم
بمان سلام رسانم بدین دل که در گور
که تا بخورم بزم آرزوی آن در گور
درین مکالمه بودند یاد و دیده تر
که در کاوش فو و شیت پاره پاره کرد
چو این از آن خلف مرقع شایده کرد
بودی طشت فدا آن یگانه آفتاب
شروع کرد ز سوز جب که با ستغراق

گهی بناله ز کاشش طشت خون نیریت
گهی در همه نیت جب که درین نیریت
نقض بشری و در طاعت بیافتم نیست
زین سبکه که یار است از آن شغلوم
شندیده که جگر نیت زان شغلوم
طشت یکصد و نشت اند پاره از حلقوم
چو کا طشت آخرد سید شدیم بوش
گرفته تا شست را به بیرون بود
دوید ز نیت آن شست را به بیرون بود
بدست مادر تا شست را به بیرون بود
نظاره که در چو طشت دید آن محسن بدن
که پاره های جگر بوی میزند در خون
کشید آهسته و با نغمه دست بر سر زد
دوید ز آب بر خساره برادر زد
دوید ز آب جگشته را بهوش آورد
بناله شاه جگشته را بهوش آورد
زگره پیچست را بهوش آورد
چو این منام که گویند آن ملائیکه
ناز مجسمه جامه بر سر بپوشان

تمام احسان و احسان کو بیان
 نبوی صبر و شکر و شکر و شکر
 جو آمدن سوسے سر و شکر و شکر
 غریق صبر و شکر و شکر
 کمرده است پیر خلعت شهادت را
 گزاشته است بجا جابر است را
 شاد است با بیک پرده آن امام زمان
 روانه بر حسن آباد روضه رضوان
 چنان لغاره نمودند عترت اطهار
 و گزشتگر پی بنیان نامزد صبر و قرار
 شدند و نو کشتان شدند و کشتان
 تمام موی پیشانی گریبان شدند و نو کشتان
 تمام چاک گریبان شدند و نو کشتان
 خصوص حضرت زینب کبریٰ و نو کشتان
 زخام آن همه بیت ابی طالب
 نشستند و در قاسم بیدار بیدار
 بزرگ زلف و پیشانی گریبان را
 دیدند قاسم و نو کشتان گریبان را
 نگذرد سوسے پیر و پیر و پیر

پنج گشت شانه زاده عجب القدر
 نهاد و سوسے پیر و پیر و پیر
 ستاده پیر و پیر و پیر و پیر
 گشت شال بگردن و پیر و پیر
 ز سبیل بدان شال واد و العین
 خط کرد و نو کشتان و پیر و پیر
 نماز کرد و پیر و پیر و پیر و پیر
 ز و نو کشتان و پیر و پیر و پیر
 تمام قوم و پیر و پیر و پیر
 بی نظیر و پیر و پیر و پیر و پیر
 پس از نماز و پیر و پیر و پیر و پیر
 روان شد و پیر و پیر و پیر و پیر
 شاد و پیر و پیر و پیر و پیر
 هنوز سوزش و پیر و پیر و پیر
 شاد و پیر و پیر و پیر و پیر
 گمان کن که پیر و پیر و پیر و پیر
 تو زبانه شفاعت گناه بخواب
 زما صبا که پیر و پیر و پیر و پیر

من از بیایست شفاعت گناه آوردم
 بیایست از دوسه سپاه آوردم
 عتاب لطف تو زین امید دارم کرد
 گناه بکار نبودم گناه بکارم کرد
 مرا بر ایست چو قبل و عتاب بیکاری
 شوق تو طایفه شوق تو با شوق
 که گفته است که قبل سفید رو باشد
 که گفته است که چون دیگران نکو باشد
 عجیب مدار نظام از آن جباری را
 غلام لازم دارد که زبانه را
 غلام رو سپه و دیگران می باشد
 سرم خداست تو قبل بیایست

در بیان آمدن امام حسین علیه السلام
 از مدینه بطرف کعبه واقع و دواع

نمودن از بلال و عسکریه حسین
 بنام تیره شمشیر آسمان بر آید

حکم آمد و برخواست فغانه و شوق
 بیشتر میخس آفتاب کرد غروب
 ز فرط غم و اندوه و شوق و شوق
 چو اطراد نفس مشرق الملل عرا
 شاره نیست که از آسمان شادان پدید
 زگره میزد که دیده باشی پدید
 عیان ز عدد فلک نیست خوشه پودین
 چو آلبه است ازین غم دل سپهر برین
 شوق کشید ز نو کبریت جبین
 با ایست غم و غم و غم و غم
 شوق کجاست که بر فلک دل شاد است چنان
 فلک بهم سینه ماه نوحه کرد و بران چو
 برای مغم و غم و غم و غم
 ستاره فلک اصطفا امام حسین
 بلال نیست که بر سطح آسمان پیاست
 سواد فلک نیست که بر سطح آسمان پیاست
 روایت است که آن قدس و الهیه دین
 سلام شد و آن کوچه رسول این

بجز از مدینه میسکه کر بلا اراده نمود
جراحت دل اجباب را زیاده نمود
بهر طریقت خبر رفتن غریبان رفت
ز خاک ناله و آهسته تا بیوان رفت
شخصی شش از جنگ آفتاب گرفت
واسه شش را بکاره سکه را
واله که دید ولت را بکاره سکه را
عطا نمود بیای قوت آمدار سکه را
گرفت ساز ره خویش از صوبه بیات
چوبی نیاز شد از جمله ضروریات
اساده کرد که مهرش کند نزل شمع
بایستاده شمع غیب از لاله شمع
بزرگ رحمت حق شمع بود رسول الله
روان شد بسوی راه پیا شد
چرا که اجباب سکو رفته راه پیا شد
دارقن تا به سکه شش از شش را شد
خبر یافت فلک شد که سکه شش را شد
رود بر دهنه جیشش برای اندوختن

کس نماز که از آسمان نکل و نزل
بچشمش از آسمان نکل و نزل
بوضه اش از آسمان نکل و نزل
نم آسمان بچشمش از آسمان نزل
بلبل بدیش از آسمان نکل و نزل
ز آسمان بچشمش از آسمان نزل
عطارد از آسمان نکل و نزل
نوشته شد از آسمان نکل و نزل
چون به دست پیغمبر از آسمان نزل
سین را با آسمان نکل و نزل
شد از آسمان نکل و نزل
سج از آسمان نکل و نزل
نزل کرد به آسمان نکل و نزل
نشیند تا آسمان نکل و نزل
در آن معامله چش از آسمان نزل
که تا شمع سادت کند خود را شد
نمود از فلک شمع سادت کند خود را شد
ببر دهنه جیشش برای اندوختن

زکوة ناسود من جبرام حجاز
فنا عشر شجاک از بکری پای انداز
ز یک طرف صف ارواح انبیا کے کریم
ستادہ منتظر مقام شریف امام
ز یک طرف صف کرد بیان بروی زمین
ستادہ بر سر یک دیگر از سپهرین
ز یک در دره او دیدہ بود منشی زمین
خباہر گنبد شمس نشین
قدوش از منہ جوار نگاہ در پیش
فنا در وح امین طوق کمان در پیش
رسید چون بدیدہ شاہ شہد لبان
ستادہ دیدہ پادشاہ کرد گشت روان
نظر فکند چو بر منبر رسد رسول اللہ
خطاب کرد کہ روستے فداک یا عجلہ
مگر گفت کہ یا مصطفیٰ سلام علیک
از ابن نبیک با جدی انجاست ایک
منم حسین در آغوشش پروریدہ تو
منم حسین در آغوشش پروریدہ تو

منم حسین کہ چونان شہداء خدا کے کریم
فنا اختیار نمودے مرا بجا اہل اسیم
منم حسین کہ اسے برگزیدہ دودان
بر کہ بود ثروت روانم کردگار جیکیل
منم حسین کہ کوثر لطف کردگار در دایمل
ز مولا کرم بقرب رسید در دایمل
منم حسین کہ کوثر لطف اسے شہد لولاک
ہزار مرتبہ رسد مودہ جلالت فداک
منم حسین کہ مراد گشت آہوا و دوسے
چراغ شمس از دشت آب بیکردی
منم حسین کہ چارہ خطک آب بیکردی
چشم مفت خود جواب بیکردی
منم حسین کہ عباسے نماشاے عید کریمین
شدے عباسے نماشاے امت تو
منم حسین کہ از فہم براسے امت تو
چلاہ شرح شود چہ شفاعت تو
کنون نیز بینا کے گشتنم دارد
ہل خیال زمین با گشتنم دارد

ہوسے من لعلنا ہماروان کراست
 جدا ہو دیتیم زخمان کراست
 منوہ است زکتوب زار بجان مرا
 بریدہ است پہ تیغ و کلمہ مرا
 بربید کہ آوارہ از دینیم
 بان رسید کہ گرفتار اہل کفریم
 ہشت کوہ گرفتار اہل کفریم
 ہمین نہ قرار دیا زرب میگیم
 بگلستان درت لبا غیب میگیم
 شود بریدہ زین منصب زیارت تو
 کجاست ہمن و ششہ تاب تو
 ترا چو نہ بشہدینہ بگذارم
 چگونہ بگو سوار اہل ظلم دھرم
 تو اسے رسول امین مکارین بودے
 شکی دل اسب کس کرم
 من تم زودہ از دوریت چہ چارہ کنم
 ہمین حدیث ز نعل گہر نشان میگردد
 زودیدہ اشک بر رخسار روان میگردد

چو گشت قانع ازین گفتگو زیارت کرد
 پہلے احاطت حق نیت عبادت کرد
 چو شب بگذشتہ نقیض بدین اجباب
 بچشمکاسے شمشیر خوار
 روایت است کہ در خواب بیدار شد
 بنیم چشم زدن شد بخوابان شد
 ز روضۂ آب و شربت لب خرابان شد
 دران میادین بود لایم حسین
 نہی طرف پہلے قطارہ بسید گدین
 قناد و دیدار خوش لبان بود
 کرایستادہ دور از خط احباب بود
 شکستہ حال دول آزرہ پوشان بود
 چو این مشاہدہ نمود شاہ شہ لیان
 بعد شتاب سوی جلال گشت روان
 پہلے معانقہ سبقت گرفت باچو جان دیو
 کشید فیما و جگر کشید مبارکش میگردد
 زعمر و سیر روی مبارکش میگردد
 بدست شاہ ز نیما زار کش میگردد

خطاب کرد کما سے رو شنیخ دیدہ من
 حسین سبکین درو بلا کشیدہ من
 نمین پناش کہین جود کب نہ تمام
 ز تاب درو جب اعلیت مستند تمام
 پر زودویت از غولین نا اید شدہ
 نگل نظا یہ اشش از فرقت سفید شدہ
 گنگا کہن کہ چان زار گشتہ بار درو
 بین فانی چو کبر دست بار درو
 درین ریاض چو سپا بیچار تو اہم
 ستادہ بر سر این رہ در افتار تو اہم
 شتاب کن کہ سو سے کہ بالہ روانہ شو سے
 براسے حجت اہل ستم بہانہ شو سے
 پیر بلا چور سے از تو منع آب کنند
 بقدر شتت اعدا سے دین شتاب کنند
 جسدا کنند سرازین موالیا منت را
 شنیخ طسم نما بیند یا در انت را
 علی اکبرت از شت پارہ پارہ کنند
 شی زافقو تخت گاہ پارہ کنند

تو اسے اسیر ستم بل تاب ز غالی ماند
 غریب و بیکین و بے نگار غالی ماند
 ز یک طرف علم بکشنگی و تنہا لے
 ز یک طرف الم و ضعف نا توانا لے
 ز شتہ کامی و از تنہا لے بعین کمال
 ز محمد آب رسد طاقت بعین کمال
 چو بہر آب بید ان کار نہ ارشوی
 نشان ناوک اعدا سے نا بکا شوی
 زہر طرف بقوفا رطلہ در گردند
 بخرین تنہا بیت کشد گردند
 ترا چو پرتو خورشید در جان گیسند
 منت بشعلہ بوالہ اسنان گیسند
 پرندہ خبر و جانبیت بغیب ازیر
 بیکر شیت نیاید کے بجز شمشیر
 بہر طرف ز پسے یادری نظارہ کنے
 بہر طرف از پسے غواہی دید
 بغیر تیغ ستم او سے غواہی دید
 بیکر خنک پیام او ری خواہی دید

بنادک شتم از مکتب گون سازند
 چوین خاک از خون تو لاله گون سازند
 بجز اجل نشیند کسی باینست
 بجز سر نباید کسی باینست
 بجز سر از یک پیت بصدقاری
 که هیچ قن نیست از روی سر داری
 محاسن تو ز خون سرست فضا ب شود
 آفتاب زشت از خون جباب شود
 در ستم شتم بر سنان اهل فساد
 شهادت تو گشت در گل زینزه فولاد
 بهین ناز سر تو نیزه سر سراز شود
 زبان آن بسره فلک دراز شود
 بیگنند بجاک دست بصدقاری
 منت میرسد از خون قبا ب گناری
 بیال بیت تو دست شتم دراز کنند
 سوارشان بشترا بکسی جهاز کنند
 براسک بخت اهل جهان بخوار کس خوار
 بر بزمال حسیم مراد یار و یار

چو این مکالمه نمود احسبید مختار
 شوق سر بر داشت از خواب شنیار
 کشود دیده چو از خواب بیدار شد
 روانه شد بسوی وید بیدار
 روایت است که چون وید بیدار
 کشید وینل آن مرقب بیدار
 چو شمع بادل سوزان و چشم خون بالا
 شست بر سر بالین حضرت پیرا
 بگر گفت که اسے او فراق زده
 بهین بجال من زار است بیانی زده
 تو در بشت برینی دفاغ از تشویش
 غریب مانده بجا ب مصلحوی
 تو در سیاض خیال با جباب مصلحوی
 در خواب ملاک آس ب مصلحوی
 بر او دم بود خوش که چون هم آتش است
 بهین بسبب دمن بکیست فرشتی است
 چشیده باید همه شربت شهادت را
 گدازت بهین زهر خنجر فرشت

[illegible]

روادگشت میرسد آسمان چیا
بندیدم از ادب رو بسید شیدا
رسید چون جعبه را تم تشنه لبان
بگری گفت که اسے نوشیم در جهان
عراق و هر که دران هست پیشین اند
بابل بیت بنیم اند و بر سر کین اند
چرا از شبنی اهل بابل کیم چری
کجا رواست دینوت اینجا نیست
بابل بیت درین سال چه دراجب نیست
کیم برین اهل بابل کیم
تمام روی زمین و جهان تو اند
مقام اهل بابل کیم تو اند
خدا کرده ترا گریلا کس آید پیش
بابل بیت که فواید شدن فغان پیش
خدا کرده شکستی رسد بجای دین
دگر تو سازند با سان و دین
خدا نخواسته با حضرت کتد نراع
چو زتاب است رود بخت شمع

خدا کرده شود سیارات از انبیا
بها و حادثه رود و بابل حرم
خدا نخواسته اهل بابل کیم
بکونیان چیا کار دستگیر شوند
لغافل از رسالت تو مانده است بیا
جهان زیر پو تو نو مانده نیست
برادر سے چو تو در شب بندگان نیست
جسالی تو دین ترا دارم
ز اهل بیت رسالت همین ترا دارم
بجسته تو از پدرانت را
بین رفتاده بیدان برادرانت را
اسیر حادثه میسند هوا بر انت را
چو این شنید دران حال شاه نشسته لبان
جواب گفت که اسے فواید خواسته اند
کربابی شفاعت شهید خواسته اند
مخدرات مرا از امیب فواید خواسته اند
چو ابرایسه شهادت هر کجا نه رودم
چو ابوعبد دفا کردن خست از نوم

چرا بابت جلد جان و بس زندان کنم
 بهر گزیده شفاعت جسد را جسد کنم
 اگر اسیر نه کردند اهل عصمت ما
 بجایان در کجا بهر شفاعت ما
 پس از کمال آن شانزده بار در پیش
 روانه شد بسبب تربیت برادر خویش
 روانه شد بوزن بدیده روان
 بزرگ انگ که گرد و زول بدیده روان
 ز شکر در بسوی یقیع نقش
 پس مشایعت باد شاه زنده بجان
 روان شد بدو احوال و حال گرام
 خصوص قوم بی با ششم از صفات اطهار
 بگریه چهره حسن کرد
 یقیع را چو شمشاد زکامه نشین کرد
 یقیع شمشاد زکامه نشین کرد
 یقیع چون بشنیدند کلام شد حسن
 روانه شد بسبب تربیت امام حسن
 پیش از آنکه در آن آب دیده تر را

ز دیده سوخته سیلاب اشک جاری کرد
 چنان گریست که افلاک را احصای کرد
 بگریه گفت که اسے روز دیدہ نہ ہوا
 بیامشادہ کن حسالت برادر را
 مصمم بنشین سفر نیک و عاقبت شدہ
 ہمین چو خوش سفر نیک و عاقبت شدہ
 خوش آنکہ باشم ابرار و عیسیٰ بودیم
 موفیق روز و شب بسید بشر بودیم
 ردایت است کہ بعد از ولع شاہ شہید
 بابل بیت بنی نبوت و داع رسید
 بگریه زینب فوجین جنگ چو گشت روان
 بغیر کشود سوسے روضہ العود کنان
 نظر فلکند چو بر قریب امام حسن
 ز دیده رخت زردیدہ خواہد آمد
 بگریه گفت کہ اسے روز دیدہ نہ ہوا
 میان لبست خاک آریبہ خواہد آمد
 زلف اہرہ نظر حسرت در رخ مدار
 عہد از خود پسند و غریب را گذار

نہ گم گزاشت چو مسلم بعزم کوفہ بیاہ
 شدند بہر ولایت بدان دو کس ہزار
 غرض ز راہ بیابان بہ منت بسیار
 فہم کوفہ رسید آن زمین بانقدار
 بخانہ کہ بدار لالہ مارہ پر مشہور
 قبول کردید بدان خانہ مسلم از رہ دور
 خود کس با جنب شد از کار
 چو دوستان علی با جنب از صفار و کبار
 شدند جمع بر مسلم گر دیدند
 چو بستن قفس بنصف خون نامہ گر دیدند
 نہ نام از رہ غریب بجہنم مالکند
 ہمہ بشوق تمام آن گروہ نافر مسلم
 خودی و دوسہ کشیدند و فراق امام
 بہ اعتقاد تمام آن جامعہ مسلم
 زندہ دست ارادت بہ بیت مسلم
 فرح کہ بیت ہزار آن گروہ از غیبت
 درآمدند ہماندم کہ رفت نظام
 چو کاس بیت او کو فیضان گرفت نظام
 نوشت مسلم از آف او کار تا انجام

بہ خدمت با شرف سید سید کوٹین
 شہید ظلم و جفا حضرت امام حسین
 پس از مدعا اللہ نامہ آن سپہر نام
 بیست و ششم کہ کوفہ را بدل اطمین
 غرض از آمدن مسلم عقیل شہید
 جنبہ زد کوفہ بنزد زمین شہید رسید
 شہید چون قبر مسلم آن گسہ چگون
 درشن و چون گم گم گم گم
 بد از نیابت آن تاسہ حکم بجرہ
 مجید شوم و ران وقت حاکم بجرہ
 ہمان زمان بباران زیاد مکتوب
 روانہ کرد و بغیر و قدش از قوس
 نمود و در آن کہ اسے ظالم پسندیدہ
 سگہ پیش تو کس در زمانہ کم دیدہ
 شنیدہ ہم کہ درین وقت مسلم از غمت
 بکوفہ ہزار کس علی کس بیعت
 تراست ای کجہ چو کس زمانہ ام آگاہ
 کہ ہندی و در دم قدم نخی در راہ

بہت کوفہ روی باختر از شمشید
 گرفتہ مسلم و آن را کنی پیغ پیغید
 شش بیک شان شکم با کلام
 ببستہ شام شستہ با خطر ایام
 رسید چون بر این زیاد این فسان
 کہ تر کینہ بہت و بکوفہ فغان
 بشہ کہ نہ چو داخل شکران سگ خدار
 پیشہ کہ بعدین پیش گرفت قرار
 بکوفہ ابن زیاد بدین چو اوار کرد
 خنیدہ مسلم خون عظیم کرد
 بشب ز خانہ بردن آمد و پیچہائی
 روانہ گرفت و گرفت او بخانہ بانی
 چو دیدہ کہ درین عروہ روی مسلم را
 پسرم شہ مظلوم دیدہ پرغم را
 بچاہست اگر نقش چو جان خود درید
 زخانہ شش از در عزت بعد از آن نظر
 گنجت خانہ چشمم سگان مقدم است
 کہ مال و خانہ من وقت جان بچشم

غمخوار ابن زیاد سگ خوار مسلم
 بھی نمود بہر جب شہر مسلم
 شہید باقیبت الامر آن سگ زانی
 کہ بہت مسکن مسلم سنا زہر مانے
 طلب نمود بر پیش زود مانے را
 بجان معلم نہ بکوفہ و اسنے
 چو صدر مجاہدان گشت او بہمانے
 زبان بہ پیکہ گوئی گشت او بہمانے
 سال کرد از ان بانی خنہ لایق خویش
 چہ واقعہ است کہ گوئی خنہ لایق خویش
 جواب گفت چہ از واقعات برکری
 ز شہ چہ پہلہ واقعات برکری
 بہتر تو ز واقعیہ مسلم و پیوست
 زان کہ ظالم سبکی بکینی و پیوست
 تمام مقصد آشوب انقلاب بولی
 تمام بہر سبب این کار با صوابی
 گنجت بانی جبارہ بادل سطر
 سر من بکوفہ اسم او را طلب پیوست

که هر که آرد دار سلم عقیق سل قبر
مرا و بیخ نباشد از او چه بیم و چه زور
با سپید خلعت و انعام هر چه شد شود
شیرین نزد من از منزلت لبنت شود
روایت است که چون پای از شب بچید
گزشت باز جهان میکیس و در غم چه بود
قدیم گزشت از آن مسجد خراب برون
ویش ز سوز جگر تشنگی لبالب خون
بمانی نو و قیصر رسد که شاخه آسان
برون برود و زیان بلاگر آسان
بهر طاعت زبشتنگی و کسوم می بود
ببیند نقش شهادت بخود و تمام می بود
در آن محاسن اسیر بود و مجوده رسید
که ناگهان با برینسانه روبرو شد
نشسته دید زنده را بزرگ حق مشتعل
بنام طوعه رسد و دست در آید
گفت سخت جگر تشنه من ای مادر
فاده اسپ بجامم ز تشنگی آرد

اگر بینم آبی دلی بر لبه غلام
بمزد حشر کسایت و بدین حشر حسنا
شیرین طوعه و خیر خاست و ز زبان افتاب
بخانه رفت و بیاید و جوهر از دست
گرفت مسلم تشنه می بود بجای تشنه است
بخورد آب و جان با دل چرخ و تشنه است
گفت طوعه بدان با دل چرخ تشنه است
که اسه پدید آورد تشنه تشنه تشنه است
فاده است و بین تشنه تشنه تشنه است
تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه است
جواب گفت که تشنه تشنه تشنه تشنه است
نیکم تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه است
در مصیبت اندوه تشنه تشنه تشنه تشنه است
غمم مرا گرفت و تشنه تشنه تشنه تشنه است
کشته تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه است
شده است تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه است
نموده طلع من تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه است
چرخانه تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه تشنه است
ز پیوفانی این کوفیان تشنه تشنه تشنه تشنه است

عجب کیس و ظالم و سبک دوشده
 بنده کو در گشت رسد خباثتده ام
 اگر بخانه خود چادسے سرشاید
 خدا درست زطلابنخ تو یکشاید
 شفیق طوع و کفایت اسے خلاصه اسکان
 چسدام اندنی با خبر نام و نشان
 زبیں سببغه نبوده طوعه آنسے کار
 نمود سبک چاره نام خود اظہار
 گفت زار دل آزرده و ذلیم
 اسے چغت و غم مسلم عقلم
 چو بخت طوعه حبیب اره کان بود مسلم
 اگر خجسته نشین مندیکیه
 بنجایه بر دقت اندر خود آن دیو
 طعاسم که دیو بیاد برابین
 نماز که در سوز غم نهاد اول غمگین
 بنجایه زشت همان لفظ اول یکین
 گزشت چونکه ز شیب نیمه بعد از یک
 همان زمان پس روزان بنجایه رسید

بیدار خود را با خطر اسب نام
 نمی گشت بپیش تو به سطلها آرام
 نمود حیرت و زنده شدن گشت بپیم
 بعد مبالغه رسید آنم از مادر
 بگو که باعث تشویش و اضطرابت چیست
 چن بین مرد بسیار با شتابت چیست
 جواب داد که در کار خویش شود شغول
 که هست طمع من اندک ز روزگار ملول
 نمود دیدن آرام زبیش باز پرس
 کردین تفصیل مرا طمع کن است مادر
 گفت با تو گویم اگر کسی اظہار
 کہ این سخن کہنی در بیل زود
 کشود بسوختن آن بیل سرد
 زبان کشود بسوختن راز را بدل
 کہ یکم رو این مسلم است سمع هدا
 گفت اسے پس این مسلم است بنجایه ما
 کہ رو نماده زطلابنخ تو یکده ام
 چو چین امید شفاعت ز کسطفه دارم
 ز خاک مقدم اورد سے زبیب دارم

منوچهر پسر این ماجران دادگر و شایسته
زبان پست این گفتگو و شرفاوش
رسید بدو رسیدش به تنه اسب نعل
بخواه بر سر زخم تیاب
عرض که مسلم میل به پیشانی طفلان
بدید خواب حین فرقت طفلان
نزد و بیگینی حین آه و ناله و افغان
همی کشیدند دل بر دوشسته آراست
چو صبح بار در گریخ بر پیرزن زجا برخاست
همان زمان پس عبید پیید
روانه شد بدو خواب نه عبید پیید
رسید و عده آغوش و اسب و اسب و اسب
برفت و واقعه مسلم عقیل شام
پیان خود با شصت نفر بر طول کلام
شصت و شصت از انجیام کار تا آخر از
بوقت دور بر این زیارت آن راز
چو شصت واقف از آن کار آن سگب خدار
نزد و رسد به شصت که با هزار سواد

[illegible]

ایچو دادا کانت بیجا بجره چین
که سن ترا بزم مردان یو چو سن
جواب داد بدان مسلم از سر بکار
که با امان شما نیست این راغم کار
گفت این و در کار مسلم در گردید
چو تیغ و نیزه پند ایل کوفه و شام
بیمده از دم مسلم کاه کاران
ز سر انده بزم آن تب کاه کاران
کلنج و سنگ بزم پشانی
دوران بیان بلا با همه پشانی
روند سنگ چنان پیش چنان
خود و دید بولیش جلاله قطره خون
ز خون تارک او شد جانش گگون
بدر از شست بدو کبریا عماران
که آن عین نوش تیغ لب و دندان
تمام پیش از خون لب شفق کون
جود لاله جامه اش از خون چهره گگون

شکم پیش نهاد آن اسپرود و حسن
گلکنت تیغ و جبم اگر دسر درازن
چو کر قوت ز تیغش بار قفس را
نمود یکید بدو ارکان اسپرود
گفت حال من از اضطر آب می سوزد
زشتگی حکیم حساب علم
ز یک سیوخت زبانش کباب علم
همین حکیمه در جبره و تپه
شند طوعه و آذر جبره و تپه
رسا ند چون بلبلان آب ز تیغ
نسج لبالب خون شد خرم دانش
بریت و نسج آن زمان بر خفا و
خض ز شدت ضعف آن بنزد این زیاد
گرفت اشک و درشت زشت پرست
شند چون خمر آن سنگ زشت پرست
رسید شربت امون با بدرون آید
ز روی خنجر جاس رسا ند مسلم را
چنان آید و کوفت رایل ظالم را

گفت داخل آن خانه حضرت مسلم
 بفرمود چو سلامی بدان سبک ظالم
 گفت آن سبک نمون بسلم کین
 بفرمود چو سلامی بدان سبک ظالم
 که نیست روی سلام هیچ بی ایمان
 درین سلام سلامت نظر نیست مرا
 جواب خشم قیامت کین
 گفت این خشم مسلم عین کین
 بفرمود از سر غوث سر پیش
 پس از تازی اندیشه سر بالا کرد
 زبان این سخن تا صواب گو بار کرد
 که بر اسم زبان از چو آید که بگو آید
 چو تو نشسته بر این بگو ای عین
 گفت سلسلش آید که کینت ای عین
 امام عصر بود حضرت امام حسین
 و نه که اهل شکار است ز راه نقض و کین
 شد عداوت حق تا بر سرش برسد

شنید چون سخن مسلم آن سبک ظالم
 گفت کینت که از صواب سر
 بیام خسته بر زبان از جود و کین
 سرش کن بر اندام تیغ ظلم
 ز جبهه خاست جان لحظه شکر زبان
 گفت یکدم این کار را نزل جان
 زنت پس ز غصب ز کرد دست مسلم
 بیام خسته بر زبان از جود و کین
 باین طریق چو مسلم کین
 نمود و سر سبک بفرمود کین
 بسوزد از درون و نهاله پیشین
 فغان کشید که با حضرت امام حسین
 خیمه ز واقعه مسلم عینت نیست
 ازین غریب جفا دیده ولایت نیست
 که اهل کوفه کوفه زنده با پیغمبر
 بدو ازین هیچ دشنام در پیغمبر
 شد عینت و نه که اهل شکار است
 پیوست اهل مسلم و نه که اهل شکار است

بعد از سر سوز و ناله جب انگاه
خودش کرد که با حضرت رسول الله
نزد چو دست المم که نیت دیگر
کشور ز روی صفا تربت ترا دید
گفت این سخن با من شهادت شد
پس شهادت خود بر سر امامت شد
غرض چون سنگ ملون فلان مسلم دید
کشید خنجر و نیز از میان بفرستید
گفتد منج همان بگیناه من از آن
جدا نمودم کین در زمان من ازین
تشنه گند را بلا سکه در آن عین ازین
سرسش بیک نشان کرد آن عین ازین
بر دو سه نره به زوایان زیار
بزم خوش رسید آن عین بیک برادر
شمار شاد است او بفلک چنان شگون
که خشم از غم زنده است چو پدید
نراض تا بسا آه و دود خشم چید
زین عود غلبه کرد که ز زید

بشج این الم و باجای سوز و گداز
زیاده طایفه کم نمی کنند پرواز
بزرگ از خدایا بطلای امین
که کردی مقدم او فخر شد لبش برین
هر صفت اسد الحیدر صفدر
که داد فرق دس از نشان شق تم
حق فاطمه آن بخت رسول کرام
حق آن دو بگو گوشت رسول نام
به حق باقی اولاد آن حبیده پیر
که شایخ اند فیروز البعده شسته
که این جماعت حاضر که دیده گریان اند
بستم شود اسب سینه سوز و بیان اند
بزرگش بنشینا گناه این حضار
مرا دو مقصد ایشان بلفظ خوش برادر
خصوص بنده اگر صلح کنم چو یقین
پس کربا سس طعنه کنم کس و عین
که باشد از شرف تربت امام نام
نخستین روی شوم والسلام واکرام

واقعه شہادت فرزند ان حضرت مسلم
ابن عقیل علیہ السلام

محمّد و مدد و بیل و دیدہ آریہ رواست
کہ باز شام غم و بیج اتم شہداست
راز زندگی از ناله لایزال ایشان است
سنگ دیدہ ز سرنگان روان بدان
رواق سنیہ تشکیک ز سوز آہ شنیدند
تمام رقص جان در نظر سپاہ شنیدند
نمانده است اگر طاقت تشکیباتی
فنا دھان کوئی ز نام رسوائی
نوعاعی گرا از کردہ ہائے خود بجان
کہ بلای سحر خیز و ز کون قرار
ہوش باش کہ تا شمع سحر از کون قرار
ز کردہ ہائے تواری چرخ و از کون قرار
روایت است کہ بعد از شہادت مسلم
شنیدان بنیاد سحر و سحر مسلم
کہ نمانده است ز مسلم و طفل چون خود شنیدند
و غنچہ گل توچید از چین زوید

ز کوفیان طلبد آن دو آہ سیار
رہبر داد سے غربت دور و بچار
کہ ہر کہ آورد و ایشان ز خود کم راھے
و سہل کہ بود و بیکس بنیاد تر کاھے
شنید قافلی و طلبد آن دو نورس را
گفت حالت مسلم شنید بیکس را
چو نام قتل بد آن دو طفل شنیدند
ز پیش رفتہ و گریان بجا
گفت کہ سے بیکس از زمان غوغا
خبر بجا رسید آمدین بیکس
کہ بہت حکم عید اللہ آن عیدین بیکس
کہ آ ورنہ بز دم و طفل چون خود شنید
چو بہت جاسے بنما این زبان دین سکن
صلاح دیدہ و ستم شہا سبوسے وطن
گفت تو شہ رہ داد سحر و طفل گریان را
دعا نہ کردہ و سحر و سحر کہ اسے فرزند
گفت با پسر خود اس کہ اسے فرزند
ز شہر ساز برون و دو گھر بیکس را

بکاروان مدنیہ سپہا را نشان را
 کہ تا مدینہ بر نذرین دوتا پریشان را
 اسے سپردو جو آن طفلہا ز شہم برون
 نشان قافلہ دید آن روانہ بہا نمون
 نشان قافلہ ایک سیامیش پیداست
 چون دیدو با نشان رسیدہ ارست
 ز پس از عقب قافلہ در آن گشتند
 چون پس از دیدو نشان نشان گشتند
 دسے کہ قافلہ از دیدو نشان گشتند
 دسے کہ قافلہ را گم کردند
 شام شب بسرا سپید راہ گم کردند
 گنا گمان بکسان جید در خوردند
 چون دودور زمین را بدست آوردند
 پوزو این ریاض از رہ جفا بردند
 اشارہ کرد کہ بستند زلف شان بہم
 دو کوب مٹی را دویست تہہ نام
 پیکر آن لعین شکار حکم زندان کرد
 نہ آب زمان ہلکی منہ آن تیمیان کرد
 بجال آن دلاک قدر مر و زندان بان
 ز قوم کو فہمیداشت گر چہ پیمان

شام تیر و دن داشت دیوار دل وفا
 دشن پو آئینہ روشن بہر آن عبا
 ز شب چینیہ گزشت آن خجستہ نہاد
 نمود نشان ز بلکے خازن قید آزاد
 غرض بگریہ نمودہ دواغ ایشان را
 روانہ کردو دوسے راہ راست در ہوا
 ز تیرگی شب آن راہ از دھن نا پیدا
 بشد ز دیدہ آن راہ راست در ہوا
 بچشمہا سے ترو پایا سے آلبہ دار
 بدو کو فہمیداشت آن چوں نمود از
 وجیب ظلمت شب صبح چون نمود از
 سواد شہر عیان شد پیش نظر
 بجال خوش پریشان دلفکار شدند
 از ان نظارہ یکبارہ گئے ز کار شدند
 نمود با غمی بپار خیل کنارہ راہ
 دوسے پناہ سوئی خیل باغ بردہ پناہ
 دوست فتنہ ایام آن دوسے گردان
 بخوش قتل دوران خجاستہ نہاد

ز غلام ایل جنا البس از گفتگو خاموش
 دوا قناب پیر چه بناده دوش بدوش
 بوقت چاشت کینر سے زهر آرزو دران
 کبکب مطاره ویر هم حرف نظاره کنان
 روماه او چ شرف را بطن نخل بدید
 ز سیم آن دروچ و فاسا بخود لرزید
 سال کرد از آن عمر رسیدگان بامه
 ز غوت کیست که برید با درخت پناه
 گمان بهم که و نواده ریاض صفا
 زیسم این عقیل اندان شیب جفا
 چو نام با پیشیندگان ده لعل غریب
 گنجت رشت طاقت نامه صبر شایب
 ز دل کشیده فغان و بهر جان لب
 برگرفت که اسے جابیه سخن خدا
 بگو که خوشی و دیار لطیف جفا
 زود ستان و فاکش با زایل جفا
 کین گفت که ستم ز خسا و مان شما
 نوده نقش بدل دوستی آل عبا

مراست تا بگو که از روی صدق پیورین
 بر اسے با تم مسلم شسته زار و حنین
 قدم زرباغ سوسے خاندر چرخه بایند
 ز جو به اسے خاک شمع باغ جنان
 ز چاکه خاسته آن بر شند دروان
 پیکر میوه و انجباریه پیشین
 رسید چون بدر خانه شد کینه پیشین
 رساند شوره آن یکیمان با نوری پیش
 بر این شنید و دید آن کشف نیر از نود
 ز مال خویش نمود آن شسته را دید
 نظر چو کرد در دینش چشمه دید
 ز طفل یککه دو مهر سپهر دید
 رخصت خاموش کلنا نشان سفید شده
 و با چو مادر و شوهر از نا ایست شده
 پیش رفت سر و با سینه تابور
 به مهر آن دو ستمیده را گرفت بهر
 گهی پست یکی بوسه از یقین میبداو
 بپایه و کپسه از روی جبر می افتاد

چو خواہم از چہ کسین شان تباری
چو مادران دوشین را نو و تباری
شست سر و زلف شان ز کفست راه
نہر کشید شان بیدان جہد گیسوان سپاہ
کشید شان طغیان طغیان آوردند
اشارہ کرد کہ دل افکار بی پدر خوردند
کہ آن دو طفل دل افکار بی پدر خوردند
بہو سے خانہ آور بہر استراحت شان
نگاہ لبیک سے از بہر استراحت شان
چو نہ الم حجت و گداز مہند
فاوید سر کشتہ بچہ بچہ بچہ بچہ
فاوید زان ازین درد و چو بچہ بچہ
کہ شوہر زن ازہر سیر سیر و راہ
چو وقت شام شد آن بچہ بچہ بچہ
شستہ بچہ بچہ بچہ بچہ بچہ
زین گفت کہ وہ چو اموسے بودی
توقفا این ہمہ اموزان و طفل این عقل
کہ گفت وقت زندان و طفل این عقل
ردان بجانب شیر بند رہنما نہ دلیل

پایل شہنادی خاص ابن زیاد
بوعده دوم خلعت این ندا میداد
کہ ہر کہ آن دو پسر را زان زیاد دیشاند
دو بدرہ زان از این زیاد دیشاند
چو این اخلق شہنم مریع نہ کوہ و نہ دسیا
نہشت ماندہ مریع نہ کوہ و نہ دسیا
تمام را بستم با دیوار دل خودم
ز چوین گشت ملک
خیا کہ کہیم از یاد و گشت ملک
نشان دیا قلم وقت از پیش
زن جلیہ شہنم این حدیث کہ بکشد خود
چو رعلا ز دل چو درد بکشد خود
کہ از بی و سلی روز شہنم بکشد
وز آبان دستہ بکشد بکشد
زین گفت بزن این سخن بکشد
اگر کہ بکشد بکشد بکشد
ز جاسے فاست زان ازین بکشد
چو ہر ازین بکشد بکشد بکشد

زن از براسه و طفل غریب در دوسو اس
 نشست بادل برفون بسیر نمیشد و بپای
 دوپاس نیم چو یکدشت از شب دیگر
 ز خواب جسته در مصمم نرا ده جور
 ازانان یک و دیوار که در یکسایه
 گزشت داسن او دیگر که بچو بنام
 برگرفت که ای غمگین و دلم کس
 بر روز یکسایه و غمت و دلم کس
 یقین بدان که تیغ شمشیر شوم
 ز کامرانی آیام ناامیدیم
 دین زمان بدردم را خواب بدیدیم
 بگشتم که چو از زیر کسب رسول الله
 ستاده بود دران کاستان علی رسل الله
 پیش او شده مردان علی حسن
 بجانب در کس مصطفی امام حسن
 یک طرفه دیدم خسته و خجسته
 ازین نظاره ز سقین و بوش کرسفر
 بگفتم ای پدر و مهربان بسا بگو

که در فراق تو زین دین نیست طاقت ما
 چه غمگین که بکس کند اهل غیب
 چه گویم ای پدر از کردار ایمن زیاد
 که اگر برود آن دینی رو و زیاد
 نگویم که بستند زلف ما بر سرم
 ز کین کین و بخت و بخت زلف ما
 رو انداشت تنها ای پسر و خواب را
 ز سرم باز برود آن پسر و خواب را
 نگویم که بدست خجسته و بخت
 بیکسایه و بخت و بخت زلف ما
 مرا چو دیدید خجسته و بخت زلف ما
 نمود و دس و بخت و بخت زلف ما
 چو سان دل تو باین بیکسایه و بخت
 گزشتی بخت و بخت زلف ما
 مرا چو دیدید پدر و بخت و بخت زلف ما
 دگشته و بخت و بخت زلف ما
 بداد و دگر از این بخت و بخت زلف ما
 بگویم که گفت که ای پسر و بخت زلف ما

که اینجا از تو من و فلک گاه ریشخندیم
 بخواب این همه راسی زیاده و کم دیدیم
 به بین که عاقبت کار را چه خواهد شد
 از این خیف ندیدیم رومس با در خود
 گفت این در نهادن سبب دیدیم
 ز مهر یک نو و نذر آب و خاک
 چنان ز در کشیدند تا از دل پاک
 که جیست بخیر از خا آب حار نشانی
 بزرگ گزینت که این و درش و فغان از پیشت
 درون خانه را با این صدا سسکه گزینت
 شد تا بکن و بوزوی جوی رخ روان ساز
 که با بیدین خودم از کجا است این آواز
 زن جیله چنان ز استماع این گفتار
 بگذاشت که چون نقش ماند بر دیوار
 پس آن بچون است گمار خود آن بود اخت
 و چشم و چشم گسل جوی بارغ روشن ساخت
 و درون خانه آمد و دوامه خاطر دید
 و در آن خواب منیر سپهر اختر دید

دو خسر و شتر با نگاه عز و جلال
 نغمه نواز است غنوت نهادی ملال
 چون جویس سستم پیشه حال ایشان دید
 بنشستم از شب و باده نام شان پدید
 گفت در شرف اعدا با لطف جلیل
 و در کوچه پیشان ز اسلام این عقیل
 چون نام مسلم از آن دو کس خواب شنید
 بسان مار کجا به آن لعین بود چو پیچ
 گفت در دست و در زلف کوکان گرفت
 که کفر مالد از او ضایع کار او گفت
 سپید بود و بکس کین گیدوی سخنشان
 به جم بست بر شید شان بزمین
 و سوز از سبب بر شید عده و گرفت چنین
 و در شش که جابنده نود و مسلم
 و در شش شان ز دست استاده با اسام
 و در خانه شش شان ز دست استاده با اسام
 و در خانه شش شان ز دست استاده با اسام
 و در خانه شش شان ز دست استاده با اسام

نمود حادث بیدین سلام را تکرار
 گریه شد رخ و سر این دو طفل را برادر
 گفت که هرگز زین نه فراموش
 غلام گریه ناپیم پیش پا سحر شود
 اگر سحر ناپیم پیش پا سحر شود
 نزار گزنا را هم در مصداق اختیار کنی
 و چهل قتل و شمشیر آن شمشیر گرفت
 چون شمشیر بر گرفت آن غلام گرفت
 چنگ دست و سر گردن غلام گرفت
 غلام نیز غمزد شد چون شمشیر چو ن
 که تا شمشیر او چنگ را کند بیرون
 چون سیاه دل خوس را کلام نمود
 بفرستد چنگ زین دست او غلام را بود
 ز در چون پس حادث این جبارت دید
 نمود رخ پدر جانب غلام را از جانب
 چو خوانده بود برادر را پیش ز زبان
 نقل کشود که او را با پیش
 که آن سنگ را بر رخ نمود پیش
 چنانکه آشتید ز زبان و در نظرش

چو دیدار آن دو بین گریبان چاک
 فتاد بر سر آن بگریه چون خاک
 که حادث فلانی از دست از غصه برودیش
 بنور زهر خیانت ز سبب به پیدایش
 که آن ضعیفه مستوره افتاد بخاک
 نهاد طارودش قدم بهالم پاک
 پس آن چهل ضلالت سوزی نیان دید
 پیشتر که روی خاک هم از دید
 شمشیران دو یکبار نه غمزد و غمزد
 کشود آن دو گریه لب به جزین با
 که اسے غمزد و طلب تر از شمشیر با
 چو کرده ایم که بر گزیند و راه و ف
 شمشیران را نه و این زیاد
 گریخت من دنیا را کنده آزاد
 برم ز دولت دنیا را است
 یکچو گریخت غرض که مال بسیار است
 بهار دست بر گزین که مال بسیار است
 دو گریه و سکه که چو غمزد و غمزد
 بزرگ چنگ و توار را بنیدم گریه و غمزد

اشارہ کر دے کہ ہرگز نہ سے شوق این کار
 کہ دوستان شتابت در جہان بسیار
 دین بر نیش را بہ زور سی شدید
 شوم ز آرزو سے کام تو نشین نویسد
 پہنچ کین کہیم جہاز ہم را
 از ان شوم پنا سے تو نشین کام را
 از ان کہ در تیغ آن شہدار
 بگفت این دو علم ایمان بیدار
 ز نور مشرق ایمان بسیار
 ز روستی بگفتند باہر از نیار
 امان بدہ کہ در کشت ادا کنیم
 جواب گفت کہ کہیم امان خود ہم
 چہ کہ در دل من نیست غیر فیض و عناد
 پس آن فلک زدہ بنیاد یک را اورا
 کہ تاجہ اکند از جہنم کز شہر
 پویدہ فضل در جہنم کز شہر
 کہ پیش از ان زمین بیستہ پدیدار کن
 کہ نیست تاب کہ ہم بر اورم بسیار

گزاشت آن دسوی سیل روی نہاد
 کہ باز ہم زینش آن در زبان بکشاود
 کہ است سیاہ دل و پیچ ہم را
 ترا بروی شفیق امم رسول اللہ
 مرا پہنچ تو اول سہار بکنم
 غم فراق برادر بکنم
 نہایت کہ بہر یک کہ پیچ شفیق شہر
 یکہ و گریہ سبقت شفیق شہر
 پس آن پدید یکہ را کہ داشت لطف ہم
 بزرخ پویدہ نور شہر
 پہنچ کین ز سیم پویدہ نور شہر
 چو آفتاب بخون آفتاب آفتاب
 کہ در عارض ملعون نشین بجانب آب
 پوچہ آب بر آفتاب گویہ
 چو آن برادر شہر ہم برادر وید
 چو در عارضت خودشان ز جالبہر جنبہ
 کہ شد از دل پویدہ نور شہر
 کہ شد از دل پویدہ نور شہر

که است شاده بدیاریه خون ز تیغ خفا
 مرد شتاب برادر که من رسم ز قفا
 از بغیر تو در چشم زنگ غدار است
 جدا شدن ز خباب تو کار دشوار است
 برادر است در عالم چو دیده نامایب
 کجاست آنکه بغیر برادر آرد تاب
 کجاست آنکه در سداق دوری تو
 کجاست آنکه در طاعت جسد و سکه تو
 کجاست ماد و موم و سبیل و آفرین
 کجاست آنکه در سبیل آفرین
 که دیدی بک یار آفرین
 تو در حال پیر بون قلم کنی بک یار
 جهان بر دهنه رضوان دهنه مالید
 منوچهر خوش راز خون روی خوشی مالید
 آه سر و دبدان روی خوشی مالید
 که عار است آمد و سر از آن آفرین مالید
 زرد سبیل او بی آن آفرین مالید
 نبی کشد و سبیل او بی آن آفرین مالید
 نمود آن که بر یک راه تیغ نشوید

جدا تو کردی ز یک پیش خاک لایق
 رفت او خندان بر یک پیش خاک لایق
 ز دیده ما سلا یک یک لایق
 نهاد حضرت روح الامین ز دیده
 جهان به تو بیتا آن دو یک لایق
 چنان فرود که برگ نوران ز دیده
 بهانم و غم و اندوه آن دو یک لایق
 نبود جانم جان را بچشم ز دیده
 نهاد تاب که دیگر تیغ ز دیده
 نهادین و ادم بر تیغ ز دیده

واقعه در بیان قرین از کیم بر کیم و پاد
 به سحر خواب شیدا لشکر ایلایه السلام

سهم آمد و باز انانق بال عسکرا
 به اسکا مقرران رسول شد پاد
 به اسکا که خورشید ماه افروخته است
 سواد خشم خشم خشم خشم خشم

دین عمنه ارشاده چو بر جبهه دیده با که امام
 رسیده است عجب چشم و رسم بر اسلام
 قبول تعزیه باشد زگره اجاب
 خوار آفرین پروستان و بر اجاب
 ظالم است ز تو دیده با که گریان را
 کجاست نوح که نیندا شک طوفان را
 چنان ز تعزیه بجهنم دیده با که است
 که چشم با چه قدر کاسیکند آب است
 بلا و سو طوفان گشته ماه عسل است
 چرا که ماه عسل را خدای این دنیا
 باین امید که در بیم چشم گریان را
 چو اشک از نظر افکنده ایم طوفان را
 بگویند که چو ابا آفرین با ده
 ولت نبوده مگر از جبک فیهاده
 بگویند که بسم چه داده اند ترا
 صدای بیت گم می داده اند ترا
 اگر کند از سوز جبک خورای کرد
 یقین بدان که بدله از خورای کرد

بوسه لغزیه را بر نفس خط با شد
 بگویند که که الیتم با اثر با شد
 اگر بشهر محرم سیم خبر دارد
 بگویند دیده که ده روز آب بر دارد
 بسیار شک که در انتظار این ماه افه
 بخون دل بمبارا تا دهنین
 براسه ماتم قبول ابوالحسنین
 و پنج زم که آل عباس امام حسین
 روایت است که چون از مدینه آن حولا
 روانه گشت سوی کعبه با سپاه عسرا
 سخن ز واقعه عرض راه واجب نیست
 چو که در طایفه مسافران کوه و صحرا
 شرف از شرف خود و شیدا از شیدا
 رقابت است که شهادت شهادت پیدا
 سه روز رفت که بیت الحرام شد پیدا
 چو آنجا براسه طایف محرم شد
 شمع خلق شمع از دنیا و محرم شد

[illegible]

در قامت است که کز نور در مقام فرشته
 زمین کعبه ز راه شرف بخود بالید
 بنشین گفت که من قیامه امام ششم
 مطاف و مسجد عالم خاص و عام شدم
 ازین پرفضا به جهان آسمان خواهد بود
 زمین کجاکه زمین میکند مرا
 تمام خلق جهان سجده میکنند مرا
 طواف راز از دل و عده میکنند مرا
 و سیکه خلق بخاک خود سخن دارند
 سخن بجای و روی سخن من دارند
 ز انبیا و ملائک ز جمله اصناف
 مرا تمام با عزت میکنند طواف
 روایت است که چون کعبه این بناهای کرد
 اثر به دروه درگاه غفور
 خطاب شد بسو کعبه از جناب غفور
 که ای عیث شده بر شان خوشین مغرور
 قز از کجا و چنین قسم ای کجای
 علو تر به و شان کربلا از کجای
 بخود

خودست از اگر مرده وصف دارد
چو رتبه دو چو صفایش سر بالا دارد
گر چه بر دیو بس با دشمنان قیامت را
سپرده ایم با دشمنان می بود
چنانکه آید در دهان کربلا بس
ز غفلت تو سخن کربلا دارد
نخندیده بود چو این را ز کربلا طواف بود
مسلم تر از آن بشیر کربلا طواف بود
مسلم تر از آن شاه در نظر دارد
مسلم تر از آن که در کربلا دارد
همیشه در آن تعلیم در کربلا است
حرم با تمام اهل حرم کربلا است
انسان سیاه به کربلا کرده و خدا داد است
مسلم با تمام آن تشنه لب نمی گذارن
لباس نوزده بیرون نمی گذارن
لباس نوزده بیرون نمی گذارن
نویا گیر اگر موسته ز بیت الله
بزرگ تر از پیش در کربلا دارد
حرم بین ز جگر تشنه لب جلد دارد

حرم چادر میلی از ان اسبابان است
 بر اس ابل حرم گیشین بربشان است
 نمود یکید بدو دویب در گزوار
 جبرای صین داد و داشت آمده است
 فرشته ایست جگر زبشت آمده است
 لی شاه دست بر خوب و زشت است را
 شنیده بود خرم فعل زشت است را
 از ان شنید زاد من شاه است
 چوبیت خاکی بود و حضرت شاه است
 از ان زو دامن او دست خاکی کو باه است
 صفاسم و نه سی پیر ان پیدا است
 در انظار جنابش بوجه تسلیم
 نموده بود را آنجا مقام ابراهیم
 پیچسکه پس نشسته لب صم شد
 سبیل زخم شد
 کعبه آمد از ان سبیل
 اگر غلط کنه سبب دیده خوانست
 ازین است که در طعم اندکی شور است

در گنج بیدین کنست در بول شرفت
 که باز شست ندارد و گم بید سید
 بحال حج و طوافش زیور شل بنور
 از آن بفرده کو عمره آفتاب بود
 چو فو قه از حرمم شاه تشنه بیدان شد
 حرمم بغیر وقت اور نشسته دل خون شد
 در این کرد حرمم را چنان نباله راه
 که آب گشت از حرمم چشتم بیت الله
 بر آمد از حرمم آن نور دیده اخبار
 شد از بسا سکه شهادت بدو الجلی سوار
 روان گشت بعد خوق شید اشهدا
 که به هر شهادت بسوسه کریم بلا
 زبان فامه اگر عرض و طول سباه کند
 چو شستن روضه بابل جهان شهید
 روایت است که چون مرگ نام شهید
 ز عرض ماه بزرگ شمر کوفه رسید
 بنور ظلمت شب گشت به یونان تاریک
 که راه خلدیان عرض و طول شد تاریک

چنان سیاه شب از غم چشتم مرگ شد
 که در سیاه شب صبح صادق را
 غبارت به شب چشتم صبح صادق را
 چنان گشت که اگر صف آن کم غم
 شب چشتم چنان که اگر صف آن کم غم
 قلمم نه نور بید به صفحه محش
 شب که گشت در کمال ظلمت بود
 بابل بیت صبح صبح قیامت بود
 که گشت لب تشنه راه گم کردند
 و ظلمت شب و کجای عمل کردند
 موکلان جو حکم قضا بیدان کردند
 پیش بره ایشیت بیدان کردند
 قضا گشت چنان ساز رسید اشهدا
 در گنه راه چشتم گم شده است
 بابل بیت خبر گشت که راه گم شده است
 نه از خواب و ملایت نیا گم شده است
 شدند چلبه پایشان و مضطرب احوال
 تمام به تیر افکند با هزار خیال
 شنبه

شمع نازیب و پیدار شترانان
 که آفتاب است کجاست ای یاران
 جواب گفت از نرب یک یک اینجا نیست
 ضیا سے چشم رسالت پناہ پیدار نیست
 جو این شمع در آن بود و مظهر ابوال
 بہ طرف بگردان دیدہ گردان کرد
 بقوت شرب نشسته دیدہ گردان و خوشان کرد
 بگریہ و رنج و سہ خواہران و جو پادشاہ
 کہ یارب این جو مکان است و این جو پادشاہ
 برادرم خلف مصلحتی کجا باشد
 جب جوی چار دیوہ منہ آید
 در انتظار چہ مانگہ منہ در آید
 چہ شود کہ بر سو دسے روانہ شوید
 چہ شخص آن کو ہر گمانہ شوید
 جو آفتاب شرب دیدہ گرد چہ نہان است
 رفتہ است جاسے درین بیابان است
 درین مکان بود عورت اطہار
 جب جوی شرب نہان شرب بار

کہ تاکہ از عقب آواز خود انجیل آید
 بظلمت شب و پور شان صبح آید
 ز دشت شائع روز شب انورید
 بعین ظلمت شب آفتاب پیدار شد
 رسید ابل سہم را شادہ چیران دید
 در اہ کم شدن آن جمع را پریشان دید
 بلادران ہمہ چیران و مضطرب احوال
 خدرا ت ہمہ عاجز و پریشان
 نہ ظلمت شب بظلمت تمام گردان
 بمادران و رفیقان تمام گردان
 چو این مشاہدہ فرمود رسید انورید
 کہ چہ جہان نامی ساقران و ہما
 خطاب کرد بشکر کہ ایستادہ شوید
 خدرا ت ز مبارزہ با پادشاہ شوید
 پیکارہ گشت بعد اضطراب شاہ ظلمید
 برو سے خاک نشست و یکینہ ظلمید
 جواب گفت با دباؤ سے حکیم ادب
 گل سے بقدر ناموس اودیا نرب

کرای چکا نو خواهر سکینہ شب دارد
 منور و اجماع از برای اوست شب دارد
 چو این شنید سر پیغمبر گفت شاه شهید
 ببوسه محمل آتش سکینه دوید
 نظر کرد که خواهر بیدار است ز غم بیخواب
 گناشته است آغوش بر سکینه خویش
 کشور خاند آغوش در خواب نیت خویش
 گرفت دیوار آن محبت را
 سکینه چون ناپدید شد از شک حرمت را
 ز دیده بخت بر خوار شد بود
 برگشت که جان پدر کج بود
 چو از او درین تیره گریه کردیم
 نو چون جدانشدی از ما نپاهم کردیم
 ز غلظت شب بچو راهم کردیم
 تمام شب همه از خون مضطرب بودیم
 پیمچل از غم تو لحظه نیاید سودیم
 سکینه باشد ابرار گفت گویا کرد
 امام تشنه لبان احترام او میکرد

که صبح از افق شش تری میوید باشد
 براسه روز قیامت سفیده پیدا شد
 شکست بخت شب از بزم رسید صبح
 منور زده نور شبید باغید صبح
 رعایت ست که آن صبح روز قیامت بود
 پهل بیت بی غم که محرم بود
 امام تشنه لبان بر زلفیه کردیم
 نماز صبح مال رسول کردیم
 پس از ملاک نماز فیه شاه شب
 برادران و حجاب خویش را طلبید
 سوال کرد امام غریب از یاران
 ز دوستان و رفیقان دوازدهم داران
 که این چه جاست که کنون مسکن و منزل است
 که متصل غم و اندوه قسمت دل است
 همه شب تشنه ساز با کس بود
 چو ساربان که یعنی شتر جراتی بود
 جواب گفت که این دشت دست ما نیست
 که در تعالی آن نر با کس جا پیدا است
 جنام

چون نام ماریه رسید امام سفینید
فقط تشریف الهی کرد و آه کشید
فقط تشریف الهی بیت عصمت کرد
بگریه و سوسه اهل العبادت کرد
چنین بخت زین العبادت کرد
که اسیر بیابان کربلا شد
بدرد رسید پیری شهید خواهم شد
دین زمین من یکسین دید خواهم شد
فقیل تیغ مپاوه دید خواهم شد
توبی باید بچو شوک و نگار خواهم شد
پرست افکار عدا اسیر خواهم شد
تا بل بیت رسالت همین تو خواهم شد
چرا که است است همین تو خواهم شد
لعل اندیبه پرست بار خواهم شد
به بدترین خلاق دوچار خواهم شد
دوست بستر از خیانت نام خواهم شد
زیل و گزند و دشمنی کام خواهم شد
تمام راه اسیر و پاوه خواهم شد
ایسن بگردن و سر و قلا خواهم شد

سہ پہلے سر و سامانیت بخواب سوخت
 سسے دریدگی جانبات بخواب سوخت
 شہید حضرت عباس این حکایت سا
 پیافنا و شہید حضرت امام شہید
 خطاب کرد سوسے حضرت تان امید
 گبر گفت کہ اسے کار خواہم کرد
 تو چون فہید شوی من چو کار خواہم کرد
 چو خاک بر آب این روزگار خواہم کرد
 تر افتادہ بیدان نہی تو انم دید
 بنجاک من کہ غلطان منی تو انم دید
 خوار کردہ تو رخسار من چو چارہ کنم
 گبو چگونہ تامل من سید الشہدا
 جواب گفت ہوجاس دیدہ ہای خون بالا
 کہ اسے ضیائی دل و دیدہ ہای خون بالا
 چون تو نقش بر باد بخون بخوابی دید
 تو خیمہ ہاسے حرم و از گون بخوابی دید
 سر براد تو برستان بخوابی دید
 تنش بنجاک مذلت چنان بخوابی دید

امام من بیاضی و پشت و اسبے بزر
 پنجبر زواقه سر زشت خواهی بود
 قبول شگستگی تو امران بخواب دید
 اسیری و الم و خست ران بخوابی دید
 چو این شنید بیافا است پاد و دیده کار
 خطابت بکوسه پدر و سلی اکبر
 که اسے پناه اسپه ران وادی حسرت
 کاکسبان غریبان دل پر از حسرت
 ستم زده از دوست چو تو احم کرد
 تنگی دل میبرد و از که تو احم کرد
 تنهایی من بیمار که برادر من
 اسیری من حال کیینه خواهر من
 محبوب رشوی من پدر خجتم داشت
 نو جوان محبوب رشوی من خواهر من
 به یکبسی ز تو بخوار تر از علی اکبر
 چو این شنید و از احوال از علی اکبر
 جواب گفت چنین آن امام کمین
 که اسے بنار و از آغوشش پر و سپه دهن
 چنین بهایش ویندیشین نود وید دهن

تو چون برادر خود بے بد بخوابی شد
 ز بچه خواب از شمار خواب شد
 چراخت تو ببول از شمار خواب شد
 قنوت ز رخ ستم بخوابی شد
 تو زود ز زبر باد شب بخوابی شد
 تو پیشتر ز پدر نا امید بخوابی شد
 تو پیشتر از حجاب گریان کرد
 شیند قائم چو چشم گریه بیدان کرد
 بگریه رویو سے گریه بیدان کرد
 که اسے پناہ غریبان عسقلہ ایجاد
 وصیت پدرم سے نتیجہ خوابداد
 خواب گفت بہ قاسم چنین امام زمان
 کہ اسے بیکسیت دیدہ قلک گریان
 چنان بیدید ہمن از غم تو تاریک است
 بی شہادت و داد اسے تو نزدیک است
 شہادت تو درین دشت پہ بلا باشد
 عروسی تو بنگامہ جہنم را باشد
 تو بامصاحب غم زادہ ات علی اکبر
 رو بہ پیشتر از من بہ زود بیدار
 شنید

شہنشاہ نیک و یکبارگشت بلجرام
 خطاب کرد سو سے حضرت امام زام
 کہ اسے بلجرام تو خانہ
 بقدر قدرت خلعت ابد کو تہا
 پس از حیات تو خود را کہ خواہ بود
 ز بلایت پرستار کہ خواہ بود
 بجال فاطمہ عمریت چو خواہد کرد
 بشیخواری کے اصغر چو خواہد کرد
 جواب گفت کہ حضرت شہید خواہد شد
 ز سیر مادر خود نامیب خواہد شد
 مگلو بیدار شود سو سے جنت الماوا
 رد و جواب در آغوش حضرت زہرا
 سوال کرد کہ احوال من چو خواہد بود
 بہائم تو پرستار من کہ خواہد بود
 جواب گفت بزینب امامت نہ لیان
 کہ اسے انیس غویان فادہی حرام
 تو از شہادت من دلگزار خواہی شد
 بنجیدہ کس و سبے نگار خواہی شد

انیس صاحب بیار خستہ خواہد بود
 بلجرام اہل کسم و شکستہ خواہد بود
 بکبر فاطمہ از تو باب خواہد خواست
 سکینہ ام ز تو یک جوعاب خواہد خواست
 بکبر در امن و محبت بست خواہد داشت
 دلت بخت گل او شکست خواہد کرد
 زہر سکینہ فک کہ آب خواہی کرد
 نہ ہر فاطمہ صبر و تاب خواہی کرد
 بنجیدہ تو در آیت کو فیان بعین
 تو خطیب پوشوی زان جاوخت میدین
 بوجہ سید عجا در توراہ برے
 دوران حضرت آن بی بدیناہ برے
 زخوت فاطمہ در یلو کہ تو بگریزد
 سکینہ آید و میر چہر تو آویزد
 تو سو سے حضرت زین العابدین شوے
 بچہ خواہے آن کو ہر گجا نہ شوے
 دوران معالمت زین العابدین
 زہر الم آن نام را بدین نرود

باہل بیت ہمہ سوسے خویش راہ دید
 قریب آید خویش خویش نشانید
 زعم عالمہ ام را بہت سہرید
 سکینہ رازہ سر کشند
 ز ظلم کسی بدلت چو قیاب کشند
 توجہ جابل را ذیل و سوار کنند
 مخدرات حرم را زہرہ ہا سوار کنند
 اسیر و اسیرانہ ہا بود
 نور سیان سپاہ جاز خواہی بود
 سوار بر شتر بنیہ جاز خواہی داشت
 سوار بر خالت نظارہ پیش خواہی داشت
 سکینہ را زود آغوش خویش خواہی داشت
 باین طریق سوی شہر شام خواہی رفت
 بر اسے عبرت ہر خاص و عام خواہی رفت
 ز شام عافہ شہر مدینہ خواہی شد
 خلاص از غم ارباب کینہ خواہی شد
 چو این شنید و دان حال زینب جزون
 بگریہ گفت کہ اسے نور دیدہ بر خون

باہل بیت ہر عصمتی نہ خواہد ماند
 بباستہ بگان غیر سے نخواہد ماند
 چو این شنید بر آشفست آن امام حسین
 خطاب کرد زینب کہ اسے سلام بگوین
 باہل بیت رسالت پناہ بنیب
 بدست دران قیاب کنندہ بچہ
 کہ نظر بجات نہی تو اند کرد
 بگاہ جبکہ بہ طہارت نہی تو اند کرد
 سکینہ چون زید را این رسکالات شنید
 ز جاسے حبست او بہین گشت و آہ کشید
 ازین کلام ہمہ غمست رسول اللہ
 بر آمدند زجب با افغان و نالہ و آہ
 چنان محو و دھر را خود شش گرفت
 کہ صبح نیز از ان توجہ بدو گوش گرفت
 بجاسے اشک ازین نقل بدو خون آورد
 و بان قامہ ازین نظم بدو دل آورد
 شہر توئی کہ بختیم رسول ہم تر غم بستے
 ز راہ رتیبہ بجز آن دوست بر دوستی تو

تو چاک کتف شد آسوخ الزمان داری
 تو یکجکه که سبب غم خندان مکان داری
 گوی تو از زلفش رفت کشیده است بدوش
 گوی که کوه شفاعت کشیده است بدوش
 منم که مقبل ز قابل خباب توام
 همیشه منتظر یکجکه بوی توام
 یکجکه بلا که تو ساینده جان بویم
 در آستانه تو از مجاوران بویم
 یکجکه تو سنگ دیدم و حسد دارم
 چه که من همین منزلت رسد دارم
 خصوص پیچیده چشمداشت پیچیدم
 باین اسید و این خاک شنیدم
 یکجکه اگر بعد از کلاه پاک شنیدم
 باین سیکه از گناه پاک شنیدم
 یکجکه دفع بحال من آویست من
 رسد که بر داسه من سگیت من
 رفتن مام میدان و جنت گرفتن بر نعمت سعد

یکجکه آید و ماه حسد از نو دلال
 شکفت غنچه آتم ز شام رطل
 بنگ با من تو سبب تا بلال شود
 در کاس آیم آن رسول عقده شود
 ز تاب تو سبب شد دانه دانه زردم
 ز آب چشم ملک در آب پسته چرم
 شوق ما بزم سحر خان لعلگون
 نمود چاک که گردون بر آستانه استقبال
 شوق کجا بست که گردون بر آستانه استقبال
 گرفته حکم تو که یکجکه از پیر برین
 ستاره نیست که یکجکه از پیر برین
 ز دست انجمن آراسته فلک رنگین
 که عرش ریخت ز جگر برین دیدم شاه شهید
 پیر بهر شاعر سحر برین
 در یکجکه در پناه کرب و بلا ام حسین
 بخون طسپه کرب و بلا ام حسین
 روایت است که گلگون قبا ی آل عبا
 قتل عجب که کلام سید الشهدا

پس از شہادت عباس سلب برداشت
 غریب و سبک و بی آشتی داشت
 سر سے ندید کہ در خاک ز خون چکان گردد
 تنہ ندید کہ در خاک ز خون چکان گردد
 ستادہ دید بزمین مضاف کینش را
 طلب نمود خوانین اہل قینش را
 خشت کرد زینب خطاب کا سے خواہ
 قوی یکیم خلد اہل بیت من
 شتا قلند سو سے کنون نوبت شہادت من
 رسیدہ است سنی پیہ
 چین رسید پام از قلند پیہ
 و جبیل این پیہ پیہ
 کہین بجر امر و شہادت او شہادت خواہم شد
 بسک اہل شہادت او سے پیہ پیہ
 وصیت است مرا باو ای خواہر پیہ پیہ
 گویہ شش جان شہادت من را
 جب سے تو ہم نیست محرم را
 بجز تو اور سے نیست ملکہ گام را

پس از شہادت دیدار نا اسید شہد
 سر سے ندید کہ در خاک ز خون چکان گردد
 تنہ ندید کہ در خاک ز خون چکان گردد
 ستادہ دید بزمین مضاف کینش را
 طلب نمود خوانین اہل قینش را
 خشت کرد زینب خطاب کا سے خواہ
 قوی یکیم خلد اہل بیت من
 شتا قلند سو سے کنون نوبت شہادت من
 رسیدہ است سنی پیہ
 چین رسید پام از قلند پیہ
 و جبیل این پیہ پیہ
 کہین بجر امر و شہادت او شہادت خواہم شد
 بسک اہل شہادت او سے پیہ پیہ
 وصیت است مرا باو ای خواہر پیہ پیہ
 گویہ شش جان شہادت من را
 جب سے تو ہم نیست محرم را
 بجز تو اور سے نیست ملکہ گام را

گفتند جب در اصحاب پنجمه ما اراج
بزند جانب سر درویشان بستم
بدین عقیده که آب بروی کار آرد
زگره پیر ایل جسم را زینهار آرد
در آن معامله جان تو را بکینین
که دستم بکند بیک سینه
که از ایل جسم ظلم کند بیک سینه
زخمت در آن شیمیم کار او
ببارد و محنت من مبتلاست بار او
تو باش اشک پیرایه که دیده تراو
ز ایل بیت نبی کاغذی که نشا کرد
بسوخته عابد پیر نامه انشا کرد
تمام کرد و بر آن خاتم شریف نهاد
ز ایل بیت رسالت برست فاطمه داد
خطاب کرد که این نامه را زن بستان
بجو و بده من زین عبا بدین برسان
که شاه است که آن منصب را است بود
گفتند جب در اصحاب پنجمه ما اراج

دو اعلیٰ اهل جرم کردند طمس
گرفت فقرت خود را بجان بیکار
شدند اهل جسم در دود غم گشت عیان
در آن قضیه قیامت بکینین
نمین ز رفتن شاه شیب کرد دیدند
ز لونه دیده که در وادیه کرد طلب
بیا سس گفته از ایل بیت کرد طلب
سوال کرد ز نقیشت حال آن زینب
جواب گفت که اسس خود دیده را
سعدیه ام لایحه انجیب
نه گفتند که خبر داده است بیکس
ز آب خود و من از آب سر کردن
کنون بفرموده حق ما بدیم و من سر کردن
بفرموده فرشت جان و سر کردن
گفتند که بیکس از پنج کین بیکس سازند
گفتند که بیکس از پنج کین بیکس سازند
گفتند که بیکس از پنج کین بیکس سازند
گفتند که بیکس از پنج کین بیکس سازند

میرا لباس پہن کر تشنگان قیاس کنند
 طبع ز راه غم نیم شهادت من کنند
 چو سے کنند بدون جامہ شهادت من
 بزرگوار روایت کنند عورت من
 ازین کجمنه لباس است حاجتم اکنون
 کہ چون لباس بپوشم از شرم بیرون
 بجایده اسے تو ام اہل غلم درسا ازند
 در گیسو کے کن جاہلوں
 طلب نمود بہر کرد شہادت کنند در گروں
 گر لباس تشنگان کمر بست
 ز تارنا کہ در بیان کمر بست
 گرفت نینہ از آہ اہل بیت آمد
 سر و لب تشنگان برون آمد
 زنجیر بر کمر جیش و الجناش را
 شکست بر کمر جیش و الجناش را
 طلب نمود زنجیر جیش و الجناش را
 سہمہ بر تن کج جیش و الجناش را
 جیش و الجناش کہ جیش و الجناش را
 سبک اشارہ استوار در کج و الجناش را

پین زمین سحر دوا بخاج آن سرور
 نشست یک سر و گردن زعرش بالانور
 اگر رجعت آن قوم سدر اشش بود
 فضا کے گلشن فردوس جلوہ گاہش بود
 کسے غبار زبولان دوا بخاج نہ دید
 خاک چویم میبارش سرکشش
 اندان بدیدہ نیا غیب آجاوہش
 کہ بود روح عزیزان قدرش خاکش
 رسید چون کنا صفت سجادہ پدید
 عنان کشید و شہ ابن سواد طپید
 چو کوئیان یحییٰ آنجا بآیندند
 باین سحر دوا سر سوختن کس
 کہ آمدہ است بگرگوشہ رسوئی و تنہا
 پیکر آریہ امروزیکیں و تنہا
 شاہ است بیدان حرب کیمہ سوار
 تو ایچو خواہد ست آن کیمہ سوار
 جو اندان سگ بیداد گر زراہ خطا
 سمنہ ظلم بیدان سید الشہدا

رسید چون یحییٰ آنجا بآیندند
 باین سحر دوا سر سوختن کس
 کہ آمدہ است بگرگوشہ رسوئی و تنہا
 پیکر آریہ امروزیکیں و تنہا
 شاہ است بیدان حرب کیمہ سوار
 تو ایچو خواہد ست آن کیمہ سوار
 جو اندان سگ بیداد گر زراہ خطا
 سمنہ ظلم بیدان سید الشہدا
 رسید چون یحییٰ آنجا بآیندند
 باین سحر دوا سر سوختن کس
 کہ آمدہ است بگرگوشہ رسوئی و تنہا
 پیکر آریہ امروزیکیں و تنہا
 شاہ است بیدان حرب کیمہ سوار
 تو ایچو خواہد ست آن کیمہ سوار
 جو اندان سگ بیداد گر زراہ خطا
 سمنہ ظلم بیدان سید الشہدا

غرض نماندم بمرحبه خطاب است
که از حرارت تن من کشیدند
چو این ز شاه جگر تشنه این سخن می شنیدند
بزرگ گرم غم خندان چهل
جواب داد که اسعد را آب فربان
بود براسه قاور و ز آب می ریزد
چنین خطاب بزم دار و داده می پدید
که نان و آب باید لا در مصطفی می پدید
چونیت بمر تو یک جرعه آب مقدس دورم
باین سبب ز جناب جیل و نادانی
گفت که راستش جیل و نادانی
گمراش بجز این نیست
گمراش بجز این نیست
جواب داد که حدیث محمد صلی الله علیه و آله
که در نام خوشش آن سالقا نشین
مفوق است پیشتر از این سالقا نشین
کلام حضرت باریست فریاد طغیان
ناید بود آن شاه که شورش برید
که اطاعت بجا و سر از خاک ناید

رعایت است که نصرتی از او دست یاب
 گفتند و در لب تشنگی و در دهان
 سپاه اهل حکم از تیغ تیز شگافت
 ز تابان یابی جانب فرات شافت
 شدند بنهرم آن قوم از صف جیب
 گر بختند ز سیران سید الشهدا
 بزرگ برقی را بسپاه بیرون تابخت
 ز گردن شکن اسب در فرات انداخت
 اراده کرد که بجای کف بیاشاند
 در تاب خورشید از ابلت یاد کند
 بخیزد و آب جگر گشته رسول خدا
 بیاوشتگی سالکان پدیده را
 اراده کرد که قدر سے آب نوش آرد
 بپسند تشنه لبان حرم امام
 یکله اهل ستم گفت کای امام
 سوزانده شد کین پیچیده باخت
 چو این شعله مندا از فرات بیرون تابخت
 بسوی لشکر کین دست ذوالفقار افروخت

چو ابن سعیدین دید آن حلاوت را
 شتاب گشت لب جوید شهادت را
 خطاب کرد که ای تشنگان بناید داد
 امان بس در آب تشنگان ز بارش کنید
 بغیر و بپوشش آنگون ز بارش کنید
 تن ببارش آریخ پاره پاره کنید
 زیر طر سبکین رحیم ملک پیران
 بسوئے شاه فگندند او ک پیران
 بدو پیش آمد آن امام باقری
 گزیدش آمد به روانه ای تر و خنک
 بدو قامت آن سرور ملک پیران
 بنام فاخته در جلو هوار
 ای کعبه نور روح الام کل
 نشست پیش از جبر روح
 زبانه تشنگان ازینان روح
 زخم خیال نفس می نمود لبیان
 زبان کشود و پیش ازین سر نشان بیان
 رسید پیش ازین سر نشان بیان

شاید چنانچه گریه ملک شکلیا کے
 کیجست رشتہ از تاب ناتوانا کے
 تکتی کہ خاطر اش با جیس منورون داشت
 روایت است کہ قصد جرحش
 زبیکه فلک جرحش شد جاب پیرش
 نئی نقاب بن شد جادو له اش
 گر تانند بن قوت مجاہد اش
 بانتماس کے مرثیہ رسید حوصلہ اش
 کشید باز رکاب آن خلاصہ ایجاو
 بنگ پر نور شید بر زمین افواو
 کے بنوید بالین آن المزمین
 زمین گرفت میر کی پیش بر دین
 زمین گرفت میر کی پیش بر دین
 فدا دہ بود جانی شمر با جادو رسید
 کہ آگیاں بشن شمر با جادو رسید
 نشست آن گلب بدو در جانی بسیمه او
 کشید خبر بے حسی تو ام کرد
 حریف شرح شهادت تھی تو ام کرد
 ازین زیادہ روایت تھی تو ام کرد

شہا توئی کہ خلاصیت ستودہ در کونین
 جنت کردہ عطاییت شفاعت متقلین
 منعم کہ نیکو در گاہ دین پیاہ توام
 سیمینہ پیغمبر صل عزون روپاہ توام
 یکم با ستمو جعفر بنودم اسے معلوم
 کہ دوستی ہمہ دوستان نفیس
 نور مذکرہ ام حاضر یافیس نفیس
 دسے نگاہ مرزبانیت رتبہ تقدیس
 بمن نگر کہ من از دور سے تو در نیم
 زراہ بندہ نواز سے بہر کر بلا طبعم
 واقعہ شہادت حضرت عباس
 بگریخت بین ماہ اتم آمدہ است
 بلال نوحہ شمر محرم آمدہ است
 بلال نیست کہ افغان ساکنان برین
 کشید حلقہ دہم گیش حبش برین
 عجب مدارا کرد برودہ چون بالاست
 میسم و نیکان نام شہد است

چو روضه آگه صبا زان پیر پناه اوست
 شفا سے جو کاش پاش پاش اوست
 چو روضه آگه در وقت جان پاش پاش
 نبال حضرت روح الامین پاش پاش
 کشیده غلده دیوار روضه خود را پاش
 پرستیاری داماد حبیب افغان پاش
 زینت که نیکو شایسته است غبار
 خطا طریقی که کفایت
 ازان حرم بی نظیر که آستان جلیست
 بختی قبه آن آستان که شمع
 بنین کزنده و نقد پاش پاش
 عجب باشد اگر چون بحر بود شمع
 کز کفایت و شش کفایت و شمع
 بیستین و شش کفایت و شمع
 بیست و شش کفایت و شمع
 که از روش پاش پاش
 بیست و شش کفایت و شمع
 بیست و شش کفایت و شمع

نیتوان بجای این فرج نیست داد
 که خفته است چو چرخ سجاده اولاد
 زنج خفته دران نور دیده پاش پاش
 آبان فرج کجاست فرج پاش پاش
 کشد چو زارین خوش فرج اولاد
 بر شمع ج و سجده اولاد
 ازان نجیب اولاد اولاد
 که کعبه اش بنور پاش پاش
 ازان طواف پاش پاش
 که کعبه اش بنور پاش پاش
 بهین زیارت پاش پاش
 بود طواف رسول کعبه
 سلام بود که بر آید یک کعبه
 چو خوش بود که بر آید یک کعبه
 بود زیارت پاش پاش
 که شمع کشته پاش پاش
 بهین کزانش زوار پاش پاش
 پس از سلام پاش پاش

محرر

به طریقی بنوا کرد که گفت نیست
 دو با آنکه شد قابل زیارت نیست
 به طریقت نباشد پندیل و نهار
 نمی رود به پیر و بال مهر و نه زوار
 باین وسیله دعا اجابت فوق عرش برین
 که شحت قیده او است با چار است
 به شحت قیده اجابت ز تنخ با چار است
 که چو صید بدست دعا گرفتار است
 دل که بختی جسد در غم زبانت نیست
 حضور قلب دران روضه طریقت نیست
 فتاده اند شب و روز و نه زوار
 بود و قربت مولایش گفتند زوار
 چو که ز قبش از یک سر فلک سالی
 فریخه ایست که ترک بر است مولای
 دو اژه شد از ان ترک قبش مشهور
 که شد به شیطون بر سنین مشهور
 نمی توان بفهمش نمود نسبت دور
 فریخه سوره نوره است هم ترا بود

به بیگانه اصدودن آن بهر خباب
 چو آن صدف که دران گوشت شود خباب
 ازین حدیث اصدودن بشود و مقصود
 همین است شرف بر است آن صدف
 که خفته است دران نور دیده تعلیق
 گل جناب رسول خدا امام حسین
 موالیان و حشبان آل منیب
 تبار باز فشان خاک منیب
 شده است با غم آل نبی پیوندد
 که جامه تعزیتش را پوشند و بپوشند
 نوشته است چنان قاف تا بقاف بنم
 ز قاف فوق سرشته تا بقاف دلم
 سپاه عالم علم گرفته از صف دلم
 سپاه عالم علم گرفته از صف دلم
 دعای سینی در جز سپاه شریفان
 و عایشه سینی در جز سپاه شریفان
 و عایشه سینی در جز سپاه شریفان
 و عایشه سینی در جز سپاه شریفان

اے تہ نگارِ اہل بیت خود بے تاب
 بہر طرف نگرانِ شمشیر جو تھکے آب
 ستادہ بالہم و سنج نہادہ گردن را
 چنانکہ دیدہ نہ بیند پنجاب و سن را
 چو دید حضرت عباس این نصیبت را
 ز دست داد ازین غم خن خان طاقت را
 پیادہ گشت و شتو د از آب جانش را
 و دید گریہ کنان بوسہ ز در کاش را
 گزشت سیل سرچش ز دامن الوند
 ز آستینِ پیر اشک داد ساعد بند
 خطاب کرد بسوی امام زشتہ زبان
 بگر گفت کہ اے نوزیدہ امکان
 و جیتے کہین کردہ زیب در کربار
 پنجویں بیدام وزای امام کربار
 جوان شیند عباس بیک شمشیر خدا
 جواب گفت کہ اے یادگارِ شہید خدا
 بیان کن انچه جب آب پر رو صیبت کرد
 کہ بدو صیبت او بایم عبادت کرد

بگر گفت کہ در روزِ خوش نہ وہ خن
 شاہ بود چو اریان پہ قلب لشکر دین
 کہین زمر کہ کارزار با تین زار
 گلوئی خشک برون آیم کہ دم
 با ششکات لب تہنگی میان کہ دم
 چنانکہ آب دید آن امام کربار
 مرا چو گریہ کنان ز غلطی کویہ بار
 کشود سو سے سن ز غلطی اسے فرزند
 طالب نمودم اسٹین و گفت اسے فرزند
 خوشا بہ حال تو اسے نازہ سواد تمند
 کہ در کرباب برادر شہید تو اسے شد
 وزان بروز جبار و سفید تو اسے شد
 چو این حدیث بیان کرد آن امام حسین
 بالٹاس کشودم زبان آن شہیدین
 کہ در کرباب کہ خواہ شد این سادات من
 کہ دم روز مجاہد باشان امام حسین
 جواب گفت کہ یا حضرت امام شہیدین
 بگر سید آل سیدین

پیکر باغ پیش یکیں و تنہا
 قریب وار گرفتار شکر اعدا
 بگردان و جگر تھکان و جہم نفسان
 شام شامہ ہر سو فادہ در میدان
 ہنیمہ ہوش اہل بیت و سید و سجاد
 بستر الم نشت اوہ سید سجاد
 خدات زہری الخصال
 دہند و عدہ فرار برای آب بال
 جز شہ گامی الخصال تو سب آرام
 رسید جان بسبب تشنگی بیت تمام
 گرفتہ دین ایشان بدست گریران
 گئی بانیہ آب و گئی بانیہ زمان
 نہ خاطر از طرف اہل بیت آسودہ
 نہ از ساندسے و نمان امین بودہ
 شود چہ و شہ و دیدہ ام چہین حیران
 زمین چہس و سالام را بدسان
 گبو گرفت پدرا سہک بکافہ اوتام
 غمین شہ پدرا و ام قاتل قاتل و

که تشنگی و دوری بلا زبانی
 و بدینچه است بحالت سیرانی
 شهادت تو که از حجت است در دنیا
 شفاعت گنهد است در عقبه
 مخدرات اسیر ترا گرفتار سے
 رفاه است عاصی بود و دشوار سے
 بگریخت و آوازه شهادت عباس
 چون حدیث بیان کرد حضرت عباس
 جواب گفت چنین آن شمر کو انقاس
 که اسب غریب برادر برادر خداست
 و سبب علاج ندامت پیاپی
 من و تو هر دو غریبان این پیاپی
 من و تو هر دو اسیریم و زنجیرانیم
 من و تو هر دو در حبس جان دارم
 کنون که غمناش ز قفس جان دارم
 بستم و دل آزرده آب پیران
 بابل است دل تشنگی بیک کاس
 علاج تشنگی بیک کاس

چو این شنید از آن شاه حضرت عباس
 روانه شد بدینجه باد رود و سپاس
 رسید چون بسط پوده پاسه ابل حرم
 خطاب کرد و سوسه عزت رسول اتم
 بگریه گفت که عباس را حال کنید
 چو سائر شهوار شتران کیند
 چو ابل بیت شنیدند از اسب ادرا
 بجهنم سیرم خان پیر اسب ادرا
 تمام سر سر اندوده با برون کردند
 چنین از شک جگر سوزان کردند
 خطاب کرد به عباس از سبب چنان
 بگریه گفت که اسب طایر ریاض چنان
 خدا بر دینجا سیر و دین حرا
 برادر تو غریب است بکس و نهما
 جلالی تو دین وقت شرم طایری نیست
 بنواهران جگر شسته گنگساری نیست
 مقرر است ببیاس بر رخ بودند
 برای رفتن او در گریستن بودند

که از مردن سسر پوده بافغان و فرشت
 سکینه آمد و یک شکست خالی پرورش
 دوران بخت هم بر باران ارماد و
 چنانکه ابل حرم را بخش و برین
 بگریه گفت که اسب طایر کیند
 رسید جان بلب از شک کیند
 چه واقعه است که جگر خنق و در لاک نیست
 چو شکر جگر اسب طایر اسب ادرا
 چو دید حضرت کوش از زبان هزاری او
 گنجت بند و کل با دل پر خون
 گرفت شک از آن کل به تحصیل آب برامون
 روانه شد بدین حضرت یام حسین
 بچشمش حشرت با بر آن شکر کونین
 رمانه شکست با بر آن شکر کونین
 ستاده حضرت عباس را شاه دین
 بمنذر تلبوس شاه دین
 بگریه گفت که اسب طایر چشم شانی
 چه پیشه که ازین پیشه افراست

بر خص میدان کا سزار کنه
 خندان نخل امید را بس کنی
 چو این شنید شدت کرم گریان شد
 عثمان شنید و سوی خیمه پناهن شد
 چو از آن جنگ ز شاه شهید جان شد
 گرفت نیزه و تیغ در دست
 چو جلو کرد سنبلش نمود نزدیک
 ز فوق سوره و اشک بر کرد
 ز فون نیزه آن بعد شیر در پا زار
 خدیجه مرگ عدد چو شیر در پا زار
 ملائیک که حائل نمود آن سرور
 دو جا قبل شتم پیش پشته بود کم
 که رفت داشت آن دشتیان
 که بود چو دغا سس پد بلا گردان
 گمان بیاروی اوی نمود بر صغین
 ز حبیب سوره و انجم و ایتو سین
 نجست و غیر زرش خندان چو سبیل
 جگانه گشت از اناوک سهام الکلیل

ز جیم داشت عدو القید در داری
 کند شصت حش چو سوره و سحرین
 ز یکیش شده بر حفظ اناوک از پیشتر
 دعا سے ابل حرم پیش چو سوره و سحرین
 بوقت پد پندش ز گرم جولا نے
 گشت از دوجہان چو سوره و سحرین
 نمود او غلب برگزیده امکان
 چو اناوک منہ بادد و یکا پیدان
 روایت ست آن کیم محبیل شهاب
 روانه گشت سوسه آب با هزار شتاب
 رسید چون کتا فرات آن ظلم
 ستاده و یکا پناهی کونیان ظلم
 کمل از همه اسباب کینه چون ایام
 شتم ز شمن چون چو سوره و سحرین
 روایت ست که چون دید حضرت عباس
 بجوم شکین زار دون حب و قیاس
 ز ناب گشت و غل چو سوره و سحرین
 ز ناب گشت و غل چو سوره و سحرین

بفرق لشکر کفار چون قهر کردید
 سنان از غضب و عافیت در پیش آمدید
 شکست شاه و عافیت در پیش آمدید
 با جوش و خروش آن سپهر خراب
 مشتاقان در آن جنگ را رسد بآب
 ثابته لشکر کفار را بسته شد
 با غل و غاری این فتنه را بسته شد
 زشت نه کاسه دلبسته گان بسته شد
 رسیده چون کشتن از کرب با فخر بتمام
 پیاده گشت ز کرب با فخر بتمام
 ز کرب گشت ز کرب با فخر بتمام
 گشت ز کرب با فخر بتمام
 مخصوص حضرت عباس آن جیده خصال
 که آب نوشید عطا کرده بود بر اطفال
 چنان نگاه داشتند آب شربت
 که از خجالت اوشت آب شربت
 رسانده بود پیش باب آب شربت
 پس فضای دین بر دامن خجالت

آب رسید که آب شربت
 ز آب نوشید و از آب شربت
 بخاطر آمدن از حضرت امام حسین
 که بود ز جگر گشته آشفته
 زشت نه کاسه دلبسته گان بسته شد
 با غل و غاری این فتنه را بسته شد
 زشت نه کاسه دلبسته گان بسته شد
 رسیده چون کشتن از کرب با فخر بتمام
 پیاده گشت ز کرب با فخر بتمام
 ز کرب گشت ز کرب با فخر بتمام
 گشت ز کرب با فخر بتمام
 مخصوص حضرت عباس آن جیده خصال
 که آب نوشید عطا کرده بود بر اطفال
 چنان نگاه داشتند آب شربت
 که از خجالت اوشت آب شربت
 رسانده بود پیش باب آب شربت
 پس فضای دین بر دامن خجالت

سوار گشت و نیم شک را بدوش گرفت
 چنانکه از خاک سپهر عقل و دوش گرفت
 روانی است که چون کوفیان قیامش
 گریختند زمیندان خضر شد عکس
 ز غلبه لشکر روانیان سپهر نبرد
 عداوت از سپهر بطلان حیران
 تمام بادل سپهر بطلان حیران
 روانی شد و بطلان حیران
 که زاری است بر آید ام زاده فاس
 نظاره کرد آن قوم بیکمان و فاس
 که زاری است بر آید ام زاده فاس
 نظاره کرد آن قوم بیکمان و فاس
 که زاری است بر آید ام زاده فاس
 نظاره کرد آن قوم بیکمان و فاس

[illegible]

کز آلمان یکے از کونیان دست دراز
 آجناب مقدس نمود دست دراز
 فکند هفتخ پیاز و سکر آن اسیر باد
 چاکه از آن اورگشت دست سست جدا
 بلا چو فوت ازین جبینم راست میگردد
 بر استیمنت از دست راست میگردد
 جهان مشاهد کردن بجا یاد او داد
 نگرش هفتخ بدست چپ و بجا یاد او داد
 چو دید حالت او را ای سر پیدین
 خطاب کرد بان قوم که هم پیدین
 گفت که عباس را القاسم نیست
 شنیده ای که کیست راضد نیست
 مخالفان چو ازین حال گذشتند
 همان شهر در یکبار حمله کردند
 با حضرت عباس شک بر گردان
 شروع کرد بیکه دست یافت باو
 هفتخ قلع چا پیشه راست یافت باو
 دوباره از در غلام و شتم یافت باو

چو گویند غمگین فلان شهسوار لشکر دین
بدر مدار عقب از و نشان قتل بر زمین
فکنده تیغ بر آن سر و گواشتن ایجاد
چنانکه دست پیش از بدن خنک افتاد
چو دست از جسد برین فنا دور میدان
گرفت تیغ بر آسایه ای در فرمان
که بویان جفا پیشه می که میفرمود
ز مریب آفتاب گشت داشت
ز فرط وقت ایمان غمگین ایستاد داشت
یاد داشت دست و کله از جفا دور داشت
چو بویان جفا پیشه آسمان دیدند
صدراع باو بر یکپا راست
بر آمدند بر آن نشانه گویان نیاید راست
بجاست که نشانه گویان نیاید راست
یاد داشت دست که تیغ بر آسایه ای در فرمان
یاد داشت دست که تیغ بر آسایه ای در فرمان
یاد داشت دست که تیغ بر آسایه ای در فرمان

جناظر آئینش از انتظار اہل حسرت
 ز نشہ کامی در ماندگان پرورش
 خطاب کرد مرگب کہ اسے خیمہ قدم
 چہ را بسو سے خیمہ ہاس اہل حسرت
 ز انتظار بیا یکم مرگب ہر شمار
 جوان شہید ز عباس شہید بزرگ ابر ہمار
 چو پوچھ کر عثمان شہید بزرگ ابر ہمار
 جہست و خیر در آید بیا شہید ابر ہمار
 قوا ز دھابو سے کو بیان کشو زبان
 شکست کشا کہ کفار از یک دیکہ
 کہ ملک صاحب خود را برون بر نور خط
 چنانچہ شہید کہ کو زندہ شہید کشش
 زندہ بلیہ یکبارہ دست بر سر کشش
 چنانچہ حضرت عباس تیر باران شد
 کہ از بیا ز خدایا جہل گریان شد
 ز اضطراری دیدیہ باریان را
 خیمہ باری جمع داشت خیمہ گریان را

روایت است کہ بھونے از رہ کنش
 نگاہ تیر سوی دیدہ ہاسے حق بنش
 رسید تیر شک و ز اضطرار گزشت
 چو دیدیہ تیر شک و تیر شک
 ز شہد سکندر مال غنی بشت یکم
 ز شکست آب چیش تمام بخت ہجاک
 چہین بوجہ دیان آب در سببیں بماند
 بھاسے دیدن اجباب ابر ہوش بماند
 چو آب بخت ز شکست و بھاسے بماند
 کشید بلیہ مال غنی بخت ہجاک
 چو دیدیہ و رشت آن مال غنی بخت ہجاک
 خطاب کرد سوی فوج شکست ہجاک
 کہ زندہ اش بگذارد تیرا و بھاسے سکون
 جدا کنند سہ از یک پیش بے پروا
 شدہ متفق آن کو فیکان بے پروا
 بھاسے تیرا از یک پیش بے پروا
 چو این مشاہدہ کرد آن فیکان بے پروا
 خطاب کرد سوسہ حضرت امام کبار

که اسے پیچہ ایسے داریسے اجباب
 بیابرا و رفون فتادہ رادیاپ
 شنبذالہ عباس را امام زمان
 بجالتے کہ نسروماندہ بود دیدار
 نیلے پنا سے اودہ آرتس ارشید
 غمان بک کہ کارزار گردانید
 رسید قدرت پروردگار بکفار
 گرفتہ بود چوین کویس
 درید لشکر کین راز مخ چوین عباس
 رسید بیدار حسین حضرت عباس
 فتادہ دید بخون ماه بیج غایت را
 دوست کردہ به بیخشت شهادت را
 گرفت و سرش را ز خاک رہ برداشت
 پیادہ گشت و سرش را ز خاک رہ برداشت
 ز روی لطف بلو سے مہرت بگذاشت
 مینو چون رستے بود درین عباس
 شناخت روی برادر بنو کرم عباس
 کشود در رخ او دیدہ پای حق بین را
 برو نماز شغف داد جان شیرین را

خوش سعادست آنکس کہ در دم رفیق
 سواد دیدہ کن در انجال اوروشن
 شما توئی کہ عکدارش برستے
 برادر غلبہ فاقم الغنیے
 نیم حجاب کف زرقانت اسے عطار
 براسے علت فقر است ثروت دینار
 بہرزد کون عطای تو در جهان بچی است
 سخا وجود تو عباسے در دم نفسے است
 بولطف شست مرا حبیبی است تو نیلے
 چرا کہ لطف تو عباسی است تو نیلے
 پیش تو جهان نیک کردار دارا
 گناشتہ است بدینا تمام دنیا را
 کہ با اسے تو آمادہ شافقین است
 شست منتظر وقت افون بافتن است
 تو پیش صاحب آن خانہ آبروداری
 رسید لشکر داراہ گنگو دارے
 شناختہ است یقین قوت اسس مرا
 قبول میکند البتہ التماس مرا

اگر چه شب بیدار نشدای چون بخیل توام
واقعه شهادت جناب علی اکبر

روایت است که بعد از شهادت عباس
سلام جنگ میکرد بر سر پشته ناس
چون مردم رفتن میدان امام سمکین کرد
نقضا بدست قدر زو احتجاج رانین کرد
بزدو الجناح خسته فصال نیک سیر
سوار شست بر اسب جهاد آن سرور
علی اکبر نور رخ رسول اللہ
ضیائے ترکیب دیده و سکه اللہ
بدیعیتم پر را بجزب زین زمان
برگرفت که اسے سرور زینم
کجی توقف چند آن کیوان نشا کرم
شہید راہ تو گوید دیدہ اخلاص کرم
شہید شاه شہید این مکالمه رپ
فغان و گریه کان گفت شاه تشنه جگر

جلو نہ اذن دہم ای سیر کت مشوی
تو نیز داخل این گنگان نشوی
نیافت خضت میدان ز شاه قشت میدان
علی اکبر دیو باوہ شمر و ان
بر آمد از دل آواہ بگوید عجب یاد
خطاب کرد کہ اسے بگوید عجب یاد
مراض میدان کن ای امام زبان
کہ روح سن شد شاق روحه و
غرض روانہ میدان زین مان شده تر
زادک خیم ملایک زین مان شقی
طلب نمود برب از زکات میان بیطانی
نہال نورس بلخ حیدر
کہ ناکہ از سطر آن جہالت افشار
نمود حمله آن آسمان ماہ و قمار
روایت است کہ از حرب طعن ابن نمیر
زینین اسب فداؤان شہید و بیبر
کشید آہ جگر سوخت یا ابشہ
کیر دست من پا فداوہ ریاستہ

پس هیچ کس را نام زمان رسیدند
 نشیدند علی اکبر زین العابدین
 و دیگر کسان که در آن شهید شدم
 رسیدند پس را بدوش آن سرور
 گرفتند و آن سرور را بدوش آن مقتول
 پیچیدند و آن مقتول را بدوش آن رسول
 گرفتند و آن رسول را بدوش آن
 قدا فاطمه درفش میگرد
 نظر نیش سپر منور و غم میگرد
 بعد از آنکه چنین بشوین و الهم یکم

در بیان شهادت امام علیه السلام
 و آمدن ذوالجناح و غمیه

میر آمد و تجلیه شد و از آن حسین
 رسید و هم هودان که بیایه حسین
 جهان تبسم بر او کرد و گوید ای
 شهید از الف ذاع ما قاتلانی

جراحه است بهایم غم شهادت او
 که شورش بود و هر چه جراحات او
 دگر که در این غم سید مصطفی دارد
 بیغیرت و سب و کینه که بلاد او
 نوبل بجایست و دین ما جو غم دل
 بهایم اند تمام جهان ترازد و کشت
 خصوص من که دلم خفتن از زاری
 تمام داغ تناسی سید شهید
 بیایه نوحه مرا بپوشیده است پدر
 زگر پی شمعین داده دایره وار
 فغان و ناله و حیت زوالدین دین است
 او اسے تعزیه از والدین دین است
 بهین و حیت من غیر نیست با اولاد
 که او نقشه زنیار و زخمش پایدار
 غرض که ما تمام آل رسول کارین است
 گواه دهی که من چشمم از کربلا است
 من غم ز سید فغان شفق جگرگون است
 پیچیده چنان که هر چه در وجود من است

پنجشنبه بواقع در یک پلا گدارم شد
 پنجشنبه شش بهشت بین دوچشم شد
 یکشنبه اگر عرش کویش بجاست
 که گشودار آن ربن آن جسته بجا
 که بلا و چوچن و روضه و چوچاق
 خوشه غلله بران عرصه الماشاق
 چوچتا و ازل خاک اوزن و سرشت
 بهشت را به چین عبده نفیج کوششت
 گل نشا رقدیم قره در واره
 نیمه زده فرسوس بهر بختار
 در روضه شش اجنه غلله انجس دارد
 دران مطالعه روضه الحصف دارد
 درین روز آن روضه ببارشک فضا است
 اگر فطرت منم سپهر شد است
 ز به درستی که بدان روضه رسول در خواست
 در سه شنبه که رسیده رسول این
 پنجشنبه در غنچه گشته در بهشت بین
 بر دستان جگر که رفته بهشت بین

چهار روضه شش صبح امید شاه و گد است
 چهار روضه شش نور شیدای الشهد است
 زانکه سبیل پیر دران مکان دارد
 بزین قند او سبیل پیران حسین
 چهار روضه شش قند از کبود آیین
 چوچست قند از کبود آیین
 بهین حقیقت این کلمه به زیاد و کم است
 که جیب میل درم خجاست و جیب
 بر روضه یکبار در روضه دست بدست
 دعا رسد با جابت ز روضه دست بدست
 درش بوقت کشتودن لغزش پوخته است
 در یکشنبه شود در روضه در روضه است
 صبح و شام بهر چه جیب است
 نرسد میسر سزاگر در روضه است
 غرض این از آسمان که دار و باد
 بغیر تربت آن صد رسد ای کاشفین
 یو الدی کرب المصطفی علی التوفیقین
 شهادت سید اصغیا امام حسین

روایت است کہ چون گشت خانم بکابل
باز روی شہادت امام زین العابدین
فرمود الجناح برآید چو بخت پیروز
گشت و دیدہ بنجارہ خضر و نثار
غصبات شامے بنوحدہ و امام
روان شدند دینبال کسوفیت
سکندریہ بکلی سبقت از شتاب گرفت
دوید و شاہ جگر تشنہ در کباب گرفت
دل شکستہ و اعضا بلرز چون سیلاب
خطاب کرد بسوی یکدیگر چشم و آفتاب
کہ اسکے ستودہ ترا حضرت رسول اللہ
جناب تست نیا و تمام
ترا مصمم جبکہ و قال مے بنیم
مکالمات از ابدہ و قال مے بنیم
براہ کاشن فرود گشتہ ریشہ
نور و شری و افریت تاب بی پردی
زودیت ہمین من ایمم و اعم بود
نور و شری و افریت تاب بی پردی

تیرا گہی گنت کنج جو ہم
 ہے لے لے لے غا طریہ سرگرم
 تو چون شہید شو سے من نگار خواہم شد
 پیغم و بے پدر و غار و زار خواہم بود
 مین کے زونوں کرم تو نہ خواہم بود
 ہزار دولت کیے چون پدر نہ خواہم بود
 سب ستم زدہ رانیت باب دور سے تو
 جواز حضرت نواقت عبود اللہ
 کجا ہمیر و سکا سے شافع عبد البرہم
 مرا ما کے رضا سے شہید از سکنہ شاہ شہید
 چو این حدیث شنید از سکنہ شاہ شہید
 ہم تلاب و داغ دلش بدیدہ رخصت داد
 شریک را بدیدین از دیدہ رخصت کشاد
 بقدر خواہے آن محل رخصت کشاد
 خطاب کرد بسو سے سکنہ آن سرور
 گفت کہ ای باغرم شناسے پدر
 کہ برچ گفت کہ ای باغرم شناسے
 ہمیں بیابش کہ پدر و گار یا پدر و گار
 چناب حضرت زین العابدین

مسلمہ تیغ شمع پادشاه شمشیر شدن
 نوین یاریت از عیش ناامید شدن
 رفاه است چاره در شوق است
 غم شفاست نشان شمع شاد است
 گفت و گفت روان سوی انظار
 بیدیدہ کاسه پیر آب بیدار
 چو گویم از شمع خط کوفیان بید
 شنیده ایکه پادشاه کشته لب چو بید
 خن پر است که کمر آن نیاید کرد
 شنیده را که از نو بایک نیاید کرد
 تواریت است که چون تنگ شد بدان بیدان
 فنا از حرکت ذوالجناح و بر جان
 نه بید شد از جبب دال طاقت داشت
 نه ذوالجناح و کز تاب استقامت داشت
 روایت است که در یک پیشه نهی اجود
 هزار رقص و نچا و یک شد از بدش
 زیکه ذوق به اجبت بدان شد از بدش
 نه ز قلاب تن شد جیات پیر

گشت در آن حال سبب پیغمبر
 کشود قایم و ذوالفقار را از کمر
 گماند اسلحه جسد و لب تشنگان بر او زمین
 نشست سر و لب جناح کاسه دهن
 خطا به کرد سوی ذوالجناح در سبب
 بین جناح و لب تنگ و شمع شاد شد
 پادشاه گشت این تو شمع شاد شد
 تیغ سوار سوار سوار
 نشو و گردم شمع شاد شد
 رسید با لب تنگ و شمع شاد شد
 وصیت است که از لب تنگ و شمع شاد شد
 که نیست راه جناح شمع شاد شد
 کنون سلاح مراد فلان شمع شاد شد
 آن جسد یک که جلد رسول داد فلان
 پس از جسد یک شمع شاد شد
 فیاض خرقه چون جلاله ام شمع شاد شد
 چو تیغ شمع شاد شد

بنجاک گشت تین چاک چاک خونیم
 اجل ز مجلس غار نموده بالینیم
 رخسے کہ جو غم بسین بیالائی
 کہ سیمین بر اہل بیت بنائی
 راست انکہ چو غیب گذار سنے
 درودین بجاک گوشہ ام شارسنے
 نخست عوضہ کنی در پیش سلام مرا
 بخیرش گذار سنے خیرین پیام مرا
 کہ اسے غم نہ سبب پدید
 بفرشتہ نشین غیب پدید
 اسیر رانی غم کیلانی
 بعد از غم کشید گردیدم
 سن از غم خالف نامید گردیدم
 ز بدیت بجان نامید گردیدم
 اجل نداد اما تم کہ بدیدم غم
 نداد عسکہ بکو فیان مدد کن
 تو اسے ستم زده آرزو ده مرغ غم کن
 باہل بیت دل آرزو ده مرغ غم کن

سباد آ کہ پستان کندہ کیسورا
 سباد آ کہ سدر اشذ صفہ رودا
 سباد آ کہ ز اہل حسد جدا گردی
 سباد آ کہ ز اہل اشتیاق گردی
 کہ اہل بیت غیب از یکس و دو
 صغیفہ اندوختہ بیت حسد نیست
 کہے کہ بیت تو با اہل بیت حسد نیست
 کہے کہ بیت تو با اہل بیت حسد نیست
 چو این صدف بزین العجب تمام کن
 جعفرش ز سن اجڑی این تمام کن
 پس از کمالہ دورا با اہل و گداین
 ز غل جہرات افشائے این تمام کن
 چو اہل بیت ترا غرق غل تمام کن
 فغان کنند و گریان جامہ بارہ کنند
 چو آفتاب سر از خیمہ بردن آرد
 تعجب از تو و از زین و از گون آرد
 دوران شوند و قیام چو جان بر گرد
 نہ خفتن تو از ہر طشت خبر گرد

نہیدہ جانب میدان کین است شکن
خندرات مرا خبر از شہادت کن
چو این سکا لہ با ذوالجنگ آن شہر سپہر مقام
نشستہ بود بجاکتین المأموم
زیکہ داشت جرات ویرانی شکنج
نداشت طاقت ان خوشتن مبدید
گئی فنا دہ بر طریقی پدید می غلطید
گئی بروی زمین می غم خوارے
نبود بر سر آن نشندہ کام خوارے
نداشت جز بدین بارہ بارہ جاری بود
کے کہ خون ز رخسار شہادت اشک جاری بود
ایسے کہ سوخت آن زخمیہاے کارے بود
فنا دہ بود باین حال سب بپنہ
ستادہ بود با طرات آن صف لشکر
چو این سعد لعین دید حالت اورا
طلب نمود ز شہادت اورا
کے قبول شہادت نہ کرد از آن کہ
شد آن عین شکار عاجز و مضطر

روایت است کہ با کوفیان نصاری
جہرب بود ہمراہ سبب بانی
بکرمیانیہ اسے خبر آمد یہ بود
نداشت چاہہ دسلہ پز زرد آلود بود
خوشی خجواب سحر دیدہ بود عیسے را
امین دی ریح سپہر پیا
نوی گشتن فردوس دادہ بود بیان
ویر است حق رکش دہ بود بیان
ججواب خوشی کہین کردہ بود دورا
کہ ابن سعد لعین دید آن نصاری
شہادت شہادت نہ را آن فرمود
ز ترس خوشی نصاری جان قبول نمود
گر فتنہ خجتر ہر آب دادہ زان کافر
روانہ گشت ببالدین سبب پیہر
قدیم شمر دہ سوی خجواب برسد است
بہر قدم زمین تنہا شہادت
بعد از زمانی زوٹ آن ترس
رسید بسیرا بدین شہدا

فتاده دیدگار آب خون بوارسے را
 طیان بودی زمین دیدار سہانے را
 چہ آسمان کہ دل بر تراست پایہ ازین
 سیکے ز حلقہ کعبہ شان اوست پرخ برین
 سہ مبارک او با جرجب منک
 زیادہ دہ فلک را حدیث حق
 سہ مبارک او با دہ روز شمس شدید
 ہزارم شمس ز شمس ماہ را مالیک
 شمس مبارک او یک زخم کاری داشت
 ز دیدش گل نظر دہ آں شاہ
 از ان خمیدن زخم گریہ با منتقاد
 کہ در حشر کند بہر آن نظرانی
 چو این مشاہدہ کرد آن مستی کہ میدانی
 ز حال رفت بدان شستہ کہ نیاز
 نہ دیدہ اشک اہوان صدر رسند اعجاز
 سوال کرد از ان صد رمی بنیم
 کردی جناب ترا باوق رمی بنیم
 ترا سانیہ عالمی شب رمی بنیم

نظیر شان تو پیاست کنز کائناتے
 اگر چہ عیسے مریم ز دنیا کائناتے
 کہ بیتی و ترا جیت دین دولت در پیش
 چہ کردہ کہ جنین حال آمدت در آسے
 چو این شہید شمشاد لب ز نظر آسے
 ز دیدہ رحمت لجاوض شرک بر آسے
 جواب گفت کہ بعد از شمس عیسے
 محمد است خلیفہ جان رسول خدا
 ز شباش نتوانم سخن بیان کردن
 کہ وصف ذات شمس غنیمتوان کردن
 چہ نبوت نبوت بر آسے آن سہ دور
 ز معجزات سماوی کیست شمس
 وہی دین علم و ایمان جمیدہ سہ دور
 بود امام خلائق کنسندہ انجیر
 شمشعی کہ گردہ خداش سید اند
 جہلستہ علم تقاضش میگاہ سہ دور
 فرنگ فارغیتا سایش میگاہ سہ دور
 بنده سہ دور ابدا شمشعی میگاہ سہ دور

چو دو الجناح سر کبید باد چو مرغ
 کشته و ده بال بر دهنش زین
 بسان رعد اگر در دوران زینش باد
 دوران بهشت و با اضطراب
 باین طریق گماچو کسان زنده رسید
 صف سپاه و رسید و تفتنگاه رسید
 ز شاه نشین به سوی جیو میگردد
 نبش نشینان میرسد و بویو
 پس از حبس پیران جهان چیا
 رسید از نفس سید شیدا
 نشین آن امم شهید
 تفرنگه سو کے نشین آن امم
 فتاده صاحب خود را خاک بی سر دید
 زین به یکپایان زین به جاب جاب
 بنور خون زین زین زین زین
 شاه دین افشا
 چو این شا به فرودان
 زیاد آمد و در پیکر شاه پیا
 کجی چینی پیچ و خان میکشید و پیا
 کجی چینی پیچ و خان میکشید و پیا

گنج حبیب دین می طلبد و گم بر است
 سیند و ارگی از زمین بپایند
 گم از کاسه شمع خاک از زمین بپایند
 سپهر زمین بپایند و جان بپایند
 نظر حق بر آن شاه انس و جان بپایند
 نهوشش و شورش و دروازه
 عرض بخون شمشیر و دروازه
 بین صفت اسبوی و دروازه
 بکشتگی که در صحرای بپایند
 در هر قدم بدیدن سنگداری بخوند
 به صدف از شفت بچشمه گاه رسید
 ستاره در ویدار دیده با و صیحه
 ز شاه نشسته لبان بود خیمه چو حجاب
 عذرات آینه بر نهاده بر زبان مو
 بزرگ خامه صورت گران بر زبان مو
 پریه اندوختی نه از شمشیر بپایند
 تمام شمشیر زبان طائران و در شمشیر

3

نہشتہ دزدہ آن قدسیان عشق مستم
 بہ دیر عسا پد بیمار حلقہ ماتم
 خصوص روشنی دیدہ اولو الالبصار
 قرین محنت داندہ عسا بدبیمار
 نپ مقارقت شاہ نشہ درین اد
 نہ طرف کف الی بیت واسن او
 نہ بر طرف عزیز خود بید
 نہشتہ بود بجان عزیز خود الجحش شید
 کہ صبحہ الم ہمیں نزد الجحش شید
 نہ جاست جیت بامید آئکہ باروگر
 سواد دیدہ کند روغن از جبال پیر
 روانہ شد بدیر نیم شپ بچاد
 تمام اہل جہم از نقاش با فریاد
 بعد شتاب چو دامن نیمہ جیبیدند
 ستادہ گریہ کنان ذوالجالح سراویدند
 چو ذوالجالح کہ زین بر شکم شہید جام
 بدو الجحش شہ زین چو توام بادام
 فادہ شفقہ و برکتوان یک پہلو
 گرس پران سلسل بگون بہ صفحہ بود

نہ خاک کاکل دیالش شدہ غبار آلود
 نہتادہ طرہ تجر قلماس خون آلود
 زیکہ پیدایش تیر نصفہ ک کردہ
 عقاب وار نیم سوی پیر بر آوردہ
 ز خون سسور لب آتشگان جبین گلگون
 ستادہ نوحہ کنان بادو دیدہ چرخون
 جوان مشاہدہ کردند عترت اطہار
 گینخت از دل شان رشتہای صبر قرار
 تمام بادل پر خون در آسین کنان
 روان شہد سوی ذوالجالح بیکر دید
 یکے بدو سر سر ذوالجالح پید
 یکے از ان جہش بوسہ بر جبین مے زد
 یکے ز جہش بوسہ بر جبین مے زد
 یکے غیب از رخس ربابین مے زد
 کشود سر و عجب دفاخہ آغوش
 کشید در بر خود ذوالجالح افتاد
 سکہینہ آمد در بپاست ذوالجالح کشاد
 پید زریب و سیلاب خون ز دیدہ کشاد

بنگ ناله ریاضی فضا و دینی خواست
 قیامت زخروش و فغان بپا آراست
 بسیمه میزد و شک از دوریده بپایید
 دیدم که کلمه نیک و دلجناح رسید
 خطاب کرد سوسکه و دلجناح کلمه هم
 چه شد پناه خلاق حسین نشانه مجریه
 بگو بجا است نشانه کلمه کین من
 چه شد چراغ دل من این کین من
 کجا گانده آن گلین راست را
 کجا گذاشتی آن شافع قیامت را
 کجا است روشنی دیده رسول الله
 چه شد نهال ریاض علی ولی الله
 کجا است ای آرام حضرت زهرا
 چه شد پناه من زار پیدا شد
 خورده آب چه شد بوجان برادران
 که نشانه رفت ازین دهر خاک برین
 غیب نشدیم را که کین آتش داد
 که بستم سنگدل ازین کین جباران داد

زخون کیست مژده چین چین گلگون
 زنجاب بهر چه این صورت آدمی برون
 ستاده بود چنان زخون از دوریده بپایید
 روایت است که زخون تقریب مرده است
 خوش زکلمه سرایان تقریب مرده است
 که اختصار سخن بر از زاریا ده رویست
 شهابی که رخت زار بنگاه هم کرد
 پناه محبت مرمت پناه هم کرد
 بخواب تا که ترا دیده است دیده من
 شده است دیده من ازین دیده من
 بخواب تا که ترا دیده است دیده من
 شده است دیده من ازین دیده من
 ندانم که اینم بعضی طلب خویش
 هزار مرتبه هر خطه میگویم لب خویش
 در آرزوی پیوسته مانده ام در خواب
 تو جبین و یکبار دیگرم در خواب
 که تافت کایت اینا سوزگارم
 بخت شتم و شمشیر ان شام کنم
 بنیاد کار بجا است که دست صاحب عمر
 که ذات او بخوان کند افاده

حسب دگران طردون کن ازل من
کہ نیست غیر تو جائے کے پسر من
زل و حبت ایناس روزگار پیر
صدت ز دانه زخمی ہر بار پیر
چو متبل تو ام از لطف عام خاص من
بویطہ کہ در آن ماندہ ام
نجان خود کہ مراد جہان ساز من
در استان ملائک مکان جاور من

بیان فارت فیہای مسموم و
گوشوار از گوش فام کہ شنیدن

نعم نمود ز نگین منو چہ سہ بخون
لال ماہ عتبا بہ چرخ زنگاری
لال نیست ہویدا بہ چرخ زنگاری
زبانہ کردہ رقم مصرعی پے زارے
عجیان شد از فلک آسمانہ صفا ز رو عین
سرتیک ریزہ ز گوید چہ شد با ہم حسین

منور رخ دلبران مہ کہ یسہ رخصت
گجوید آہ کجاست حسین من بے لطم
شد آن مہ از فلک شود تا مقبل
پیاہ پوشش آن شبہ شمع
گجوید آہ ز احوال آن شبہ شمع
کہ از فلک مخالف چو دیدہ عالم
منور کہ در دست چنان زمین را مار
کران بخاک و خون فلک چو جاب
شناورست بیلاب خون فلک چو جاب
ز اشک ماتیان شہر بزم
ز دیدہ های شفق لک چون دل جانی ست
سہ بود من افلاک اشک گلہای ست
تارہ نیست کہ شب بر فلک فروزان ست
منور شد آہ آن غریبان ست
شدست دیدہ نور شدید با صبح دل
پیارش گنگی آل مرتضی و نہار
رسوز و غم گلدازد و جہا بیل و نہار
بویطہ فلک از غم چہ فابت و سہا

چنین گزشت افلاک غمگین گردید
 ازین لبیم رخ خسته میخفت گردید
 برسانم اگر در این ماه پاره او
 که سوخته ز تپش این ماجرا شده او
 نگانم ز هر چه فزون دل به گم بست
 نوایس جزن پیا شد و تپش گشت
 پیوسته بر لب و پیشانی میبارید
 دیدم چو آب گریه اشک بر لبم
 در آن زمان که شد این ماجرا عجب دردم
 بر روزنامه تا میخواندم و شدم
 چو گشت مطلع از این ستم و آن تاراج
 نداشت بر لبم خنده و شادمان
 ز حال زخمی طالع و گزیده زلفان
 درین عین از بصر بخت اشک بر دامن
 شد از شرک کس هر کسی باین قابل
 که بجا کس سزا گشت بزمین نازل
 بمان رسید که از اشک سگانان جهان
 شود سز و بیکبار آتش بزمین

لال این سیم پیچم و کجاست در باب
 به بیان شد از اندوه و غصه بخت قلاب
 ز بهر آنکه زور در پیشم نمیبرد
 چنین عجز و طعنت فغانه است بسم
 بهایس بای ز بهر چرخ که کرد آفتاب
 بدین نقشه بیا فوج و بخت و طرد
 نشسته گردیم از یک بر در پیش و طرد
 درین عین از لبم و دانه هم فرو رفت
 ز اشک خویش طرد لب و دانه هم فرو رفت
 و خوشتر از چراگاه تویش دم فرو رفت
 کشید کوه ز اندوه ناله از دل تنگ
 بسینه از غم اولاد و مصطفی و دوست
 بنویسید هم از شور این ستم و طوفان
 ز بهر چاک ز دوازده جیب خویش تا دامن
 غروب کرد و جوان آفتاب او را و قمار
 ز غم نما بزمین کاشیات قمار
 چنین که تباه شد از غم و طرد
 نشین غم و داریات شد از غم

تو ہم کہ ہم نہ نصبت ز سنے بصد و سنگ
مباش غافل از ازل الم تامل سنگ
چو حاصل تو نداری بجب گنگارے
بیکه کوئی کہ آبلے بروی کار آرسے
حدیث منبر سے کردہ راو سے انشا
نواقعات یتیمان
زبان چکنہ کنہ شمع این حکایت را
کے چسان کشود و صف این روایت را
روایت است کہ چون آب درنگ گلشن دین
پس را رخ فانی شد فلقین
غیاپ کے شمع شمعان پید ما ام حسین
فروغ مراد پدید آمد گردید
پرست اہل جفا ساقی انیب ان گردید
نمودہ بد فتنہ کوئی
نہج آب دم تیغ ظالم سفاک
فتادہ سحر و زین چون در گریہ
نوزخهای تشنگی بیکه خون روان گردید
رخ چو لاله آن رنگ از رخوان گردید

شکر شک دیدہ خود صرف آبروی کرد
و سنے ز خون جراحت خضاب بوی کرد
گہی ہمکپی اہل بیت می نالید
گہی چو ایک یتیمان خاک می غلید
گہی ز گردش آب او چرخ کج قرار
بیان شکوہ خود سے با جمعی قرار
نشستہ بود بچار ستیزہ بر رویش
گہی در تیرہ نہان گہی در
نہدی کہ بدارشیں سخن گوید
غبار ہوش از اشک الہ گون شود
نہوشے کہ تشنگی چو آب بر گرد
پس شاد روی از چشم اشک تو گرد
نیاد رس کہ سرخوش را چو شمع مراد
کنڈوش را چو بالین سید ابرار
کنڈوش را چو باد صبح
تشنہ جگر را چو باد صبح
خداہ بود و تیرہ را بہ سید ارشد
براس قافل بود دیدہ را بہ سید ارشد
ز خون دل بہر ہمزہ گریہ می داشت

سید

پوشیده گاهی و بیماری و گرفتاری
 نبود یک نفس او را گر نبود داری
 کش ز ناله جانسوز شده به کباب
 نبای خانه با آفت بداده بود آب
 نقش ضعیف چو بال قلم زده شده
 خج باریش از این بلای زده شده
 نه حالت که تواند بی تو اندر کرد
 زیست می که بر آن پیش نه کرده
 ز باک عطش که در کان پیش نه شده
 شد آن زمین بماند از ایشان رفت
 چو دیدن زینب و خسته سوی ایشان رفت
 بر لبه خاطر و دل داری تیران رفت
 گریه گفت که ای بسکبان چو چاره کنم
 باین طریق شمارا به پان سیلاب
 ز بوس دیده خود کرده ام بران سیلاب
 چو سود چون بکنند دفع و تنگی این آب
 ز غم آب دم چو پنج آب ز یاد بیا
 ز یاد بیا ز یاد بیا ز یاد بیا

نمود حکم که آید به کام مانده رود
 کلوی با بجز از خون خویش و آن نرود
 کنون جز آنکه لب نشانی در اینیم
 درین سیاه چهره و کج کاسیم
 بگریه بود درین حوت حضرت زینب
 تسلی دل آن کودکان بکشد سیلاب
 که شکایت می بین در از بهر غارت اسباب
 شد جمله در از بهر غارت اسباب
 شتافت به بیگانان سببه پروا
 بیان سدا وین در پی رسول خدا
 بی نبودن تاراج بقدر شدند
 الم فزای مصیبت نشان زار شدند
 غرض که بر بغارت گروه بدافعال
 چو گوشه آرد چو از حلقه و چو از خفا
 چو گوشت و پوست و استخوان رفت
 بغیر از کربل حسرت پیمان رفت
 چرا چو بود تباراج آن معینان رفت
 ز غم جمله اسباب چون بغارت
 فغان اهل حسرت تا به غارت اعلی رفت

کشید آه شمر بسیار دل پر درد
 جناب فاطمه را بعد از آن مخاطب کرد
 که ای ستمگر تو از این چه دم می پرستی
 جنب می کردی نیست پیدای تیغ خفاست
 چنان که جناب تو شکوه چاکناه
 چنین پس است که از حال ما آگاه
 نه با بسز نش کوفت آن تباب و پیم
 نه از شدت اعدا دما جان لب لب ایم
 اسیر و ابر که چه رشت شاس شدم
 بسان مردی که دیده بی لباس شدم
 پس شرح دل آزار می و حکایت ما
 که تنگ خانه شود آب از شکایت ما
 منوچه ای که بر من ز قطع مایه
 بخت آن شیدیده بنگار من مایه
 ز کوفت آن تنگای من بپاره من
 ز واقعات تنگای من بپاره من
 پس آن زمان را الم با آن خسته
 منوچه و بسوی چشم سید شیدا

بگر گشت که است نور دیده زهر
 این با هم محنت سکنان دشت بلا
 کلام تیغ بخون تو نشسته گردید
 ز آب دیده ما از چه خیب گردید
 کلام کافر سنگین دل خدای شاس
 جدا نمود دست از من پناه روزی شاس
 کلام رو سینه خنجر است کلام
 که لب در دین خنجر است کلام
 ترا چو نه درین خاک کنم چپاره کنم
 بگو چه گویند سخن منم گویند
 چو با خنجر سخن منم گویند
 ز با جرات برادر من نیست
 ترا چه شد که بپاروی غلگاری نیست
 هر سوخت و از آب و از آگایم
 نه در دوزخ است تو در دوزخ گرفتاریم
 دما در دوزخ چپاره جدائی کن
 بابل میست بدین چپاره جدائی کن
 ز خون دیده ما دست و پا چنان کن

[illegible]

کیوسے فاطمہ خواہم نظر آ رہی
 نظر پیارہ آن گش ماہ پارہا
 بین کجالت زین البیاد جان پیر
 کہ بہت لبستہ زین خلیم آن گھر
 کہیند بال گریان زیکہ قنٹ کرد
 زخون دیدہ بہ ابویس ایقبت کرد
 شیدائز بیلائے سسپند آسا
 زین قنٹ بیالین سسپند شودا
 تمام اہل حرم لب بہالہ وار کرد
 بزرگ بیرونی زین تعزیت کرد
 از یادہ بہن نیست قنٹ گفتار
 کہ باجرا سے جگر شکستہ آن گھر
 بحق ذات خودای داد و در جہان پیر
 بحق باعث ایجاد مہکات بشر
 بزرگوار شد ایا نبذہ کہوین
 زیر گزشتہ راہ وفا امام حسین
 کہ شیعہ علی ساز راہ خود رخا
 کہ نہا سے مکاتے بخت الماوا

بیان سیدن اهل حرم بفرشهای شمشاد

بیان شاد از لعل شمعان کرب و بلا
 ز سطح چرخ مغرور کس لال ماه و بنا
 سمنه ناله درین چمن و دشت جوی بلند
 زبیکه که در کجا پوسه نوحه نعل افکند
 بخون دل فلک بر بر روی شفق نو اندرید
 که بگس سرفراز بر سپهر چین
 چرا چرخ ز شفق می بر کند چین
 که از طبایخ غم که کند چین
 شفق که چکاست که از کربلای شاه و نگار
 زده است چرخه از کربلای شرب
 یکانه گوهر دریای عصمت شرب
 به مدینه و قزوین و شرب
 زار و بستانت عضا و شرب
 زار و بستانت عضا و شرب
 زار و بستانت عضا و شرب
 زار و بستانت عضا و شرب

بگنجد از سب و صیان باغ و اواران
 بگنجد از سب و صیان باغ و اواران
 خصوص آنکه بر این بنم تغیرت آراست
 چو آنکس سلسله خندان باغ و اواران
 بفضیل پیش نهادی افهیر در پیش
 بر آرد مقصدیانی افهیر در پیش
 و در مجال آشنایت بنارست کن
 بسوی من لا تقطع اشارت کن
 چو پیش از دل و جان فغان خانه ادرست
 کمینه خادس از خادمان خانه ادرست
 گناه نگار و سب و صیان باغ و اواران
 ولی بسوختن نیست دره طاقت
 سکن اجازت با و جان حیدر
 بفضیل پیش نهادی افهیر در پیش
 زلف بار در کربلای افهیر در پیش
 ناستنا و رفتی چون غنیش کن
 گناه نگاری ادرابین بر و جبر
 سب و صیان باغ و اواران

چو پیر ایل جنب او شتم خوف نمود
 ز کید ایل غنا عقده اش فلک نشود
 خوب شسته در یک شربت جنت کرد
 زمین اریه را رشک شست جنت کرد
 چو پیر ایل شمشیر زایل بنم
 خصوص آدم آل عبا امام امم
 گلی ریاض است خلاصه آبیاد
 ضیاء چشم شکر بلا درین عباد
 روایت است که چون شکر ایل جفا
 و پیغمبر شکر بلا کرب و بلا
 بر طاعت که نظر کرد آن کاران سپاه ظلم
 ستاده دیگران تا کاران سپاه ظلم
 تمام از رویه کین مستغفور خواسته
 بیگ نشسته در بام در دل آزاری
 نه پیش بجز ناله های پنهانی
 زینت پیش بغیر از شک عالم
 چو آفتاب نصف النهار شست علم
 چو بوم کرد سپاه عطش بشاه امم

ز پیر ناز طلبی نمود داد و دس
 که ملک جیب و آل طلب کند ز کسی
 که ناگهان نظر آن خفاصه ایجاد
 زایل بیت رسالت سوی سکنه فاد
 که جیب کینه و کید و کید و کید
 ز کینه کینه لب زنی آسپه
 رسید جان زلفش لب زنی آسپه
 کشیده ادا و غم را بر زبانه آسپه
 بود سکا و غم در دی و دی و دی
 ز تاب تشنگی از روی می طلایید
 گوی بیضا و زرد و زرد و زرد
 بگویی ز ما و ز ما و ز ما و ز ما
 بر طاعت نظر مادر سکنه کشاد
 نگاه از رویه کین عابدین افاد
 ز دست و شتم باره وید جلمه او
 فاده دید بدو سکنه زمین عا
 سر بر نه جگر گشته رسول خدا
 پیاده دید دوران عین شربت گرا

تن مبارکش از آفتاب نغمه
 زبان بجام وی از قوط آب چیدیده
 دوست او برین کف کو قیاسی بے پروا
 سب برین کف کو قیاسی بے پروا
 بپین طرین چو فرزند راشت اندر کرد
 فغان و آه بر آورد از دل پرورد
 بن گفت که اسے نور دیده مادر
 پیغم درویش بی کشیده مادر
 ز محنت بسوی کس تو اسے کشیده مادر
 چو این کشیده را حال کس در عباد
 زبان بخدایت مادر کشیده کشاد
 خطاب کرد که اسے تبار اسے دیارالم
 انیس بے پدران ابوی دیارالم
 بنم آید پادشاه اسے کس بر است
 تمام عشقین ام و زشتی آست
 گاهی فغان من از آفتاب شمشیر است
 دسے چو چاره نم ز شمای تن بسته است

بغیر شک کجا آب در قوط سردام
 گمان آب که دارم بحشم سردام
 چو این زشاه گجائش گمان سکنه شیند
 زتاب شنگی از خوشی آه و زاری کرد
 زکاک ناطق زشاه و نسیب و بیقراری کرد
 درید جان و دیرانیاں آه و زاری کرد
 خطاب کرد و بر دانیان آه و زاری کرد
 بگری گفت که اسے کو زبان بلیان
 کسے که جکیارش از قوط آب شنگی است
 کجا سرائی وی از قوط آب شنگی است
 اگر ز شمشیر خوار و نا قبول من
 دل سکنه بگری گفت که اسے رسول من
 مرا جواب تیغ شمشیر شاد است
 از و امید من زارنا امید شاد است
 زکاک مادر و خسته ام اسے شاد است
 زکاک مادر و خسته ام اسے شاد است
 زکاک مادر و خسته ام اسے شاد است
 زکاک مادر و خسته ام اسے شاد است

زبان شکفتن معلوم از پیر و دوست
 ز تاب نشسته بی بی است بخوار است
 چنین که در رسن خلکم تان گرفتار است
 در گردن منبذش که زار و پیر است
 در گم گنجش که در دیده هاست
 با ستم بگنجش که بادگار آل عباس است
 روان شدند در آن حال اهل بیت رسول
 غمیب و بکین دوخته و حزن دیول
 بنزد داغین آراسه و صدمه شش
 سگی راضی بنی سبط ساقی کوثر
 ز دیده سبب ببارید شکمهای بارید
 ز در و بلبه پیری زار زاری ناپید
 بگویند جگر نشنگان عجب جوید
 بخاطرش پیر و هر بان خطور نمود
 سوال کرد در سخطان اهل بلا
 زینعلی پیشش نور دیده نهرا
 یکله زوسن سر نشنگی به زیر آمد
 روان بخوارت آن شاه بنظیر آمد

سلام کرد و پیش نهاده از ره تقطیم
 پیش نهاد بجا کرد رضا سر تسلیم
 زبان بنشست آن در بیکار نشاد
 تن نشسته یف شسته را نشاد
 به صدف تاب و لکن دشت نشسته یکبار
 نظاره کرد و سوسه یکبار شهیدان را
 فداوه دیدن سر در بومیدان را
 چون لعل ز خون کرد و خاک بستر آن
 فداوه بلبه سر و دیده چاک چاک بیکبار
 ز تیغ ظلمت و کینیت کماوت
 تنه که خاک روشن بود زینیت گران قوت
 بخون نمان شده از صنف چون گران قوت
 ز خون سر کف بر و دوست لبه خطاب
 تن از رفاقت هم دست شسته با خطاب
 ز خون نهال تشنگی نخل از خون شسته
 و بود آن نخل زخم گلستان شسته
 زین زینت نور و عجب پنهانی
 شکفته در بختش لا اله الا الله

زیکہ جان شریفین بزم من داده
 بروح زخم سنان قالب از بدن داده
 پدیدار گل بر زخم سپیان
 نبوده زخم زنجشاق و داشت
 سنان که فاطمہ جانست مجسم
 روایت است کہ نموده جان فاطمہ را
 نموده زخم زنجشاق و داشت
 بخون کشیده روان فاطمہ را
 جوانین نظارہ نمود آن امام شہید
 فتادہ با شرف و در غم
 کشید آن پیران پیر و پیران
 طبعید مرغ دلش آسنان
 پس از شفقت بسیار چون بوش آمد
 ز دیده اشک روان کرد و زخوش آمد
 ز غلبہ کرد و زخوش شد
 چو گفت کہ اسے غم و غم
 چو حالت است کہ می بینم از تو جان پدر
 چرا شد است آن نازنین تو سب

سرم خدایے تو جان پدر چو شد
 ز زنجشاق جسم از بدن چو شد
 تن لطیف تو در خاک و خون طبعید چو شد
 گلو سے ناکرت اسی شش لب بمید چو شد
 مخدرات ازین گفتگو سنان و ادب
 بگوشش چرخ رساندند آنگ
 جوانین مجالہ را دیدین سعد حسین
 خطاب کرد کہ اسے کوئی جان بد آیین
 خطاب کرد کہ اسے کوئی آیین
 قیام آں عیار اسوی من آیین
 بروئے نقش پدر این قدر در آیین
 چو اہل ظلم چنان بقیہ پدر کشید
 بنزد و از اسے نقش پدر کشید
 شکست حش از ہر دو دیدہ کشید
 بنجاگ کشید سہرا چو پدر کشید
 بجوشش زخمش پدر کشید
 چو آبرو و سپر کشید کشید
 باتماس سوی کوئی کشید کشید
 کہ اسے زخم جدات کشید کشید

چو افتادہ

واقعہ رفتن قفقہ کینیز و آوردن شیر برا
محافظت نعلش شہدا

بال ماہ جسم ز تو پید
عزای سید آب تشنه شہید آمد
بہر آما از درد نال اندل سنگ
فرودید سر و غمش و نہ رواق سپر
لبید و ج و غم دل عیسی و خون و دلازد چمر
کیاب شد دل عیسی و کون گریه
ز صدمہ رایت نورث پید گون گریه
بدون ز دیدہ انجم وجود
ز جہ و طلب شہسوار یک وجود
شفق بنودہ بیان جامہ کون آلود
بیامی نام زینت فراسے عشق برین
زندان سر و قوت تاج انبیا برین
ز بوی از غفلان عزا خاک سر و عشق
لگبوش اہل جہان ز کلبین دوران
دیند غنچہ سداوان ز کلبین دوران
و سے ز قہر توام غنچہ سداوان

چو واقعہ است سر پیش ازین بیابان
بدوسے نقش پیریک زمانہ بگزارد
کہ تا حدیث ازین سر و استخاتم
برای رفتن نوش از پیر و استخاتم
ز بسکہ شلہ آہ و فغان ز پیر و استخاتم
خطی بکار و دوسے استخاتم
عزمت نیست بطل کہ غمضاتیم
ولی زینت شہر کون گریه
نہا کہینہ غلامی کہ زار و بیکر گریه
ز روی صدق نقین ساہاست
بوقت تو شہا مبتلا و افکار است
بہندار شہر کون گریه
ابان ز دوطہ پیر و استخاتم
بکربلا سے خود از حریت دور است
اگر دیدہ خاطر حضرت دور است
ز عین سر و عشق خدایت تو منظور است
پاسے قہر داری بجان ستادہ است
اگر غنچہ سداوان است پیدہ زادہ است

روست شانه عشرت گل بگلار افشاد
عجب بماند بر دست روزگار افشاد
بزرگد به و نامم ز روزگار افشاد
هزار باره دل بست به شکر افشاد
سپهر و دل بملال و غم جان گرفت
بجال دهر بخیزدین هزار دیدہ گرفت
خیز تو غم کار سے جانیان بکنید
بجز فغان کرب و بلا بیان بکنید
روایت است که چون شذر جو چمن دور
چنایا سے دیدہ غیر النساء شیبہ دور
سیر بارک پر نور آن امام مرم
بوک نیز کین شذیر کرم
بوستان شہادت سیر افرازان
گل خیال شان شذر انقلاب جان
گل محکم جسم مطهر شمس
خدا بود بر از خون چو لاله حمرا
نیمش شمس تا آسمان عرش برین
ز او دہام بجز نور بود تا برین

پاہ تفریب چاہا چاہا است کردند
باین اداسے شنیہ شاد است کردند
کر اسب بچسب بچسب بچسب بچسب
نصدم بیکر ایشان پو تو تیا سازند
گیش ابل جسم چون رسید آن شید
شدر آہ از آن بیکسان زبانه کشید
سید زالم این حدیث جان رسا
صداسے نالہ ایشان بندہ اعلی
ز پیواری رخت گمان سبے تمکین
فنا غنایا بر بستان عرش برین
ورین مقدم از خون گریہ اجساب
منود و ایرہ چرخ حلقہ گرداب
ہلال دارق بمر ویشان خیمہ دار غم
بد و خوشی کشیدند حلقہ دار غم
بلان غنی شہادت چو ابیسیانے
ز دیدہ جبکہ نمودند گوہر افشانے
کف ابید سوسے آسمان بر آوردند
شکایت از شتم آن منافقان کردند
کر بر

کہ رضا ترخان تراست آگاہ ہے
 سلج امر تو باشد زباہ ناما ہے
 بدین حال استمیدگان دین ہوا
 شہنواز آل پیر فرشتہ وادیک
 کہنہ کے زامہ شہسوار اولاس بود
 بنام فضا کہ مخدومہ پویدہ ہے
 ضمیمہ کہ بناموس پویدہ ہے
 بنی مقننہ روی توش ندیدہ کے
 دیش چوین زبیا بے نبات آمد
 شہسوار حال بنزد خدات آمد
 کہ گیت بسیر خیل باقوان گزین
 کہ اسے بخت و اندوہ روزگار توین
 شہنہ ام کہ یکے شیر اندرین حواست
 کہ در بخت آں ہمیشہ با بر جاست
 کہ از لطف بیام امید دستور سے
 روم خیر نسیم آن شیر را از جو سے
 ازان سر تما قاف چون اجازت یافت
 چوینہ با و پشیمان بنزد شیر شرافت

چوینہ شیر بان کیسین غین افشار
 کشید کوفہ و از در درین افشار
 پس آن محارہ با شیر پیر حقیقت
 و قتل واقع آن شیر پیر حقیقت
 ز دل بجا تم شاہ شہید ناکہ کشید
 ز دیدہ سبیل شہید ناکہ کشید
 مویا سے نسبت چنان کہ فضا سے کشید
 تمام کوہ و در و پشت را بنام کشید
 بسوخت از شر آہ آن تمام کشید
 ردان شد از عقب فضا تا کشید
 کہ سید چون بفرشتہ آن بام کشید
 بجاک چہرہ خود سودا ز قیام کشید
 بخون شاہ سرازین جدا بجا کشید
 بخویش از نظم آن در کشید
 بخویش ز جان آن در کشید
 کشید رشتہ ز جان جسم ناو کشید
 کہ کشید چو جان جسم ناو کشید
 خود و جبہ الحوش پیر کشید
 ز دادرہ جبہ اسوین ز کشید

زہرا زہرا شہباز صلیح آن پر دل
 بسا خست ہر حسین از کفار نور منزل
 بوقت صبح کہ آن کو فیک آن بیدار
 خندند جانب میدان تعبیر آن بیدار
 مخالفان ہر آن حالت عجیب دیدند
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 بافتل آن انسان راہ باز کر دیدند
 باطن سحر عجیب این سخن بیان کردند
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 ہر آن پس سحر عجیب زہرا زہرا زہرا
 کہ با این چنین زہرا زہرا زہرا
 کشید آن علی راست جیت ظاہر
 کنند بہر ہمت آن زہرا زہرا زہرا
 پس آن گروہ چہ کار و قوم زہرا زہرا
 زبان کشیدہ ازین را زہرا زہرا زہرا
 بدین بیدار و دل اسے عجیب آل رسول
 کہ شہر ازین آن شہر چو نہ بود ملک

تو ہم بہائم آن شہر کشتہ روین
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 بدین جیت زہرا زہرا زہرا زہرا
 بچہ بچہ بچہ بچہ بچہ بچہ بچہ
 کہ سحر مقلد بیدار زہرا زہرا زہرا
 ہر آن حاجت شہر زہرا زہرا زہرا
 اگر چہ نامہ سیاہست آن سحر کردار
 از دور حیرت سبب منتہا دلچسپ مدار
 زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا زہرا
 شہر خالق زہرا زہرا زہرا زہرا
 پیش جہل ظاہر سہرا زہرا زہرا
 خصوص جمع حاضر قرین با ہم را
 وریان سیاہ شدن روئے ساربان
 و قطع پید او بدعاے پیغمبر
 محمد آمد و خصل آسیب بار آورد
 سر شیک از شہر زہرا زہرا زہرا زہرا
 جگر

جگر کیاب شد از آتش عذابی حسین
 پوشش بر تن فکرم آب شد بر آس حسین
 پس از جزارت دل دیده گشت خون آلود
 گل نظر آید رنگ گل گلاب بنود
 نشان لب لعل دیده چشم خون بالا
 ز خون آب جگر چهره شد گل رعنا
 سواد و مک آرد و آب گشت بنفید
 رنگ شبنم بگل چکیده گشت بنفید
 بجای سیم رودان دانه دانه بر جان
 ز جگر دیده بدین آب شد درین نام
 چون نه دیده دل داغ عالم و آدم
 که سوخت آتش این داغ عالم و آدم
 داغ نام شاه شهید این آب
 برادرش پیر باره دل شمشیر
 کلام شاه شهید آنکه در ره شفقت
 همیارک خود داده در ره امت
 بسینه داغ شمشیر آنکه داشت مادر زاد
 چو قناب سرافراز شد میان مادر

بر آس آن صدف دیده که کجاست
 صبا ح از گل شبنم چکیده گشت
 کجاست دیده راه خدا بنیر حساب
 شبنم ظلمت چشم عتق اولوالباب
 شبنم از گل شبنم آب گشت بنفید
 شبنم چشمین و کشا سحر فنی
 غیا سحر شبنم چشمین و کشا
 جلا سحر دیده روح الامین امام حسین
 شبنم که بر تو دارم حکایت جانکاه
 که نیست چهل آن غیر سوزناله و آه
 چنین بتغیل شبنم چکیده گشت
 که از سحر سحر چشم امام حسین
 که گشت بعد شبنم بر بخت بخت
 شبنم بعدیم و بخت بخت بخت
 طواف کردیم و بخت بخت بخت
 و آن بخت بخت بخت بخت بخت
 بخت بخت بخت بخت بخت بخت

بصددنبرارلامت برو سے چون گشت
نباوگ مشرودہ از دیدہ خون دل میکشت
نخ سیاه بجاک مطاف میالید
ز آتش دل خود زار زار مینالید
که اسے گنجای پیچش یار بی
مرا بخش که داغ پیچشی یار بی
بنیستان تو دارند جلد روسته امید
کسے مباد ویرن آستان چون نوید
ز فعل ناخوش آن می حیا آشتیم
پیش رفتم و دستش گرفتیم
که اسے بر شیشه لبش نس خود و جویس
چرا ز رحمت حق اینقدر شدی مایوس
وران جناب مقدس نیاس آسان ست
که نا امید شدن موجب نایان ست
کے کہ از گرم زوال حال رو تا بد
کے از عذاب جہنم گر گمان یابد
گفت آہ چه پیچی پس هیچ زمین
سر فعل ناخوش من رانی توان

گرفت دست مرا از دم برون آورد
زدیده درویش اشک بوی خون آورد
نشست و گفت بیا گوش کن سکایت من
کر چه پیشین شد سے آب از روایت من
بدر که چون خلف یک سپیدین
چراغ محفل آل عباسام شد
براسے مشرق اویسل غرب لادم شد
پوازد نید بعنم عراق عادم شد
پے ملازمت نویشتن شترانی
دران سفرین اطف کرد از دانی
چو گویم آہ چه گویم پس چه احسان کرد
مرا مال جهان بے نیاز و دان کرد
صباح و شام مرا آن امام عالیشان
خوان خوش نشاندی بجای فرزندان
بکر بلا چو رسیدیم مهر بانے کرد
براسے امت بچاره جانفشانی کرد
میں زشتی غم خندوان بعباسام
نہن گرفت و کمر بیک پیش آرام
سپهر

سپهر چرخش بگلگون بنا گردید
 زمین شام ز نقش ز دیده خون بارید
 نه از نصیب او چون لاله شام بارید
 با سکه نام آن آفتاب شد بارید
 سکه خانه خاک گرد گم چرخ زویش
 فدا ز چالاک کرد زویش
 سیح از کوه آفتاب برای آل رسول
 در چوب چوب و گریبان آرزویش
 رسید تا فلک شهنشین غیب آرزویش
 فنا در لاله برسانان آرزویش
 نه آسمان زخم شاه نشسته خون بارید
 نشت از عیش آفتاب نشسته خون بارید
 پس از شهادت آن افتخار کل امم
 چهار سید به اولاد سید عالم
 خدات حریف به دیده نناک
 شدند عاقبت شهر دشمن بادل چاک
 اسیر واریان سوار شدند
 غریب و بیکیس هر شهر و دیار شدند

سیرک اولاد سید شدند
 شد از تیغ زویش بپوشید اعدا
 نین دقتش شد از دما سکه عالمیان
 چو آفتاب ملکان بدید غنم میدان
 من خجل زده رویاه سکه در پیش
 فریب خورده شیطانی نفیس گل ز پیش
 زاضطراب دران دشت غم نمان بودم
 جان گرده جفا پیشه روسته نمودم
 ز بوی آه که سپاه برزید کاف شوم
 روان گشت لبو سکه دشمنان بودم
 چو شهاب رسید بدون آدم بصدر حمت
 من فلک زده رویاه بپرست
 شدم جانب آن نین بصدر عزت
 بقصد آن که نسیم غارت شد شمس
 من لایتم سپه نامه ملک مجسم
 بودم ز پیش جفا از آب نه نام
 چو آفتاب نقش کردم از لباس بی
 ملک حوتم نزار من کس گمان نه بی

چه بگویند ای پیشوای اهل حقین
 زنون تو رسیده لاکرشت روی دین
 چراست تا است تو زینو چه بپایست
 گل گلاب تبت چاک چاک شیرین است
 با حسن این بدن بهر بخچه خورشید
 سر کنده ای گل شاداب گلشن اسید
 که کنده ای گل شاداب گلشن اسید
 شب و روزی تو نیست ای گل شاداب
 بگو یکبف پای توست رنگ گلکار
 قدرت که نوری از بوستان غزلت
 جرات گفته از ان غنچه های بیکانست
 چه شد بسینه خند و شو علم ربانی
 شده چو لعل بدخشان زنون کیشانی
 شکر که عالمه بدیده بود در دامن
 بگو چه ارشده جیبان زخیم
 است که زینت روشن رسول مختار است
 چه با بنیزه کفار شام سحر است
 چه از نون گاو خنجر تو خون بالاست
 فدای خلق تو کردم بگو بر کجاست

کجاست دست تاس ز خیم دیدن
 بخون رخاک کربس ازین کشتیف
 چرا فاده زیبا سر و سیم بیابیت
 چرا تویش عیش سینه در هم گشتی اعضایت
 چه بر روی تو آب نازت را بستند
 ترا که از جسم من باین زمین آورد
 که این شکست بر زمین شمع وین آورد
 نیلای خانه اسلام را که داد آب
 سر کرد شرح شریف کرم و ظلم
 که ز در روی ستم ای گزیده دوران
 بچینه های ستم تو را داشت را
 که ز دروغ ستم سر و دارا داشت را
 که کرد بر شتران با نوا هر انت را
 که شخت زان کین خسته ان احدا
 که بر دهنده خیار کوکان صغیر
 که ز دلبسته تیجان خسته و زنجیر

سپاہ که از نازبان سپیکرستان
که ز در دست ستم شست ظلم رستان
که آرب فان پیمان نشاند بخند
لباس و جامه آل بالداره پوری
که دست بر سر نشان بالداره پوری
سجالت ایشان بر شک ایشان را
که روز از لطف خورشید پوشید ایشان را
که شب بپناه ویران غریب ایشان را
که شک از رخ ایشان کند شفقش یکس
که شک از رخ ایشان غبار جفت خاک
نشدند لب ایشان غبار بر است را
دو آند که غم زده و بر است را
و در تنی که طرک زخمت را
که نقل غل به کشاید و گردان ایشان
ز دل دغا که کشید سر و تن ایشان
که جاست عاقلان آن مشه نمدیده
که جاست غیب و کاغذ آن و غلبه
که جاست فاطمات آن سرور سینه
که جاست روشنی دیده ات سگینه

عجب کتب تو در کجاست جان پدر
کجاست آن پیر کجاست علی صفر
چه کرد که ترا سر بیداده اند
بپوش روایت من کرده اندگاه
بده جواب من اسے برگزیده درگاه
منم عیب خدا چه تو رسول الله
بجانب پرست کجاست کل شاداب
که کرده درین خود از خون تو در بانه خطاب
نشسته گریه کنان بر سر تو مادر تو
نشاند در قدست خون دل برادر تو
چیز پارت از دل انبیاست آن
ز عیش آمده با کاروان ناله داه
بدور کشیده تو و حسین گویانند
فاده در قدست جمله سرور و یانند
بحال زار تو نایده انداز تو دل
بخون پاک تو غلبیده اند چون بل
نشست آن تن بر سر و لاله مرا
شنیده

[illegible]

ز قریب بین تقرب رسید روح قدس
شرفی گشت زمین زیارت قدس
سنگم است تو سبب بیدار اندام
بخون و خاک چو سبب شنیده اندام
هم چنین هم آواز آفتاب شده
تنم چو آله بخون گلو قضا ب شده
سنگم یکمین جاک جاک ششیر است
ز قی ناف منم نیز به پیر است
خداست بهیم سبب کار با باند
چو بر دکان خطا به کار با باند
غرض عین پیروا قی نا حاکم
ز سر گذشت من قابل بیت افکام
بوسه ده که گشتی زن و کار دم
برای است نوجوان و سر کار دم
ز بوش پیغمبر خود به نیز ما دیدم
ز دشمنان جناب و سبب ما دیدم
خدا نصیب کند اسے پیغمبر رحمت
مرا شفاعت است غرض باین جوت

شنید این سخنان چون زبید شد
زبان فاطمه برخواست شور و ادب
خطاب کرد به بیست و دو کس
بین هم در پیشگاه دعا کس
از آن دعا است که در پیشگاه
سباه و در پیشگاه گذر
کنون عزم برادر راسته شود
که با پیش من تو هستی شود
که که انتقد را زار کرده روحی
که که دست ز سبیل محمد
بریده دست خدا را نشود
در کعبه لطف خدا کی امیدوار شود
اگر در کعبه دو پیشگی کل از شود
خدا خلق از آن رویا هزار است
که روح پاک محمد از در آزار است
من ای عزیز تقیین کرده ام بر و جزا
نقد از پیش من سباه و دل و ادب
خدا عزوجل گناه مرا من از کس
مراست شمر عهد الذکر یاد کند

در گوش سخن را کمن و بال سخن
که اختصار سخن باشد از کمال سخن
اگر چه پراخ تو از آن سخن افروخت
و یک استیج از شکر بیست و دو
بیاد دست برافشان زار سخن
کف دعا کاش استجا کمن آیین
ز بعد گرم و وقت دعا فرمود
دعا و طیفه هر صاحب شور بود
کلید روضه رضوان دعا کند بحق
ترا برده حاسه دعا کند بحق
مینا به بلینش رعیت منساج
که هست روشن از آن شمع خلوت مرنج
بخانه خداوند قیام عظم
که دوست باعث ایجا عالم قدیم
بمان شکسته خطایم شهید
ببیند حضرت کب از یاد گردیده
ببیند پیش ملا دلا و سخن و سخن
ببیند در سر هم حضرت المصطفی

بنون پلیدہ میدان کر بلا سے بلا
 کلو بریدہ راہ خفا شدہ شد
 بجایا یک چیل سال داغ بر دل بود
 عیطانا سید را نقطہ مقابل بود
 بجنی با تو صداقت دو عالم و قافل
 در شمع راه هدایت دو سر شد کامل
 بجایا موسی کاظم شمع بن موب
 بجنی سحر شمع بن مبین
 آب چشم تقی زقی دویا سے دین
 بحر مست خشن آن آفتاب شمع بن مبین
 بجنی مددی کاوسے و غامگامین
 بجنی شاه جگر قشنگان المامین
 کہ این شکستہ دالان را غرق رحمت کن
 نیارت حرم کر بلا کر است کن
 بگویت کہین ملک جاودا سے نہ
 چا اختیار تو دار سے ہر انچه دانی نہ
 بسبیل عاشقت و شوی وہ مارا
 غبار خاطر ماسا زحبت دینا را

بکاک مقلد را سے قدر خوا ہے وہ
 بعد خوا ہے با نیز خود کوا ہے وہ
 چرخ شام دم کوا شید دین شید دین
 مرقع طلعت خورشید کن مارا
 مباح عشر محمد شمع بن مبین
 بہت از دیجات زنج کن مارا
 اگرچہ نامہ سیاحیم روز شید ایم
 چہا کہ عزیز دار شمع شید ایم
 آب کو شغوت آب شمع شید ایم
 پختن معیشت آب شمع شید ایم
 تمام با برسان تا پو کر بلا سے حسین
 بلند مرتبہ خاص کن برا سے حسین
 خصوص من کہ تم دوست زینت دینم
 چولالہ با ہم اودا خدا روز دینم
 خطاب بقبلی از شاہ قشرب لب دارم
 چہ خلاصی تو و یگان سبب دارم
 کہیکہ مقبل او شد چہ بودا بفر
 برا سے داغیات او کثاہ ام و قتر

ابید جسے عذ کو خوش از علی دارم
خط خانی ابرو حسین علی دارم

در بیان خبر رسانیدن تبریل از
شہادت امام امام پیغمبر بعد شہادت
امام حسین

مستم آمد و از نزد قساوت حال
صلابے تفریح آورد و چیریل جلال
حجاب گریه بیاہ سزا فرام شد
پیاپی شک کہ دیگر بواست نام شد
نگریه بیاہ سزا فرام شد
چون چشم خلایق شد است تمام حجاب
لباس آن کہ بود و رفت بیک حجاب
صلح قیمت آن بکنند بیک حجاب
پس است خلق جهان بخیر و خوف و خطر
خطا عاقبت آبرو سے شان چو گھر
زین کہ یک کینہ کی زبانہ اشیا است
ترکما فطرت آبرو سے شان چو گھر

ز دیدہ جز بیک شک عزا ادا دارم
کزیست ماحل جبرین غیب موارید
چو آسمان سندی بتبر از گواہی نیست
کہ یک تفریح بالا ترا سببای نیست
صفتا کت نفاہ از غم شہادت
برون خبر و در دیدہ بیاہ سزا
چو بتبر نیست کہ یا چشم تفریح در نیست
کہ آب بروی در عالم بچندش جاریست
خدا و صفت تفریح بیاہ سزا
بہار غنچہ بیکان گلشن بیدان
طراوت چہی آل سید عالم حسین
نخیم گلشن لطف ظلال حسین
کدایت کہ چون روح سید شہادت
کشود بال تعلق بیکت السوا
سپارک اورقت بر روز رستمان
نن مبارکش افتادہ بود و در میدان
چو این مشاہدہ بر سالکان گردون شد
بزرگ لاله دل داغدار شان خون شد
فرشتہ

مشتد ہائے نرا فلک بادل غمین
 روان شد بد بیکنا سے چیر پیل این
 چو چیر پیل این را فرشتہ تابویدند
 جان ہمین چو غریب رسایندند
 زبان بلفظہ کشاوند با عزا دارے
 کرا سے مقرب در گاہ حضرت بارے
 رہا بود کہ تو با اہتمام در افلاک
 فداہ قامت غلام خدای
 جان جناب کر کشش مدد جیانی
 شد است کشتی عمرش ز ظلم طغانی
 چو این شنید دران حال چیر پیل این
 زودیدہ کرد دران سبیل گریہ و زاری
 بنالہ رو لب سے بارگاہ وعدت کرد
 کہ بکریا سے آجی چنین شکایت کرد
 کہ اسے نہ کنہ کمال تو عقل بخیرے
 نہ قدرت تو ملک تمام شست پری
 خصوص من کہ یکے بندہ تو بیل توام
 ز تو آچیل دین زار جب سے پیل توام

سفید دام کی جاگو گشتہ رسول خدا
 شہید گشتہ پھر اے کہ بلا زحیف
 از رخس دیدار واپیش سن
 مشرف ازین لطف خویش سن
 بن خطاب الی رسید اے جلیل
 بربطیدن سبیل رسول با عجیب
 سلام با خطاب منکوش بسان
 گبوگشت چنین خالق زمین زمان
 راسته حسین شہیدہ مانناہ توکم
 وفایہ عدد نمودے و گواہ توکم
 شہادت تو قبول ست نزد حضرت ا
 چہا چیز ترا میسر ہر کرامت ما
 یکہ دکانہ تعیل ست تحت قبہ تو
 مردم اسے دینداران سلاہ تو
 شوم شفاست کہ داخل شود بہ تربت تو
 سگر کہ ہم دوبارہ است و زیارت تو
 سفید گریہ کنان بیسبیل بل جال
 روانہ شدہ بسو کہ بلا جہ استعجال

براسته تعزیه همراه چمبر سیکل امین
چهل هزار ملک شد در آن بسوی زمین
روایت است که چون چیل کرد و نزول
یکریلا سے جگر گوشه چنباب رسول
درید جامه و کاکلی بس پریشان کرد
خیا خچر شش بین سارا زالتی میدان کرد
فرشتہ کہ بجا چمبر سیکل امین
زعش آمدہ بودند ندرت آیتین
تمام رویوسہ شاہ کراچا کردند
نبوضہ جائہ تقدیس آن سرور
چهل هزار ملک پیش نش آن سرور
آبہ و نالہ نشا مذحاک غم بر سر
زمکلات خیال شہ عجم بیام
کہ راہ نوضہ دادند بر سبب آدم
روایت است کہ چیل باد رو ووش
سلام کہ رویوسہ نقش سپید شہدا
چباب باز حلقوم آلا امین جواب شنیدند
زیرلہ معجزہ روح الامین جواب شنیدند

بیام حضرت پروردگار را چمبر سیکل
بشنید شہدا عرض کرد باشت نریل
چباب گفت چنین باد شاہ تشنہ لبان *
کہ امر امر آتے بود و چمبر سیکل امین
روایت است کہ پیید چیل باز پسین
ز رسید شہدا در زمان بازار پسین
کہ اسے بشیخ آید پروانہ قدسیان سما
پوزر قیسم نو کوفیان آوا آوتا
قرآن منودہ بیاہ چنباب بصلغوی
براسته خلقت تو آفتاب تقوی
شفا سے ہر دم بود جب شہادت آو
کہ حل شد است در آن شہادت شہادت آو
رسالت است و خلافت کہ با علو جلال
بجد و باب آواد است ایندیشال
شہادت است کہ اموز عین مطلب قیست
شفاخت است کہ قائم بدست ارض و اشما
نصیب زمرہ و ذریہ تو کردہ شہدا

تمام رہا تو داد دست حضرت و باب
 چہ آرزو کے تو باقی ست درجہاں قرب
 جواب گفت بہ چیریل سید الشہدا
 کہ اسے شہرِ خلوت سے آوا دنا
 نماذہ است مہر ایچ آرزو دروکل
 گویکے کہ حصولش ایسے بود مشکل
 سوال کرد اذان جب تکیل کا ہی سوا
 چہ آرزو ست فدایت شوم بیان فوا
 جواب گفت بہ چیریل سید شہدا
 کہ اسے پبال تو پوزام وہی خدا
 نیاز رہیہ خود را شہید مدنی خواہم
 قہیل تیج سپاہ یزیدی خواہم
 چرا کہ پادشہ ام لذت شہادت را
 بخون طہیدن وجان دادن طاعت را
 نہ ہر جہل سے از زہما سے تیج و شان
 کشتہ گشت بر دم در زار شور
 خوشا کہ کہ بہ نزاری شہید زار شور
 اگر شہید رہو در حضور پارس شور

چہ بہرست ازین کہ زبائے دیدن دوست
 ناشنایان کے سر دیوہ دشمن دوست
 روایت است کہ زین حوت جبریل امین
 زبائے خادہ دیو لگان بہ روسے زمین
 زخون آن شہید لایم بر عین مالک
 سو سے مدنیہ باہ و فغان روان گر دیو
 روایت کر ہی ہو حضرت زہرا
 بہ قبر بم حوران جنت المفا
 کہ نالہ از طرشتا تھے رسا فسلام
 بہر گشت کہ اسے دختر رسول زام
 خفقہ بجلد بہر سپاہ شہدا
 غمید گشت محبت شہد کربلا
 چو این شہید در آندز جانبا کہ قہ
 روانہ شد بسوی مہر رسول اللہ
 نیز دیکھ احسان حضرت بارے
 کشتہ کشت گشتہ ام شہید شہد است
 کہ اسے شہید پارس از نازا سید شہدا است

ملا بہم آن تشنگ لب در خص کن
براسے کوئے بین ہمیشہ بخش کن
جواب گفت چنین حضرت رسول خدا
باضطر اب کہ اسے فاطمہ و تنہا
کن بیان بخش از اوجات کو تباہ ہے
پیچیدہ خود ہم کر اگر بخوایہ ہے
کہ برسیم بہرہ از نیلے کبار
من و علی و ملائک بدیدہ نوینار
روانہ گشت بنار می بسوی کریم و بلا
جناب فاطمہ ہمراہ مریم و حوا
بان رسیدن حال جبریل امین
سلام کرد و بعد احترام بفرمود
سپینہ و گر بان و چپکہ و مخرون
دینہ جانہ و نام رسیدہ و مرید
پوچیل امین را بر گریہ نہاد و پید
اذان حکایت شافو شہر کوئین
جواب گفت کہ اسے وخت نہ کوئین
میرن ازین بیل سادات تمین

شہید ظلم است گشت و فدا ہونم
فخر از او است کہین ہر دو سکہ داریم
اداسیت است کہ پدید حضرت زہرا
ز جبریل کہ اسے موم جمعی
و در شہادت شہد اسکر بلایہ
ہر شش یا کہ بعد اسکر بلایہ
جواب گفت کہ در ہنم شہان ہوم
بزرگیم دم و ہزار قدسیان ہوم
نغمہ بین ز ملائک شہد از شہادت او
افروزدین پس از جناب ربان
رسیدہ دی پس از احکام و امین
کہ اسے بفریب و بید گفت امین
بہریدین فخر ز فخر حضرت امام حسین
شہید ظلم کہ بلایہ ہا و آہ
ادان شہد ہوس کہ بلایہ ہا و آہ
چون از رکات دہتم ہر دو سکہ داریم
کہ بلایہ ہا و آہ شہد از شہادت او

ششہ کہ سال درازش بنبار سپیدم
 بنجادیش چو ششہا بہ روز آوردم
 ششہ کہ بودم از غلغلتش ز جان خوشتر
 فنا وہ بود چو اسے کر بلا بسے
 پس از نفوس بسیار چون ششہ فتنش
 پیر کیست ہم غم غم غم غم غم غم
 سبب ششہ بہین بر گزیدہ بود
 ز سہ رسد بہین ششہ بہین بود
 کہ قوت بل در خون ششہ بہین بود
 ضیاء کے دیدہ و خوش بود
 این سکا کہ خیر المنا و قوتان ششہ
 پر کیا کے جا گو ششہ اش ششہ بان شد
 گر گشت جدا چو پیک از نہ ہا
 روانہ شد سیدی تبر سید اسرا
 روایت کہ از قدرت رسول اقام
 و وعدہ نہ از ملک از پادشہ و سلطہ
 ششہ بہین و چاہا بہین و صفہ
 بنجادیش بدو زانو ضبابہ قفقوی

ز انبیای سیل جلد از صفہ کہ کبار
 حضوریافتہ بودند در بین و یار
 کہ چیریل در آید بصورت نوین
 و رسیدہ جامہ بہین و شادانہ خاک زمین
 ستاد و اشک از دامن کرد از و دیدہ کہ تو
 نہ کہ وجبات اطلس از و دیدہ کہ تو
 چو این ششہ بہین و صمود احمد مختار
 ز جاسے جیت بہین و صمود احمد مختار
 خطاب کرد بہ سبیل انخابیل
 برادرانہ کہ اسے ہادی تمام سیل
 ششہ کہ جیت بہین بر از خون ست
 ششہ کہ دادہ کہ خسارہ و گلگون ست
 چو روے دادرہ کہ اتفاق افتاد
 بروز کاروبار بہین صورتے نہ دار و بار
 کہ ششہ بہین صورتے نہ دار و بار
 ستادہ ششہ بہین و گلگون ست
 نشستم ایچ نہ سنے گفت یا رسول بہین
 ز بسبب بیانہ فرمود اسے نہ بخار
 و اگر حضرت روح الامین نہ افتاد

بہر گفست کہ اسے بہترین خلق خدا
 شرف ارشاد بارگاہ آو آو آو
 فایہ عدہ خود کرد بر گزیدہ تو
 غیبید ظلم و جنایت ضیائی دیدہ تو
 بہ خون طبع و جگر گشت سید اشرف
 بدو ملا کہ گفتند سید اسرار
 جو این غنیمت پیاغاست مسدود ایمان
 در پید چاک گریبان خویش تا دوان
 عاصی روز زمین باد و دیکہ خونبار
 رد از گشت ہمراہ انبیاء کبار
 ای حلیہ مردان کشتہ ای شید پیر
 بسینہ یزدی گفت ای شید پیر
 گذار شمشیر اسیر رو باد سے
 دو صد ہزار رکاب و حسین کنان آرد
 روان شدند پیر ای شمشیر کوہین
 چو پیل گریبان کرد بکراہی حسین
 رو نیست کہ فرما دوزار سے زہرا
 بعضی را شنیدند سہ کنان سما

بہشتیان دسوادان تیان ہفت سما
 ہجوم عالم کمال می کردند
 از ان مخدرہ واقعات سوال مے کردند
 زو جہالہ واقعات حضرت زہرا
 چنین ملا کہ را گفت حکم الاس
 کہ اسے نشان شہادت شدہ ام
 سوال غم کنید کہ گریبان نشان شدہ ام
 ازین رو است کہ گریبان نشان شدہ ام
 حسین من کردان شان عشق اعلیٰ بود
 بجاہ و مرتبہ شہور آسمان بود
 حسین من کر گل گشتن رسالت بود
 طرز سند با رفعت آما مست بود
 حسین من کردان بود تازہ ابیہ انم
 ہمیشہ روشن از ان بود چشم گریانم
 شہیدناک پیدا کردو فیضان شدہ است
 قاتل متع و سنان مخالفان شدہ است
 زشتہا چو غنیمتند این حکایت را
 شہادت گل گلدستہ ولایت را

مشک را از بصر مطلق الغان کردند
 برگریه و بوسه و بوسه و بوسه کردند
 که اسه شمرده آن نور دیده کوکباست
 شهید و یکس و در بون طلیعه کوکباست
 جواب گفت که در کربلا نشتاده خاک
 شته که بهتر از آن قن فو و فو و فو
 جوان صلیت شنیدند سکنان سما
 به واسطه کوه گرفتند باخوش و صدا
 شدند جمله هم آواز دادند حسین
 روان شدند از آنجا که بلبا می بین
 روانیست که پیش از سپاه عیسی
 بهرت آمده بود و در خنیاں زمین
 رسید به دوزخ و بهر علم صفت
 چله محاربه باوختند طلوع شهر
 پیاری آمده بودند با هزاران سپه
 که در ده بود و قبول مدد امام
 نود هزار نفر جانی مرصع پوش
 تمام منتظر جنگ با فغان و غرض

ستاده جمله بون فو اها حسین شهید
 برای آن که تبارند برب سپاه یزید
 که با خود ملا یک زب سارم اخضر
 رسید رایت جاه و جلالت پیغمبر
 دو صد هزار یک با چهل هزار عالم
 پیید گشت اگر درون نبود و نام
 گرفته روی زمین ساز آسمان تا صد
 سپاه پیش عزیز ابو جود چون شب قدر
 نزل کرد و گوئی مردم عالم
 حکم نام من سبب سواد و رسم
 نمیده بود با چاد خود جهان خراب
 و با س روزه قیامت چنین بی و خواب
 روایت است که چون از فلک سپاه عزا
 رسید به سر باین رسید شهر
 چو دید یکدیگر نرفتند پیش پیغمبر
 سلام کرد پیش امام شریف
 جواب گفت از حلقوم بار سول خدا
 نهج ترک علیک السلام با جفا

بجای جیست مردوان شاد بودی بنییر
 باشت بیان مقلوبیت آن تن بے سم
 کن شاد و نرسد زلف و خوش و شیب
 بغل آن بدن پاره پاره را در به
 گرفت آن نقش را رسول مجید
 بگرزفت چون آن نقش از پیش غایب
 چنان گزیت که بافتش از پیش
 زاده بود زماست و رفت بود ز پیش
 هنوز آن تن صید پاره داشت و ز پیش
 فرشتها منجوب شد زین سودا
 ز حال سید اسرار شید شیدا
 چون ز حال ملاک زغم آشتان شد
 که آن مقدمه کس کوید تیران شد
 کس از شاد و یکبار آن استغفار
 نمی شست بند ز غیب سید اسرار
 خطاب شد ملاک سیدی سید عباد
 که است فصل تو شاد و بند آزاد
 چه دوستی است که شاه سید اسرار
 ز راه تر دارد سید سید اسرار

رسید و می بسوی فرشتها ملاک
 که است ملاک سید شاد و بند گواه
 قسم بذات و صفاتم که از شاد و بند
 هزار مرتبه این نوبان تر کام جبین
 بیان نمود چون راغباب با شاد و بند
 ملاک از پیش نقیض با شاد و بند
 لب سوال کشودند ز جاب آگاه
 که است ز جاب اسرار بند گال آگاه
 محبتی که تو با سید اسرار داری
 بخون طبعیدن او را چرا داری
 خطاب شد ملاک سید سید عباد
 که است ملاک سید شاد و بند
 حسین شفیق منسوب شاد و بند
 شید گشت و لیکن فلا سست شد
 توسع یافت شاد و بند رضای جبین
 رضا سست شد و شاد و بند رضای جبین
 چو این دشا که کرد با دنیا سست عباد
 تمام یوسف و یوسف رفت شان از یاد

سوال کہ درویش حال حضرت اکبر ب
 بہ صدمہ ہزار عجیب ز حضرت یعقوب
 کہ ای مجا در بیت الحزن بدار غور
 زانیا بہ تنہا کے لیے سنے شہور
 نور محبت فرزند خویش مشہوری
 بناسے نفرت یوسف بگوشہ نشوری
 چو دوستی است کہ دار خلاصہ کہن
 بہ شہدا حضرت امام حسین
 جواب گفت بہ آئینہ حضرت یعقوب
 کہ ای بہ صبر ز صاف انبیاء سوب
 گو کہ گریہ بین از بربا کے یوسف بود
 روايت است کہ چون ماور حسین شہید
 بہ کہلا سے جاگوشتہ اش بنالہ رسید
 فتادہ دید چو علی صبر سدا
 بہار گلشن ذریعہ پیچیدہ
 کلوبیدہ و در خون طیبہ بافت لاق
 ششہ بہر درویش خبار گردن

شہید گفتہ در افتادہ یکیس و تنہا
 بجاسے دامن مادیدہ من سدا
 چو این مشاہدہ فرمود حضرت زہرا
 سوال کہ درویش باغوش و صدا
 کہ ای امین خدا این ضیائی دیدہ کیست
 گل ریاض کہ و ناز بہ دیدہ کیست
 جواب گفت بہر کار از عشق بہر کیست
 علی اصغر لب تشنہ و بیریہ ہر
 چو این شنید ز روح الامین بہ دیدہ ہر
 ز دیدہ کہ کینان جانب علی اصغر
 باز گرفت و خاک پذیروی سبزیہ داشت
 بہ و نالہ سدا بہر گوشتہ معجز
 گہی بدان و گاہی چو گوشتہ علی اصغر
 گرفت کہ درویشا رانج علی اصغر
 خطاب کہ دیبہ کے علی اصغر خوش
 بہر کہ یہاں سے جا بسوز دیدہ و زوقین
 کہ جودہ تو فدایت کجا بست مار و
 پس گدا تشنہ در آفتاب یکا تو

چرا زگران اینها ایستادی
 فدای جان تو کردم شب شیدادی
 گرفته بودم بر من در بناله آه
 روانه شد بیدی حضرت یحیی
 رسید و بدینا داد است سید قدین
 بخون طبعیده در آغوش افلاکم چینی
 زیبا فدا ده و در پیش گرفته پیچیده
 به بر گرفته صید پیچیده را
 چو دید حضرت خیر انسا پیچیده را
 صید نشسته لب بیکناه بی سرا
 چو شانه دست سوی زلف عنبر نشان کرد
 صلاح نوحه چیمیت پریشان کرد
 پیش سر در عالم گذارفت کام بی سرا
 به گرفت نشسته کاه کام بی سرا
 اگر گفت که اسه بود دیده مادر
 بنجک سر که در خون طبعیده مادر
 بانجان بلا آرموده مادر
 دفا بعد آبی نموده مادر

ز دولت تو سرافسار از شائین شد ام
 شهباز طالع و مادر حسین شده ام
 ترا بخت دغاری شیدای پیچیده
 عذرات ترا نا اید می بینم
 پیچیده کس دیگر این نشسته فدا تو
 در آفتاب چو افرات اوه اخف تو
 تو اسه شکش مادر غریب بی مدکاری
 بنجک درشت با امانده بی مدکاری
 که در عزای تو خدایم تنه زبیت نعیم
 که از بسا تو خدایم زبیت دایم
 کسی بجای لب نشسته تو یاد کند
 کسی بجای دل زریه تراشاد کند
 اگر گفت بدان جبریل کای زبیرا
 بنور چشم تو خدایم زبیت حسین
 نمیدانم که با خضر زبیت حسین
 مدایان نشینند در عزای حسین
 چو آسمان نماید جسمم را
 به تعزیت گذارند ماه انتم را

آن گریستن از حج و عمره افزون است
صواب گریه آن از حساب پیردن است
روایت است که در وقت ذبح اسمعیل
خدا رسید یفرموده خداست خلیل
بخاطرش گذرانید این خیال خلیل
که حق چنانچه پسندید ذبح اسمعیل
گرچه چنانچه بپسندید ذبح اسمعیل
نشد قبول و ذبح می کردید
خیال که دیده من گرز حج می کردید
بیا خطا که استیلاست بر حجت بود
نظر بسلسله انشان و سعادت بود
بناست زمره ما منشأ سعادت بود
چو این خیال به خاطر رسا خدا بلیغ
رسید و می بداند از جناب رب تعالی
که ای خلیل ز ذریه ات بهنجوار است
که ام از شاهی عسکریه تر دار است
جناب گفت که پاک و کار آمدار است
پس باغ انجمن انبیاء محمد را

شنیده ام آن فضل سعدی شده ام
نیده ه داشتن نور سعدی شده ام
خطاب کرد چنین ذوالجلال واکرام
سوی خلیل که است صد انبیای کرام
ذوال بیت تو ذوال بیت پشیم
که ام را بر خود دیده اگر است
جناب گفت که ذریه رسالت را
نگو نه باست خلیل حضرت خلیل
خطاب شد بسوی حضرت خلیل
که ای خلیل ز کار فضل الله
بدانکه رو شنی چشم حسین
می بیند که بهر سخا امام حسین
بشیرت کوفه بخواری شهید قرار شد
ز بهمنان پر اثرب رشید قرار شد
اگر چه ذبح آبل و قدرت ازل است
ولی نصیب جگر گوشت اشد حسین علی است
بنای نام آن گریه ای خلیل خلیل
برابرست تو باشی بی هیچ آید

شہزاد باہل کہ شفیق گناہگار تھے
ایسے داری فردا سے دوستدارانی
توئی کہ کہ سوال اور واقعات زمین
کہ اے حسین تو درستی بہتری باہن
تو در جواب رسائی بخیر من از تو ام بہتر
کہ اے سپہر نبوت من خالق خدا
خطاب کہ چین بہترین خالق خدا
کہ اے حسین چاہی بہتری بیان فرمایا
کہ اے حسین خدا کہ این از نیست
گوئی رسول خدا کہ جب کہ کیست
مرا تو عجب کیسے کہ جو کہ جب کہ کیست
پیر علی بود و مادر م بود و مادر
تو زبانی پدید آمدت بیان فرمایا
تو نیست کہ تصدیق کردی پیر
کہ اے حسین تو ہستی از خود بہتر
کہ اے حسین گناہگار تو ام
منم کہ پیر غلام کہ نسبت شفا تو ام
ہمیشہ کہ گناہ تو ساختہ اند
مرا باہل عوام تو ام شفا تو ام
خدا و خلق غلام تو ام شفا تو ام

پیش قدمت تو من شفا تو ام
باہل تو بہتر رفت زندگانے من
ایسے من بہ تو ایسے در شفا تو ام
غلام پیر چو شفا تو ام
زینہ کت نظر حیرت در تلخ مدار
غلام خویش باہل زمانہ واکگذار

واقعہ رفتن اہل بیت بدمشق
از کرب بلا و وفات سکینہ

باہل ماہ محرم زچین شفا پیدا
ز سر گرفت ملک باہل شفا پیدا
تارہ نیست کہ از سطح آسمان پیدا است
تمام داغ شدید ہما سے اہل عباس
ز دست تو صاحب شفا تو ام
فتاویٰ بہرین افلاک و داغ روز عزا
نہ فرماہ بود کہ فلک پدید شدہ
در چشم است کہ از اشک غم سفید شدہ

م

فکرم ز دست عطار دگر دایم غم
 بزود و درست بستر زین صیبت فکرم
 بهین زهره ازین قصه زرقش شده
 زحل بچرخ چو بارم سپاه پوش شده
 چه فکرم است که میخ نیز در افلاک
 کشید تیغ که با سینه را نماید چاک
 دین عز و شوخ غوطه زد بچون جاک
 ملک شست ازین درد و غم خاکستر
 شهید سحر که کربلا شمر کونین
 سرور سپید فیض جفا می اهل فکرم
 چو گشت گشت تیغ جفا می اهل فکرم
 پرشت کرب بلا با نهر از جود فکرم
 خدات حرم جللی اسپر شدند
 به کیسی هم کیار نا اسپر شدند
 بعد از ایشم کوفیان بے پروا
 تمام با بنوا و نسا نماندند
 بهر خاتم بعد جودشان می آیندند

مزد و حکم سبک در سیمین
 ششم ریلید شش بدترین
 که برینید با نهارم سیمین
 زنده دین بیکی را بهید برینندان
 بکرم آن سبک بعدون در گروه فکرم
 بیابان بیت زکافد بند با حکم
 کشان کشان همه را دستا به بندگان
 بیرو آن سبک بعدون بجانب زندان
 نیتیم همه با آه و سوز پریشان
 زنج غبار سه از آنک نوشتن شدند
 بزودی خاک دران سکن جفا و الم
 برای نوحه نشنند در وید با هم
 زیدال شوره بود طفل معصوم
 خنده و مان امانت خرب نخلوی
 که ترس میخی از عارض سمنش بود
 چهار ساله بهین سمن نازیش بود
 پیاد آنکه شب درد در کنارش بود
 به صبح و شام این آه در کج کارش بود

فغان کشید بی آن مثال دزاری
 رستم پیش فرودخت اشک گلزاری
 بنو جاز لب بغیش آشتی کرد
 خطاب بر بنو خورشید و افراسی کرد
 که از برای چه برین ستم را چسب آید
 بنزد من پدرم را چسب
 کنایس من نگه دار من باشد
 دی محبت و اندوه یار من باشد
 باین طریق فغان می نمود آن مظلوم
 به در دانه و فریاد خواطر ستم
 دی ز ناله لب خود نمی رسد او بهم
 همیشه بود چنان گرم آگ جگر
 شب بواقع دید آن بنیم جگر
 به صد هزار شغف همچو گل جمال پدر
 که باوی از سلف در جم آن رسد
 بگفت کای گل صد برگ بوستان اید
 چرا دچشم تو چون گم بر آب است
 ز جیت جسم شریف تو ز آب است

چو این سکال و در غاب از پدر کشیدند
 ز غاب محبت و ز شادی چو گل فروختند
 ز شوق آنکه بود با پدر و کس هدم
 بند زنجیر مال خوشین کند
 دی گزینش از مهر ست کشین
 گوی شکایت از آن قوم کلیم
 چو باز کرد و دچشم آن بنیم جگر
 بجست جوی پدر هم طالت نمود نظر
 چو پیواری او را بید اهل حسرم
 تمام آفتاب اس نور چشم شاه
 چو فست گدجال نوری نور دیده ز سر
 که شد جال ازین غنچه سان کشوریاب
 بنده پیش ازین بسوز سکه زار شک آه و غوب
 کند چو بیع بسوز سکه زار
 زبان کشد و جگر گوشت نشسته
 حدیث واقعه ازل بگفت تا آخر
 چو ال بیت از و شرح جواب بکشیدند
 چو یک بیک سر را با بنیم لرزیدند

برآمد از همه یکبار با یک دوا و دلا
 که ای فلک تو چو روی ستم آبل عجا
 قتل آن فوج هزاری چنان زبا کنشید
 که مثل گوشت گر مسود و زمانه و میب
 پسید بر فلک چارین صدای فروش
 چنانچه عیسی گردون نشین از پیش
 زبا گشت چون و فریاد چسبیل بین
 ز پیش رفت و بنیاد آسمان برین
 بر روی دهر چنان با یک فوج نشان چسبید
 که اضطرار و افلاک رفت و برگردید
 چون بلند بین گوشتیون انباشان
 شنید گوش بنید بعین سبب ایمان
 راضی است از جا جست آن سگ گمراه
 ز شیون جسم غمت رسول الله
 ز با یک فوج اهل جسم سبب پرید
 یکی که داشت جگر گشت با نید پرید
 بیان نمود آن بد زاده بدین دختر
 حدیث واقعه و خواب بدین دختر

چو این ساله را گوش کرد آن پیدین
 حرام زاده همان لحظه حکم کرد چنین
 اگر کسی بپوشد نه دار و نه غیر بدین پس
 در کس لاج بگنید و ایما
 طلب نمود پس به خط آنک شل
 پس از پیش میان خط آنک شل
 طلب نمود کیسه ساز قوم اهل علم
 آن گفست باین طبع بابل حرم
 بگویند این گنجی اهل بیت عصمت را
 خدات سدا پرده رسالت را
 که پیش ازین نه نایبک شیون بود کار افتاد
 کزین ساله آتش بر دگر گشته سبب
 شنیده شد که گمراه گشته شیه سبب
 گرفت خفته ناله در فراق پدر
 شاه زاری او نیز در تب و تاب اند
 ز پیچاری او مضطرب چو سبب اند
 پیش او گنبد ایمان طبعی را زود
 که تا شود جمال بدینش تو شنود

زلف مرعیت خود و بقیل بیدین
سکین تو یک نظر سے ای شہ زمان وزین

واقعه در بیان رسیدن الحرم بلوٹہ پٹی نمودن آستان بنام

لال ماہ محرم ز تو جو دیدار شد
مصیبت خلف مر قضا میباید شد
بنی سے خانہ افلاک نمودم گر دید
رواق لامہ بر دوسے یکد کو غلیبید
بسا و عیش جهان آسماں به طاق نهاد
درین سالہ نان شفق بخون افتاد
زمین باکم نمودم جب سبیل زمین
کشید بر رخ افلاک بچہ فوین
نگذد چرخ چاکا کشاید ماتم
نشست بر سر اہل جهان عبادکم
نمودیدم و یک دید کا کلاب گرفت
سراخ و رطہ قتل از دل خواب گرفت
دل از رسالہ کر بلا جوابش داد
ز نقض پیکہ ماتم نگوش نقوش نهاد

چون اقلان سخن شمع غم حکایت کرد
ز واقعات جاکت نکلان روایت کرد
کہ شد شنید شتم سبیل شد تقدین
نگل حلقہ غیر الفنا امام حسین
سہ مبارک اوزینیت سنان گر دید
نیش بجر کہ کر بلا کبسان گر دید
نودند آتش عدوان خیمہ عروش
برای غارت اہل حرم محرم
نشا ندیشتر آن غیرت گزینش را
بریمان شتم بستم عابدش را
بینانج ہمہ را ابن سعدنا فرجام
روانہ کرد ز کرب و بلا بجانب شام
ز ظلم نفس آن سیکیان نیا سووند
بدین طریق شب و روز راہ پیوند
ز زشت کاری مروانیاں بے نیاد
گذر قافا کہ بلا کہ کہ فتنہ داد
چو کو فیان بعین با جبر ز کار شدند
بجستم پیشکار زبا سوار شدند

ز بس جو دم غالیق شد از عین دلیار
 فنا و غفلت در شهر و کوچه و بازار
 مدواتیست که در شهر کوچه و بازار
 ز سالکان بلا و شکر کار فرماید
 عمارت نه بسیار آن کارخانه می بود
 طبق غایتش و کثرتش بکیش آمد
 که با یک غفلت و غالیق دیش بچویش آمد
 نمای و بریشان بخت طر محزون
 شکسته حال و بریشان پاکین ز فانیرون
 بعد شتاب شد آن پاکین ز فانیرون
 بهر طر که نظر کرد دل بر از اندوه
 نشسته دید تا شایان کرده گرفت
 چو غافل کوفه سر راه انتظار گرفت
 بگم نشد زبیا طر جهان قسار گرفت
 که ناگهان اثر ابل بیت پیدا شد
 ز دور ساریت کب تشنگان بودید
 نیز ساریکی از نیزه چو بیداران بود
 که آفتاب ز پیش چو بیداران بود

ببین خیال فنا و آن نیزه از ادراک
 گم بر آه یک نیزه آفتاب از خاک
 چو آفتاب که از نیزه پاکشیده بلال
 نمود ششده اش نور العرش بلال
 حکم کشید از آن نور داده عرش از زمین
 ز نور کشیده اش در حیرتش افروز
 بجا کشش چو آفتاب را نباشد دوز
 که آفتاب جهان با یکمین
 ز روشنی آن امام با یکمین
 سر آمد فلک بی همه خضاب شده
 ز خون حاسن چون عیش کباب شده
 بهارش جلد و تیر شورشید
 بدان سری که بدان و شش نو اندید
 کسی چو نبید آن صومر کند
 کجاست فاطمه تا بر شش ظاهر کند
 به پیشش بچین حال و جامه پا کند
 ز چشم دل بس آفتاب چون تگر است
 سوال کرد ز یک کوفی که این سر کسیت

جواب گفت که خورشید شرفین است این
 سراسر سلطان دین حسین است این
 گهی که حضرت زهراش باغبانی کرد
 ز دست حاوخته جلیل پاسبانی کرد
 چنین نفس و غلبه موده بنید شده است
 بدشت کرب بلا از سرم بنید شده است
 چاکه سینه روان دید و جو انی را
 زیکه خانیان خلیفه در پیش
 بزنگ پوده بادام شسته پیش
 نماده رفتش از تاب ظلمت روح
 سر پشته و پاسه برشته و در شده
 دو دیده اش از شوق کبود شده
 لب بهارش از شوق کبود شده
 دو دست در سن و هر دو پای در زخم
 اسیر و اسیر از یک پیغمبر شده
 نماده بود پیش و روانه از غلبش
 نشسته بر سران خواهان نشسته

زیکه طوط پ و اندوه و رخ پاری
 زیکه طوط پ چنین غنای گرفتاری
 نه پندی که در آن یکیش با شود
 سر پشته بر پشته و در بر آید آن
 طپان پخته که پله پله بر آید آن
 چو سایه داشت سران امام دین پیش
 نماده بود چو اشک از تاب از نظرش
 ز دیده اشک چو آن زوایان فرود نیفت
 سرنگ از غلب و شکافان فرود نیفت
 بدین طریق چو او را جوان آید
 زایل کوفتیه از زانو آید
 جواب داد که در روانه چنین است این
 پیغمبر عبا زین عابدین است این
 نشسته بر سران میدان عصمت را
 خدایات سر پشته و رسالت را
 صغیف و زرد ز لب نشانی چو کاه شده
 در آفتاب ز بس چادری سپاه شده

چو این شینید بنو بر جبین چنانچه غم
 بنا که گفت که اس که کویان نامم
 بشاد کامی رود جز از نظر کنید
 بابل بیت رسول خدا نظر فغانید
 بدان که کان که بود بیل خدنگار
 کجا روست که عی شوند در بار
 خورش سوز داران کویان بیهیاد
 جالته که ترازل آسمان افتاد
 سپهر پدید که از چه روست نیست تو
 دین بینه عظمی چیست شد
 بسند داغ الم مونس موافق شد
 بعیش دهر غم که را به پدید
 دران قضیه فلک چشم کمال ایشان دید
 که آغیان نتوانست حال از بام
 بدین صفت گذران بود ابل بیت اہم
 تمام خلق بظاہر از درواز بام
 کدایتست که در شهر کوته بود زنی
 کرس پیکر دلمان او ندید هستی

زیکه دوستی ابل شیت محبت داشت
 زکار کرب بالیجیب که درست داشت
 بزرگ قطره دل بحر و میو ده
 درون خانه شوخ و جو که هر سو ده
 شسته بیه سجاده بود بپیش از
 بیلی نیاز به صلح کوفه داشت را از نیاز
 جز داشت که در کربا چه رود داده است
 سحر کام بزیید سپاه او داده است
 بچشم خلق شد از کشت تماشائی
 چنانکه آن زن شوره گفت سودائی
 خاکست رنگ یقین شیت بهانه او
 که بود گنبد زلفی شیت خانه او
 گماند چادر محبت بمنبر صلح رسید
 پیام رسان برآمد چو نور شیت
 بطرات بگران بود از سبب تقییس
 که یکد خاوش آسوده گرد از شگفتی
 فنادش از سبب نظاره دید و حیرت
 بیویا بر گریان سر او بی محبت

نشسته دیدگر و سپه بنایه نوریان
چو شمع بجایس تنم ز سوز دل گریان
ز شمع دیدگاه تا سر آمد پشیمان
بگنج بید سوز که شده پشیمان
چو آتش بر افکند باد و دیده تر
چو آتش بر افکند باد و دیده تر
سوار بر شیمی دید و پشیمان
که صد ساله می در آتش و پشیمان
گرفته کوکی از روی مهر در آتش و پشیمان
ز تاب شکی آن طفل زنده و پشیمان
چو این مشاهده کردی یکس
سوال کرد که ای پشیمان
کیستی و کیست این پشیمان
نساخته است چرا روزگار با پشیمان
جواب گفت که سن نور دیده از خدا
من ستمزده بودم که دست مادر من
بود حسین سر از تن جدا برادر من

سری که چو به گریخته در میانم است
سری که چو به گریخته در میانم است
سوال کرد که این را کدام کاف کرد
فرا کدام کاف کرد
جواب گفت که کاف کردی را آب بنیاد
بنای که خانه درین را آب بنیاد
سوال کرد که اکنون چه با پشیمانند
چو گوهر از چوب پشیمان شام
که برده است بیاد قاسم شام
که داده است از سود این سعدین
جواب گفت که زنده است شام
بنیاده از عداوت زنده است شام
نیل حادثه ز ظلم بی اساس شدیم
ز دستبرد ستم که ضعیفه شدیم
چو این از زینب معصومه از سر و بند شدیم
گرفت معجز خویش از سر و صورت کن
نگند و گفت که این را خطای صورت کن
با این بابت ازین پاره پاره شمت کن

یکی ز لشکر کین را بدان فتاد نظر
 طبع نمود و ز زینب گرفت آن بجز
 خدات دمی فاسخ از بهانه شد
 ششم شام از آن رگبزد روانه شدند
 بابل بیت جگر گشته رسول انگار
 بنو همدوم یکدیگر ناله آه
 نیویشاک که به روی کو دکان و اماند
 کس ز چهره ایشان خبر نداشت
 چو خاک رگبزد از آب دید اگل شد
 بکاروان الم قطع راه و منزل شد
 بزرگ داغ شهیدان که جان و بدل
 نمودند فدا نموده مشق رانند
 ز خاک زار میان خبر شنید یزید
 برآمد و غضب اهل بیت را طلبید
 بنید ان جسم را خالفان بردند
 بنزد آن سنگ بیدین بگمان بودند
 ستاده و نظر آن معین بکلیان
 تمام پوکیان جسم بآه و فغان

در آن بیان نظر شامی ز اهل عباد
 بدوی فاطمه وقت رسیدن افتاد
 چو روی دلکش و آن روی بالاحت دید
 طبع نمود و را از میدید سنگ طلبید
 بخش گفت بمن این اسب بید و را
 که به خدمت نسوان خودیم او را
 شنید فاطمه چون این سخن زیم و دید
 بوقت عید خود زینب چشم بکشاود
 زوید حضرت زینب سرک را سلی داد
 بنا ز خاطر آن لعل را سلی بیاب
 پس آن سبیده فوین بگریم بیاب
 نظر فلند آن شامی و نو خطیب
 که در طریقت السلام که در راه باشد
 که در خیر شمعین خا و خمار
 کجا رداست که او را آید و عمار
 نیچید با یاران را شوند و عمار
 روا نیست که شامی که این سخن شنید
 حکایت عوارث از میدید سنگ پدید

یزید گفت که این دختر حسین علی است
 که پیش پشیمان رویش آفتاب علی است
 بچم چه آن در گری ماه آسمان وفاست
 نبال باغ علی زینب خجسته قفاست
 حال کرد که مکه دشمن علی و بنی
 که این حسین پسر خا طوطه است گفت بی
 غلند آب و بان گفت بر تاخت باد
 بزدی آن نفعی کردی
 چرا بال بنی ابن حسین خجسته کردی
 چه خنده بود که در بن مصطفی کردی
 اگر کان که گدازین گروه با ننگ
 ایستاده پناه ترا اهل فراغ
 که من چنین سخنی از زبان بر آوردم
 بید و باز با نام آشتی
 بود و دیده من کور و ضلالت خجسته
 که دید محاکات این سنگان خجسته
 نوازی یزید بن معاویه با بیان نیست
 در که مانع تو هر که است سلمان نیست

سرالمان که ز تو خرم ابرام باشی از
 ازان بکشت و دین نام تمام باشی تو
 جگر دین چشم شفاعت ز رخصطه دارے
 سر کرده یک پیش چنین جفا کارے
 نیند چون زوی این عزت استماع نمود
 بجای ز غصب حکم تسل او بدو
 چو نزدیک آن مردون بریدند
 با طعنه جفا از میان برچیدند
 باز گرازد پای حق آبل عجب
 بجزست دل عجب روح بید شهدا
 ز جرم مستغان در گزند ز روی کرم
 بحق دست اولاد است
 ببال شیل پیل نگر که چیران است
 همیشه نیند وارشیه شدن است
 تو یک نظر ز جرم پیش زلف چلن
 مرا و هر دو جهان کن زلف حسین
 کینه است چو اخیل ز ایران حسین
 بخشش جلا عصیان او بجان حسین

واقعہ در بیان رسیدن بانار و شوق
یکمربلا اہلبیت و دفن کردن جہانگیر

نمودہ ماہ محرم ز سلج چرخ بلال
ز خون دل قدح دیدہ گشت لال
کشید چون خدائز چرخ قوس ستم
ز شست بربط سینہ باغنگ الم
زگر یہ دیدہ سکان آسمان خون شد
چنانچہ دامن چرخ دون برین
شفیق زمانہ بیداد چرخ خویش تاوان
دیدہ جانہ گلگون بیدہ اخوان
شفیق کجاست کہ خون آب گشتہ است در آن
ازین مصیبت جان سوز گشتہ است در آن
نور ہم ناری نارا ز بر سے آل عبا
بوختہ شوش اب سببہ نجبتہ لقا
کہ نو چشم رسول خدا شدہ حسین
تکنتہ خاطر آل عبا امام حسین
نہال تافتش از جود مشید بیداد
پیشت کر بیل از ستم زیا افاد

شمار خجای فاکلاس آن شہ دولان
بنیزہ با ستم اہل بیت در جولان
روایت است کہ در کربلا ز جور سکان
خجیب کشند جگر سوز گشتہ دولان
چو ماند بے پدر و ز شہ لب دران دادی
چنگست ز دوش ماتم چربہ ناشادی
درون خمیدہ کہ آن کشیدہ شایون و ماتم
آہ و ناله و سدا یی آل عبا
کہ ناگهان بسا مچہ ہای کویان بے پروا
شماقتند ز کین کویان گم دیدہ
خجیمہ ہای شہ سجان تمام گم دیدہ
خجیمہ شہ منکوم شہ شہر اہلباد
کبک ابیس دست دیدہ ای شہر اہلباد
ز شہ بادل شہر حقان شہ
ز غصہ زنگ شہر شہر حقان شہ
ن سبار کش از درد ناخوان شہ
مردہ جامہ شہر چاک از شہر حقان شہ
فلک ز شہر کربلا و دوش نمودہ است حذر

زخون دل پہ بر آن میسج سگمان
بسان کاستم افلاک گشتہ بالمال
نکینہ نینہ آن سبے پد رنگون گرید
اسیر آن شد لب نشنہ رابرطن کردید
شد از چنانچہ اہل ستم دران حورا
چہین سبے پد ببار چون اگل حورا
سہ پہنہو گد سکو کنا وہ چون سنبلی
نہا ویر رسن لبہ کو گر دن غل
چنان نمود و بستگان آہن ان تاثیر
خروش عابد جبیب روزنامہ نجیب
برخت خون دل از دیدہ ہای اہل سما
سجید نالہ کر گر بیان بعرشیں عدا
پس آن گروہ خبا و بعد از استم
بنالہا و نشانند ناقدان حرم
نار سہ و رب نشنگان جہ و فغان
چہ گویم انچہ لعینان آبل آہ کرید
پدین ج سو سے شہر عشق رو کردند

چو این سجدین بر کن ز شہر سجد
یوید رو سجدہ زشت بجای نشیند
کہ این سجدین آمدہ است بالنگ
بیدہ است سر از جہم سجد پیر
چہ صد نشا و طرب آن از دشت شیردن
ز با سپاہ گران از دشت شیردن
بدیدال حبس را بنایا حیران
نشانده اند زمین کوئی آن بایان
پیش قافلہ سلاطین بیت رسول
غریب و سبے پد ز ششہ و زمین و دل
چو ابر دیدہ و عجز ز سراق و غلوکان
چو چشہ خون دل افشان ز غیظ و زحمان
سوال کرد کہ این نوجوان کیست
بہمان ستم گدین است این
گفت کہ این فخر گدین است این
اسم اہل ستم زمین عابدین است این
مہری پندہ ز خوئے چاہہ تابان دید
ہنیزہ دار زشت نہ لب غمین پدید

کجاست این صومعه بنیاد از عیسی
 کجاست و چنین درارے شاد از عیسی
 جواب داد که این نور دیده ای هست
 عیسیا حق سرچشمه بقای من است
 بسیار که نور دیده نه از است
 که از خیالے لیکت نور اهل است
 شمع چشت و اندوه درد آلوده
 وین زمانه دو خطه نیل صوده
 بنات ای ستم اهل بیت دزاری
 نیند با پیش کج در دل آزادی
 صد هزار توب عورت رسول خدا
 شدند داخل شهر عشق با خوش
 کلام خوش جوان نجیب و شکاره
 براسے تشنه لبان غایب و کشته
 جوزین حکایت جان نوز خیزد و کشته
 نیند دون دف بربرا سے خودی گشت
 پلطفه گفت که ای سر و نشان ارم
 گل حلقه نیر خرد اما مام

اگر چه در بیا چن روز و ماهی
 وانی زیکسی ایل بیت گریانی
 چه طلب است ای تارای شمع روز و ماهی
 چه حاجت است تار و سازم
 چراخت دل غم دیده است دوا سازم
 جواب داد پس آن یکسی ستم دیده
 که اسباب طعنه بر سرای و دان چیده
 که بیا بد رفت
 مرا بجا کرب بلا بد رفت
 اسم واریت غنا شاید رفت
 برای اهل و هم محل آفتاب کند
 که اهل بیت من از کوخاں چاک کنند
 که اهل بیت من از عین توب ببرند
 بسیار که با سپهر ابرین ببرند
 که اهل بیت من از عین توب ببرند
 جوان شند و کز کویان پیکر دار
 خطاب کرد که ای کویان اسای سفر
 برای سسر و لب تشنگان اسای سفر
 نادرک آنچه سفر راست تا یک سده ز

بدو کشتند و بیا که خند و میسندند
 بکر بلا بر سر اینند باز بر گردند
 رو آریست که چون از روشن آل رسول
 خوب تر شدند بیکس و خیرین ملول
 شدند عاقلیم کرب بلا بشیون و غنیم
 براسه طوت امام امم امام حسین
 بکر بلا چو رسیدند یاد و دیدۀ تر
 پیش گاه فکندند اهل بیت نظر
 فتاد و ششم غواصین و دان محفل غما
 بجم اهل بیت نور سید الشهدا
 زینب بنت مایه فکندند و دوران
 روی جیم شید شفته دوران
 آبه ذواله و فریاد زینب اطهر
 گرفت جیم شریف امام رادرب
 صدای ناله غمید گمان آل عبا
 رسید از صفت کرب بلا بعرض عسلا
 نشو و نشیون و فریاد و ساجد و چون
 نمود جیم شریف امام رادرب

پو هم بد شرافت غریب خج کرد
 پیغم آل عبا از ششم شرب کرد
 چند روز در شب آن سر و یگانۀ دهر
 رسید با همه اصحاب کرب بلا
 بقرع کرد و بختی که در مدینه بود
 بخدمت شریف صاحب سیکینه بود
 بنحوه حال استمیدگان کرب بلا
 تمام غصه کرب بلا در بر رسول خدا
 مدایت است که آن زبوان میسر بود
 که در مدینه شربت کرب بلا روان گردید
 ز خدمت شریف کرب بلا در مدینه رسید
 طلوع صبح دگر بر مدینه آن تنگین
 خطاب کرد بابل مدینه آن سفر امام حسین
 که آمده است ز راه ولوا براه ملال
 برون شدند بکوی ولوا براه ملال
 تمام اهل مدینه بکوی استقبال
 ناموس دینیه کرب بلا خیال ابا
 نه پادشاهی طیب بکوی ذرات خدا

نشسته بود با حال خوش میگرفتند
 از آن گروه یک سوی آنجا رسید
 بنوعی گفت که اسے نور دیده مسیحا
 چشتم و در آن حالت آن شد در پیش
 چو این گفتند در آن حالت آن شد در پیش
 ز سرگشته بجا فغان ابل شیب و بلجا
 جواب گفت که اسے ابل شیب و بلجا
 چگونه شرح دهم حال سید اشهد
 چگونه شرح دهم حال سید اشهد
 که از جفا که خائف بود اسے بران
 چو سان شهید شد از فقر و بران
 سن عیسیٰ ستم دیده از سان الم
 ز دست بستی بخاری بستان
 ز روی کنیت و زنده باز از افغان
 ز کربلا بشتن آن سپاه بجان
 بل تعزیه شد عشرت نشاط و عرب
 فتاویٰ لعل تاز و در میان
 آباء و اجداد از غم آتشاه
 تمام اهل مدینه بر لباس سیا

علمت پسندم آرا کی امام زمین
 در دیده جامه و انگشتان و کمر
 نقاره پس از آن دار یک امام بدو
 رسانده بود و غم و غم و غم و غم
 چو اهل مکہ بر آمد و غم و غم و غم
 شکستہ حال و غم و غم و غم
 روانه شد و غم و غم و غم و غم
 بسوی مرقا و نور و نور و نور
 رسید چون بدر و غم و غم و غم
 در آن مکان شرف و غم و غم
 نماز و پیش از مکه و غم و غم
 که اسے امیر سپاه و غم و غم
 خطاب کرد که اسے نور دیده امام حسین
 سرور سینه بکشته امام حسین
 بگو که بر سر نور و نور و نور
 چو آمد از غم و غم و غم و غم
 جواب داد پس آن سرور و غم و غم
 که اسے طیب دل و در خاک غم و غم

چو کیم از شمع کز فسان سنگین دل
که بر حسین تو کردی اندران منزل
یکبار چو سپیدان غرق بجای
سکیده خیزد جسم دران بلا و جفا
که زنیان جفا پیشین روزندارین
تمام روز تو را برده باسه شاه بدین
تمام باد را جفا بدو به تیغ شمشیر
شدن کشتن بجاک اندران بدو ظلم
بجمع اهل جبار پس آن امام زین
چو آفتاب بدو جرقه زحل کند کین
فتم سوار شد بر تیر تو به بیخ
پیر و پادشاهان تاج و تاج و تاج
چو کرد و شکوه اهل شمع بدو در سل
صله غافل غافل است از در زرق و برق
پیشا بدو خستند نفین بنی
بسوز سینه بسط محمد علی
بباید دید که شیر خور آید در شمع
بچشم است مغالوت مصلحتی بگذر

نظر کن بسوی زاکران آل عجب
خصوص جانب ملک سید الشهدا
که خشم خفاست ز بارگاه قامت او
پس طست شده را غیب چنان عباد او
نور محبت دل او اس عبادت کن
براهه را شش از لطف خود پاست کن
بکر بلاست شش بیان بای شرف
نخستین جلد عیب ان او شایع

واقعه پنجمه کبوتر دوش بر روی

در ز سلخ فلک شخیان جو این نام
نشر و شعل انوار نیز از
بر این فلک این نیست فروخت کشتن
ز چشم سینه فروخت و خسار
فلک ز ناخن میگذر سینه و نگار
دل زان نام لاس غم شمع و خاک
جلیان همه کردند بر سر از غم خاک
خودش قهر و داران گذشت از آفتاک

جهان زرد و زو کوفت دست غم بزنی
نگذشت غم زین ز سر خضر و سحر
دین عدا شده ز یک آید که کانت جهان
ز سبیل دیده که در میان شود و بیان
فران این غم عظمی چو باره ز کمر
نشانده شاد ایام را ز کمر
زوش و دین ز کمر دلا تو هم غم ز کمر
بیده خون شده دین ز کمر
دین ز اهل حرم حسین گر کنند
براسه ماتم او عابدین گر کنند
بیا تو هم وی از سینه زان آینه
ز دیده قطره اشک دل کشتا
وی زستان داش و کوش دل کشتا
براسه داغ و غم زان دین
روایت است و اینک ادا چون دین
ز خون پاک شهید شمع امام حسین
شعله ام که یوری ز مال ستمی
شعله یوری چو بیل چینی

چشم زین اندر ساله پس چو بوب
یکین از کمر و چشم دوست با محبوب
زیکه از دل جهان دوست همیشه طریقه کرد
سپید و داسه غم زین غم زین بود
ز کمر شمشیرش بود و داسه غم زین بود
که در دین و دین و دین و دین
فنا ده بود و دین و دین و دین
آین طریق که آتش بدین از زان
چو بوب بود و دین و دین و دین
که ناگاه از سر شمشیرش کوشش کشید
چو گشت مستمع آن کلام کبوتر که
صنیف ناله و آه از کبوتر که
کبوتر که چو صیحه رسید گان نالان
فرز شمشیر که اسیم بود و بال افشان
چو سوز ز نمود آن مجوزه چو سوز
ز شاه پای کبوتر چو کبوتر قطره خون
چشم آن ز قضا که دنا که آن چو بیا
شعله ز دیده اعمی رضح قی بنیا

بیاد دوست آنان خون ز شوق کردگر
 برست از همه آزار و درد آن وقت
 گفتند هم صحبت به پیویش از دروغ
 ز شوق گشت چو سر دروان چای باغ
 به طوف چو صبا گشت از آن دختر
 نیامدن بجز آن زن کی در بفر
 بسوخته آن زن زیبا بخار شد ناچار
 ز حال دختر تو ام ای باب
 بگفت منزه که من دختر تو ام ای باب
 بگانه دختر یک میبایدش جا
 فلان درخت مرادش در دیانت شفا
 منم ز جمله امراض و دریا و پیر
 نشست بر زمین یک یک بگو آن وقت
 حکایت شب و نعل و نعل استماع نمود
 چو این سخن پدید از سرش دماغ نمود
 تا پیورده شد سرش از سرش دماغ نمود
 ز خواب بخودی آن مرد گشت چون بیدار
 چو آب سر به دشت آمد و رفت قرار

کبر و بی بستر شایخ دیده و دیدن
 شکسته خاطر و افکار با لبا چون
 چو نگار بران طاسی صباست بابل
 از آن نمود ز روی ادب ایود سوال
 که است نجیب احوال خود بگو با ما
 چو است جمله اعضات لاله کن مرا
 بدل ترا چه دلاست ز دیر روی نمود
 چو است پال و پر چه تو چون آلود
 چو باعث است بگو آه دنا که تو چو است
 چه دیده و کجا بوده بهیسان کن است
 چه پیر و گل چون نسیم میگیدید
 ز منم چه پیر و بیای آن زمان شاد و دیدید
 که قصه خود این خون بنزد من عجیب برهان
 دلم ز غم این غم چون
 اگر چه از تو دین دم بجایم چون
 دلم ز حالت این خون بود و کم چون
 زبش تفرغ و سوختن از زبان بگفتند
 یکید بجز حق گفتش از زبان بگفتند

فغان

فغان گنان بچن آمو و حکایت کرد
 حکایت رستم کرم و دایب کرد
 کرد سے ببادیہ و سیایہ و شہر
 شہیم چچ کیو تر عدت سر
 زمان فرار و شہیم بادل ناشار
 برا سے کینش سائش از غم صیاد
 بر اسلاک شد یلینا فغان
 کو آگر ازل اسلاک شد یلینا فغان
 کہ آہ بر آمد زیا و انا سے جہان
 فلکست ریشیت رسول مجید و ادبلا
 امام کون و مکان شد سید و ادبلا
 شہیم حلقہ پیکم آچو رنگ از رو
 شہیم زار و پیکم آچو رنگ از رو
 شہیم صحبت ماز و شہیم کبلا انا
 دوران و شہیم کبلا انا
 نہ کہ با صفت و شہیم کبلا انا
 نہ کہ با صفت و شہیم کبلا انا

بہت لکریان نیزہ سر بسیار
 بنا و چند زن و طفل بازاری زار
 گلو سے آن چہ و چکان لڑک سنان
 زمان و جبکہ اطفال و نظر
 چو و اکذ شہم از ایشان سر آقا و نظر
 بیان خاک کذرت چیدن سب سے
 فنا و سب سے و چیدن سب سے
 بیان لکریان و چیدن سب سے
 تنے چو لکریان و چیدن سب سے
 بیان خاک زیا و ادب و چیدن سب سے
 زنی و شہیم کبلا انا
 شہیم کبلا انا و چیدن سب سے
 چو و شہیم کبلا انا
 فنا و شہیم کبلا انا
 زار و شہیم کبلا انا

[illegible]

چو رخسار کنگار بید و درخشان ز لب
 نزول کرد در آن مشتاق آفتاب آس
 تمام حور و ملک همه عمارت بر او
 کباب گشت دل انس و جان زار و عجاو
 زهر گشتن آن سرور زمان و زمین
 پیچید آن یگانه آینه با تو زمین
 ز اوج شد و گر آن لحظه بود چه پیدا
 سیاه پوش در آن چارون ز سر تا پا
 فغان کنگار همه با ذوان شیب و ستم
 در آمدند با طرافت آن شیب و ستم
 دودیده که در پیر آب احمد و شایه خف
 اشاره که کرد که خسته جان تراست خف
 گریستند از آن حرف چاه و خف
 باده و ناله بگشتن بکین
 زین گریست بران بن چو با بوی کین
 پیچید آن در گرا عجب شد و زمین
 بگفتند سانی که پیچید سانی چو کین
 رسیدند که کنگار چو کین چو کین

گرفت تنگ و جان آن شهید را درید
 نزار بود سبب ادش زمر بر پیکر
 بگفت آه چرا آن چنین توانی فرزند
 نتاده ز چه روز بزمین توانی فرزند
 تو بودی اشراف و اولاد خاندان پدر
 حیات گل به وجود تو بود جان پدر
 کدام عالم پیشم شوم رادل داد
 که بگلوسه تو بانی بیدار
 بستم نازش آن تیر پاک داشت فرار
 سبک کشید و میرخت اشک بر رخسار
 بیدید بیک حرارت به پیکر بازو شش
 بر آن تن اشک فشان سر نهادنت از پیش
 ز یک کناره برآمد فغان کمان زهرا
 فلکند بر سر آن کشته ستم خود را
 ز یک کناره در آن زنان چاه سپاه
 در آمدند با فغان و سوز و ناله و آه
 گرفت خیزش تنگ در بر آن تن را
 ز که بلا به تو یار رسا ز شیون را

که آه آه تنان چه حالت است چنین
 چرا آن تو بدشت ذلالت است چنین
 که کرد قصد تو اسکنایم دیده دارد
 که کرد ریا از غم بلبه تو دیده دارد
 کدام بنیر افکندت از فرسای زمین
 که کرد و از بدت سر جبار تیغ برین
 غاده اند ترا خلق کمان آبرو گار
 که دود سوز عطش میریزد تافتت سر
 تن شمع غیب تو زنیسان چرا حرا دشت شد
 غریب بخت خوتا به شهادت شد
 به خون و خاک چرا پیکر تو قلمبده
 نه کرده اند تو را دشت اسکنایم دیده
 گرفته بنیر از حال حسا بین یانه
 رمانده دیش دوست مخالفان یانه
 کجاست اخگر لب ز شمع و سکنجه چه شد
 کجاست کبیر و عباس بی فریاد چه شد
 سوز که افکند آنکون شمشیر آرام بدهر
 که یک بسیت ترا می زخمت شهر چه شد

زخم زخمت تو آه چسبید بر سر خوش
شدم بکام خدایت بگو بباد و خوش
چرا روان نیکم خون دل ز عین پیوسته
که داشت دید بهمن نو دای خیلان نو
نهاد و کف خود را بخون آهشته
این نمود رخ و چیده در سر افشته
کشید شاخچلب هم بر روی خود آن خون
که روز خسته نماند خجالتی چون
پیشک آن نهان خون بچهره مالیدند
پیش خلق خدا سر خود را
بزرگ سایه فلک دم بخون شسته خود را
چو لاله سسرخ خود دم بخون غلیظه
ز خون آن شسته در خون و خاک بکیده از دیده
دل چو قطره خون شد بخون و خاک
چون گنگان شدم ز غشته تر بخون و خاک
راف گند درین باغ گردش افلاک
جبال قطره بخون حسین بود مرا
که در دوزخ تو که در نیل زیادت شفا

دینش بفرق نشان شده جام جهان نما
 پاکش بفرق خون سر سبیل انبیا
 من است آسمان شوقی با خون دل
 گردید آل جبلیه سر سبیل
 بگشاید سرخ چرخ و دایره
 ریاست دیده ام هرگز دایره لا رنگ
 کشته اهل بیت به گداز رنگ
 بادشت کیاست خون دل آل مصطفی
 دامان خود خون دل زبان او
 دامن هزار درد و دلی که رانم دوا
 کردم هر درد و دلی که رانم دوا
 کز دستم به هم فرج شد
 تیسیم که شمع بسوزد زبان مرا
 کز آن گشتن شمع بفرق خون
 گویا چرا بفرج شد باز از مصطفی
 آن گل که بود زلف تا به شام
 از کجایا بکوفه و از کوفه تا به شام
 بر دینش بفرج شد تا به شام

آل رسول را بفرج شده سر سبیل
 بود آنکه دور بود از اضاف و از حیا
 بر پشت زار گشت پیکر کفیه بیا
 بنهاد و شمره و نیکو و بیکو
 این سر بر سر خیمه گل
 پدید آمد بر پیش بیکو و در عیال
 آن تیره بخت بر دینش بیکو
 خود است به دینش بیکو
 پدید آمد از آن شاه که چرخ
 اورا چو آفتاب بویوسف دم سرا
 گفتش بفرج شد بیکو
 آن تیره بخت بیکو
 فرمود و نازد و بیکو
 آن تیره بخت بیکو
 زان پس بیکو
 تا بیکو
 آورد و شمره
 آن ماه بیکو

زینب نظر کشود سہل کتاب دید
 ہوش ز زنا دہ چو عمل گران بجا
 آفت کشیت از دہ پیچید چو پند
 گنی کرید برینش و کشید چو پند
 از آرد شمع چو بیدار کو بنیان
 در کربلا با رخ گل آں صلفا
 در خاک کر بلاتین دہر زینیان فاس
 سروت کجا فسادہ چو گلک و کجا
 در خاک و خون فسادہ چو گلک و کجا
 آن روستے نور بخش تو با فوسے مشک سا
 آن بکین غریب ستمدہ چون پدر
 ہرگز ندیدہ کام دل از چرخ پیوفا
 پایدروسے خود بہر نازنین او
 کے سرور کو کون سرت را ہم فدا
 فخر دہ تیغ شہین ہا فسادہ غنی خون
 با بیکل جمال نور ہزار آفسے عین
 رنجی بسوسے جنت و مارا گذاردے
 تنہا ز سار و پدر دغوش و اترا

افتادہ ایم بانہی و یکیمی
 ای داسے بر غریبی و یکیمی
 بوجال نادر کا کہ غرضیں ہر باب بر ترقی
 از روی الطاف سے ہر باب بر ترقی
 در دوزخ می توندہ داندیک بے شبلا
 کو چھوین بہ درد و غمیت شبلا
 گئی گفت و سیکار نیست نبوی کہ ہر طرف
 گلیا نیکیار نیست از ان غم ہم آشتا
 در پیش آدم آں عیب دواست
 در سیتہ داغ ہزار سہر غلطما
 چون دیدروسے آدم آں عیب ہند
 زینب کوشت کیست از این لعل خوش تھا
 گفتند در سح صحنی لعل خوش تھا
 ماند آدم صحنی لعل خوش تھا
 چو این شنید گفت زینب شمع
 کہ بر شود گفت کہ اسے کامدا تھا
 کہ این گوہر بین ہر خواست ہا تھا
 ہر دوسے کا شاید ازین فتنہ ہا تھا

نور موی خلافت ایمان ہی کنی
 این ظلمت را راست باد و صاف
 بزینش چو سوسه بچیک پس بینید
 آنگاه که زینت کراسه اادی ہوا
 فرماست روز جمعہ و اہم ایستادن
 تا برو سے پیغمبر و خلیفہ ادا
 بن قصد خون باپ تو برگزیدہ کردہ ام
 آن کس کہ کہ چرخ دہد آغوش جزا
 ہر حاجت کہ بہت تر از دین بخواد
 تا حاجت و توبہ نما سے کہ ہم ادا
 گفتش اہم چہ مراد از ہر بار
 اول سہا قابل باپ ہر بار
 دوم حسین علی را بہن کہ بلا
 تا از دشتی باز دم بجا دہے
 چہ ہم کہ اہل بیت نبی را بجا دہے
 تا جبکہ ماہم بسیر ہر جہر مصلحت
 گفتا بہ چہ مراد از ہر بار
 اول بہر شہدہ باپ چہ مراد جزا

گفتا چن گویں شان آتش کشید
 آنگاہ چن گویں شہر حیرت ازین
 گفتا شان کہ شہر بود قابل حسین
 چاہد کہ داد کہ ما شاد و نہ ہوا
 شہر شہر چاہد کہ بود قابل حسین
 گفتا بہر یک کہ بود قابل حسین
 شہر شہر گفت کہ فرستادہ نامہا
 از ہر طرف چاہد کہ با طلب نمود
 بنشیند جلہ و اگر واسطہ چہ ہوا
 بنشیند و شہر بنشیند و چہ چہ ہوا
 اگر دید ز در دہم کہ شہر شہر
 اگر رفت رفت بنشیند و چہ ہوا
 چون شام زایل بیت نبی و مصیبتا
 اہم است زایل بیت نبی و مصیبتا
 اہم است زایل بیت نبی و مصیبتا
 گفتند حسین راست کہی شہر شہر
 دادہ علم پرورش اندکنا و شہر شہر
 اکنون ز کجا و شہر شہر کجا است
 گوید چہ در شہر شہر شہر شہر شہر
 کہ دیدہ ام نشان شدہ تا بندہ شہر

گفتا برید و نظرش لاشش با پا
 تا پا بد از جبال پدر دیدش جلا
 بوندش او سری و طشت پر زنون
 طشتش چو دید گفت کجا چرخ پنجه
 من غلطش پیچید بجان من
 ماند چو لاله داغ پیچید جان کونا
 سوز و دلم مدام ازین داغ کونا
 اسے نازنین پند زبون کجا شد سے
 باز آ که بجز طشت شده ام با غم آشنا
 بود از غم جمال تو خوشی دلم
 خوشی سال کے شوم کہ پنہیم رخ تو را
 بروی نازنین پدر روی خود نهاد
 آسے کشید و شد لب را پرده لب
 کہ پند تازہ از غم او داغ ابل بیت
 چون شمع موقت پند ز آتش جنا
 چون روز گشت خلق مسجد روان شد
 چو جلال و چو فاضل و چو پاسبان
 چون مسجد رفتی پزار خاص و عالم شد
 آمد پند با صد و چهل آیتین جنا

بخواست تا کہ با بی بنیر نسام
 ناگاه آمدنگر و سب ز پنجه
 گفتش امام شمس نہ داری در گردگار
 دیگر رہا سے خوش ترانیت نو چیا
 نسل علی و آل علی سا گداشته
 در دامن بنیر نسام کین
 مارا چو غم بود کہ تو از روی غم کین
 بند سے هزار بودہ و نابودہ آشنا
 دیار جمل خوش چپک است بک بیت
 کو شک هزار بار کین و اندران شنا
 دا گنگا کہ رو بہ سہ پند گفت
 گنگا رو بندیش و بران عہد کن دنا
 کہ ز ناز بنیر نسام خلق التماس
 بشنو حدیث او کین از قول آواجا
 آن مادر است و از لب بہا لہ
 رخصت امام را کہ پند بہا لہ
 پند خلق بر سہ پند امام
 ماند باہ چارہ و ہر علاقہ نصیب

کبشا و جل آن مرد دریا سے مملکت
چکر دے آن زور بہرہ گوشت ز ماہا
وز بعد حمد خالق و نصرت رسول آن
کبشا دلہ بے نقیبت شاہ ادیب
گر بیت بعد از آن دلفنا کہ اسے گروہ
کے نیست حال فاش میں ڈار بہشتا
گر نیست علم کہ بخینہ
زردانہ حسین علیہ السلام دامان کر بلا
خوش ہو دلی کس و پیوس و غریب
معلوم بود و کیس و شدہ از وطن جدا
در کر بلا نیست او شدہ از وطن جدا
سینہ بچو باب شدہ از وطن جدا
نیا در دینہ یارو نہ خویش و نہ اقربا
ماہر گزیدگان خند و نوا کیم
ماہر نور و دیدہ زہرا و حق
ماہر علم و دین و علم و نجلیات
ماہر علم و دین و علم و نجلیات
ماہر علم و دین و علم و نجلیات
ماہر علم و دین و علم و نجلیات

در حق ماست آریا یا ایہا الرسول
در شان ماست بر قرآن شناسے ماہ
ماہم آگاہ است سوره و انفس و انفس
در حق ماست سوره و انفس و انفس
خشیہ فضیلت و جبر کرانیم
تکلیف بر کرامت ماہ مدہ گدا
بر گو کہ پیدمون طعام از پر اسے کیست
۶ مذکور دینہ و اسے کیست
در آریہ بیالہ نفس رسول کیست
باشد عدیت لکھت و لکھت کیست
ماہ حسین و ادرا و بود فاسطہ
چون من جہا صل و نسل نباشد پیچ جا
ہستم نبال دیدہ پسر زادہ علی
دلی علی کہ بود علی شاہ اولیا
لا سیف نکتہ زبے ذوالفقار راو
زان سال کہ آمدہ فی سزائش لاسف
مفتی جبار و فخر و سلطان شہادت خدا
ماہ خیران بابا کہ بہ شہادت و علا

در علم و علم و موی و انصاف و مرتبه
 کس نیست چون علی اگر است و انما
 آنرا که چون علی پدر و ام و چنانچه
 بدیش بود مصطفی علیه السلام و چون
 یارب کجا رواست که رفتن بجای و چون
 که جبر او را ملائکه گیرند بر سما
 شد کار بریندیشی تنگ گفت زود
 در ده نمود تا که او را می شود قضا
 آنرا که لا اله الا الله و چون زبان کشود
 شفتش امام بر تو زوق با و در عجا
 نین پس بود رسول علیه السلام و چون
 کس را درین سخن نبود چون و در چا
 ز در پیش خامه خود را پس گفت بسلام
 بگو خدا که درین این حرف بسلام
 نسبت بین محمد و رسول چس بود
 حدین است با پس سر شده و انما
 از اهل شام نموده بر آید از طرف
 بر سر زود دست و دریند چاک

نزدیک چو بید زید و برون کشید
 خود از صحن مسجد دست در همه عجا
 آمد و درین عجا و دنا ز کرد
 با اهل شام کرد با و اب و دنا
 عجا زید و بی غذا بخود است
 کردش و عجا زید است مر آن عذر خطا
 عذر که که بد است مر آن عذر خطا
 قتل حسین از پس او عذر خطا
 آنکه عذر نکند عجا در کس
 راس حسین را درین عجا با و اقربا
 با وی پیش جمله اجبا با و اقربا
 نمان بن بشیر بیست مر و کما بود
 با اهل بیت گشت قرین او بر کما
 بگشت بیست روز ز راه صفر تمام
 تا پنج سال شصت و یک بود کما
 کما بن سپرد ام و دنا کرد
 کما بن کرب با و سا کرد
 کس بشیر ز آدم آل عجا کرد
 دوفت مر از عجا شیب این کرد

از گریب باد گریب بدینہ نزل کرد
 زمین العباد سوخت دل چلہ زمین عز
 زمین واقعہ زمین دزدان گریکند
 زمین باز گرفت تارست نہت آسمان تا
 گریک دامن بود و پاک دامن است
 چون لے بیان بوند پیچ زبان کشا
 یکین هزار لغت حق بکام صد هزار
 از صبح تا شبام گریک شام تا صبا
 بشمخند و سجد و عیب و در گریک
 ابن زیاد مردہ و مردان عیب
 گزنام آن سگان جہنم بیان کنم
 گرد و سپاہ نامہ و خامہ شود یکا
 رہنما ہر لغت بر حق شام شان
 از ابتدا گرفت و گز ما ہانتھا
 یارب تجی احمد داو لا اھمطے
 یارب بیکانان صف صفہ صفہ
 و حق کہ از گناہ سپاہ است نامہ اش
 جز آب لغت تو نہ وہ نامہ ش صبا

چون بانج نمود آل است و در شوی
 شمش نما سے درت ہم آل مصطفیٰ

واقعہ شہادت در زیر شمع نشانیدن
 حضرت امام زین العابدین را حکم
 پیڑ پیڑ پلید

لہال باہ عمار وک اطعم با تم
 چکاند کشنے اہل عبا یچہ تم
 چو کجہ دران کجہ نوح جبران شد
 ز صبح تا دوش لہزہ برسلیان شد
 ز رفتہ خیزی آن کجہ سہی عمران
 نشست بادل پرورد و دیدہ گریان
 شعیب نالہ وایوب بیکند فریاد
 ز رستخیز گزانش کسے نداشت یاد
 دل کسب طوفان آن باب شدہ
 بناسے خانہ عثمان از ان خراب شدہ
 ز یکہ حضرت الیاس شد دران گریان
 بہ بحر بودہ آن ماند خضر سر گریان

چو چوچو کہ کند دران ہر اسان شد
 پیش شوش آن شوختر اسان شد
 چو چوچو کہ کردیدہ کرلابا پیش
 رساندہ سوسے خفہ چیل بیامش
 سینہ است کہ با جسم بارہ پناک
 فناوہ ہر سہم از قرق آن افلاک
 سینہ است کہ فناوہ وہ وہ گریان
 جال اوڑل و شتر یی شدہ گریان
 سینہ است کہ بفاک رہ پیمان گشتہ
 سہ سارک ادا نمہ سنان گشتہ
 بابل بیت نظر کن دی کرت آہ
 تمام روسے سپہ برین نمود سیاہ
 بین ہر سوی سکنہ کہ بول افکار
 بر سہ تاقہ عریان بوز شہ سوار
 نظر ہر سپہر و سپہر بچان کن
 نیم خستہ چو عابد پشیمان کن
 کہ آب دیدہ آن چرخ ار مدار شدہ
 ز نام دل ناپید از قرار شدہ

زبان فادہ عطار و زردغ شنبلیبان
 گرفتہ دامن سبارہ ہرہ از افغان
 بیاسے سرورین طایران سپہ پیش اند
 بزرگ پیل ملاک فادات نقش
 کردہ ہماستہ نیرید بعین نبات نقش
 ز شور و آلہ تزلزل نگندہ دل غش
 ازین عسکر کہ تھیمان اہل عصمت را
 خدراں سہرا پود گمان شمت را
 بسوسے شام چو اسکے کرلابا ہر دند
 بران شکتہ دلان از خفا چو کوند
 روایت است کہ چون اہل بیت سرورین
 بسوسے شام سجدید گمان غلات شام
 نہ بہر سہرے کرچہ ہزار ہا زار
 نقضائے رگندہ سوسے ہزار
 فناوہ پودگیسان وافرہ ہادی افکار
 شکتہ خاطر وافرہ ہادی افکار
 سکنہ گریہ کنان بلفظ اہل گمان میدید
 ازین گریہ سہرے گمان تاب غلابیہ

بود عارضه قشنگی ز دیدار شش
 شش کے زہر خف داد بہ آبش
 یزید از آفرینادہ جہالت مست
 ز روستے شوق بر آید پاکہ گاہ نشست
 طاسپ بود در آن حال آن پیران را
 گل دیاق حسین عابدین گریان را
 تمام آل عبا را بدیدہ قونبار
 سترین وزیر بر ویش آن غدار
 یزید از سر کعبین جانب اسپرک دید
 بڑ چشیم سوئی عابدین گریان دید
 شاہ چون بشدید پرت
 گہشت گاہی پسر نوود دید پرت
 پین کردہ مایون کر قبول
 پین کوکان پیغمبر کفر قبول
 پین شہ حسین کوکان پیغمبر کفر قبول
 پین است گور وریا کے انکار قبول
 پین چسان پئے افسار آن مکر مکر
 پین پیغمبر کفر کفر کفر کفر
 چو این شہید ز یاد رفت او چون بیان
 زبان شود کہ سے ناکجا بے ایمان

شہید کرد حسین را و نیز خندانے
 نو اسکے شہر پیرین چسان مسلمانے
 پین پیغمبر کفر کفر کفر کفر
 گمان کہ نو نیاں بے بیاد
 کہ کردہ آل سبے را بے بیاد
 سر بر پیغمبر سے محبت و بازار
 ازان چکرہ با احب خدا سترات دید
 بزرگ شہ رسول خدا سترات دید
 یزید یزید یزید یزید یزید
 ز چشم آہ شد و نعرہ زد سوی جلاو
 زبانی جہشت شہکارنا مسلمانے
 مسد ازادہ بہ باد دادہ ایمانے
 کہ گفت بران ناکجا بے کورار
 کہ ستر یک پیران کوک خزن برار
 چو از یزید پید بعدین اجازت یافت
 کہ شد و نعرہ زد و ستر عبادت یافت
 گماند ز ست و گریان عابدین کفر
 ز غلام اسن آل کوہ شہید کفر

عثمان گر پست محمد یگانہ گرفت دادند
 پاپے حضرت زین العباد دادند
 سیکند از شہر آہ خون زول مخافت
 پگر یہ زریب مسکین بیز نمان کیفیت
 کہ اسے بزرگ گمراہ بنے
 ازین پیغمبر متبلا چہ بخوانے
 کمین ارادہ قلش کہ بہت بی تقصیر
 کمین قلش پدرش اسے چہ گشتی میر
 کمین خاک کل قلش رسول خداست
 ز شاہ شہد لب یادگار دربراست
 اگر بیخ تو اما نہ شہد آری
 بود محال کہ یک موزان آزاری
 ازین حق فلک پیشتر چہ مدبر
 بھیج باب آں بے جانہ کرد اثر
 اشارہ کرد کہ جبلا از میان بردش
 درون باغچہ از بہر قتل بنشاندش
 ز شہد بہر زانو گوین خلق اللہ
 کہ گفتا شہد ان لا الہ الا اللہ

بہمنانظر سکن جبال افکارم
 کہ از جفا سے بہم بیخ کین گرفتارم
 چو آن لعین ز یکشتنش بغل کشاد
 ز اتفاق سو کے کشتنش نظر افتاد
 پدید ختم رسالت پاپے استاد
 ازین محاکمہ آگشت در لب داد
 زہم لرزہ بنیشت در اہل دفع داد
 ز یاد آمد وجان در کجہ
 پندید کہ در شارت بنی العباد خستہ مجبور
 نہ بکشتن زین العباد خستہ مجبور
 ز دیدہ کار و اندوہ سے نہ بکشتن
 کہ شود دیدہ بچرت نہ بکشتن
 کشود دیدہ شامی وردان گر زید
 گنہ تیغ ز کف سہر سیمہ تابہ پیش زید
 ز دیدہ رفت سہر سیمہ تابہ بکودار
 کشیدہ نعرہ و گفت ای زید بکودار
 بداد دست ز اولاد احمد غدار
 پندین کہ در وسط باغ شافع عشر
 ز شہد کہ ان جہانہ سیمہ درید

پند چوں بشنید این سخن برسان شد
 نجاتی خانه چون برگ بیداران شد
 تمام مجلس آنجا بخار خود و رسم
 بساط شش ساگر گشت شکر و نعم
 ز آه و ناله جانسوزان بیست رسول
 گشت و گریه خلق و بیست دلیل
 بجال پند گریان زینب و جبار
 ز شش غصه و ناله زینب و جبار
 گشت خدایا پادشاه و جبار
 که گشت جبار بسبب پند و جبار
 که در چشم کرم گشت تب و دیوان
 که در عزای حسین کرده دیده را گریان

واقعه شهادت در میان
 کشته شدن فرنگی پیش

پند پند پند
 محرم آمد ماه از بلال شکر شکر
 بنویس سحر و سحر و سحر و سحر

کمال نیست که بر عهده سپهر بزم
 بگشت ناخن و سپهر بزم
 محرومیت که بر عزای شاه شهید
 گشت دیده خانه غم بزرگ و غم
 نواز است ناله فرزند ناله محنت و غم
 شاه و گریه گریه ناله شاه و غم
 شوق کجاست که از گریه پند و غم
 گشت ده کس بر تکیه سپهر بزم
 سر بر پیش دل و دیده شاه و غم
 بهار گلشن آن عباد ارم و غم
 روایت که آن افتخار دیو و دات
 شمع دست ستم هادی و غم
 زده گشت و از گریه پند و غم
 بهشت یافت ز شرافت مقدس و غم
 شند از پند تا جاک و نوبان بعین
 بردان بچند و غم و جبریل امین
 بچند که در قتلیم کعبه طائف شد
 مقام جاد و غم و غم و غم و غم

بلند گشت زمر گشته در ساق آواز
نواست غم ز سر پیر و پیر بزرگ مجاز
بر اینچ از شلب تنگ گان محاف شد
پیش آتش ستم کو بیان سکف شد
کسے نماز که بیعت دالم باشد
کسے نماز که آسوده از ستم باشد
خصوص اہل توش کہ غوار و زار شد
ز ظلم دام تماشا کسے کہ دولت آیم
بیسے رسید برایشان کہ دولت آیم
چنین گذشت فراموش و فراموشان باشم
غدرات امام شیبہ را بنجام
چو آفتاب جهان تاب شد بر او چاکم
ازان سبب کہ بر آن چوں تول سکون شد
چراغ شام بیان گشت نزل شان
روایت ست کہ چوں شام گشت نزل شان
غم غم سیری و محنت فرزند بدول شان
بنیاد آید شان فانی رسول الحکد
میںے درم و بار گاہ عزت و جاہ

شہادت علف و دودان آل عب
پہون چلیدہ ہمسوقدش بدشت بلا
غم جدالی اجباب و بگیری خورش
پنیریت آمدن محنت و اسیر خورش
بظلم کسں و بیچارہ و بیچار شدہ
اسی لکھ کر کارنا بجا ر شدہ
بدان گز وہ ستم پیشہ ہمسفر بودند
تمام راہ از ان قوم در خط بودند
نسل دل افسال بے پدر و دادند
غذا کسے ویدہ ز توبہ بچہ دادند
سوار بر شتر ان گشت بدشت راہ
کشدین شمع و طعن دشمن گراہ
زیکہ طاوٹ شان طاق شد زنج توب
ز سوز دل شدہ شان نالہ آشتاب
فرط فطیچہ اعلام یک نوحہ دید
سنا این خبر قسم فرما بود
نہند آن گس و بغاست از سر خوب
سوال کرد کہ از چیست آن فروش صلا

یکه بنزدینید بید حاضر بود
که در تمام انجمن و خیل و ناظر بود
جواب گفت که این اهل بیت اطهارند
که از خجاست تو امر فرمایند و فرارند
چو این شریفانند و گویند بنزدینید
بهر امر از غضب و اهل بیت را طلبید
روان شدند و هر سوئی شایان بید
بنزد اهل حرم از براسه استحضار
خدرات سلیمه از زمین خستند
بیکدیگر و همه چنان نور مهر پرستند
روان شدند و بنزدینید و خافت و از دان
ز یکسوی همه ترسان و خافت و غم
روایت است که با صلوات بر اهل حرم
بیارگاه بنید آمدند و اهل حرم
چو داخل حرم آن مبارکگاه شدند
برایشان همه از نور الهی تاده شدند
بجانب اگر افکند از عت و نظر
نگفت منتبت اهل بیت بنیبر

گذشت یکیش یاد و صد تکبیر و لاف
نظر را که در اهل حرم استحضار
ستاده دید و اسرار چو آفتاب بنیر
حبیده قامت چون سرخ خود نوده مر ج
ز صفت بیخ الم رنج جگر استم شده شرج
براسه شرج جگر از شکب ارامه بین
گذشت بیوی سر از شکب اهل فکین
نمودم بر سر خورشید و تاب
شده ز آلبه پاسه خورشید آلبه آب
نیاسه خانه ایمان فکند آلبه آب
ز فرقت پدر از دور دیده تا دمان
روانه خون جگر چو خورشید مر جان
جزاد نبود کس اهل بیت سلسله را
که داشت سلسله اهل بیت را با پا
بغیر آن خلف ترضی که بود اسیر
ندیده بود کس آفتاب در پیش
شاده که کمان و خنجر و سر در پیش
پیش او سر شاه شهید اول ریش

نایب

آج جناب مقدس پید چون بگریست
 سوال کروں کہ آن نوجوان گریان چیست
 جواب داد کہ فرزند پید الشهدا
 پیچھے اس رافضی راضی است
 زابل بیت رسالت میں بجا مانده است
 کہ چچو زوج بہ طوفان کر بلا مانده است
 چو این شہیدان پاک دین بزم پید
 شہیدان بزم خود طلبید
 خوشد اشارہ افشاوان طشت طلا
 گداز شد سر نازنین آن مولا *
 طشت زر سر فوین سید الشهدا
 بہار کردہ بعین خزان گلی رعن
 گدازند چو آن طشت را پیش کشید
 زغارہ کردہ سر در شہدائے شہد
 اشارہ کردہ سوسے اس پید الشهدا
 خطاب کرد کہ اسے خود دیدہ زہرا
 سلسلے نوشتین از تیغ کوفیان دیدی
 چہا رعیت من اخوات و وزیریستے

کہے چو بہ الام زمان عبودیت
 از ان جہت بجان شہوت خیر کند
 شہید نام الام زمان جوین جبار
 بگریخت کہ اسے بجای بے نیار
 گریختی کہ الام زمان توانی شد
 غلیظہ بر خلق جہان تو اسے شد
 امام است کہ باشد بعلم اعلم ہنس
 کجاست علم تو ای کا فخر است کجاست
 کہ اخدای جہان نصب رسالت داد
 چہا موفیق لائق کہ خلافت داد
 کہ خطاب شد از فرشتہ رسول اللہ
 کہ بود با صدق امر قل کفے بالہد
 کہ از اشارہ سب با این تشریف شد
 حصا بدین بکرت اس جہت
 بگو غا طیب کہ کہ بود و پس جہت
 بنی آدم حق خاتم الانبیاء است
 کہ رسول امین طوارض بہت داد
 سوسے جناب کہ جبریل غلام آدم

پس از تولد ذات اگر گشت کعبه تمام
 زینو که که چنین در جهان گرفت نظام
 که گداز داشت آفت شکستن پیچید
 بزرگ مهر نبوت به کشف پیچید
 بنیادهای که کعبه چوب نیل کرد زینو
 با سه خنجر رسول گمراه اش بجای نیل
 که بود آینه کشف رسول گمراه اش بجای نیل
 بر دو عید بشهر مهر سه بر عید را
 که داشت کاکل شاه سه بر عید را
 گزشت بود که سر رشته شفاعت را
 یکبارین برایش چاه و نزلت باشد
 یکبارین برایش قدر و مرتب باشد
 قاسم شکر بے آبرو چاکر دے
 چرخه با که نور دین صلیف دے
 نخلهای نو در کربلا بے شرح نتوان کرد
 که کعبه شریف منور شد از ولادت او
 دست چگونہ رضا داد بشیراوت او

1915
15. 10. 1915

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين أجمعين

چنان حدیث از عجم بزرگوار کنم
 چنان حکایت عثمردہ کا سے کر کنم
 کہ جو بنید کر این از کجا سے ایمان ست
 کہ کیا کا چنین کرد کے سلمان ست
 در گزشت مکان از بیخ بخوابی
 چو عجبی را شفیع بخوابی
 چنین کہ عثرت اهلما را و در آزارند
 محروم خفاق از توفیق نیز اراوند
 چو این شنید بنید بعین زین عباد
 طالب بند و قصد امام دین جلا و
 شنید زنیب و جیست چون شنید از جا
 زبان کشود پیے اتها س آن مولا
 خطاب کرد به آن دشمن خدا و رسول
 بگر گفت کرا می دشمن خدا و رسول
 نظر به کیسی با ضعیف مرد و مکر
 زرد سے لطف این از جوان تر حکم
 تمام کیس و بے یار و بے مدد گایم
 بر این حقہ بت بے یاروری مدد گایم

ز خانان دیار دینیه بے بهرام
 تمام عاجزده ایم و غریب این تویم
 عذرات تو از دیده ما چو باد و رواند
 به این جیت که حیم تو از دست رواند
 به استمزدگان اهل بیت الطہایم
 عذرات حیم رسول خست ایم
 عذرات که با یکسان استیکر تویم
 چو شد پدید که اموزد سیکر تویم
 نگرددش فلک امروز و سیکر تویم
 به این پیشی که این دیدہ ہای پرہم است
 دنیا سے روک دیدہ ہای پرہم است
 درین سالہ بودہ بزر برون جبکہ
 زور و ارادہ و کف پلاک و داد
 گرفت بازوی آن جوان بکیں را
 به زیر تیغ نشانہ آن نال نورس را
 چو این شاہدہ کردند اہل بیت رسول
 براسے آن خلف مضرعی شدند بول
 تمام بادل پر خون و دیدہ گریان
 در آمدند زجا و احمد آویان

بسوی حضرت زین العباد وان گشتند
 آن ستمزدگان و چون در توان گشتند
 یکچہ چو سایہ باطراف قاضی گردید
 یکچہ فنا و بپاشی چو نور تویشید
 نشسته زینب بیدل چو دل سپیدیش
 سکنیدہ یککان ادنا و درویش
 گوی شہادت اورا قیاس سے کردند
 ودان بزر و زید التماس سے کردند
 گوی پدیدہ حسرت نگارہ سے کردند
 جعفران شفاعت اشارہ سے کردند
 سکنیدہ گفت کہ سے رو شنی دیدہ تو
 بنجواہر ان ستمیدہ با و گاہ پدید
 درین بلیمہ وخت کہ جاست بنیم
 کہ جاست باب شہید و جید و صفدر
 کہ جاست جدہ ات امر و حضرت زہرا
 کہ جاست باب شہید و شہید انشہا
 کہ جاست باب شہید و شہید ات بیند
 کہ جاست باب شہید و شہید ات بیند
 کہ جاست باب شہید و شہید ات بیند

روایت است کہ در مجلس شنیدیم
 فرنگی گوران بوداد و صاحب
 رسول بود و شهر فرنگ بیت محبت دید
 چو این سالہ اہل بیت فروخت
 زین محبت زین العبادل کیسین بخت
 دوش بجاالت آن ز جوان کیسین بخت
 پدید آمد زید کرد سوال
 کہ کیست این عزیزان و چو آن دایان اطفال
 جواب گفت کہ فرزندان سید و مراد است
 سید و سید و زیادہ پیغمبر است
 چو این شنید فرنگی بدان ساک غدار
 جواب گفت کہ ای روسیہ بگردار
 شنیدہ کہ سہ نامہ از خلیفہ عباسی
 ز بارہیں شدہ واجب کون بنویس با
 تو اسے یحییٰ بن زکریا کہ فرستاد
 کہ ہست سید کبار محمد خستہ
 کہے زیادہ پیغمبرش جفا کردہ است
 مگر کہے کہ در وادارش خطا کردہ است

جوان شنید بیدار از فرنگی دیندار
 اشاره کرد بجلا دکای شرش بدار
 بیزن سربان نابجار بیدین را
 فرنگی از ره تقلید چون شنیدین را
 قلند برض در خواست کاپیای فرنگ
 ز سرنگند مواسه کسید الشهدا
 روانه گشت ضوی را پس کسید مبارک
 بهر دو دست گرفت آن مسلمان کن
 برگیه گفت که نیز مرا می مسلمان کن
 بنویس پدرت اینجا بایدم آن را
 ز سرگرفت و فدا کرد برین ایان را
 چو را اسل بکیران پاک بین بربند
 بساط ظلم از ان بگذارد چسبند
 بزنگار خدایا بسید انفقین
 بحق دو شهنشده دیده با امام حسین
 که جان فویش فد کرده در راه ایمان
 چه شفاعت عصیان با سیه ادیان

گل ریاض شفاعت از آسمان رسید
 بواسطہ شکر گلگون ثناء امام حسین
 روانیت کہ چون فوت امام نام
 چو آفتاب نشستند دریا ہی خام
 تمام انجم شاہ شہید آفسودہ
 زشت نہ گاہی آب نشا طہر دم
 و سرزمین ای اہل مائون گشت
 ز قند باد خفا بہ ہم خزان گشت
 ز سپہ پناہی ہم جلد سوار بہم
 ز یکویی آہر گردیدہ آہر بہم
 بنشینانہ بی بدیشان غریت آشاہے در
 ہارستند بجز آسکان الم
 علی الخصوص ابو عبد اللہ اہل بیت نعیم
 شدہ نقیب یعقوب اہل بیت
 بقیۃ انجم اہل بیت آل عباس
 ملائکہ کشیم نور پیدا شدہ
 ہر سہم سید سجادی و سہم کہ ز ما
 ہر سہم آدم آل عبادین عباس

روانیت کہ آن مقتدای اہل جهان
 علی ثانی و کرن ہر سہم ایمان
 شکتہ خاطر و اندک بدین چو بہر کم
 زگرہ بود شب و روز دیدہ آل ہنرم
 نشستہ بود زمین و نظر خالصہ پیکر
 کہ آمدش بہ نظر شہسوار کشور کم
 خطاب کرد کہ اسے شہسوار کشور کم
 نہ ازینید طلب سے کند ز اہل حس
 پیاسے خاست سر سیمہ سرور عباد
 روانہ گشت بہ قصر و ازیر بے نیاد
 رسیدہ اہل بدین خانہ بزمیدہ حسین
 عنان گرفت از ان انگشت دیدہ حسین
 قدم گزشت بچس چو آن سپہ جلال
 ز جاسے جیت پندیر حسین با استقبال
 اگر غیر و خطافات نہ بود با استقبال
 نہ از مہم پیدا بود سہم ہر سہم
 نشاندہ تاجہ ز ما در باب ہر سہم
 نشست در بر آن شاہ و ہر سہم

گذشت چون دمی اظهار رویای کرد
 ز کرده با سه بدوشش غم خوای کرد
 پس از کاکه و احترام سر بر داشت
 بناسه رفتن شان را سوی بنیاد داشت
 طالب بود از خاصان بشپه نیاں را
 بآن سپید پیش گزاش کرد
 براسه رفیع سخن و محبت گزاش کرد
 بآن رعایت اهل حرم سفارش کرد
 چو باز گشتن شان بر بون شخص شد
 ز بیم حضرت زین العابدین شد
 بیای خاست بنید و روانه شد به حرم
 بسوی خانه مردان گشت کرد
 چو بآن صحبت ایل هم کسایت کرد
 پیانینه راه سفر سر گذشت
 ز شام که دل احباب اشک آه گشت
 ز دیده راه مدینه گریه دیدند
 ز شام عازم راه مدینه گریه دیدند
 به جگر و دین غم سفینه گریه دیدند

پوپیه سیف آفتاب می رفتند
 تمام راه بغیر هم کسایت رفتند
 ز طول راه حسی ناپود تا بل غرض
 گوی حکایت کرب و بلا که باشت غرض
 در توبیت که چون قدرت رسول خدا
 رسید تیر غم از دم آن و گشت
 شدند با خبر از حال مردم آن و گشت
 که باز ایل هم را نصیب آن و گشت
 پیاده جانب جازه با دوایب دیدند
 به یکسان خبر که بلا رسانیدند
 غدرات تمام از کجا ده افتادند
 بروی قبس سپیدان بنالافه افتادند
 گشت ز یک پیل راه زین عبا
 پیاده گشت سوی قبر سید الشهداء
 رو که گشت سوز و غم و بیچاره
 نظر گفتم چو بر قبر سید شیب
 بگریه گشت که است و چه چشم گشت
 شهادت تو ز لعل آن قصاب گشت
 غم تو از گل آه با کلاب گشت

[illegible]

بیستم که تسکین شان چو کباب
 گد جواب سخن فحاشت اختیار کنم
 چنان بر دهنه جلیز گوارا دردم
 چنان بجزت آن شکب کبابم
 با خجاب تقدیر چنان سلامم
 چگونه بے تو بر خضرش قیامم
 مرا جلد بجز جواب سلامم خواهد داد
 چگونه بے تو مرا از خشمم غم خواهد داد
 چنان در دم بقیه حضرت نهرا
 آن حدیث شهادت چنان کنم نشا
 زوریت به بخدا بجز برون آرد
 ترانه بنید و از قبیر کس کند
 سوکس من آید و این جهان خواب کند
 ز اشک خانه ایل جهان خواب کند
 درین سکا اله اسکندر دل جوابم نیست
 بجز نقوش شدن چادر هیچ باقیم نیست
 چنین جان سخن می نمود و می نالیست
 چنین تربت شاه شهبازی نالیست

فراخلات روایت کیا وہ زنیب
 فنا دہ بود آن روز از فنا چقب
 سکینہ از قعب راہ باور چشم چواب
 پیش زنیب مظلومہ رفتی و در چواب
 کہ آمد آن شہزادہ چون چشم صبا
 رسید تا پیش قعب پیدا لشکرا
 فخر شاد و فرخ سکینہ شد بیدار
 شنیدند از افغان قدرت اہل
 فخر گرفت زنیب کہ اسے بکوت نظر
 گرفتہ درہ ماہ پر بلا اسے پر
 جواب داد کہ این عرض داشت غریب اوست
 ہمین زمین کہ نشانیست بشتاب
 جہان شنیدند زنیب سکینہ بشتاب
 بر سر قعب رکزد و پیش را بہتاب
 کشد و خانہ آغوش را بہ قعب
 نشوین روی بد ز قعب کشیدہ
 حجاب در گئی کہ قعب بیدار سے کرد
 گئی ز دست الم خاک ہم بیکرد

گئی ز دست الم زلف غنیمت بکند
 گئی بستان غم صخرہ چین سے کند
 خطاب کہ قعب سید پریدہ تو
 برگرفت کلائی خوش عشق ساری
 سبب چو کہ از آن ارہ گیر شادی
 چہ روئے داد از اہل بیت سیر شادی
 بندو کی نفسی جہانت بکلیا سے
 چو واقع است کہ تو کردہ ہنہائے
 نوبین شہید شادی لا سیر کردیم
 زبان رنگ خنار سکیم کردیم
 چہ کہ بے تو ہما قوم آب زبان کردیم
 بہا شہزادہ چہن منخ آب بودیم
 زانک فوشن قعب و سبب بودیم
 زشت گئی ہمہ سبب سبب سنان بود
 کہے بلوغت کے گر ستم نمان بود
 کہے زباں کو کہ سبب بودیم
 ملوذا سیر و سوار جب نہ با بودیم
 غریب دار شہب و خرابہ با بودیم

بہر بلکہ کہہ رہے ہیں کہ شہر و غوغا ہو
خدا رات تیرا خلق درویش اٹھا ہو
پہنیں طریق چو دار درویش شام شام
دوران الجذہمہ قنارہ عوام
نشستہ بختی ان کے ہنر سے بے بھر
تمام بیکس و بے آفتاب نشانی
سجادہ پر درویشوں کا بے محابا ہے
تمام منتظر مانتی ہیں بیدین
ستر البشان داشت قوی بے آئین
روانہ بود پیش آن بے آئین
نہ قدم جب کہ اہل بے آئین بھری ہو
بہ این طریق بہا آن بے آئین
سہ منور قوی منور ہر بام
غدیہ بود کہ آفتاب را در بام
غرض چو دار و غوغا نہایت بے شکم
زندگی ہمہ کیار تا بیکس بیکم
شہنشاہت کاغذہ غم کیار تا بیکم
ناگہک دیدہ و کھنکلی آئے بان بیکم

بہر بلکہ کہہ رہے ہیں کہ شہر و غوغا ہو
خدا رات تیرا خلق درویش اٹھا ہو
پہنیں طریق چو دار درویش شام شام
دوران الجذہمہ قنارہ عوام
نشستہ بختی ان کے ہنر سے بے بھر
تمام بیکس و بے آفتاب نشانی
سجادہ پر درویشوں کا بے محابا ہے
تمام منتظر مانتی ہیں بیدین
ستر البشان داشت قوی بے آئین
روانہ بود پیش آن بے آئین
نہ قدم جب کہ اہل بے آئین بھری ہو
بہ این طریق بہا آن بے آئین
سہ منور قوی منور ہر بام
غدیہ بود کہ آفتاب را در بام
غرض چو دار و غوغا نہایت بے شکم
زندگی ہمہ کیار تا بیکس بیکم
شہنشاہت کاغذہ غم کیار تا بیکم
ناگہک دیدہ و کھنکلی آئے بان بیکم

۱۴

بناد حله هم آواز و هم صدرا شدند
 تمام بمیل شان گریبا شدند
 خوش و نام آل رسول شربت شدند
 چنانکه زنده به عرش کبریا آنگاه شدند
 خبر شدند ز هر سو سیاه شدند
 ز حال نفس به داران سیاه شدند
 تمام رو به بریده پا رو شدند
 فسیل نام آن کوهر گمانه شدند
 و و نیست که از اهل دشت و تنهانی
 چو کرد باد سراسر رو به باستان
 بدین حضرت موسی قبل طاعت داشت
 پیو بود در آن سرزمین ز رعیت داشت
 سوال که ز خدا علم اهل بیت امام
 گریست هتر این مردم چه دارم نام
 تمام سید سجادرشان دادند
 پیو در انجمن از عم جوادان گردید
 بسوس حضرت زین العابدین بودید
 رسید چون به خوار از ادب زین بودید

سوال که درازان مشرین دوزان
 بگر گفت که ای نور چشم اهل جهان
 بدل عجب الی سبب نیامی دارم
 ز حال صاحب بدفن حکایت دارم
 بد آنکه چند ازین پیش اوز عاشورا
 مرا قتل کردند از قضا بدین صورا
 کجا زبون فلک بیم انقلاب بود
 که بچه دید که یعقوب روزگار هم بود
 گری بکشت و زود کار آب سس کردم
 گری نفخ بیج سس لکری پیهم
 که صفت کشیده درین دشت لکری دیدم
 بجانب و راست تاده سرور سس دیدم
 چون جانه نورانی سنیب دیدم
 سخن به گردن و عامه ز قید سس دیدم
 نشان سروری از آنجا سس دیدم
 ز شکرش فریاد سس دیدم
 زیارتی لب شهاب است ز آفت شمس دیدم
 چسب که به نور شید در کاش دیدم

ستاده بود فزان لشکر آب می طلبید
 گهی محبت از اویشان جویب می طلبید
 کس نداده جایش ز تو هم که پیدا
 به طرف نگران بود بی کسی و تنها
 که آگاه از دوطرف کوفیان غمان دادند
 بنا و کس شتم آن شسته را نشان دادند
 ز گرد و لشکر کین راه دیده شد سرد و
 نیافتیم که بدان شعله لب چه زوی نمود
 بهین تشنگیش بار غم یکس بود
 دلم به یکس پیش سوخت از کانه تنها بود
 گذشت چون نفسی از جبال وحشت شد
 ز آس آن دوزخ نشویش قیامت شد
 زمین بوزره و آذر یکس در وی آفتاب گرفت
 سیاه شد فلک در وی آفتاب گرفت
 چو این مشامه که درم ز جاران شتم
 گریه ختم من و در گوشه نهادن شتم
 چه جاده و چه بگذشت آه من ترسان
 کس نبود عازان کوفیان به ایمان

فتاده بود درین رشت کشتی بسیار
 و سینه نمود از زران جوان کیه سوار
 ز به طرفت اسیرش جانت و مات او بودیم
 بجبهه چو سینه افتاد به سر می دیدیم
 که آگاهان شسته افق کیه یکس دیدیم
 بنابر بایش خون نفقه کیه یکس دیدیم
 داشت جابجای آن که ز خفا کیه نبود
 نداشت یکس مودتش که چاک نبود
 شسته بود به پیش جابجای شسته بود
 برادران پیش جابجای شسته بود
 خدنگ درخش از جابجای شسته بود
 فرود آمده در کوه چای زخم و سندان
 نداشت جابجای جابجای شسته بود
 بغیر زخم نبودش در کوه جابجای شسته بود
 چو این مشامه که درم ز جاران شتم
 نفس به خیمه ام از غم کیه دیدیم
 باین اراده که با سینه یکس دیدیم
 ز خاک آن قتل و خون یکس دیدیم

زیر پده بود که سیاهان جامه تا دامن
ز رنگ ایشان داشت مثال در گردن
روان از طرغینش خلاق بسیار
منسوبان ملوات از چنین بسیار
که درست از تنه اول جهان فرو دست بود
نشسته بود ز غم هر دو دست بود
جاشسته که از خاک بر پیش پای بود
نجدش همه با چهره غیب را گود
ز آسمان همه باریک آمدند فرو
پیش آن تن صد باره آمدند فرو
چو آن کس بودی زمین قرار گرفت
ز تاب آینه آسمان ناچار گرفت
بزرگ آسمان تخت باد و دیده تر
شسته که لباس سیاه داشت بر
پای تو وضع آن کس بود و بر پا خاست
چنانچه آن کس صد باره از زجا خاست
سلام کرد و روان گشت آن تن به سر
بسوسه آن صدف کانیات را گوهر

چو آن مشاهد بود آن جمیده سیاه
کشیده خانه را خوش بوز آن پیکر
پرستید چو جان آن جناب آن تن را
زگرید که در او شش ایستادن را
نیافاد بدست زمین بناله شست
ز بافتاد آن کار کرد زنت از دست
ز بافتاد آن کار کرد زنت از دست
چهره و زینت سرش که ای شبنم
خطاب کرد بان تن که ای شبنم
چه حالت است مرا ای دست خور دیده من
که اینستم چو که در دست
ترا چو که چنین باره باره شربت
مرث کجا است که درون طبع شربت
پیکری تو یارب چو زنت درش
چو بوده است عدوی تو یارب آورد
دش چگونه بظلمی تو یارب آورد
کس که با تو چنین ظلم کرد ترا
نگرید حال تو نشناختند که ترا
نگرید خبر تو نشناختند که ترا

چہ سسر آئندہ یارب برادرانت را
 چہ رو می داده ویرین شش خواہد انت
 چہ چنخ نمودہ ویرینہای سکینیت
 کہ نیستند ویرین یکسی بابلت
 کل ریاض المیزین عابدیت کو
 چہ امانت اجباب جانشینیت کو
 چہ چشہ چرخ دل میں علی اکبر تو
 کجا بخون شدہ غلیطان علی اکبر تو
 جز از سکین و نہاد ویرین بیابانے
 خواستہ مخروہ آخوند از شہیدانے
 دین مکالمہ بودہ شکر نالہ روگیر
 کہ آمد از دل افلاک نالہ روگیر
 گشت گروہ ہے زواریان جنبان
 پر پست گروہ راز و راز و دیدہ گریان
 چو آن گردہ بند و یک ہمسکار شدند
 خلائق از سکین نقش بر کار شدند
 چو آن مقدمہ رودادین خوش شدم
 کجا خوش کہ کیا رگی نہ خوش شدم

ز خوش رفتہ و احوال میں گذرگون بود
 بخود چو آدم آن خوش یکس مدون بود
 بنحالتی کہ تیراجاہ و شہرت داد است
 تا گردیدہ یون قدر و غنیت داد است
 بین حکایت این شہ را بیان فرما
 را خبر کن از احوال عالم بالا
 چو این شہیدانان مرید سجادید
 زویدہ رحمت شکر چنین مظلوم است
 کہ آن جوان کہ نو دیدی چنین مظلوم است
 کہ در کتاب شہادت شہید مظلوم است
 کل حقیقہ بینید کہ و با بپن است
 زویدہ شہدا و فدا و فدا بپن است
 چو آن شہید شد از ظلم کوفیان بعین
 با تم اندازان اہل آسمان فزین
 غلامی کہ نو دیدی کہ فرشتہ تھا بودند
 ہا خوش ہم با علم کعبہ شہنا بودند
 کہ از سپہ چو راہ انبیاء کعبہ دار
 پیزارت آن آمدند تضرع دار

چونکہ اس کے واسطے آفتاب اذریں
چونکہ آفتاب و دوسرے ستارے
بہت مسافتوں کو گزر کر پہنچتے ہیں
اسی واسطے کہ ان کے اندر بھی آفتاب
میں آفتاب و دوسرے ستارے
پہنچتے ہیں جن کے اندر بھی
اسی طرح کے ستارے ہوتے ہیں
جن کے اندر بھی آفتاب و دوسرے ستارے

اور بیان مہاجرت الہیت بہرینہ شریفہ

چونکہ آفتاب و دوسرے ستارے
بہت مسافتوں کو گزر کر پہنچتے ہیں
اسی واسطے کہ ان کے اندر بھی آفتاب
میں آفتاب و دوسرے ستارے
پہنچتے ہیں جن کے اندر بھی
اسی طرح کے ستارے ہوتے ہیں
جن کے اندر بھی آفتاب و دوسرے ستارے

چونکہ آفتاب و دوسرے ستارے
بہت مسافتوں کو گزر کر پہنچتے ہیں
اسی واسطے کہ ان کے اندر بھی آفتاب
میں آفتاب و دوسرے ستارے
پہنچتے ہیں جن کے اندر بھی
اسی طرح کے ستارے ہوتے ہیں
جن کے اندر بھی آفتاب و دوسرے ستارے

دو دید قیاب ندارد مشک این غم را
 به چشمم که ندوان و دیر شک با تم را
 خصوص نام مخدوم سبیل دین
 گل ریاض بنی گوشتوار خوش بین
 خباب جفت شای مستخر حنین
 غرقین بچه بکس فدا امام حسین
 روایت است که چون یاد کار آل عباس
 چراغ انجمن از لب و زبید اشود
 ز کبابی شهید کباب مدینه با حجاب
 روانه شست بسوس مدینه با حجاب
 سوار بر شست این کرد باطل غم را
 سوسه مدینه بر افراشت ایست غم را
 غدرات پریشان چشمهای پر آب
 تمام بادل محزون و دینداری کردند
 گهی به شاه شهیدان و دینداری کردند
 گهی ز رفتن محویش افتاد غم را
 خصوص زینب نفوسین جب که گریان بود
 فدا و بود بر آن رخ و در افتاد بود

زالتاس به رفتن رضایک کردید
 ز قبس شاه شهیدان جدا نیکو دید
 چو این مشاهد فرمود سبیل سجاد
 زبان بغضت عمه دل ز غم را
 بگر گفت که اسه نوس دل خدا
 بیستم پرور ز زریه رسول خدا
 اگر زیارت بکند برزخ اختیار نمود
 مرا جدائی ازین مرقد اختیار نمود
 بهمن است است اگر تیر جباری بود
 یقین که از همه امم پیش تقدیر است
 غرض اطاعت فرموده رسول خداست
 و گرنه بیاید پدر و مرغان وطن بجایست
 سوار شمشیر شسته تا سکنند در قباست
 که آن زیاده تر از اهل بیت و ثوابت
 اگر سکنند ز خواب الم شود بیدار
 زاده و الم با کار که بود سجاد
 چو این حدیث بیان کردید سجاد
 که زیست زینب و اچادر دل رفتن داد

باده دانه بیا خواست زینب دنون
 نشست بر پشت روی کرد بر امون
 روان شدند ز کرب دیالوسی وطن
 خجرات بانسان و نام نشینون
 بهین نیاستم ایامم بودند
 ز نظر اشک بره پیچا تر بودند
 ز کرب لایه بکینه نشد کرب منور
 ز آب چشمم در راه طایه گردید
 غرض که با غم و اندوه یکدیگر رسید
 سبزه ناله بزمی که جز خود الم
 در نیست که چون کوکب جزو الم
 نزول کرد قیام بزمی که نشد
 سوادش هم رسل خدا نمایان شد
 خواجه کمال بابل ترمه پشیمان شد
 خنوبه پلورا خنوبه ر
 که داشت غم ریل الم عبود
 چو دینوبه خنوبه ریل الم عبود
 پیاده گشت از روی ادب بپاشا

سلام گشت پیچیب روز یارت کرد
 پس از سلام بابل هم اشارت کرد
 خجرات ز جازه کما پیاده نشدند
 پیچیب یارت پیچیب یار نشدند
 سلام سوی شایخ الزمان کردند
 زیارت الم از لوده رابیان کردند
 روز نیست که بعد از سلام شکر خجرات داد
 ز سر دودیده بسیار اشک خجرات داد
 به طرث نگران کرد چشمم برینم را
 طلب خود بیاعت بشیر خجرات داد
 خطاب کرد که باب تو نیک شاعر بود
 بعلیم شاعر سے از بهر وجود ما هر بود
 تو هیچ بهر از حالت پیردار سے
 ز ملک ناطقات شوق پیروز جاری
 جواب گشت که اسے نور چشمم ای یقین
 سلام من چو کلام پیر بود و برین
 اگر گشت که سوکے مدینه با و اس
 براسے پیچیب شکر سے تبارزه افغان کن

[illegible][illegible]

یزد و عزت اطلس را بر چو رخت داد
 سپرده بود سحر کرده را برین عباد
 چون شمشیر شمشیر را بیا کردند
 زگره نام بپایان تو بیت سر کردند
 چو مال بیت خربان را از نظر خیمه شاد
 بدو انداز دل شان با بگت ناله فریاد
 روان شدند سوخته خیمه اقامت
 مخدرات سر کرده که رسول مجید
 تبارزه باز گر سپیدان جامه یک زدند
 یکا پنج بپوش و رخسار و در خاک زدند
 که زینب دشنه سوخته خیمه دید
 که زینب دید دوران مندا مام شید
 گفت آه دیدم بر سر خیمه او خورشید
 نظر کنند بر سر خیمه او خورشید
 گرفت خیمه چون آفتاب زینب
 کشید آه و خیمه چو عالم بپوشید
 گرفت مندا شاه سپید را و بپوشید
 که گفت که اسه زندگانی زینب
 که گفت که من کامرا سینه زینب

نعلی دل در خون طیب که زینب
 نقش ز وقت و کو که زینب
 زینب که بگشت که کون مندا است تو
 خیمه خیمه که کون مندا است تو
 کجائی اسه خیمه که کون مندا است تو
 بی که بی تو هست کون مندا است تو
 روان حضرت خیر النساء کویان
 روان است بدو طراف خیمه کویان
 شاه اسه خیمه که کون مندا است تو
 بدو است حسن مجتبیان که کون مندا است تو
 در انظار خیمه که کون مندا است تو
 بر اسه دیدن که کون مندا است تو
 نگه اسه که کون مندا است تو
 نالیان که کون مندا است تو
 نشسته اند که کون مندا است تو
 بر آه است که کون مندا است تو
 خیمه از خاک و خیمه که کون مندا است تو
 که آمدند سوخته خیمه که کون مندا است تو
 مخدرات خیمه که کون مندا است تو

[illegible][illegible]

چه شد برادر دخترا علی کب
 که بود زود خلاقان شش پیچید
 کجاست حضرت عباس آن کو مقدار
 که بود ماه شبی ششم از کل رخسار
 کجاست قاسم شکسته دیده امام حسن
 که بود در شکسته دیده امام حسن
 چه ظلم بود که کردند ز حضرت مسلم
 که نیست هیچ نشان ز حضرت مسلم
 بدیدن من اولاد جعفر طیار
 چه شد نمود اولاد جعفر طیار
 چنان گذشت تا کیسی تنهایی
 زوینان خواجه بیکبایی
 جوان شنید از آن قوم بیکبایی
 زبان معجزه گویند دست کرد
 بیان قصه پخته شده است کرد
 ز سر گذشت ستودیدگان حکایت کرد
 رسید چون سخن یادگار آل عباس
 بقیعه الم امین بنید شد

حدیث حالت کیفیت شهادت او
 زیارتان قوم ناله و سدا
 بگذشت از آن قوم ناله و سدا
 چنانکه روزه بر اندام همسان افتاد
 بیایست خاست قیامت که تا قیامت کند
 ز زجر بکا بریدل چنان تمام کند
 زنگ گذشت چو سدا داد و ناله افتاد
 با تمام سدا چو سدا داد و ناله افتاد
 بگریه زشت سوی حضرت امام عباد
 زبان عرض آن فرنگ کائنات کشاد
 که اهل بیت رسالت بچشم خون بالا
 نشسته اند بر پیشانی عصمت را
 چه شود که بپیشانی عصمت را
 زانظار بر آید آن الم امین
 توبه کرد و با خاست شهر بادل خونین
 رود از گذشت سوخته شهر بادل خونین
 خدایت سوزیده رسول خدا
 تمام بین رسم کعبه در لباس ۱۶

خداست بی با شکی گریبان چاک
 ز یک طرف همه با قدرت شد نوادر
 ز یک طرف همه اهل شهر با فساد
 تمام صف زده برود و سبب جاد
 روان شدند کسب و بی با افغان
 تمام جامه دران و اعمد اکویان
 روایت است که چون اهل مدینه شدند
 بسوسه روضه آن شاه سبزه شدند
 پیش حضرت پیغمبر از آفات و زور
 زدن و محو و عیب همه بزدین از شور
 ز آب دیده گویان اهل بیت بن
 ببار کرده دران روضه چاک پیران
 روایت است که بانه روضه رسول عرب
 قدم گذاشتند بر روضه رسول امین
 سلام کرد و سر از تاب در درو زمین
 خطاب کرد و یا رسول الله
 بگری گفت که یا رسول الله
 بگری گفت که یا رسول الله

بسم از حال جاگوشات نیب
 از آن مسافر پیش تو شدات نیب
 خبر رسید که قبا پیش تو شدات نیب
 سیران زینت آن پیش تو شدات نیب
 سکه که یک سکه بود از وجه الم می شد
 دل شریف تو که تو
 سکه که سکه از آن خاطر مبارک تو
 نگاه داشته ای از آن خاطر مبارک تو
 پیغمبر شتم ز سبک شمس چاک آرد
 چون بود که برینزه چاک آرد
 شکر کن به نغمه نوره در جان تو بود
 بنگ روح روان قوت از آن تو بود
 شکر که زینت از آن بود و گشتان تو
 تو سکه که داشت ببار زنده ایشان تو
 نشان نازک پیدا و نویسان کردید
 خجاک مگر که که با طبع ان کردید
 اگر چه چشتی عالم شمس است در دریا
 شکر است که رفتی اهل بیت و هجر

اول بیت

شنید فاطمہ از سران شد تیاب
 بسوسے جدہ خود رفت باد و چشم پر آب
 ہرگز گفت کہ ای جدہ محبت خواہ
 مرا بسوسے روضہ رسول اللہ
 کہ از بیاسے پر روضہ تباہ نیست
 ازین زیادہ اگر طاقت تو کج نیست
 چو این شنید از ان روان سوی روضہ بادل نزار
 ہرگز گشت روان سوی روضہ تباہ نیست
 در آرزوی پر روضہ تباہ نیست
 روان شد بدوی روضہ تباہ نیست
 سپید چون بدو رسید رسول خدا
 شادہ دید کہ گماستہ تیاب
 ز شوق دید و نہ گماستہ تیاب
 شادہ با ہم میجا جانہ و گماستہ تیاب
 خصوصاً سواران فاطمہ شادہ تیاب
 کہ در و انجا تیاب شادہ تیاب
 زوق تا بقدم چون سواران شادہ تیاب
 شادہ بود و نہ گماستہ تیاب

چو این بہ فاطمہ رسید دل شادہ شد
 پیام پروردگار گمان زدہ شد
 قدم گذاشت چو در روضہ رسول مجید
 رخسار تباہ تیاب
 تمام جسم تباہ تیاب
 تیاب تیاب تیاب تیاب تیاب
 تمام گرد تیاب تیاب تیاب تیاب
 رسید از تیاب تیاب تیاب تیاب
 خصوصاً تیاب تیاب تیاب تیاب
 رسیدہ ہرگز تیاب تیاب تیاب
 گوی تیاب تیاب تیاب تیاب
 گوی تیاب تیاب تیاب تیاب
 کسی نہ داشت تیاب تیاب تیاب
 روانہ گشت تیاب تیاب تیاب
 خطاب کرد تیاب تیاب تیاب
 گوی گفت کہ تیاب تیاب تیاب
 چو تیاب تیاب تیاب تیاب تیاب

چرا سیه بر کرده ای و گریانی
 دیدم ای چو جامه در پیشانی
 کجاست رختی چشم سپیدین
 چو شد مرا پدر مهربان امام
 گوی کجاست براسه خدای پندیت
 به طوف کفر منم هم پندیت
 چو شد معدن شیرین دغا گوهر
 برادران من زار صغریا کب
 چو شد نشانه اولادان امام من
 بیادگار عجب مانده از امام حسن
 نشان سپیدین قاسم و بلور
 که من نشستم در مقدم شان سرور
 چنین کماله دیدم عجب نشان بود
 بسوی زینب خورشید بگشتان بود
 چو دیدم فاطمه را زینب از بلور
 دیدم سوسه جگر گشته برادر خورش
 گرفت فاطمه را در بر و به صد غوغا
 امانه شلب قهر حضرت زهرا

چو دیدم زینب و خسته تن مادر را
 نشستم در اسن پر خون دیدم مادر را
 خطاب کردیم زهر ابدید باغ زینب را
 دیگر گفت که اسه مادر تو مقدر
 چرا بدون زرباض زبان نمی آید
 چرا بسوی ستم پیکان نمی آید
 چرا ز حال حسدیت خبر نمی گیر
 چرا سکنه ادرا به بنی گیر
 چرا فاطمه شش زبان نمی گردی
 بدختران و کرم بان نمی گردی
 خوشحال تو یا بیخسته رسول الله
 دین لایحه بودی به یکسال همراه
 چون ستم ده در جهان کردار د یاد
 چون کشته ای از مادر سپهر نژاد
 بن قضیه جد بزرگوار گشت
 دیگر وفات تو اسه مادر با گشت
 پدر بیا چشم چرخ زهر آور
 شمشیر گشت غم و گیم بجان افروز

برادر م حسن مجتبا پز ہر ملا
گروہشت با جگر پارہ پارہ از دنیا
برادر م حسن حضرت امام تقیین
کہ بود و رہے چشم عدیبت موم
ترشہ کامی آن گروہم از زبان قلم
شود و داد بیان شک و زبان قلم
اگر یک پیش شکر موم
قلم زور لب و جگر عدیبت او
چکا گشت با در شب شہادت او
کہ کبھی عدیبت نہ بیند خواب حالت او
بہیمہ کبکین و نہمان شکر بود و قلم
گلو شکر ترشہ جا گوشتہ رسول امام
نہ دوتی و نہ یاری و نہ ہوا دارے
نہ ہونے و نہ بخوار و نہ مددکاری
برادران احمد و رفون طپیدہ در پیرون
مہر ایان ہر وقتہ میل ماندہ در ساقون
علی اکبر شش افتادہ پارہ پارہ بجاک
زینہ ظلم گلو سے علی اکبر شکر پاک

کھی زخمیہ بدن سوی کشتگان ہر وقت
کجان کجان سہی نقش با دران ہر وقت
کھی نقش علی اکبر شش قلم سے کرد
زگرہ دیدہ ماق بین خوش ترسے کرد
کھی شش علی اصغر شکر گناہ
کشیہ از جگر پارہ پارہ شکر گناہ
با خطر آب گھی سوی خیمہ بر کبکین
زابل بیت دل آرزوہ با خبر گشت
کھی شکر شکر بلین جا جگر
کھی گرفت سر او در محبت کبار
کھی بیدہ ہر وقت بخواران سے دید
کھی سراق کہ زردی و نہ تران فی پند
کھی بیان عدیبت و اس کے دوست آسود
کھی گوشتہ از تاب در دہ گاہ سکوع
کھی غلام گھی در جگر گاہ خوشی
ادوی ناقد سیکر نہا موم کبار
چو این مشاہدہ کردم از ان امام کبار
ولم کباب شدی دود خواہ روز شمار

مجاہدان ترا بر سوختن غم نیست
 چو در جوار تو باشت غم غم نیست
 چشم سار پرتیالی عدائی نیست
 بهشت باغ گل خیز شادی نیست
 بهشت باغ گل خیز شادی نیست
 چو سے تو اندر
 بدوستان تو ازش چو سے تو اندر
 گداز باز زینیش چو سے تو اندر
 کہ از باز زینیش چو سے تو اندر
 کہ از باز زینیش چو سے تو اندر
 کہ از باز زینیش چو سے تو اندر

در بیان احوال خلق روز قیامت و
 شفاعت نمودن رسول خدا صلی اللہ علیہ
 و آلہ وسلم

چو در آن محرم ز چینی پیداشد
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار
 فاسک تو پیا فساد بود بسیار

خود زین تو ہم از گریه آویشت کن
 بناسے بازم آل بنی جیت کن
 بدوستی حشین علی سلم شو
 بریز فلک درین اجراء قدم شو
 از ان بندید ارباب زرق منتر است
 که اشک این غم داند و پاره جگر است
 اگر چه از نظر خشتی اشک افتاده است
 و سے زدمم چشم است و آرمی زادم است
 شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم
 بود و شکست تو شود و زگرید نامم

نوشته بیک دران غلام کاتب کردار
 بهیست شده بر روزنامه چون شبتار
 تمام خلق ز جسمم گردان سر در پیش
 سواد خان عمل نشسته از صحنه خویش
 ز جگر کینه کسان و صیفا در دست
 در آفتاب تیاست چو آفتاب پرست
 شاده شاد و اعمال ازین دیار
 ز طرب سخن و طعنه ها که پیوهار
 فضا که سرگردان در درویش خفا
 بنام صیان خفا کارش تو دشت خفا
 بنگ شمع گرمی از دشت کفار که
 زبان در آتش و گرم گرمی در آتش
 یکی ز یک بنامان فکند فخر
 چو بیک آینه پیش چون آینه
 یکی شیشه زین زین نام صواب اگر پیش
 بشعله آمده اش آتش غدا بیک پیش
 یک ز یک سخن باده است جا که بجا
 زبانش از پس هر یک گل زبان بختا

مرا که کرده علان خزان از سبب خوار
 بهار کرده گل آتش نیش از رخسار
 بی بر آینه برین نشسته خوش رایغ شده
 به انتقام در آن نشسته بکس داغ شده
 یکی با بی لاف و لاله و لاله
 یکی ز حکم و لاله و لاله بیکار
 به جسم بهیست از دست و چو بیکار
 بلنداله و دست از دست زباده
 زنده باد زین خمار که اعمال چو کاغذ باد
 پییده نام که استفتا
 نمازهای ریاضه ضمه که استفتا
 بلند کرده بسوی خدا و دست دعا
 پییده از خط بطلان روزه و نیا
 صیفا که عمل چون سواد و شهر خفا
 به پیش نماز ازینرا که فعلی
 بهر شسته بیکه چو شمع و شمع
 بیک چو بیک شمع اول عالم و کرم
 ز هم جدا شده از امانی و کرم

بیانتھم سماع و بچم گنتن ہو
 بچرخ صوفی شینین پوس چون بابو
 بگشتہ زبس صلح و جہنم و زکات
 بود صیغہ و دعا سے بھن باسادات
 زبخت کو کہ کیا کئے جبار سے
 ز دور باش شکوہ غدا ب تو کیا سے
 پیچیدہ عالم گر بیان دوی نفسی کو
 ششتم در عرق انفعال تازانو
 محمد علی و اسے آستے گزریان
 پیشگاه شفاعت شاہ محمد
 جناب مفتوی دار کمالہ کو فر
 علی و حسن بجا ماندہ در صف محشر
 کہ نیست کہ از قیامت خطبا
 رسد خطاب کنی بحضرت عیسا
 کہ اسے سچ ترا جاہ و دم و دم کے داوم
 و فضل و کرم و قدر و پیر کے داوم
 ترا کردہ نصرا دا خدا شاختہ اند
 ولیک با الوہیت توساختہ اند

تو گفتہ کہ من و مادرم آنحضرت
 بیکدیگر بہ تفادیر ایستے ایم
 ازین خطاب جگر سوز حضرت عیسا
 فقہ زوفا پیش این دنیا
 روا نیست کہ شفا دہاں این دنیا
 بجال خوشی کند گر حضرت عیسا
 بباغ خلق زینبہ و آزاد
 باغظربا خلایق ستادہ باغیاد
 در آفتاب نیاست ستارہ باغیاد
 بسا عروس کہ بیاد و ستارہ باغیاد
 زفاک سر زدہ همچون گل ہمیشہ بہار
 چو لاله سبید آردہ اسے بسا و اما
 کہ داغ حسرت و دامنش زفت از یاد
 بہم بر آردہ از خوف مردم خستہ
 چنانکہ کہ وہ فریادش مادر از دختر
 نیک پسر پدر در مقام محنوار سے
 نیک پسر پدر بکسر در غمگیناں سے
 نیک طرفہ ایستہ گریان بہر عرصہ غمگیناں سے

بهمان چو می پدید آمد از زمین دیار
 به طوت گنگران باد و دیده بر تو بار
 شده بلند ز درخت به چشم محبت از
 زو طریان نوا شد ملک با کس
 بهنم از غم این جبهه او بول غنیم
 بلرزه آمده آتش بجان او از بیم
 دیان کشاده بهر سو باشت نمای از فریاد
 بلند ناله مل من مز پیش از تارکین
 بهین گشت بهنم ز غاصب ان تارکین
 صراط نیز ازین راه گذشت به بارکین
 به عاصیان خطاکار در چنین روزی
 بجز چشم نباشد انیس و در سوزی
 ستاده بهر عدا داری کرده غدا
 به اون گری خود از تاب عالم تاب
 رعایت است که فرشتید چون شود بچان
 بین بوی که آهنگران شود سوزان
 زبان نشنود غلاق تمام بر زانو
 گری بسینه دگا به بهر چو در پهلوی

و آن تاب نیامت دلیل و قمار شوند
 ز تاب گر می خورستید بهر بار شوند
 شود صد اسکندر و بهر شاه شود از بس
 به افراط بهنم را بهشت و ان
 رود بهر جبهه محبت به کینه گنگران
 به طوت گریه به نخل گریه گنگران
 روان شوند به هر سوی از بس و بسیار
 نیام عاجز بهیست و با صنادید بسیار
 بانام سوسه یک گریه گنگران
 بهنم قیصر احوال غدر خواه گنگران
 رسد ز آلف غیبی بگوش خلق صدا
 که سوی حضرت آدم روید بهر و
 رفت خلق به نزدیک حضرت آدم
 بهر تاب و بهر خطرات محبت و غم
 بهر خطرات و در مقام بهر و
 کوی بهر خطرات و در مقام بهر و
 خدین خطاب کنندش گریه گنگران
 کرای خباب توانا نیاید بزرگ تر
 نو آذنی و تمام عجب و با پر

[illegible]

پادشاه اقامت نمی توانم کرد
گناهکار شفاعت نمی توانم کرد
شفاعت گناه اول معصیت گناه نیست
حذر کنید که این کار کار آردم نیست
چون این بیان کند از عجز حضرت آدم
در انقلاب صف مردان نور در بهیم
روان شوند خلایق از معصیت کاری
پیش قاطب دنیا به صلواتی
بهر که ارم جدا عجز از هر اس کنند
تفصیح از چه تنگبند آهاس کنند
کسی قبول شفاعت را نیاورد
نفوذ جرات از هر اس با پس
شوند اهل قیامت از بجز کف افسوس
بدست خلق نسا از بجز کف افسوس
روایت است که در انقلاب روز قیامت
رسد خطاب آبی پیشه بین انام
که اسه چسبید انام در روز وعده است
قیامت است و کنون روز انتقام ثبات

حسین کی حاجت کہ در کربلا برفت بجود
 مرا گواه گرفت و دعا بوسه نمود
 بیاطاعت او تحفه شهادت داد
 بکار است آن منصب فضل و کمال
 فریده ایم بنخواهت فضل لاله
 از ان شایع شایعت بشمار لاله
 بگویند و نشانها سے کبریا کے کن
 نظر بوجہ دعا کردن خدا کی کن
 دعا بوسه دعا کردہ بکبر بیللا
 بیا کہ حضرت مایکند و عده و فنا
 بقضائے کرامت ہر آنچه خواہے کن
 شفاعت کند از ماہ تابا ہے کن
 کجاست فائز تانتا رصواب شود
 بخون تشنه لبان مایه جان
 بر بدیدیش اسے بہترین خلق جان
 تو با علی و سلام مرا با و برسان
 بگو براسے چو در قبر ماندہ تنہا
 بان تمام نیاست قیام کردہ بیا

کشیدی آنچه ز بند تو در دود و در باب
 بروز نامہ رحمت رسید وقت حساب
 در انتظار تو بہت غمخیزا
 نشسته بہم را بہت خدیجہ کبر
 ببینت ہمہ اہل آسمان و زمین
 کشیدہ از صفا از عرش تا جلد برین
 تمام خلق سر را بہ یقین تو اند
 ستادہ نہ نظر تو قدم نہ لایق تو اند
 معاندین تو از رحمت خدا گیرند
 ز تائبیداری خویش تن زنجیر اند
 شود روانہ جناب نقد سبب از تقوی
 بسوی ما دفتر خود با جناب زہرا
 رسید چون بسند قبر حضرت زہرا
 یکی رسول خدا آن دیگر و سہ خدا
 بر سر سیر سالت محمد خستار
 کند سلام بہ نہ ہر ایدیدہ نہ خواہار
 وہد جواب بہ جہد معرفت نبالہ و آہ
 کند خطاب بسوی حضرت رسول اللہ

کہ اسے پھر چوچ جب یاد ہوستان کردی
 زمین قریب دراز شک بوستان کردی
 رشوہم چوچ دار سے ای رسول امین
 زیر نضی علی آن شیعہ ولایت دین
 مبارکہ حکیم حضرت امام حسن
 کہ بارہ ہاسے جگر گزرت بر دامن
 کجاست روشنی دیدہ ام امام حسین
 کجاست چرا باقواسے شہد
 نیاداست نہ کردہ است پیام
 مگر ہونہر قیامت نہ کردہ است تمام
 ہونہر روز مصیبت نگشتہ است تمام
 مگر ہونہر جگر گوشہ است بارہ بارہ در دھماست
 فنا دہ بابدن بارہ بارہ حسین
 مگر ہونہر اسیر اندہ و فتر ان حسین
 سوار بر شتر اندہ و فتر ان حسین
 مگر ہونہر عیاش شیم و سبیل پیدائند
 مگر ہونہر جود نہ بد در بدر اند
 مگر ہونہر بدست شتر گرفتار اند
 غریب و یکسوی بی یار و بی مددگار اند

مگر ہونہر نہ بدید و نہ بدیاست
 ہونہر راایت پیدا در ان عین بہشت
 چو این سکا کہ خیر الدنیا تمام کند
 جناب مصطفوی انجین کلام کند
 کہ اسے مخدرہ حققت چنین رسانند پیام
 بیاد قریب در بدل تا بدیشکا قریب
 چویش ہونہر نبی گفتہ خدا سے را
 چاہا با طمہ پیغام کہر با سے را
 وہ جواب کہ میرد کست نہ فرام
 قبول حکم خدا منت بغیرت و نشان
 و سہ پدید چو تو بنی پیسر کہ در کار جهان
 بہر پیغام اسوسے کہ خدا سے چو از انہیں
 کہ چونکہ فاطمہ گویا وید اسے خدا سے چو از انہیں
 قبول و حج نہ کرد سے چو از انہیں
 سبب چو بود کہ فضلش بہ انبیا دادی
 فہج گفتی و ہجرتش فدا نہر ستادی
 در ان زمان کہ روان گشت سوی تبارک گاہ
 بہرہ پیرش حضرت خلیل اللہ

شیر

کشیدار دل از مهر شانه بر پیش
 ز شک غایبه بیاخت بهر گیسوی
 بختهای شرفش کشید بر مناز
 روانه دیبوی تو با هزار زیاده
 بیاری پدر آهسته که زنج افند
 زنج ناشده فرمودش زنج افند
 حسین من ز سر پرده جسم تنها
 راه انداخته دیبوی کوئی آن لب پرده
 پدر بود که مرا ایست کشد
 زلفت همه را تو با تو که ویران
 غریب و یکس و بی یار شد بدید که گریان
 نابل بیت جدا شد بدید که گریان
 بجای داشت بنم ابل و خزان نارس را
 بیان ابل ستم داشت
 که کجا خبر ز ناله پای زارش داشت
 چه اطلاع کس از خیم شکبانش داشت
 بغیر خاک که شد عاقبت سرانجامش
 ز مهر شانه که ز زلف عنبرین نداشت

بغیر شک که از خمش بر دیده و دیده
 که بود آنکه خمش ز مهر سر کشید
 بوعد که تو فاکه در دل به مردن داد
 شهید راه تو کردید و مهر و خمش داد
 معاملات پدر البس و چه کفیل
 رسید زج به فرزند زار بیل
 رسیدن کن که زج تو خندندیش کو
 شهید راه تو کردید و خندندیش را
 امان برای چه دادی تو خندندیش را
 چرا عذاب بدیدی تو خندندیش را
 چو این کمال نه هر کس در ناله و آه
 زده جواب خند خفت رسول الله
 که ای که بکیه به فرمان حق اطاعت کن
 بر آرزو نظر مصطفی قیامت کن
 چنین بامت پیاده ام که کجایان اند
 در آفتاب قیامت شاد گردان اند
 بیا که نام فرزند تو بخت داشت زبیده اند
 بدین امید و بدین خند داشت زبیده اند

سن و نو چون پدر و مادریم ارادت را
خدیجه با یکم بر تن منصب شفاعت را
بیار که و بسوی عرش کر و گار کنیم
نیز و حضرت او عجز و آنکار کنیم
به التماس به گیمیم از خدا که چنین
زلفه ارادت عاقل همه به نوبهای چنین
روایت است که زید و ازل حال
چو آفتاب قیامت بر افکار بشیر
بهیست دانه دندان ساسی کوثر
بسیار به خونین ساسی کوثر
زبان به چاک حضرت دام حسن
بزرگ لاله پازد آتش کوثر پیکار
نگینده جامه شاه شهید بر سر و پیش
ببار کرده گل افروزش آفتاب
بر روی دست به فرموده خداست بایل
گرفته حسن در خون طبعی نبوی
بهیست راست چپ چپ چپ رضوی
روایت از حضرت چپ چپ رضوی

فرشتای مقرب نزول زعد و شمار
تمام با طبق نور از زمین و بار
عصای لطف آبی گشته در کف نوش
مدانه روح قدس طوفان در پیش
ملک از سبب تعلیم او شده چون مرگان
تمام در نظر شش کشته چون نشیر
رسد ز عرش الهی صد ابریل نشیر
چنانکه لرزه رفت بدول انان و ذکر
که این مکرمه خورشید آسمان چیست
ببار گشتن ناموس حضرت زکریا
عبور می کند از خشر و جبین
تمام دیده پیش خند و محبت
که تا عبور کند نور چشم پشیم
روایت است که از غلذاته از نور
ببار و نذر بغیر مودت ز بهار
شود و سوار بر آن ناله حضرت ز بهار
بباری عرش آبی روان بعد و غنا

شد است فکر کرد آفتاب روز نشاء
 شوند جمع یک سمت از زمان بید
 تمام عاجز کشند پان عریان
 تمام سینه دران و فحش گویان
 نه چادری نه لباس نه شتر اعضا کس
 بغیر یک کفن از غسل بر سوائی
 گرفته پیش پس خود بدست از چپ و راست
 ز تاب خجلت اهل تشویر در کم و کاست
 باین گز در حال حمله عورت
 ز خاص و عام زن شاه و گدا و از سادات
 بکال خود همه در سافده باغ و شش محله
 که گذر و به صف اجتماع شان نهرا
 چنان مشاده سرایدان بهر خباب
 کند خطاب سوی کردگار رسته بباب
 چه دعا است که این قوم انجمن گریان
 در آفتاب تیاست ستاده هر گردان
 رسد خطاب آبی بسبب خیر
 که اسه رقیه رضیه رسول خدا

شفاعت تو قبل است بر این عورت
 تمام راه تو بخشید قاضی الحاجات
 شود روانه از اسبابای عشق مجیب
 شفیق روز جیب را مادر حسین شهید
 چو پاسک عشق آبی رسد پیاده شود
 بالیستادگی مطلب الیثا و شهید
 دریده و مجرور گریان و موی داده مجید
 زند بقا کس عشق و سر کار و ناری
 زبان شکوه نشاید هر چه خباب قاری
 بسوی ذره عشق خراب گویا
 که ای بکر و شناسه تو هر زبان سپاه و عا
 فاسه حلا و آرایش سپاه و نیل
 نزار جبهه عطاسه تو از سپاه و امید
 ز اموات و موابی و غیر لطف و امید
 آگه لطف تو روشن کند چراغ حیات
 که است از ظلمات فداست کلیم
 بسا آسمان طریقت عصا کش است کلیم
 پر شمع شوق تو پورانه الیست ابلیم

بزرگوار خدایا ز جبرانت داد
از ان گروهی است محمد بن تبار
چه کرده بود و چه است محمد بن تبار
که انتقامش بیدار از دوزخش تبار
نورنگی بزدان بنی امی
رسید حریف اهل دما شکست تمام
سختی چو اعدا احترامش را
شکسته اند چو کلاه کلاش را
شهادت چو افسرهای اهل یقین
ببینج اهل مراد آن تب سیکه بیدین
ز یک شوق عبادت کبریا می توانست
پنیر گس تو سر در سبزه نماز گذارست
ز غل سمرودین بود در جهان خراب
گللی که در دیو دمان خوشین مخاب
چه از دندم از غنای او در بیکم
که سترگ شست سر او دیده ام بنعم
حسن که روشن از ان بود دیدی می توان
بان براسه چه داند سود که الماس

بشدت که یک آب خوردن از ان شش
تمام که بعد و بخت امام حسین
بپاره جگم حضرت ایا شوار و زینت و زین
که بود و پوشش زبانه نیست
بیان قصه پیغمبر که تقریر آن بیانی نیست
حکایتی است از تقریر شرح حالت او
گذشته است است اعالم غم شهادت او
رسیده است چون دختر رسول خدا
روایت است که چون دختر رسول خدا
کنز شکایت است به چشم خون بالا
بسیار خطاب الهی که کس که کاران
عبد شوی و جمعیت نکو کاران
بهم خود ازین قوت مردم عرصات
زمین بر زره در آید ز تاب این صدرات
کنا که از عقب خلق سپید شود
شود چو دست مهر که کربلا پیدا
کفن بگردن داستان بانی سلم
مزار او نموده و بچاه زخم بپای

گرفته سر کیف دست و مضطرب حال
 خدایات و پیش تمام از دین حال
 ز کور آل نبی در خوش و آواره
 زان آثار علی در خوش و آواره
 آج و ناله روان شود با تو کسی
 گرفته تبه پستان پاره پاره پیش
 بروی دست وی از نادری و از شقاق
 علی اصغر درون طبعیده با نفس دران
 بناله های گلو سوزان و غلام
 روانه چرخ آن امدار کشور دین
 علی اکبرش آن امدار کشور دین
 ستاده بابلن پاره پاره خونین
 ز خاک سر بدر آورده حضرت عباس
 بزرگ لاله ازین فتاده و بی حس
 و دست زنده و ازین فتاده و بی حس
 همان لباس شهادت ز خاک و خون درین
 گنجینه تمام حسرت نصیب دارا و
 بیست و پانزده خالی عروسی و شادی

گرفته دست و پیش بخون لایا
 روان بر لکه شکایت نیر و پیچید
 ز یک طرف بدر آید لشکر شمشیر
 تمام غم و بخون با چو لاله امرا
 روان یک کمره بادشاه روز شمار
 گرفته سر کیف دست بی مهر و مدار
 شود جویم میان سپید شیدا
 بیای عشق در اطراف حضرت نیر
 گرفته دامن ز مهر و دست و گیر کمان
 بهانه جوی و تفریح کمان و سینه زمان
 بیک کمان رصف حضرت پید شجاد
 سر پیروز آید پستانه و تیر باد
 ستاده لشکر سادات ماه و تابا
 بیای عشق الی براسه و تیر باد
 فرشته های غلام و شیدا و جباری
 بیک کل محل ماصیبان و تباری
 رسد خطاب آید تا اکان عزت ناب
 که با لاله کشی کل سر و تیر ناب

جدا کردند ازین قوم اهل عصیان را
 بیکدیگر بدوزخ گشت ایچکاران را
 روان شدند از ملک به امر ربانی
 نمودند پست از شهادت سکه نیرازی
 نمودند پست ترند با جبروت
 چنانکه در زلف بد بلا یک کجوت
 به اضطراب گردیدند خلق بر بیدار است
 در آفتاب تیارست گردیدگاه کجاست
 ز غفلت آتش درون خیال دور کنند
 ز آفتاب ذراب آرزوی کور کنند
 زبان عرض کشا بیند در هم خشر
 بصد شتاب بدگاه خالق اکبر
 که اسرار صفات کمال تو نظر اوان
 بفضل تویش که ما را قریب گردان
 چونکه از خلق با سنجار است ز غفلت غلاب
 زلف شاد معنی در گزین اند تاب
 نزد زعفران آبی نسیم لطف که
 به هم علم قامت رسول الله

شمس رسالت نال گلشن عید
 حمد علی کائنات را محسود
 چون بر سر شفاعت زجای بر خیزد
 شکر بکار لبیک گفتار بگوید
 چنان ز صلیت آن نصیب شود لایب
 که دست شایسته نیت بکراه چو صواب
 که دست چنی لا اله الا الله
 میمنت است این از کار دلس خواه
 که هست افضل از قطبین
 پوشش خلوت مستراح سید کونین
 که روین است ز نور سائش کونین
 محمد علی صدر انبیا که کبار
 که ثابت اند پیش تو اوست و سیار
 که ثابت اند پیش تو او حیدر است
 به خجابه که در وحدت تو شمع تجرید است
 یک تجرید ذات تو شمع بیگانه
 به رضا علی آن شمع پیشه امکان
 که شادانه تو مولود اوست آبادان
 جنت پرده نشین سراج عفت
 بکار که بهر سیر رسالت و عفت

آن ثبات که در نگاه پاک نشود
 هزار و مصلحت و نجاه و یک جز است نور
 آن زمان که در طرف خویش پارتید
 به طریقت که نظر کردیم ازین
 به لحظه که گونش از شدش بر روی زمین
 نتا و قدر از زنده اش پدید می غلجید
 بساعتی که بخون می پدید می غلجید
 آن دنیا که با و بس نامجا رسید
 بسجده که در آن دم هم بر یک سو کرد
 به سجده که در فانی رضای او کرد
 به طریقت که در خویش بجای دنیا نیست
 به فضل الهی که در گشت مدین او
 آن زمین مقدس که تا بخشش را ن او
 گرفته است چوین تا بخشش را ن او
 آن ملائیکه حافلین شهر او
 که خانه شب و روز دوم قزو
 گمبیه که با سوز سید جاد
 که وادامی و دواگی با هم داد

زین گریست چهل سال از بیکه پدر
 بشد بقلب یعقوب آل مغیب
 بجن باقی علم محمد غفار
 بجن جعفر صادق شد بکو مقدار
 بجن موسی کاظم خلا حضرت امام رضا
 بشاه جبب خا تقی جواد
 بجن سدر اهل خا تقی جواد
 که سکن است چو جیش بخور بغداد
 بجن تباه از باب دین علی نقی
 چن عسکری آن شافع سید نقی
 بجن قاسم آل نبی امام زمان
 که صاحب است کل ملک کسان
 که با گروه که در وقت اکبر و آزاد ایم
 ز خدا مان در اهل بیت متا ایم
 نجانان همه در کار طاعت و نذر اعدا
 عجب غمگین بیا لکم شدند
 بیا غمگین که از ظلم کبیر شدند
 بیا غمگین که با کفر کسان اسیر شدند

<p>خداوند تعالیٰ نبی مبین غفرلہ کہ پیدائش تو وار و پندہ چشم ابیہ غلام رایتی فعل چو یکہ بامولی است غرامت گندہ او بسید شد است</p>	<p>بسا زمان مسلمان کہ کافران دوزخ نور و قند باقیست بلا و شہر فرج یقینہ کہ بجا مانده اند اسکے غفار پیش شان بسیر نازنین شہت و چار</p>
---	---

تمام شد واقعات ملائیل ۷

رسالہ درمختار
۱۰ نومبر ۱۹۱۳ء

از واقعات مآطهوری علیہ الرحمہ

موشہ ظہوری علیہ الرحمہ

نامہ نوش مرا این خوش و افغان چیست
 چنین زمین و زمان و بیم و پریشان چیست
 بیان لشکر غم دل چنین چه استیلاست
 بیاد هم پاک و جب گریه بین سان چیست
 کجاست از جگر هیچ بزرگوار و روز
 بنغم خرقه سرا پا که تیره و دران چیست
 نسیم خاک بر آواز کدو هم چه است
 نشسته این همه گر و دلایل بران چیست
 رسید به بلبل خنده و نامه درختان چیست
 زبون نازده بر این نامه مهر خوان چیست
 زمانه نوش الماس در گلوی که زینت
 پر از دل و جگر عین طشت دولان چیست
 حکایت جگر نشسته بر کمره گزرد
 فرات میخ زن از شیشه بار و دران چیست
 چنین موش که نشسته چنان ناله باز خون
 زبا و فقر و سبیل چنین پریشان چیست

زاشک سوختگان بجز رنگ گرانید
 چنین خضاب خون نچیده پای جان چیست
 بزرگش و غم کاروانان و در آمد
 چنین بضا عت افغان و ناله زران چیست
 باز خون جگر گشته بی گزینیت
 زیاده پاسه جا لاله بد بان چیست
 زانم سخن بنگار دل فطیحه
 فضای سینه اجاب خنجر جان چیست
 بکشت هم عهد و رسم سر اد مریه
 حدیث طعن نشان خنجر نیاران چیست
 زیبوفانی و دران بیرون است داد

بند دوم

تغیر و فلک این خبا چه کار کرد
 چه اسماوت و زمین خراب کرد
 که بر آیین همسپا ز رخا پیوید
 که تویش را چنین جرم تبکار کرد

جناح کے کردہ خود درکت از خواہی دید
 کہ این عمل نہ بقدرودہ قضا کردی
 درین قضیہ دوست بنید بر دوست
 بہر زہ پیمن خود خرب کردی
 ز خصم با دوست غم کہ در نماز وفا
 بکونیان جانیہ افتد اگر کردی
 بر است فرق جلال خال داشت باقم را
 دوست عیدہ در دامن جیا کردی
 نوازش دل یگانہ خوش فرودست بود
 پیاد و ارجو با جان آشتی کردی
 غنک کہ فی قصہ دل جب نوران
 نشد ز دست جانیہ خلا خطا کردی
 بسان مودک ویدہ کہبہ را احشہ
 سپاچویش زانودہ این عود کردی
 ز خیرہ راجہ سیل تقدیر اندی
 کہ چو چنان دل با خون شاکر کردی
 جواب فاطمہ روز جب اچو خواہی داد
 سہرین ز تیغ تم جہا کردی

بجوی خیر و بد خوش می کردی
 جلقی شہ نہ صوا کے کر یا کردی
 عالم گامون شد دین گنہ گویان
 امید بہت شوی سنگین جہا کردی
 دلت بسخت بر افغان العیش گویان
 غنسان ز سیفی سوزان العیش گویان

بسم

رسید ماہ غم تازہ شد غم سال
 بنال می دل غمیدہ ناز زار تبسال
 مہر و مرگ سیاہی ہی نہ اندودر
 بیکہ خیل اجل را کہیم استتبال
 قیاس کن کہ شایہ چہ پیمنہ خواہ بود
 کہ مرگ آئینہ دار است پیش صورت خال
 ہزار خیر ہر سال دویدہ در ششال
 ہزار شہر ہجران غمیدہ در ششال
 ز دستہ بد جہا کشور و فسادیران
 نہکت نہ با فرق عاقبت پال

بیاض طره بپایان ندراده تاب صبا
 بزناغ کاکلی سنبلی بکرده شان زسمال
 زرد در جگر خود نماده سحر طوطی
 زخفته بچه خود را ندراده شیر غزال
 چو حال لغزیه آشفته گیسو چه خوار احوال
 چو صورت فوج ترا شنیده چه خوار احوال
 شکفت داسه بر سر اقبال
 مسین سبک کوس بر سر اقبال
 بنید کرد فطر خاک مسوز اقبال
 زانتظارین و دل ز غم مسوز اقبال
 بر دبدبه رسیم انیک از دستان
 بر دبدبه رسیم مرون و دینارست
 علان چو جیب مرون و دینارست
 که در جیب پادشاه رسیم کشتن
 کجاست کاسیم که پر که پادشاه رسال
 کینه فطره فوسه را بسا ز آورد
 نهال نفرت خویش را بسا ز آورد
 زخون شاه شهیدان مهین نهال
 بقی شاه که مکر کار کرده علسا
 کلیدنج شفاعت بصا جان عزا

بند چهارم

فغانه گریه ماسع خون کبودن برود
 قوت دیده باز بر روی همچون برود
 بلای پلاس عزادرسر اسرگ افکند
 نشاط زخمت ز کوسه بجات بیرون برود
 فلک ترانه غم در نهاد جگم بنار
 زمانه زنده عشرت ز ما ذغالون برود
 صد اسه کوس مصیبت بیام دل بخت
 سپاه زغم بلای جگم شیرین برود
 ز چشمه سار جگم سبیل خون هزار شگاف
 بر اسه جیب بگریه بیان کوه و دامون برود
 مقربان بدل از چه شگافها برود
 دیک شاه شهیدان زجمله از خون برود
 زنده چیا و مرگت زنده دل میرم
 زان پیش می آن ساغر بلا خون برود
 آب چشمه خنجر بوستان کتاب
 بخلد سنبلی تر خون زموی شگاف برود
 بر اسه ماز خود جامهای بر خون برود

فغان ازان که فغان از درون پرگیان
دل و جگر همه همراه خود به گردون برد
چکار بود که ایام کم کرد و اسکن برد
حسین را که بنیاد بود بهر
نصیب غم و درد که خراسان به حکم مامون برد
غریب خاک خراسان کردند
چو غلام که با و لاد بیخلفی کردند
بر اسب چینه دنیا آرد آن سگان را زدند

بند پنجم

فغان زجرات گفتار رسول الله
لای کیست که گویند که رسول الله
گشاسه دیده و بیکر که نور دیده کیست
غریب و یکس دیو یا رسول الله
کس نه مانده پیو حسین و یک فرزند
کجاست چید که گویا رسول الله
چو انصت فرزند خودت خاطر
سر ما جو و انصت یا رسول الله

بجای نشسته آن طفل شیر خوار رسید
زال چشمه سوز یا رسول الله
گل خدایه نه است این فغانه بخون
نقشیده و یکیش خاکی یا رسول الله
اس که بوسه فرشت هزار بار ز دوس
ز خاک مگر که بر داری یا رسول الله
اجل زکاشن سرت عجب گل رچی
ز دوش آید بوشه و شست یا رسول الله
درید جیب ایستد و دیده و شست یا رسول الله
کراست طاقت این فو چکان بر سو
نقاط مشی صدد و طومار یا رسول الله
نسا بر روی طومار یا رسول الله
فلک بیکینه خاطر عجب یا رسول الله
بزار خود و نه زنجار یا رسول الله
ز درد و جگر پرید و دیده عجب یا رسول الله
زخم خود نشده نیز از یا رسول الله
ره دیار غریبی که گم نه چایند
رسید بسا جزو یا رسول الله

پیاز گریه لب خنده را لبم دوشیم
 زاشک غم شک آبی جبینم خواب کنیم
 بیاغ گرم سرت دل فراغ دهم
 باو سر و خزان گل داریم
 بچشم را اثر رسک از فک جگر
 مجید را نمی از دیدگاه باز آیم
 زگره باسک شب غم گل جگر خواریم
 بچوب و دامن گلگشت با تپا کنیم
 چو حال نوشین نباسه سرای متحار
 زبوج گریه به طوفان غم خراب کنیم
 زصوت کشتور عشرت عنان بگردانیم
 بجز غم خطه غم پست در کا بکنیم
 بساط نوشندی افراط جبینیم
 بکنج بیکسی از نوشین اجتناب کنیم
 سبیل دیده تر دلمه را آب دهم
 زسوزن جگر بانیل را خضاب کنیم
 پیغام اتمیان روز را زود و جگر
 سیاه پیش زهرچران آفتاب کنیم

کرمید ایا دل ساحل با بوقت است
که غوطه خوری گرد آب اضطراب بنیم
پیکار دشت تنم پیش پایو بکشایم
ز زبان پیشش زین ایماو بکشایم

بندہ شمس
 تو ای چرخِ شبستان مصطفیٰ چو کئے
 بسوزِ شعلہٴ این باغِ اجیلا چو کئے
 گچونہ ساغرِ لبرِ نینہ صبرِ شعلہٴ
 تیغِ کامی این نہرِ جاگزا چو کئے
 نزارِ جانِ مقدسِ خدا سے جانِ تو باد
 بجا گزاری این دردِ بے دروا چو کئے
 صیدِ جانِ پیشِ رخِ تو لائقِ نیست
 نہرِ اشتِ صبرِ زباغِ جودِ کئے
 شکستِ لبتِ صبرِ زباغِ جودِ کئے
 بنیہ بارِ لباغِ تو کسِ جودِ کئے
 نزارِ دنا ز جودِ تو کسِ جودِ کئے
 دلِ خدائی آہ و فغانِ ما چو کئے

عزیز و سوختہ جان از تکبیر و طاقت دور
 بہ بند خاندان بچہ سالان افسر با چو نے
 خدا کے تجویز ہر دم ترا و جسم ہمارا
 چکو نہ بیکندہ رائے دین بلا چو نے
 ترا شمع با ن روزگار گرفتاریم
 تو اسے لفظ کی وشت کہ بلا چو نے
 فکندہ روز نہ بجز چو شب با پس ہوا
 نہ دود آہ تو انصاحب عز چو نے
 دل تو زخم ہمار سنسان کہین گذاشت
 رسد ایرو سے غم جہد تو چین گذاشت

بعض شام و از کربلا سفر کردی
چنان دوزخ تن بی بسپرد روی
زودین سلطان دین هنر
تکلم خاک جهان از چنان بگردی
اسیر همه آن کاروان راه نفس
پیشو با پیشی چنان سفر کنی

ز تاب عارضه با جسم ناز مجاز کاہ
 بکوه غصہ چنان رشت و بکر کردی
 ولیک بود ز تیغ خاتم نام شگفت
 گچونہ پیش غریب در جگر زد کردی
 نماندہ بود ترا آب در جگر زد کردی
 چنان بگرید شک خویش ز بے نظام
 نہ کردہ با بود ارا فلک بسر کردی
 گچونہ ستم ظالمان جویداد
 ستم کردی تو خیزد کنان جویداد
 گچونہ سیمہ میرا تو را جویداد
 جبین اہل حم را بدشت جویداد
 گچونہ یک در جگر تو می زد کردی
 ہزار قسزم خون در جگر تو می زد کردی
 چنان با شک مصیبت زدل بد کردی
 ہنوز می دواز حج تاشب پیدا
 چنان تو آن شب بے هیچ را کردی
 بدون نہ کردی سر از جیب تو شد کی ہزار
 چنان لباس غم این عزا بہ کردی

اسیرِ فتنہ و یکس نی بقیل و نیم
نہی مصیبتِ غلّی نہی بلائے غلیم

دل غمین نوشادان بلبل غمشه زبان باد
 صحرای غم این غصه بر تو اسبان باد
 نماده جو کس از دروان مصطفوی
 فروغ راسه تو و چراغ ایمان باد
 ز جود و علم و پر حلیه یادگار تو است
 بنجاک پای تو چشم امید باران باد
 بجنبش تو که بشکافد تاریکی
 ز شست و شوی تو که زینت کعبه
 فغان شکاک لبان را فروز و فغان باد
 چرخ شکاک لبان از خورش و فغان باد
 زخا که از خیز و خور و بران نام
 زیل حادثه باغ اسرار غم نیست
 چرخ که از خیز و خور و بران نام
 ز غصه و درد و زلف بنید و زبان باد

[illegible]

تمام است و چون تمام است
 فانی و بیدار و راه
 برافشاید و بیدار و راه
 برون و بیدار و راه

کاسیده بسم لاغر و گداخت جان نزار
 خنجر و زلف مصور و خنجر مجسم است
 ای روزگار خنجر بکار زبان مجسم است
 صد داغ خنجر بکار بیان کند
 در روز خنجر حکم بر حق مجسم است
 ایدل هر چه حکمت این قصه مجسم است
 فدا آب کوزه خنجر است بر آوند
 رخت کیک در گزین این خنجر است
 از خود و خواب و روز و خنجر مجسم است
 برال عرش رسم مصیبت مسلم است
 آتش پادشاه چای آتش خنجر است
 کوه مغان ز ناله دل خاست بر صدا
 دلاست غصه خنجر بر زمین نهان
 در گردن این لایست خنجر این عزت است
 ریشتم فلک ز یاد خنجر این عزت است
 بزم شام از خون شقی چو پاشیده است
 بزم داغ سینه چاک چو پاشیده است

بند دوم
 ای دیو کا پاره دل و چاک جگر نشان
 روز سیه باده بید و رویام زلف نشان
 از آب سینه آب عقیق حسین رخت
 بیا وقت تر زنجیر مچکان نشان
 طشت طلب کن ایدل و از رقصه حسن
 الماس خنجر خنجر و کون و جگر نشان
 رخت طرب کش شبنم آید بر نشان
 ز این شمع خنجر در کرب جان
 بستر در گزین و بالین در کرب نشان
 بیدری آجوبی چو آب زلف و شب
 غنچه بید غنچه بید و شام و خنجر نشان
 از دانه ها که گریه و آید و جگر
 گزین ناز و دوسه بیاورد و جگر
 خنجر و این خنجر و این خنجر نشان
 ای باد سیه خنجر و این خنجر نشان
 خواب شب خنجر و این خنجر نشان
 ای روزگار خنجر و این خنجر نشان
 ز خنجر و خنجر و خنجر و خنجر نشان

استند باد دست فناد و زین آست
از غل بوستان نقابگ و نشان
بجاد چهره با یکس از گریه کنند
سکوفاطه که خاک مهیت بسبک کنند

بند سوم

ایدهستان آل علی گریه کنند
آبی تند بر رخ وفا کی بسبک
غمم با بقا در صم سینه جادید
وزیر نشاط را به تعدای بد کنند
جیب زمین ز بچه اندوه بدورید
وزیر سحر گریه دامن افکاک میکنند
چون روز قشعی بیل پلسه خود زیند
مانت شب لباس مهیت بر کنند
دل با خاک تیغ ستم رویه کردند
جان با پای ملک عدم مسفر کردند
بگنج شهاب محنت در زور جان کردند
در کافران حسرت سخت جگر کردند

در زیر بار غصه بجا سپید چرخگاه
دسته کبوه و دشت و بلاد کریمیند
از خوش مال آینه رویند بر نفس
وز آه خوشه در جگر بسبک کردند
از شب کشید دامن روز سفید را
جاک شب سپاه صواب را
در بوستان گریه نهال صواب را
از رخ چشمه سار جگر بار کردند
با قوت گشت آب ز کز ناسه کردید
افغان زعل شسته در محوای کردید

بند چهارم

یکر در سفر رسیده فغان و احتیاج
شد ز خیز کام و زبان و احتیاج
ز حلقه محبت کز تیر خوان و احتیاج
ز بیل شسته مرثیه خوان و احتیاج
این ملک کبوه اندوه بخشد
بمروق گاه کاکستان و احتیاج

درانم از خطوط شمس کی کشودہ بار
 موسے سیند ز آل جبرسان و اصیتنا
 جابر و آب آہ و فوش مجتہد ساری جان
 از تاب در قلاب و نوال و اصیتنا
 پیرم گشت گشت ناکل پستان جان کشت
 پیرم گشت گشت ناکل پستان جان کشت
 از دستمان گشت ناکل پستان جان کشت
 گردیدہ و پیرم گشت ناکل پستان جان کشت
 زان پنج دل و گشت ناکل پستان جان کشت
 دوان بخون کشت ناکل پستان جان کشت
 افکار ای برستان انس جای او کجاست
 و جان گشت ناکل پستان جان کشت
 سوار گشت ناکل پستان جان کشت
 ز آہ و فغان پیرم گشت ناکل پستان جان کشت
 افغان کز زنیب از ستم و حق کشاد
 زین العباد و انجمنی بجان نثار

بنیاد

اسے دیکھو آب و فوش در راہ خواب نین
 کہ مانده رنگ آب و فوش در راہ خواب نین
 از پیل شک چاک بیدمان خاک نین
 و فوش گریہ آب و فوش در راہ خواب نین
 غمت بگرہ پستان آب و فوش در راہ خواب نین
 زانده بارہ آب و فوش در راہ خواب نین
 از پیل تر آسے در دھن کا و فوش در راہ خواب نین
 است شمع بگرہ آب و فوش در راہ خواب نین
 آہ شمع در بارہ آب و فوش در راہ خواب نین
 صد دھن شمع بگرہ آب و فوش در راہ خواب نین
 از آہ ہای شمع در بارہ آب و فوش در راہ خواب نین
 برفوب آب و فوش در راہ خواب نین
 ای نیندہ آب و فوش در راہ خواب نین
 بردن آب و فوش در راہ خواب نین
 تا فوش آب و فوش در راہ خواب نین
 از آہ ہای شمع در بارہ آب و فوش در راہ خواب نین
 از صر جیب علم از فوش در راہ خواب نین
 خاکستر جافرق کہ آفا ببار

و جہا

واہستہ کہ طاق ساری ہوسکتی
دینیدہ صدنان غم زہر شکتی

بند ہستم

جان رفت تمام فنان است یاجین
از دل پس راز چو جان است یاجین
ورن ز زندگی اثرے کہ چلاہر است
در جان ہزار گشت نہان است یاجین
ز ان لالہ ہای زخم کہ بیکیت شکتی
نخل بسا رہم خزان است یاجین
ز ان خار ہای غم کہ بیابی دلت چید
مدیش مرگ در گشت آن یاجین
از در دجان خراش اسیران کہ بیا
لبہای خلق نالہ چکان است یاجین
نہر کہ طوف آن نشود سینیہ ہی چرخ
در چشمہ سار کام و زبان است یاجین
از چوین خون دیدہ کہ ہاسے آتشین
بر شستہ ہای آہ و فغان است یاجین

بیا و خلق شکتی تو از چشم دوستان
صد و جلد و فطرت روان است یاجین
تا و جلد و خجالت روان کہ
شعبہ از شاہ شکتی گودون عجیبیت
کہ خلق گشتہ تات گور ان است یاجین
با و جلدیت تو گور ان است یاجین
در گرو قصہ گشت نہان است یاجین
بہر از تو چون سلام چاسوی جد تو

بند ہستم

داغی کہ کردہ سکہ بربیان فاطمہ
صد و چشمہ خون کشادہ ز مرگان فاطمہ
گر دید روز خشت بد و بدیلا سیامہ
انہا تبا سے شمع شہستان فاطمہ
عوران چور زلف خوش پریشان و دیم اند
تا دیدہ اند حسال پریشان فاطمہ
آن چاکہ کہ زشت ہمیت بکبیا داشت
بزرگشام سر گر بربیان فاطمہ

روید بنگ شک گیا بہ سار غم
 و خاک بوسہ از لطف افغان خاک
 دماغ ہزار دروغ غم را فرو برد
 و یک شہر از آتش بران خاک
 از غم وستان علی نہ سہ چکد
 زین تلخی کہ خوشیم بر جان خاک
 طوفان نوح را بگریبان گنجد خاک
 سبکی کہ سر نہادہ برمان خاک
 یعقوب بہر بخت اودا سفسازند
 گر گزرد بہ کلید بر سر خاک
 گوید در مصیبت الماس خوار خویش
 الماس بر اوید کاہر بران خاک
 خون ناس داغ داغ از آتش آفتاب بر بدن
 کاغذ تیشہ دامن دشت نجف بخون

بند ہشتم

ازین بر تیغ حکم بزدیدین جلاست
 غلطی کہ بوسہ بزرگ بجاسے غلطی است

ایدل ازین زیادہ ہم اندوہ من کن
 جا کہ نہانہ از پیہ جان کومان بجاست
 حال جا بوسہ کہ با آتش شہ خون
 بہر قطر کا کہ شعلہ صدور و قبل است
 قریب ہا چندی جبکہ بادل کردار
 بزبان شنگان بیابان کردار است
 غم نیست گر بقدر عباد میت غم
 در دہادہ کج رحمت غفار خون بہ است
 در جامہ کہ بوز فلک چاک کشان
 از دست جا بگدازی اندوہ این عزا
 سلطان چنین بر شک کوکب برہا ج
 از در و دماغ سہیم زہر او دفعی است
 از برف خاک نشینان کوی درد
 خاک جهان غم در دامن چیاست
 اہل حرم آرزو غم آہی خادہ جہا است
 گیسو کسے پر و گی خادہ جہا است
 ریاات کینہ فزبان فرسہ افشاند
 دامنہ شمشیر صاحب لوہا جاست

در خاک دفن خادو حیدر توابعی
چشم مدد شاه حیدر توابعی

بند دوم

ای چرخ پرده شب در وقت دیده باد
وز دیده ات سرنگ کرکب چکیده باد
شام امید رفت حیدر حیرت دیده باد
صبح گشت خط در سر اسه من
چکیده باگ گوش غفلت با تم خسته باد
در سر شورش چکیده
زیر آردن خاک کفن چاک دیده باد
پیر این شکیب مهبان دیر باد
خون حیدر چکیده از بال ذوالخجانی
اسه روزگار دست خجانی دیده باد
پیر اندل بهشت رسول از خجانی
دست امل خوان تنگشید باد
آکس کرکب در اند بار در شک غم
مخ شایش از نفس تن پرده باد

در آنکس که از تحمل طاعت بریده است
در صدر بنم است حق آرمیده باد
در پاسه خاک رفتن تقبیل آسمان
بر در سے آرزوی ظهور سے دیده باد
پارسی بقی شاه شیب ان کر بلا
کر لطف پیش چکیده راه کر بلا
مرثیه یو یو

دیگر محسوم آمده عبود و ارادت
عیش نمان خوشدلی آشکارا رفت
مشتور نام شمس کار و بار رفت
معزول بود غم کبر کار و بار رفت
در گوچه بند شهر تقارب خانه ساخت
کشت خلد نیر خیل اجل شهر بار رفت
افسوده نغمه های هزاران خوان رسیده
پژمرده جلوه باسه گلستان بار رفت
بوغاست دوداش نام زنگ و دود
آب ترانه باسه ترانه جوید بار رفت

آن گنجی که زافاش ازین قنات پدید
 پدید آمد کیسوسه زین قنات رفت
 افغان ببلکان نشو و کم روزگار رفت
 زین گنجی که از زمین روزگار رفت
 تا از کنا رفت بگر باره روزگار رفت
 از دیده باره های بگر روزگار رفت
 با او دست و دوشش از باره رفت
 باروی بگر باره روزگار رفت
 تا از قنات زین قنات رفت
 بهر کس از قنات رفت
 دلهای باره باره کشته شد رفت
 زان حاجت که کشته شد رفت
 که در زمین عرصه کس جان با جبار رفت
 زین قنات رفت
 در لب خانه هیچ سخن که بود
 بخت که در از قنات رفت
 خدان اگر است دیده غمیدگان که غم
 در قنات و در لب کس جویبار رفت

در قنات است پای فدیین شمال را
 سیلاب گریه یکباره بگر از رفت
 تا در لباس جیب سیلاب رفت
 خورشید و لباس عزاسایه رفت
 زین پیشینه نبود که آب درین عزا
 از شعله های آه بگر درون قنات رفت
 بدول سپاه داغ ازین روزگار رفت
 بهر حاجت که کشته شد رفت
 جانها و کربسایه محرم که کشته شد رفت
 بدول قنات رفت
 برداشت بار شعله این داغ کشته شد رفت
 صد خرسم تازه بدول محرم که کشته شد رفت
 از تاب ناله یک و ملک و ملک که کشته شد رفت
 در بوش گریه عسل و آدم که کشته شد رفت
 از قنات و زیر آمده و در این محرم که کشته شد رفت
 بگمکین دشوایان همه در این محرم که کشته شد رفت
 از باغ صبح شعله این داغ بر دیده
 گمکین تابانگار ششم که کشته شد رفت

بسیار دیده شد بگذرانند غیر بویست
منز این چنین پیش بلکم گداختند
زین جامم که داد ز دار اضم شد
چون تاب عصه در جگم گداختند
در کشف و اشان قضا و قدر گداختند
جانها ازین حکایت بیم
هر جا شدند نکته دران گداختند
حرف جواب در لب هم گداختند
ناحرم از قلم غم فسانه نوشتند
از داغ زار سینه بر جگر گداختند
از تاب تشنه جانی تشنه گداختند
در طبع جوان حرم ازو
بزرگ کعبه صفا عقد این سمیم گداختند
آتش آب چشمه ز شکر شان
از شور گریه سوختگان صدمه گداختند
در قلعه اندویده بفرغم گداختند
آب زین به آتش اای محاسن گداختند
نفسیه سیکان قفسه گداختند

سوز شجاعت آموختند نصیب بود
آتش دمان کوره نامم گداختند
آه از دیکه خیل سایه نایلم
از دود آه جیلوه کبریا گداختند
اسک بخت تو تشنه بی تشنگان تو
از غصه یکیدن قلمم گداختند
بله آب کرد با عطش آن نابرا
ز تشنگی باد تیغ کشیده است آب را

بجز دوم

افقاده دل نیوده بدرد نصیب
صبر و سکون نمانده دیگر و نصیب
الاسس ریزه تشنه نفس و غم
گر دیده شمر و شمر جگر و نصیب
بزلفی آب گریخته تشنه گداختند
باش چرخ و چرخ میباران
عده و دود آتش میباران
چرخ و چرخ میباران

سنگینی پدید اجسباب کوه را
در یکگزشتگشته سگوا مصیبت
از چشم خانه رخت بدو خیزد و شوی
فلست سراسر است قهر نظر و مصیبت
گر دیده باشد سینه یار یک بلا
ریشک زره که دیده سهر و مصیبت
در غلام از طسلا طم این او فدا و شور
غلمان شده است اشک که در مصیبت
از خاک و خون مگر زهر و یک مصیبت
رخسار نارین بسرد و مصیبت
با فرق که سمریه شام برده اند
زینب چگونه برده بسرد و مصیبت
بلع خوش بال طعیدن کتاوه اند
بروانه ها که سوخته پدر و مصیبت
گر دیده در کش کش غم یک نفس
از رخت دل سر سینه تر و مصیبت
زیر کلاه از تخلص سکر دیده منفرد و مصیبت
در کام جهان

نخل که می کشاد دل بوستان از
خاکش کشیده تنگ بر و مصیبت
مونس ازین غم جانگاه می کشد
این نیست اگر باز زمین آه می کشد

بند سوم

فریاد از ان زبان که میدان کرد
از ضعف شد خوش بر خوان کرد
افغان از ان زمان که فدا و مصیبت
بروانه ها که سر بران و مصیبت
آه از دست که بر گریان از پیوداع
کشتن جمع پیش پایشان کرد
نمیت دیگر که برسانان کرد
بر روزگار سبب سرد و مصیبت
زیر اجل کجاست که در شمع و مصیبت
لذت نماند بی تک خوان کرد
با آنکه از حیات نه گردیده همسان کرد
نشینده آینه قصه همسان کرد

١٢٤

پاختر و رخ لاله سیاهای بنگلند
 دنا شست از غم بچان کر بلا
 از ختم خوش زرب سیلان کر بلا
 بسپیک سیاهان تیان کر بلا
 هرگز کس ز خیل تا شایان کر بلا
 چید کس که کرد دیده چیدان کر بلا
 جان جال شاد و رفت خود داشت کر بلا
 گلگون از خون شهبان غم کر بلا
 گرد و رست عفو صیت دیوان کر بلا
 روز جبر از دفتر دیوان کر بلا
 معایبان قلندر اشک افندیان کر بلا
 بالا زنت خوش طوفان کر بلا
 آورد و با چشم جگر بار و دیوان کر بلا
 غیب با چین بگوشت و دیوان کر بلا
 صبا شده از جسم دیوان کر بلا
 سرخ و چرخ بیا سکه و دیوان کر بلا
 دوان کل بیا سکه و دیوان کر بلا
 موسی که شایان مزه کرد و دیوان کر بلا
 پیکر و سها سکه غار بیا دیوان کر بلا

وز خاک و خون ز یک طبع پیدا دوستان
 از چاک سینه دل بدرگذا و یا حسین
 از غفلت تا غم بر من فریاد یا حسین
 دست نفس بر من زد و یا حسین
 در روز شکر ستاره نمایان ز و یا حسین
 روز چنین ستاره و یا حسین
 بیخوش شمع خواره افروخته و یا حسین
 در شب آن شست لاله بیدار یا حسین
 انداختی دل و عجب از سوخته و یا حسین
 بر نامه سفارش جا بیا حسین
 قلمم حس نهاده و یا حسین
 مهر و بس و یا حسین
 مجاهد با بآب گفتمند عابدان یا حسین
 از هیچ اشک حضرت بجا یا حسین
 را است حال ابل فلک بین که ز شفق یا حسین
 خون آب گریه بر من داد یا حسین
 از دیده های ابل عزاکو می کشند یا حسین
 و سبزه درشت و بجهت او یا حسین

روز و شب با نوحه است تملق و خفاقت است
شورست نصیب مائیدان باد با حسین
بر خاضیان است حدت فرمے
ما را حبیب هم باید از یاد حسین
مغلوب و ذلیل گشتند طوری تو چه
دارد نصیب و ادای ابد با حسین
روز و شب داشتند که گریه نوازش پیدا بود
جان و دانا ست گریه بر سر تو عید بود

اباہم اہم
 روز جب درانی آئندہ از خود جدا
 گریں آج آب روی بسیار و ای غنائین
 خود را غشیدہ ساز و اہل
 تنہی از ملال ماہیگر و دای
 گردیدہ زندہ و دیگر
 بپس اسبندیت بیکانے بہاد
 شیو از طبع ملال آتشائین

در گشت درد و وصله رخس و سستی
خوش نیک پهلوی دل صبر تابان
گرفتند گانده که خاک بر سر نه
بر صفت یکم کردی صبا پین
بر بلوی محبت گردون دول چپ
بر زلفه اسعد و دولت این یونان
بر دل گما ز ناله جانگاه این عزا
آه ای تو که نفس کنی آه این عزا

بند دوم

اجاب پاک حبیب بابلان سپرده اند
کام زبان بناله و افغان سپرده اند
افتاده از تنی روغن ایل روزگار
آتش پنبه پنبه نیلان سپرده اند
در شک جیات نموده است چاهان
نیر ایل به طبعه این خان سپرده اند
از چشمه داده اند چه کس از چشمه
در لاله داغ دل آبیان سپرده اند

در روز شد ستاره از دور آفتکار
افراک پشت دست بدینان سپرده اند
بله بهر مانده اند شال و صبا باغ
آز سس پیم سنبل و بجان سپرده اند
لباسه در ستری خن کسل کرده اند
سما یکید خانه سلمان سپرده اند
از غول کشت احشافی برده اند آب
بستان گمان که رشته بربان سپرده اند
گرنید خول مانده به سال کر بلا
غلطیده سوز خن بستان کر بلا

بند سوم

عین لشته و الامان زامان و خطیر
آمد زیاد این زیاد از نظر سپرس
بله سر به شام برده سر سران سپرس
بخت سیاه با دارین خیره مهر سپرس
منزله کشتگانم این بلغم سپرس
فوق پر به دیو خلق سپرس

دراہ و آفتاب نور و نور شدی
 از روشنی نامہ و ز شام و جو پس
 در سینه صدق شد و خوش بالما
 در بحر و در غور کن و در گھر پس
 رایش ز یکجہ خانہ این غم خانہ است
 و جوار بر اسے زردی خسار زرد پس
 در شغل و غوطہ و درون از غم و درون
 خشک است چنبدہ گلزار چشم تیر پس
 انادہ در کشاکش صدور گ زندگی
 ترسم کہ خون شود دلت از جان خبر پس
 زمین از غم و غم و غم و غم و غم
 و زینش غصہ خانہ ز زبور شد جگر

بند چہارم

بچہ گشتہ صبر چہ کیا سے غم
 سختی کش دل شدہ آہن را غم
 صفت راست کردہ داغ بچہ جیم جان
 بروش دل زرد و جگر دین لوار سے غم

راہ ہوا شدہ زبان برگشتہ آہ
 افتادہ جہج و درین از دہا سے غم
 ہر دم تہ از غم و دل جہج سے غم
 کو جان برون جہج و درین از دہا سے غم
 از داغ این عودا ہمہ جہج و درین از دہا سے غم
 سو درد دل از بی بی غم و درین از دہا سے غم
 سو دشتا و عیب از ترنایان پس
 ام و زان من مہلکن در دہا سے غم
 کردم حلال انچه پس کردہ بود دل
 نقد را شہید پس خفتہ در دہا سے غم
 ناد فضای عیش کسی جلوہ سرخ رو
 بنہین سپاہ پوش جامہ اسے غم
 بچہ لنگان سال چہ زینہ سے آشتا سے غم
 ابوا سے بدو زینہ سے آشتا سے غم
 ہر خطہ سے نگہ بسوی گریہ تیز تر
 ہی سازد از گزیندن لب خندہ زینہ

بند پنجم

شمع از آتش مصیبت شاہ آتشین گریست
 رویشین چراغ آنکد ازین غم چنین گریست
 تا نعل ازین پا حسن گشت زین پیر پویست
 طوطی صیغ بر شکست در جبین گریست
 گلان عقیق بین چو قدر پاره جگر گریست
 از تخته کیدین آتشین دروغ جانکداز گریست
 فصل بہار کردہ گل این درین گریست
 از جیش ناله نامد چون بزمین گریست
 لہو ہائے خفق قتل کہ کین و مین گریست
 سنگین مصیبتی کہ کین و مین گریست
 گردیدہ پیشتہ گریست شہرت در دین گریست
 کس گریست بزمین عمان زمان گریست
 سہلست تخیل نامم اکمل با چین گریست
 چشم تو از عوان بدیل آفتاب گریست
 داغی سپید چینی کہ صد شعاع گریست
 از سوز این ملامت در زمین گریست
 دوران بہ نانیہ پوزہ ہر چہ گریست
 کینہ و غم چشم و بیان نازنین گریست

امر و نشین غم یک جان فرو شدہ است
 چاک چاک چاک چاک چاک چاک چاک چاک
 نیند ششم

از چشم تر چہ چہ کہ بدست در گریست
 از مر و دگر گشت ارد بیان نداشت
 دریا سے آزد و گشت در دور از نظر گذشت
 بامو جہا سے گریہ چہ در آتش گریست
 چہا نہ ہای عمر در آتش شکار گذشت
 بہار دین سالہ موت شکار گذشت
 در اندر غم سبز چہ گریہ گریست
 فزشت بہین شکافہ تیغ از سپر گذشت
 سنگین دلی چو کہ بپوش از گریہ گذشت
 در فصل لاله خون دشت از گریہ گذشت
 از دود آہ بے شکایت است روز گذشت
 بہر شب ہزار شام فزون بہر گریہ گذشت
 بادی کادی وزدہ زنجیف آہ حسرت است
 شہید ہر سہر کہ چہا بہر گریہ گذشت

امروز بپایه چون ششم از دم عبا
بمردن گاه شاه شهبان گزین است
این دود آه نیست که منجز دارنداد
چاکستر دل است که غم میدهد چو بباد

بست نفیتم

هفت خان غم عینش زرد شد
نسین خیره خیری تیان زرد شد
خوش کوزه غم تنم ارجابسم دشت
عیش و نشاط بدیده جگر
دریم درین بخت غم کجاست
بازل شک از زبان کجاست
بیم زرد شد که رخ و سیاه درد
بس جان بقیه خون زین ببرد شد
با لوح سادگان چه دغا که باخت چرخ
دل نفس ششم ازین طاس زرد شد
این دود آه نیست که عالم سیاه کرد
کوه نشاط در دود اندوه کرد شد

شکر گریه و ستبازی بر کنند جگر
آه ز برای رفتن جان پاییز شد
چون گرم سپید که ازین غصه زرد شد
گلگون چهره که ازین غصه زرد شد
از غصه سلاسه شیر خدایم پرس
صبر و شکیب آموی محرم زرد شد
دوران نش که در دغا فاف چو شب کرد
این کار را شونده عادل لقب کردند

مهر نیه دیگر

آه و فغان که قوت آه و فغان نماند
جان ماند زارم و دل فود کجاست جان نماند
باز شک پاره پای جگر رفت در کنار
احوال دل پرست لی و میان نماند
از نشسته جانی شکل بستان نماند
آه بچه بچه و جوی نماند
در سینه زردی طریقه نشسته نیز دور
ایام را خدایک غمی در دکان نماند

برفق بسکه چرخ سبک گرد خاک غایت
 گام زمین خیمه باده با گران نهاد
 زنی خان از فوق توان بر آسمان نهاد
 ببار آسمان زبیر سبیل شک
 گردید چرخ کن مژه از تشنه سبیل نهاد
 از بهر طایران گداز آسمان نهاد
 از صف کشیده کرد بهر عصای آه
 بی تاب گشت تاب تو از توان نهاد
 بر تقدیر کسید زمین چار و دوز
 به چنین دکان کیه قیام زبیر نهاد
 برادر کو قضا از میان کرد خوان چرخ
 گشت خلاق سیر زبان جهان نهاد
 گشت گردید گشت باغ جهان نهاد
 بوسه آید در گل باغ جهان نهاد
 پیونید کرد و خسته اندوه زبان نهاد
 با جوشش خفا که گام زبیر نهاد
 نسیم افکند خفا که گام زبیر نهاد
 در دیده با کسی که از افروخته نهاد

در چشم که زخم این آتش از یکجاست
از استخوان سوختگان خودشان ماند
خود را بگونه غم خود سوخته است
عکس آفرینش داده در یکینه سوخت است

۱۲۰

از چشم گریه غصه سر گذشتا بگریفت
 ز دوش و دست و دامن گان بگریفت
 ز چرخ فلک خانق ز تبدیل دل دید
 چون شمع آوان رفت سینه در گرفت
 گردیدم حشر و شمشیر و سپهر بگریفت
 پیوده از اجایه و بوی سپهر بگریفت
 از شور این ایاست ملک از کین گرفت
 زین دوش و دست و دامن گان بگریفت
 ایستاد چرخ آسمان ز دست که گرفت
 آه ای چرخ آسمان ز دست که گرفت
 بر تیغ خویش کرده ز دوش و دست بگریفت
 این ایستاد لاله و بوی خویش بگریفت

تاجیک کل فرود از دست شایبان
 دست بهار دامن باو کس گرفت
 الیش کیکه غبارفت از دست
 در زیر خاک خاطر خیر بگرفت
 در روز خوش خاطر از بچہ تر
 خود کیکه از بچہ شوق گرفت
 گدیده روشتناس جهان ز کس گرفت
 زین کان در دوزخ بچہ گرفت
 نخلیکه سدره را بچہ گرفت
 دست خجای جادویش گرفت
 گردید سر و از دست زرق بد گرفت
 پیران زرق سر را گرفت
 بیاد خلق نشسته نظام گرفت
 از دچہ دچہ باره بچہ گرفت
 امر و زابده بنواد از بچہ گرفت
 بچہ شوقش زین لاس بچہ گرفت

بند سوم

کردن بزم با غم این عزادار
 در روز بچہ پای امیدش زجا رود
 پایا به طے دای از دود پیش
 یافتہ چہ سیر سیر بچہ گرفت
 گرسمرات ز خاک بچہ گرفت
 خاک در دست گرفت ز دجہار
 بچہ ز نقد غنم زین بچہ گرفت
 روز بچہ بچہ زین گرفت
 افغان از بچہ دامن بچہ گرفت
 در دست بچہ بچہ گرفت
 داند از بچہ بچہ گرفت
 تیغ است بچہ بچہ گرفت
 نوام چکید داغ ازین داغ بچہ گرفت
 بچہ بچہ بچہ گرفت
 غم بچہ بچہ گرفت
 بچہ بچہ بچہ گرفت
 خاکساز بچہ بچہ گرفت
 امر و زابده بچہ گرفت

امروز بی سکنه ریوان کر بلا
 با چون غم بکشدین سید بقارود
 امروز عاریت کند گریه بس ز رخ
 خوش شده بانی از پیل هم رسد
 از یک دل به پیش صاحب رخ
 از اشک شوریده دین روز رخ شد
 در راه غمزه آیین شور سلخ شد

پند چرام

از درد نا توان شده تاب توان غم
 گردید ناله شریف خوان از زبان غم
 زین خلعتیم شاکه بابت دهم ملال
 خاکستر است از غم استخوان غم
 فاکتور است نه تیر بستان غم
 پیر کی غمخوار چو بیابان غم
 رفت آب عیش چو بیابان غم
 ماشا پانچ شهادت کشاده جال
 نین شد کی کو تو دل آشت پان غم

گر خضر اگر سحر به مانند کینا
 شسته خورشید بستان اجل بیای غم
 نقد گزین خفیف کند روز غم
 گزین سبک روی نه با گریه غم
 کید از اشک چو ویک خزان غم
 زین قضیه بی شده چرخ کان غم
 شیشه شیشه صحرای حال دل پیر غم
 افتاده گوی دل نیم سو جان غم
 صد و نوا بیست سینه بر باب عاقبت غم
 صد و نوا بیست بیا که جبر از کین غم
 زین نواک بیا که جبر از کین غم
 از تاب سینه گشت شتر بار آسمان غم
 گردیده در ستاره نمان آسمان غم
 غمها جان جهان افزون زبان غم
 شکل که گنجینه غم در جیب غم
 گردید بیاض روز بیک سواد غم
 گردید آن مسوده کرد در میان غم
 پهلوی غم خدایک نشانیده غم
 برگرد بهین خوان اجل سینه بان غم

نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان
نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان
نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان
نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان

نہ جان زخم گر تو نواز غم نہ جان

آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند
آہ مرا کہ شوم شکر گرفتند

بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد
بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد

بہم وفا تر از برق ابرو پدید آمد

دیگر بر روی سینه و رخ باز شد
 دلهای پیوسته همه صحت گداز شد
 قانون چرخ راه تقا چون نمی برند
 گشته نایاب در زمین نواز شد
 پلایل با ذرات صفا و روزگار
 به غراب طعمه سر سبز باز شد
 که دیده گرید خود و فریب چون فشانند
 از ضرر و پای اشک فلک خفته باز شد
 می ناز که بجام دل نوشن مضطرب
 آسودگی شید درین تیر باز شد
 که نقد در دودان غنشی داشت پاک شد
 و اما سه خلق کوزه سوز گداز شد
 از سینه اسب یک نور و فلکان ابرو شد
 از چشم چون چشم که آید بر میان
 و یاداران که علم بر لب آب باز شد

بیا بودی سر از زری نیندید
 آفتابج بین ایوب باز شد
 راه سوال حکمت این اجرا پس
 گماهی جواب و لب ابل زار شد
 روزی که سر و شمع را بی سپاه بود
 نظام کاوند را بر یکیم شایه بود

پند هشتم

این سلای نصرت آل عباد است
 شای با عقاد بهیم شتر است
 درم محرم از شرم حکم که در لباس
 سخن سخن غفلت که در کلاه است
 پیشانی کشاده زانده بگره
 با صبح و غنچه که پند خنده در چاه
 از که به است آل شای خشم کرده زده
 آری بآل سر و در و شای کجاست

نہا نام است پیکر و خلیس
 بنگر کو خوشی دل سپیدین این عزت
 لیلا ز تاب غم بکن شک روز خوشتر
 امروزی دیدہ ہست ترا دیدن کو است
 بر تافتش بریدہ تھا کہ سویت طرب
 چہ این صبوریش ز دست غم فاست
 از تاب درد کو ز فرخندہ کردہ روز
 دیدہ تھا گریان لعل کبریت
 آب سرد کردہ زباغ شاد منع
 بر شام از ناخندہ نغمہ نیاست
 بہت عجب سے خیالت چو چان
 ز پیو چو بین کہ ز حکم سس پاست
 سر کن زردی صدق ملالہوری رہا
 اگر گفتگو دمای شہنشاہ مدعاست
 عاشورا کہ نیکبار روز سال و باہ
 نوروز و عید ہادیہ سال و ماہ شاہ

مرثیہ دیگر

ماہ چتر است حرام است فرست
 کو در جیمہ دل نشین غم جو سست
 بانا چہ شہون آہ در کز چہ با غم است
 گر دیدہ نہ شستہ بی و شور و سست
 نہ یک کلک در سر غم زو نہ جام جان
 سوادہ دیدن رنگ چہ را با غمی
 بجا بگریہ یا بگریہ نہ دستان
 پاکرہ دم پر از با ناز و جد سے
 روز نازان بہ اشک گر دیدہ از فلک
 پیو سر سپر بین گر نہ بینے
 اگر یہ بایں آب ہوئی در سراسے چشم
 چار و بیک بجہ چہ اگر در بے بینی
 کن رہ بر آرد
 شکلی کہ تیغ زخم این ز غم چہ
 بر مودل گرست این ز غم چہ
 در ہم بیکہ بکشتن فرادہ بشی اگر
 امروزی در بکشتن حال تو در ہی
 روز شاد نیست بندہ از این نشاط
 عدسہ غم تابست بدہ روز بیتی

تخت

نقش عجب زود تحول امر و زپاک شد
شب را زنج حبیب این سوز پاک شد

بند دوم

خاکی که بود در دنیا صاف کوشش
پیدا در دهر ابل غیب آب بخرش
انرا قند با برش قفس خاک و فون
شاید که به تخت زوش پیش
ز کیمه آفتاب زین گشت آیدین
بهر بوسه سینه نه از حدارش
این یکویی بین که بعد دیده و زرد
بفرش چون آتش فزیده پیکش
عالم سپاه ساخته گردن کورل
باد افید شرم ازین چشم افش
زینق موج فویش در آتش کشمرب
تقصیر کرده با دین خاک بر سرش
گیسو پدید نه در دسته است
بهر ز خود و منظر رخ بفرش

مغی که بال و پر نفس فزود است
صد نامه بر لبش آورده است
افتاده سایه از کتب مشاطه صبا
ز دلیده اند طره مهر و خورشید
هر دم صبا گذار بر طوبی چین کند
خاکه به پرتی لاله و سر و چین کند

بند سوم

مویان چون فرق شیدان خضاب شد
آغشته مشکنا ببل مداب شد
آن پرده که در هر بنجاسه آهافت
خفت عوا و بر اسسه مفا خاب شد
زیر و زبر شود فلک این انقلاب پیست
آرام بخودی و سکون اضطراب شد
درین عالم ز غم و غم و غم و غم
تا نفس کشیده چو تاب شد
با نقره های افشاک نظر بخت
بر پایه های داغ جگر کباب شد

تیرت انتهای غم از وقت بیا
 وز بچسب روی نمودن غم از وقت بیا
 امروز رو سے روی نمودن غم از وقت بیا
 دو درون سوختن غم از وقت بیا
 بر این نیست طعنه که بگرفت غم از وقت بیا
 خوش ز تاب محنت و اندوه آب شد
 فوج ملک ببال و پر می پند
 از ابر ویده قبه گردن جاب شد
 گردن جابی از غم گمان غم از وقت بیا
 چشم از جاب خانه بگریز غم از وقت بیا

بند چهارم

روزان که کشاید غم از وقت بیا
 گل کرد و داغ و بیک لاله از وقت بیا
 خوش سپرخ نند از وقت بیا
 این سر جانگداز جگر بیا
 این ناختر است ملک از وقت بیا
 بیچرخ آنگاه از وقت بیا

در شبانه خط و داد دل خرابم سوز
 غم از وقت بیا که از وقت بیا
 چشم از غم از وقت بیا
 از اجاس سر و لاس غم از وقت بیا
 قصرین ز صدمه غم از وقت بیا
 در کینه طاق بندی غم از وقت بیا
 تاراه کوی سپین غم از وقت بیا
 دره گذارش از غم از وقت بیا
 اندام غم از وقت بیا
 این که پیاپی غم از وقت بیا
 شاه یکم بود و در غم از وقت بیا
 از چه باور این باور غم از وقت بیا
 کفار شام پندایم غم از وقت بیا
 پرنده جی ما بیهوش غم از وقت بیا

بند پنجم

روز غم از وقت بیا
 دل زاده و ناله می هست از وقت بیا

باید برای سخن اگر در غم دلم کرد
 دلم اگر دینیم و جگر باضمان کنیم
 گماهی بکنیم با باین قدر بیان
 چرا که بگذریم به کیمشان کنیم
 از تیغ خوشدست غمزدیل اگر سوزیت
 نشسته از دست غم از دست باور سرباد
 شربت دعا خدایک بهشت باور سرباد
 فرستد بهشت غمزدیل در دین بران کنیم
 در شیشه پیش بنیم در دین بران کنیم
 نرسین اشک را شمع کاش کنیم
 در خلدنید شمع شعله از غم کنیم
 گر هم به شوق شام کشته شد
 غم زنده تبارزه در طبع آسمان کنیم
 از پیجوی تبارک الف بهشتان کنیم
 سستی بر آید که فرستد نشان کنیم
 فتح نایل غمزدیل ازین سوز شک باد
 کرسره غم بگذرد از سوز شک باد

نیمه ششم

شکایت بر دلید ازین غصه خون نشد
 کرم باد آنکه لالش غمزدیل نشد
 با مال شور و دل که گردید غمزدیل
 یک عقل که در دست در و زویش نشد
 غم بارناخته زده خون در و زویش نشد
 زخم است کند سینه جراحت کنون نشد
 در وقت با هم اندر چاه و چاه آفتاب
 بیپرده به بنیان فلک نیلگون نشد
 بر آب سکه که در چوبی رسم دست در فلک
 کوسا علی که بر جبینی بستون نشد
 از غم غمزدیل که ازین غم بویون نشد
 از غم غمزدیل که ازین غم بویون نشد
 از غم غمزدیل که ازین غم بویون نشد
 از غم غمزدیل که ازین غم بویون نشد

نیمه هفتم

زان خون دل که در شکاب آشفتم کرده اند
 زان خون دل که در شکاب آشفتم کرده اند

بیگانہ را بنا نفس گشت آشنا
این درد خاص را چو بلا عام کرده اند
از تاب و دروگر نفس با غی غفلت
بخندد دل که زاده چار جام کرده اند
خیر نیست جرات ز غفلت چو بیت کرد در جام کرده اند
این زهر مرگ سگند عشق و رسم
امروز در شکر سگند عشق و رسم
عاشق در شکر از برای همین نام کرده اند
این داد با تمام زبید او شایان است
صبح تمام عالمیان شام کرده اند
درین صبح بخت غافل موافق است
خاطر نشان بیدار آیم کرده اند
ایام از آن بکام حسین بن نبود
کال روز شهر یار حسین بن نبود

بخند هشتم

میکند کاشش امر به صبر اسکندر
ایکینا چشم بر اسیر شاه کرد

از خاک راه ساخت از تخت ناز
هر کجاست تخت از خاک راه کرد
دشمن بزلت جو نظر با شکر کنید
بادش تباہ آنگه خلاق تباہ کرد
شب فلک با شکر کاک زینت
از شکر زینت زینت این کافا کرد
ز شکر کاسه آوارہ میکشید
نخل قدش کاسه آوارہ میکشید
زنان آباد آوارہ میکشید
ایات روینیدی خود کرد و دیبا
در شب سیه سیه مروی است
روشن کند مر و یک چشم مروی است
این سیه مر و یک چشم مروی است
در تخم حسین زینت کیکه کرد
هم آسمان بین زینت کیکه کرد
در روز شکر شکر شکر شکر باد
در روز شکر شکر شکر شکر باد

تمام شد واقعات ملاحظوری

از واقعات ملاسیم غفره الله
 لمخفرته العظیم وادخله فی جنت النعم
 مرتبه یسیم علیه الرحمه

چون نام است که دیگر جهان ملاک است
 نهاده مانیان چه شده ملاک است
 بلال نیست که بر آسمان علم شده است
 درین عالم نیست بهر نعم اشد است
 چو شد بلال غم و فاقشش غم شد
 طوع کرد بلال و در غم است
 غم که نام واد مصطفی دین است
 با ستم که با جالب و اجیب است
 عرای کیت جهان که بادل ناخاد
 بر روز غم پیش و اگر چه باید واد
 تمام بجز کالان چون عیان افتاد
 بر آسای روز غم و ستم قاسم واداد
 ردایت است که چون کس باشد ابدار
 ستم همیشه بار ریاض نیست و چهار

بر کلاز بخت کس نهاده یکس شد
 تر کرد و س فلک سیمه غایب شد
 نمانده بود کس و دیگر از عجبانش
 که جان خویش نماید لطف قریش
 غلب نمود در آن حال بادل غناک
 خدات سر پرده رانده لولاک
 خطاب کرد که کس بکیان اهل زمین
 خدات سر پرده کرده آرام حسن
 وصیت است مرا ای گروه غمیده
 بگوشتن جان شنوید ازین استبدیده
 مرا کسب دلال بایدیم شیب شدن
 چو فرمود و کس دیده نایب شدن
 ستم بجزیره اهل ستم کس غفلان
 ستم بجزیره اهل ستم کس غفلان
 چو ستم بجزیره اهل ستم کس غفلان
 جمال زار میان مکن بهر دوازده
 تمام از ستم کس کس است ستم
 زنا ایستای ایم و ستم کس غفلان

بنی ایسیه بیکر کند و جبار کند
 بغیر ظلم به اولاد مصطفی نه کند
 سوارشان نبیند شسته زالان
 ز راه ظلم بجا زده با سبک پالان
 بعد که دوست و اذوه خوار و زار شوند
 تمام و امنش شانسه هر دیار شوند
 بنده شان با سبک بی بی و آفتاب تمام
 بهمدید بر بندید بی بی و آفتاب تمام
 بخیر که میان من چه کار کنند
 بجانب کردان یکبسی نظاره کنند
 خصوص فاطمه یکبسی و یکبسی
 که نور چشم من اند و سرور یکبسی
 یکبسی از غم و غمش که خواب خواهد کرد
 بجا بواره و در غم گوید
 دوران ناز و غم بی کار و بیکار
 درین مکالمه بود آن امام باقر و کبک
 که از سپاه خائف شد و فریاد کبک

سپید و زرد جاست آن امام شید
 بران و اصل و نژاد اجماع و طبعید
 که آنالان رحیم امام باقر و شید
 چو آفتاب جاست با قاسم امیر شید
 در گوشت و در مرغ و در گوشت و در مرغ
 و در گوشت و در مرغ و در گوشت و در مرغ
 نهست و نهست و نهست و نهست
 ز شام تا صبح که شام و صبح
 روانیست که شام و صبح
 گند شسته بود و شسته بود
 خطاب کرد که ای غم بر گزیده من
 فدای جان تو ای زار و در دیده من
 منضم نباشد که دین ادا سازم
 بنجاک و گذشت جان خود و سازم
 چرا که جان بکین حلقه بجا آید
 که بے تو زندگی من در چه بجا آید
 که گفته اند لب نشسته اندین صبرا
 تا شبید نمایند شکر اعدا

شنید که جان ندهد در دست او گور شود
 چه دید که اگر بگریزد از آن رنج خراب
 بگریزد گفت که ای من باشد
 ترا چه کاری گشت این من باشد
 تمام طلب این فتنه من باشد
 تو یاد کار خیر بیان دوزخ من
 تو نور و چشم بر آدم من
 تو نور و سر کفن بندم
 چگونه داغ ترا بر بسندم
 بر روز تاتم خود نخل با من
 بر گوی و نشین مستند با من
 بر اسه داغ دل الهیت با من
 چو شانه زده شنید این سخن از آن مولی
 خطاب کرد آن شهسوار دادوسته
 خطاب کرد ای افشار اهل زمین
 بگریخت که ای افشار اهل زمین
 نموده است وحیت من امام حسن
 که ای پسر چو رسیدی بدشت کرب و بلا
 بگریخت که ای پسر بیدار شهسوار

بدانکه غم ترا نشد طلب شهید کند
 چو نواز ز نظر خستنی ناپدید کنند
 درین معامله دین مرا ادا کردند
 بنگار مقدم او جان خود فدا کردند
 که بی امام حسین ز خاک بجا آید
 درخت خشک بجا و خاک رست
 درین مجلس جان کن استخوان خاک رست
 سنا زین و آستان خاک رست
 چو سماع سخن کرد شاه شهنشاهان
 خطاب کرد ای غنچه ریاض ضیاء
 وصیتی پدرت نیز کرده است من
 نروغ شمع شبتان دین امام حسن
 که من ز باغی بین حالتی کنم داد او
 زنده با گدایم بهم گدایم
 غلامه و دختر خود را بدو لاف بگویم ناف
 بوضع حل بنام تو اش بریدم ناف
 پس آن امام جگر تشنگان غش افروز
 به اهل بیت نبوت چنین خطاب نمود

کرای گروہ غریبان براسے شہزادہ
 کیندہ نوم و دستے ز لطف آما دہ
 چرا کہ وقت شہادت قریب من شده است
 چنین شہادت عظیمه نصیبان شده است
 جز سید یکدون که بدشت کرب و بلا
 گرفت بنوم عوی بدشت کرب و بلا
 تین تین از پده ہا کے چشم یک
 لباس نیل بر گروہ زین الم و فلک
 چو نیم شرق صبح آید کرب و بی و
 کہ بود وی طنائش ز کرب و بی و
 بجایے قالی این بار گز جانفش
 ہزار خل چشم یک در آن شد و نش
 بہرست در آن پودہ ہا کے کا فوسے
 گرفت صبح کف شہد شادی
 نندل کرد و را طرب بعد شادی
 نہاد کرسی خود و نش تخت آرا دہ
 فضا گرفت عطا و بید صبح و سلم
 کہ نہ نوشت قدر آرا و بدو بوم نغم

دران سالک عنوان بعد شکلیان
 شروع کرد و بجا نشست آرا
 کہے بنو و انسان در آن بیان سوری
 بجز جاعت غلام و فر و دہ
 بجا کہ مقدم آن شاہزادہ سوز و دلدار
 فلک بنو و خود چو شمع پا انداز
 روا نیست کہ آن سوز و جویا را ببید
 ز لطف و خیر و داما و خوش را بلیبید
 بگو کہ گفت کہ جانم خدا سے جہان شہا
 نیم زیادہ ز یک جاست جہان شہا
 کیندہ صبر و بیاد طاعت لہان
 کہ لازم است ایلم رعایت لہان
 کریم و صلیک این است گنگا کرم
 باین سبب بچین عختہ گزنی اسم
 خطاب کرد پس آنکے بوسے و شہد لہان
 خصوص مادہ قاسم نہیں خستہ و لہان
 کہ نہ گفت کرای و دیان شہد لہان
 کہ نہ بنوم عوی سے تمام آما دہ

چو آب دیده زانسانه بری کار آید
 که نخل قاسم غم دیده را بسبب آید
 که روز تفریح و ملائم و سان است
 سرشک چون دل کشید چنانکه گان است
 غرض بجایه ناخته قطعی فرمود
 غبار رنگ ز آینه پوش برود
 گذشت بسترش عمامه بعد شادی
 ز شادش از ده غمت تخت دامادی
 زلف خط کزانت نمود شاه شیب
 زهرست بهم قد ماه باغور شیب
 چو گرم کار و می شد بدیاد دلش
 که از سپاه مخالف یعنی آمد پیش
 خطاب کرد بسوی سپاه شاه شهید
 مبارز و طرف آخواب می طلبیدند
 چون شاه برده شنید این سخن چشم پر آب
 شنید و از جا جست آن رفیع جناب
 ابراهه کرد که پیشد برین و خزان شس
 عروس ابدل چون گرفت دامانش

بگفت گفت که چای بری چنین دلشاد
 فدای جان تو ای ز جوان نو و داد
 که از ذوق تو ز سرمه گریه کور شوم
 ترانه نیمه وار سبیل گریه کور شوم
 جواب داد که ای آینه محجب
 گل صلیقه ام آینه شهرزاده
 چو این شنیده عروس از زبان شهرزاده
 خطاب کرد که ای ناله آواره
 تیرا بر روز قیامت چگونه خواهم یافت
 دران بیایه چنان بیست خورش
 روایت است که قاسم شنید چون پیش
 نموده باره سحر آستین پریش
 خطاب کرد که ای دختر ارم حسین
 ضیایه دیده زهر گزیده اقلیدین
 مبارز و قیامت بیان سایر ناس
 پند و شاه شهیدان باین نشان شباس
 بگفت این دوران گشت بادل غمین
 رسید تا به دیده ارم حسین

خطاب کرد کہ اسے نوردید نہ رہا
 خدا سے نام تو آنتوں میں مضمر
 کہ جان خوشی بجای رست خدا سازم
 تو ملکہ عیوض کس کی لباس ازیم
 اگر گشت شدن از بلکے اسنادیت
 بجان چسپیدن در جاک تحت دامادیت
 نوردید و بسو کے غم نہ رسول اللہ
 و خارج کرد آن یکسان بنالہ آہ
 دران میانہ نظر کرد جانب دارد
 کہ بچہ دشمن غم نورد خوش در آرد
 بسوی آن کہ غم دیدہ چون نظر زداشت
 چو دید و دید کہ آن شکر لب چشمت گذشت
 نشستم بود بسوز گذر نیسیالید
 زویدہ اشک چو آب بار سے بارید
 بخادہ بود زانو کے جوہر جال تباہ
 سر بار کو چاک کہ بود بعد اللہ
 نہ پیش نشستی آن نہال آزادہ
 بک اشک میان جاک افتادہ

نہا تشنگی از یک اعلش کردہ
 پیش مادرش افتادہ است غش کردہ
 چو شاخزادہ نظر کرد این حال را
 نمودہ چاک گریان صبر و وصلہ را
 زردی لاف نظر کرد زبانش را در بر
 گرفت مادر محزون خوشی را در بر
 گذاشت روی چو آن حالت برادر خوشی
 سوال کرد از آن حالت برادر خوشی
 گریہ گفت کہ اسے مادر پسندیدہ
 چہ واقع است باین کردن تحویدہ
 کہ افتادہ چنین بزمین و پیش است
 کہ در مصیبت او عالمی سپید پیش است
 چو مادر این سخن از روی شنید کہ بیان شد
 چو شام نامیان حالتش پشیمان شد
 پگریہ گفت کہ اسے نورد دیدہ مادر
 خدا سے جان تو اسے برگزیدہ مادر
 گمراہ اعلش تشنگی و اموش است
 برادر تو زین اضطراب پیش است

رسوئی شنگی از بسکہ اعلیٰ بخش کرده
 بروی دست من افتاده بخش کرده
 کمان آب ندادم بس در دم دیگر
 گما کہ مردم چشم شونز آب آور
 چو شاخزاده شنید این حکایت از مادر
 بگریخت کہ اسے اور بکاوین
 خوش باش کہ تین دیوانہ شوم
 براسے فو لب تشنگان بجانہ شوم
 مثال سنہریا نگاہی کا سارم
 دین سالارہ را پیدایش تشنہ لبان
 چو این سالارہ را پیدایش تشنہ لبان
 گزشت قاسم بپوشید
 دید اشک فغانش بر زلف بلبلید
 براق نوا سلیخ بخیل تاش پوشید
 جلستہ آن لعل شہید آل عباس
 گذشت بسم عمر اسے رسول خدا
 وداع کرد پس آہ کہ بدیدہ خوبار
 چو آفتاب نمودش بر ذوالنجاح سوار

غرض روانہ بمیدان اشک گردید
 زمین بزمیدم ذوالنجاح می نزدیک
 خطاب کردیم وانیان کفر شکر
 کہ ای گروہ ستم پیشہ زحاک دار
 چو واقع است کہ چو قتل ابلیسید
 چو شد کہ آب برادر او صلیبی شنید
 خدات حرم عیسی
 فتادہ اند خاک از چویم تشنہ لبی
 سیکار بجای کہ عابد بیار
 گزشت از علش تشنگی لبش زنگار
 گزشتہ از علش تشنگی لبش زنگار
 بنای کار شاخزادہ تشنہ لبی
 گزشتہ تشنہ لبی تشنہ لبی
 چو این شنید بر آفتاب تشنہ لبی
 خطاب کرد کہ ای کو فیسان بدین
 کہ پیش زمین بگذازد پانچ سال تشنہ لبی
 در آورید پانچ سال تشنہ لبی
 کہے ارادہ میدان آفتاب تشنہ لبی
 چو ستم عقی رو بآفتاب تشنہ لبی

زار بود که تو در سپاهی روز سنا
 ندیده کار کشیده تنگ بزم اسپت با
 چون زرق این سخن از روی شبنم گریه
 که دست و تنج شکر شنب علم گریه
 غرض و غیبه شکر ضرب تیغ شانه سپید
 با کمان جنس هم سپرد جان لب
 ز چار کین تماشایان نفسان غایت
 ز دوست اخذ از دوستان مان به بهشت
 چو گشت خاندن عالی از سپاهی شب
 گرفت جاسه در آن آفتاب حج توب
 جهان که کرب خود را ز در زمین یسار
 بسان شیر قلیب با آه آن کفار
 ز صحر اقل گشت بر چو بر خزان
 سرخا دس دین را بر عهد میدان
 ز بوش شنبی خان زاده چون دادند
 بسوسه خیمه زد و انجاح را کردند
 رسید چون بدیدند تو خیمه حسن
 خطاب کرد که اسه علم بر نیکه من

چنین حال من در فاطمه شوشن
 فدا می جان تو آبی بزم بهشت من
 خیال از پیش تنگی ششم می پیاب
 که از پیش جگر هم مرغ جگر
 زین نفس و لب تشنگی است اوضایم
 بنگ و دو نفس شکر و کس را پایم
 اگر شب است آسب لبکم از غفار
 بهشت تو بر دم نماز سیکوین
 چو این شنبه ز شهر اده سیکوین
 دواسه در دگر خندگان امامین
 وید پیش گرفت آرزو مان بدیدار
 در تیم حسن را چو جان خویش بهر
 غمین سببش که خیال چون گل شاداب
 ز دست ساقی کوثر و قیو می سیراب
 مقدر است که با آه شورش شنبی
 رسی شب که بارت محمد عربی
 پس آفتاب مقرب ز راه عزت و جاه
 گذشت و رفتش خاتم رسول الله

از ان کہیں ہوش نہ آوہ بادل نہیں
 فوش تھکے اٹھ اٹھت دریاں چین
 خطاب کر دو گر جانب الام چین
 کہ اسے سرور دل خوشم پیکر تقدیرین
 کہ زہر و سیت امر و نارا سید شدہ
 پر ہوشم خاک بے سیر کند ز حشر شدہ
 در شکار رخت پیدہ اٹھ اپید شدہ
 در شکار احوال حال مادرین
 بر قدر رک اوی ایگہ دراع آخرین
 بیوی پامی وی بین پیرین لب
 کہین شاہدہ پیش زندہ اٹھ خواہے دید
 کہ بعد ازین بجان زور شہید
 شہید این سخن و چو پو نور شہید
 ز شوق غم غمت سبوی بیچہ دودید
 جو دیدید کشورہ است سوی سمار
 نہ تہ بادل پر خون بیان خاکستر
 کسی بہ بزم عری آن نظر سے کرد
 گوی چو بیکان خاک را بیکار کرد

کہی نہالہ جانسوز و خاطر ناساز
 بگریخت کہی فوجان اوداماد
 غدا ی منزل دماوی غایت کردم
 ہلاک سعادت و غور رسالت کردم
 خدا کن کہ شود اسے سر در سیتین
 آفتاب جمال تو دیدہ ام روشن
 کہ عجب گنگا ہو نامم سبب الاثر ان
 چو حجاب کلبہ یعقوب و سید شاد
 در بین خیال تیر آن شہ لب جو دیدہ شاد
 کہ ناگمان نظر آن لب شاد شاد
 دیش زدن او چون جباب شہ بے برگ
 تیر رسید کہ گرد و دشت شادی برگ
 تیر در زجا جبت آن جیدہ پیر
 سپند و پیش گوشت جو جان خوش پیر
 دودید و پیش روزگار شہ پیش
 چو یافت انتم روز بوسہ عشق لبش
 تیر از مرتبہ زرد بوسہ چو دامادیت
 خطاب کر کہ کہی جان من چو دامادیت
 بجایہ تو نہ انعم است یا شادی است

بین عروس چنان دیده اش تر نشسته
 که دست و پای وی از خون دل خضاب شده
 جواب داد لای او جریب به نزار
 نزار چنان مقدس خدایه غم باد
 بین یکتا شدن از شیشه شهادت است
 که جان فدای حسین کردن به سادست است
 کجا رواست که زن زنده باشم رسول الله
 رو به جیب که شمع دل رسول الله
 که یک جان نماید فدای جان حسین
 بهر دو کون شش از نذر دشمنان حسین
 دین مسلمانان که اورا زیارت خدا
 بدی که دیده از زمین را چلی سورا
 کین ز دیدن من در سینه قطع میبرد
 که بعد ازین بچان زنده ام خمای دید
 چو ال بیت نشینند ازین سالی را
 زنده جاگ گریبان صبر و وصله
 ز خانه ان نبوت چنان نفسان بر خاست
 که ناله از جانبیت آسمان بر خاست

دین کمال بود آخواب بافتنگ
 که از سبب پناه خلف شنید نعره جنگ
 نجابت جنت جگر گوشه رسول این
 چو آفتاب بود آید جیب سر حد میدان
 جهانند که سبب آن بعین سبب ایما
 بر آب جیب که امیر سوادول این
 خطاب کرد سوی این روی که جیب خوش
 که آب داده ای روی که جیب خوش
 جواب داد بی آب داده ام ز فرات
 دلی بد آنکه از روی سبب چشم شربت جیات
 خطاب کرد در گریب پیوسته گیم
 آن بعین جیب پیوسته گیم
 که اسب غم و کما زشت لافتنه غی ترسته
 زود و افکار زشت لافتنه غی ترسته
 موده بچان اسب خوش را جیب
 زشت سبب سبب ایما که جیب
 هنوز روی دین می گشته روی جیب
 که این چنین دلی مادر از غم جاندار

چو این سجد شیند این سخن ز شاه رسید
خطاب کرد که ای کوفیان بمر آیین
تمام حمله نمایم بر این راه و تدر
بر در کسب بر رسول خدا صغیر کیم
بغیر چو پیرشش در آید ز پیا
که بانه است بیدان کرد با تنها
غرض احاطه نمودند از زمین و آسمان
زین خلک جدا فصل بهم کردید
نمودند و سکنان کس پویش نشینید
عقاب بند شهادت کردند و کس بستم
نگذد بسایه خطاب سعادش که بستم
که آگهان ز قضا نشیند کاهم و دور
بسوی سرورین نیزه حواله نمود
قضا بسینه قاسم سندان پیر شست
باین ترانه کس از یک ان نشینست
قضا ز شمشیر آن غم لایحه ایجاد
چو نور و یک دیده بافتاد و خاک

اراده کرد که آن بیوفایا جدا سازد
سوی یک آن شاه را جدا سازد
ازین ساله چون خانرازه شد آگاه
کشید نفرت و احسن تفکین
فداست جان تو ای کس که ایام حسین
پاک نام تو آید و در یاب
نیمه کین روز دیده را در یاب
من شکسته محنت رسید و سید اشهدا
چو این شنید ز شاه باین پیش
کشید آه گل سوز باین پیش
چو برق جبهت و چو هم پیش استقیانایید
چوین خس و خاشاک استقیانایید
رسید چون بفر شاهرازه آن مردم
چو دید دید که آن کاف بستم
بر روی سینه آن تشنگ لب گزشت قرار
که سر جدا کند از یک پیش بخاری نار
چو این ساله را دید سید اطهار
کشید تیغ و در پیش نمود چو خیار

نشست بر سر بالین آن دامن
چو جان گرفت سر یکیشین
خطاب کرد که اس نوریدیدیم
فلای جان تو من بیم کجاست
زندگی شده ام در جهان زین
که یار سکه توبه آسبیده
نمین بباش تو ای کوکن خشت فیض
تو میردی بین اینک رسیده ام
فرض گرفت در آغوش آن نکو اختر
ساده تاب در تپیدش دیده بود
چو دیده اش برده افتخار ساقی بود
هنوز کینهش جز حال غم او
مخدرات چو دیده اندر جگر او
زند چاک گریبان و گل با هم او
یک نشست بالین آن زار دیده کلاب
کیک فغاند بر پیش زار دیده کلاب
و در بابل نوین رسید برب
چو جان گرفت در آغوش نوین یکبار
بانش تسبیح نیدر راسیاب بود
زهره سینه آن دست با چاه بود
کشید چو نوین بسهم به دیده تر
گر گرفت که اس المیت پیچید
مر که چو نوین خاست احسان است
چو بسیم ز زخم این گل عروسان است
روایت است که چون مادرین صلیبت دید
چو شمع بر سر بالین آن خجاست دید
نمود دیدیدیدان سر و آزارش
خضاب لبش بچوخل نخل تانده دماش
من مبارکش از زخم کلماتان شده است
نزار چشمه خون از ترش روان شده است
چو این مسالده را دیدی بول غمناک
نگاه دست و گریبان جامه زار و چاک
گرفت یکبار در خون طبعیده رادر
چو شمع اتیان کرد خاک را بر
زخون قاسم ز زخم نو بود و مالید
بین نواسه نوین زارند از غنا لیب

نشست بر سر بالین آن دامن
چو جان گرفت سر یکیشین
خطاب کرد که اس نوریدیدیم
فلای جان تو من بیم کجاست
زندگی شده ام در جهان زین
که یار سکه توبه آسبیده
نمین بباش تو ای کوکن خشت فیض
تو میردی بین اینک رسیده ام
فرض گرفت در آغوش آن نکو اختر
ساده تاب در تپیدش دیده بود
چو دیده اش برده افتخار ساقی بود
هنوز کینهش جز حال غم او
مخدرات چو دیده اندر جگر او
زند چاک گریبان و گل با هم او
یک نشست بالین آن زار دیده کلاب
کیک فغاند بر پیش زار دیده کلاب
و در بابل نوین رسید برب
چو جان گرفت در آغوش نوین یکبار
بانش تسبیح نیدر راسیاب بود
زهره سینه آن دست با چاه بود
کشید چو نوین بسهم به دیده تر
گر گرفت که اس المیت پیچید
مر که چو نوین خاست احسان است
چو بسیم ز زخم این گل عروسان است
روایت است که چون مادرین صلیبت دید
چو شمع بر سر بالین آن خجاست دید
نمود دیدیدیدان سر و آزارش
خضاب لبش بچوخل نخل تانده دماش
من مبارکش از زخم کلماتان شده است
نزار چشمه خون از ترش روان شده است
چو این مسالده را دیدی بول غمناک
نگاه دست و گریبان جامه زار و چاک
گرفت یکبار در خون طبعیده رادر
چو شمع اتیان کرد خاک را بر
زخون قاسم ز زخم نو بود و مالید
بین نواسه نوین زارند از غنا لیب

خود سببیت عنبر اگر دید تا
رفت چون کمر با گردید تا
ترا داد که در دم جسم آن مادر
دلم را شاو که در دم جسم آن مادر
فدا سے سخت و مادیت کریم
بقربان جسم و مادیت کریم
جزا داد و قربانیت کریم
فدا سے چشم گرایت کریم
چو اجماع رابدہ اسے جان مادر
گفتی گفتہ بہستان مادر
گر از مادرت تجسس نہ تو
چو بدایک جان مادر
جست و دیدہ بہستان مادر
بین احوال بہستان مادر
برایت جسم کہ در دم جسم آن
نہایت سخت و مادیت کریم
خوار و قدرت آفتابہ بہستان
کر کردہ سببیت را از میان چاک

پیار چلبہ اش یک خطہ نشین
کہ تا پای بدولت نمکین
عروس از عجز و زیت بقراست
و چشمش را شورش اشکبار است
غرض کہ طول سخن و عاب
و کانکہ کہ این آئین
من شکستہ دعا می کنم این آئین
ز روی صدق گویند کشمیان آئین
بزرگوار خدایا بنظر خودات
مجدوری ما و سبب طریقت نجات
بحق اسکہ بہ سبب تو نایب بود
بسیط علم تو و نظر العجایب بود
کہ خصیوہ شریف فضل رحمت
نیکند کہ سبب و فضل روح اسما
ہو بہ روح نبوت با در سبب
و در شوارہ عشق برین جن حسین
علی انصاف آن شہسوار فرزانہ
کہ در صیبت اسکہ بہ شد عزا خانہ

<p>پیشین از کرم ای بادشاه هر دو سر گناه نرسیدید و این شید الشیطان زلف خود همه را در حیان عزائی کن بکوری دل اغیب را که بلائی کن جگنده سلا پیما سے سعادت بیسم و گرنه از سحر کس نبده روی بیا هم نصیب من که درین سنگا نشان نیم تو ام پنجیچیه پاسه سکی تعزیت ندیم تو ام</p>	<p>پوز شهادت آن نور دیده شترگاه بدید چه چجب را سود آرد آب بیا بجی باقی اولاد خاص سبط بنی نصوص صاحبین عصر حضرت مهدی کر شیعیان همه را از ریاست کرم کن بجانب دل هر یک ز درخت جانی مردن کن اندل شان نیت جهانماری غور و شک و صد بکلمه دم آزاری</p>
--	---

تمام شد واقعات ملاسیم

مخمس بندای مولانا ملا محمد مخمس من کلام میرزا محمد خان نصیبی زندک کرمان شامانی	
بند اول	
باز این چه ناله است که با آه توام است	باز این چه گریه است که هر دید و پریم است
باز این چه فتنه است که در دهر دریم است	باز این چه شورش است که در خلق عالم است
باز این چه نوحه و چه عزاه چه اتم است	
باز این چه شعله ایست که از کام آن داین	باز این چه ناله ایست که از ارض مقیمین
باز این چه شورش ایست و مافاق کین چنین	باز این چه رستخیز غطیسم است که زمین
بجای صبح صور خاسته تا غرض غلم است	
با پر خ سال خورده نه در پشت رد برو	دو ششم نهان ز سر همین بود گفته گو
کے قدر خمیده راست پس این سخن بگو	این صبح تیره باز و مید از کجا کزو
کار جهان خلق جهان جمله دریم است	
گویا زمین ز جاسے فلک دارد در خطاب	گویا شمشیر کشته باد فغان پر خ را حجاب
گویا که آتش آمده بیرون ز جاسے آب	گویا طالع میکند از مغرب آفتاب
اکاشوب در تمامی فسات عالم است	
گر گویش معصیت غطایب ز نیست	گر سازش مشوش غطایب نیست
گر دانش به شورش غطایب نیست	گر خوانش قیامت دنیا بعید نیست
این رستخیز عام که نامش محرم است	
در بریم غرض غرض که غیر از دصال نیست	در قصر کبر یاسے که آن را مثال نیست
در ارج نه سپهر که جز وجد و حال نیست	در بارگاه قدس که جاسے ملال نیست
سرمه سکه تدبیران همه برز الوغم است	
ارض و ساچو بایسان زده می کنند	وحش و طیور کر و بیسان نوحه میکنند
دیو و پری و اینی و جان نوحه می کنند	جن و ملک بر آویسان نوحه میکنند

ان

اگر با عزای اشرف اولاد آدم است	
خورشید آسمان وزین نور مشرقین	پرونده کنار رسول خدا حسین
بند دوم	
خشکیده لب چو چشمه چشمان کربلا	از سیل فتنه رفته ز دامن کربلا
امواج دلت خورده عثمان کربلا	کشتی شکست خورده طوفان کربلا
در خاک و خون فداوه میدان کربلا	
گر مهر زره دار بر او فاش میگردد	اگر بر قطره وار بر او فاش میگردد
گر چرخ کج مدار بر او فاش میگردد	گر چشم روزگار بر او فاش میگردد
خون میگذشت از سر الوان کربلا	
فرمان دوتفا و قدر بهر امتحان	بگرفت وعده چون زنده شاه انسل جان
از کوفیان نمودگر و پیش میهربان	از آتیب هم مضایقه کردند کوفیان
خوش داشتند حست همان کربلا	
بر کربلای بیخ و بلا با حسین رسید	بر او رسید آنچه بیایست دید دید
زمین بناگاه گفت که جن ملک شنید	بودند دیود و دوهمه سیراب می گید
خاستم ز تخط آب سلیمان کربلا	
در کربلا به گفته مردود از ابد	چون ابن سعد از ره نخل وره حسد
بر کشته گان کرب و بلا آب کرد سد	زان کشته گان هنوز به عیوق میرسد
سرایا دلعطش ز بیابان کربلا	
نگرفت مهر و مهر گلای بغیر اشک	نگرفت اهل شهر گلای بغیر اشک
نگرفت خلق بجز گلای بغیر اشک	نگرفت دست داد گلای بغیر اشک
زان گل که شد شکفته بر امان کربلا	
آه از می که سر و اعدا نه کرده شرم	آه از می که نهتر اعدا نه کرده شرم
آه از می که کتر اعدا نه کرده شرم	آه از می که لشکرا عدا نه کرده شرم

کردند و بدینیمہ سلطان کر بلا	
آندم فلک بر آتش عبرت سپند شد	کز خوف خصم در حیم افغان بلند شد
بد سوم	
کاش آن زمان زمین چون فلک نلگون شدی	کاش آن زمان ملک ز فلک ازگون شدی
کاش آن زمان تمام جهان غرق خون شدی	کاش آن زمان سر اوق گردن لگون شدی
این خر کہ بلند ستون بی ستون شدی	
کاش آن زمان کہ دست بدی دست کو فیان	کاش آن زمان کہ ظلم بپا گشت در جهان
کاش آن زمان کہ خصم نبی بود شادمان	کاش آن زمان کہ این حرکت کرد آسمان
سہاب دار روی زمین بی سکون شدی	
کاش آن زمان ز شمع سید روز اہل بیت	کاش آن زمان ز شمع دل فروزاہل بیت
کاش آن زمان ز درد غم اندوز اہل بیت	کاش آن زمان ز آہ جگر سوز اہل بیت
یک شعلہ برق زمین گردون گردون شدی	
کاش آن زمان کہ شد تن پاکش چو لالہ چاک	کاش آن زمان ز تیغ شدش چاک جسم پاک
کاش آن زمان بدشت بلا آتش شد ہلاک	کاش آن زمان کہ بیکر او شد درون خاک
جان جہانیاں ہمہ از تن بردن شدی	
کاش آن زمان کہ شاہ شہیدان ز دہر رست	کاش آن زمان کہ دست علی شہر شوم بست
کاش آن زمان بآل نبی خصم یافت دست	کاش آن زمان کہ گشتی آل نبی شکست
عالم تمام غرقہ دریا سے خون شدی	
دین آتش ستیزہ تباہست سوز حشر	این سوز انگریست از دوزخ سوز حشر
این سوز آہ گر نشدے دلفروز حشر	این انتقام گر نہ فتاوسے بر دوز حشر
باین عمل معاملہ دہر چون شدے	
آل نبی چو دست نظم بر آوردند	ارکان عرش را بہ تر زلزل دسا آوردند

	بند چہارم	
سنگِ ستم جو بر گہ مصطفیٰ زدند در از جفا پہ پهلوی خیر النساء زدند	ششیر بر سر علی مرتضیٰ زدند بر خوان غم چہ عالمیٰ ترا صلا زدند	
اول غلا بہ سلسلۂ انبیاء زدند		
تا جو روظلم و فتنہ بہ عالم بشد پدید ہر کس ز جام غم بجان ساغرے کشید	بر ہر کس آنچه خواست رساند قضا رسید نوبت بہ اولیاء چہ رسید آسمان پدید	
ز ان فرستے کہ بر سر شیر خدا زدند		
سنگے کہ داشت کان پر غولیش قرنها وانگہ بدست یاری اسرار بے وفا	آن را قدر ربودہ امداد سے قضا بس آتشے ترا غر الماس ریزا	
افروختند بر حسن محبتا زدند		
آن خرگے کہ پا بسیر نہ فلک بسود آن خیمہ کہ آل بنے جادوان نمود	آن پردہ کہ پردگیان را حجاب بود وانگہ سدا دق کہ لک محرش نمود	
کنندند از دینہ و بر کر بلا زدند		
از تیغ بید ریع لعیان و مشرکان از خنجرے کہ دم زدش میشدے کردن	از دشنہ ہائے خون خوردست بھانمان از تیشہ سیمزہ دران دشت کو فیان	
بس نخلہا ز گاشن آل عبا زدند		
بس خنجرے کہ رشتہ دتا رہنے برید بس ضربے کہ بر سر شیر خدا رسید	بس ناو کے کہ اصغر ش اندر گلو کشید بس ضربے کہ آن جگہ مصطفیٰ درید	
بر خلق تشنہ خلق مرتضیٰ زدند		
جھے کہ چون گہر شدہ در بحر غم فرو آل نبی بناخن غم جلہ کندہ رو	فوسے کہ داشتند بہ فریاد و نالہ خو اہل حرم دریدہ گریبان کشادہ رو	
نہر یا در دور حرم کبریا زدند		
روح الامین نہادہ ہزار فوسہ حجاب	تار یک شد ز دیوانہ او چشم آفتاب	

پند و نصح

چون شاه تشنه لب بدم و آبین رسید چون خورشید به بنجر شمر رسید	چون زخمها بحسم و س از اهل کین رسید چون خون ز حلق تشنه آن بر زمین رسید	
	چو ش از زمین بذر ده عرش برین رسید	
جاری سحاب فتنه ز لبس گردیل آب ارکان لوح و عرش بر آمد با فطرباب	از شش جهت پهای چه شش شور و انقلاب نزدیک شد که خانه را ایمان شود خراب	
	از لبس شکستگاه به ارکان دین رسید	
در کربلا ز لبس سپه کینه اسپ راند دامان ظلم بس که غبار ستم فشانند	شد هشت آسمان ازین شش طبق بماند باد این غبار چون به مزار بنی نشانند	
	گردانیدیشه بر فلک مفتین رسید	
هر تیشه که بود بارگان دین زدند شاخ نهال باغ بنی را ز کین زدند	هر حرب که بود به شاه و سبیل زدند نخل بسند او چه فسان بر زمین زدند	
	طوفان بر آسمان ز غبار زمین رسید	
تا آه کشتگان دیر عرش جلیل زد خود را در آتش سوزان غلیل زد	عمامه از فلک به زمین جبهه نیل زد یکباره جامه دشمنم گردون نیل زد	
	چو این جبهه لبیسی گردون نشین رسید	
پرتشد ز پاخان فلک در جهان سمرقش بس خون بخورد خاک که گشته یمن خور	کز آب تیغ تشنه لب و س نمود نوش پرتشد فلک ز غلغله چون از بت خروش	
	از اینیا به حضرت روح الامین رسید	
خاک سیم سواران کیس و داور کز گرد گشت هیچ بسانند شام تار	برخواست کرد بر هیفته اندران دیار کز این خیال دهم و غلط کار کین بخوار	
	تا دامن جلال جهان آفرین رسید	
هست از لال که چه بری ذات ذوالجلال	او در دل ست و هیچ دلی نیست بی لال	

بند ششم	
گوید فلک که دیده ام از چشم اشکبار	خورشید را که داشت به سرتاج زرنگار
از سر فکند بشنوا زین پیر سال دار	روز که شد بنیزه سران بزرگوار
خورشید سر برهنه بر آمد ز کو بهار	
آه که ز سینه آمد و شد سوز هر گرده	ز خمی بجنده آمد و شد دل پر از قروح
چشمه بگریه آمد و شد بحر را شکوه	سوی به جنبش آمد و بر خاست که کوه
ابر سے بارش آمد و بگریست ز آزار	
اشک آسپهان ز دیده بسیار که بهر بصر	دل آسپهان ز سینه میزد آمد که بهر ضمیر
دهر آسپهان بر عثه در آمد که هر امیر	عش آسپهان به لرزه در آمد که عقل بر
افستاد در گمان که قیامت شد آشکار	
آن خیمه که هر چه در و غیر آب بود	آن پرده که پیر ز سر و آفتاب بود
آن خرگه که نه فلکش یک تباب بود	آن خیمه که گیسو خورشیدش تباب بود
شد سرگون ز باد مخالف جناب دار	
تو که بودی اندر زول یک یک جلیل	خیله که داشتی لب احمد و خلیل
فرجه که میشدند چو موسی ز رود نیل	جبهه که پاس محل آن داشت جبریل
گشتند بے عمار کے و محل شتر سوار	
باین که کس نداشت بهجا حرمت بنی	باین که این ستم ز پس رحلت بنی
باین جفا که شد همه عزت بنی	باین که سر زده این عمل از امت بنی
روح الامین ز اوج بنی گشت شرمسار	
وانگه ز کوفه خیل الم ز بهشت ام کرد	نوسه که عقل گفت قیامت قیام کرد
بند هفتم	
گر این صفت بجز شربیدان قدم زنت	پنگایه لشور خلا این بهم زنت
در آن زمان که فردا صبحی ز بهم زنت	تو ستم جز اسے قاتل او چون رقم زنت
پیکار به جسدیده رحمت قلم زنت	

چون عاملان در گریہ سلطان روز حشر	آیند سوئے توقف دیوان روز حشر
سجند جرم خصلت بیدار روز حشر	ترسم کز این گناہ شفیجان روز حشر
دارند شتم کز گنہ خلق دم زنند	
بهر نفاص خون زہد دشمنان دین	از ہر خون بہا کے شیدان ز اہل کین
بر داد خواہیہ شہد روز واپسین *	دست عتاب حق بد را بد ز آستین
چون اہل بیت دست باہل ستم زنند	
آہ از دوسے کہ بائن خون ریز چاک چاک	آہ از دوسے کہ باول پرداغ و سوزناک
آہ از دوسے کہ بائن صد چاک و سیم پاک	آہ از دوسے کہ باکشن خون چکان ز خاک
آل نبی چہ شہد از آتش ظلم زنند	
صد داد از ان زمان کہ شیمان اہل بیت	افغان از ان زمان کہ اسیران اہل بیت
افسوس از ان زمان کہ شیدان اہل بیت	فریاد از ان زمان کہ جو انان اہل بیت
گلگون بے البرصہ محشر قدم زنند	
در حشر چون طلوع کند نور کہ بلا	از حسن بے مثال ز بے حور کہ بلا
گوید کلیم این سخن از طور کہ بلا *	جمعے کہ زد ہم صف شان سور کہ بلا
در حشر صف زمان صف محشر ہم زنند	
خالص نبی شوند چو سیم و دراز گداز	کے از علی چہ شہد بہ کردند سر فراز
دارند از بنیہ بچہ رودیدہ نیاز	از صاحب حرم چو توقع کنند باز
آن ناکسان کہ سیخ باہل حرم زنند	
پس چون سان زدند سرے را کہ جبرئیل	شوید غبار گیسوش از آب سبیل
نہد ہشتم	
تیر قضا ز دست قدر بر نشان فتاد	برگر بلا کے تارہ آن بی کسان فتاد
بر جسم کشتہ ہا نشدہ حشر جان فتاد	بر حرب گاہ چوں رہ آن کاروان فتاد
شور و لشور داہمہ را در کمان فتاد	

ہم نوحہ را کشادہ شد از بایک بستہ بند	ہم نالہ راست ز آتش دل گشت چون سپند
ہم کہ اہل بیت در آفاق شد بلند	ہم بانگ نوحہ بلند در شش حبت نکلند
ہم گر یہ بر ملا یک آسمان فساد	
ہر جا کہ بود سہر و سہی قاصت خمید	ہر جا کہ بود دواغ بدل لالہ دید
ہر جا کہ بد نسیم فغان و غمے وزید	ہر جا کہ بود آہو سے ازدشت پاکشید
ہر جا کہ بود طایر سے از آشیان فساد	
ہر کس سپیدی نفسی از ان جمع فرورفت	کز فرورفت الیک بصد آہ و درورفت
سوسے حسین ازینب پر آہ دورورفت	شد و حشہ کہ شہر قیامت بگورفت
چون چشم اہل بیت بدان کشنگان فساد	
بر ہر جید کہ گردش گردون گزار کرد	بر نقش ہر کسے کہ نگہ روزگار کرد
بر ہر یکن کہ دیدہ نظر اشکبار کرد	بر چند برتن شہر سدا چشم کار کرد
بر زخمہا سے کاری تیز و سنان فساد	
با آہ جان کہ از تن زار و ناتوان	با جان چو ز صہرت ہر چشم چو چکان
با در دہیے شمار زبید او آسمان	تا گاہ چشم و خہر زہر ادران میان
بر سپیک شریف امام زمان فساد	
از تحمل او فراد و نہاد سے پاشش رو	میسو و سر پاشش و لب خشک بہ گاو
دستش ز کار نامہ و زبانش ز گفتار	بے اختیار نالہ ہر حسین از او
سز و خیال کہ آتش از او در جهان فساد	
پس باز بان چہ گلہ آن بفتہ الرسول	رو و بریت کرد کہ یا ایہا الرسول
بند نہم	
این جسم پارہ پارہ پر خون حسین توست	این خرق خون ہمزخون حسین توست
این سر و پافتادہ موزون حسین توست	این کشتہ فسادہ بہامون حسین توست
این صید دست و پا زدہ در خون حسین توست	

این برق خورده گشت غم اندوز تشنگی	این شمع آتش از جگر آفسوز تشنگی
این سر و سینه سوخته کز روز تشنگی	این نخسل ترک و آتش جانسوز تشنگی
دو دوز زمین رسانده کردون حسین دوست	
این بی سرحی که میزنند این گونه باو دست	این سر و سر بلند که گردیده است پست
این لب تری که آب می تیغ کینه است	این ماهی فتاده بد ریای خون که هست
زخم از تار و برش افروان حسین دوست	
این بخت دل که دهن با مون نموده طشت	این جسم نازنین که ز کین پاره پاره گشت
این تشنه که آب دهن از سرش گذشت	این غم و غمید شهادت که روئے دشت
از بیخ خون او شده گلگون حسین دوست	
این تپیم کز وفا کے چین یافته وفات	این کشته ز تیغ عدو عار کے از حیات
این خورده ز آب تیغ ظلم شربت ممات	این خشک لب فتاده ممنوع از صراحت
کز خون او زمین شد چون حسین دوست	
این شاه و شمسوار و شهنشاه دین پناه	این خسرو کے کہ بنگلش همن بارگاه
این دادش که بود بهر قوم داد خواہ +	این شاه کم سپاہ که باخیل اشک راه
نثر که ازین جهان زده بر دین حسین دوست	
این جسم جان سپرده ز بید او اهل کین	این صید سر بریده بصحرای کین چین
این تن که افتاده بروئے زمین ز زمین	این قالب طیان که چین مانده در زمین
شاه شهید ناشده دفون حسین دوست	
پس رود بر لقیح به زهر خطاب کرد	وحش زمین و طیر هوا را کباب کرد
بند و احم	
کے خون نشان ز خون تو ریخ آمل مابین	کے مرغ پر شکستہ بیا بال مابین
باپ و پسر برادر و عجم حال مابین	کے مونس شکستہ دلان حال مابین
مارا غریب و بیکیں مے آشنا مابین	

این بے سران کہ ابرہہ سروردان سزند	نور و چشمہاے تو و جان حیدرند
آنا نکه یک شبیر علی یک پیمبرند	اولاد خویش را که شفیعان محشرند
در در طرہ عقوبت اہل جنبا بین	
یکدم قدم برون بنہ از روضہ جهان	بامریم و ہوا و گروہ سے زحوریان
شہوار بہشت عدن زمانے تو برہمان	در خلد بر حجاب و کون آستین نشان
واندر جهان مصیبت ما بر ملا بین	
نے نے بیا تو موی پریشان بکر بلا	نے نے بیا چہ ایر تو گریان بکر بلا
نے نے بہ شور گریہ تو طوفان بکر بلا	نے نے در گریہ تو جزا بر دستان بکر بلا
طوفان سیل و فتنہ و جور و بلا بین	
بر کام دشمنان علی دہزدون نگر	تہنای زخمہ از خون لالہ کون نگر
در ہر تنے ہزار جراحت فزدون نگر	تہنای کشتہ ہامہ در خاک خون نگر
سرمای سروردان ہمہ بر نیزہ ہا بین	
آن سرکہ بود خسر سر حلقہ خاص و عام	آن سرکہ بود زخمی ز روز شک صبح و شام
آن سرکہ بود بے نہرا علی الدوام	آن سرکہ بود بر سر دوش بنے مداہم
ایک نیزہ اش زدوین مخالف جدا بین	
آن تن کہ بود نو گلے از شاخار تو	آن تن کہ بود لالہ فصل بہار تو
آن تن کہ داشت جابہ بین و بار تو	آن تن کہ بود پرورشش در کنار تو
غلطان بخاک معرکہ کر بلا بین	
بالضقة الرسول تراہن ز یاد داد +	کان خاک اہل بیت رسالت بہاد داد
بند یازدہم	
اسے دہر کینہ ہا کہ تو ایسا کر دہ	اسے چرخ فتنہ ہا کہ تو بنیا کر دہ
اسے دہر واقعی کہ چہ افساد کر دہ	اسے چرخ غافل کہ چہ بیدار کر دہ
وزیلین چہا درین ستم آباد کر دہ	

از تیغ کینه چاک شود بی تن حسین	آتش زردی بجنگد که با من حسین
کردی زمرگ دوست تو خوش دشمن حسین	کام یزید داده از کشتن حسین
بنگر که اقبال کوه شاد کرده	
رویت سیاه باد پس از رحلت رسول	شرمند گیت با و نه امیر رسول
ابن جلدت پس است که یا حجت رسول	در طغیت این پس است که با عترت رسول
بیدار کرده خصم و تواند او کرده	
اے بچو جد زهر دو جهان گشته رویه	اے پانها ده تو برون چون پدر زهره
اے از تو کار اهل نبوت شده تبسم	اے زاده زیاده نه کرده است بچم
نمرو دین غسل که نوشدا و کرده	
نمخی چه شد بجام تو به از خلاوت است	کے مسکی نکوز شے یا کرامت است
این کار را راضی گردون تفاوت است	بهر شے که بار درخت تفاوت است
در باغ دین چه با گل و شمشاد کرده	
با چون تو که سزا ست جهان کرد کا نچه تو	این را چه سان توان که بیان کرد کا نچه تو
کس این کجا به چون تو توان کرد کا نچه تو	با دشمنان دین نتوان کرد کا نچه تو
با مصطفی و حیدر و اولاد کرده	
آن را که گشت مدح پیمر حبلی بر آن	آن را که داده بود ولایت و سب بر آن
بر گردنے که بد لب و دست علی بر آن	حلقه که سوده لعل لب خود علی بر آن
آزاده اش ز بخت فرود کرده	
ترسم ترا و می که به محبت در آورند	اتراش تو و دوز محشر در آورند
بند دوازدهم	
خاموش محشم که فلک چون سحاب شد	خاموش محشم که زمین یک جاب شد
خاموش محشم که نصیبه کباب شد	خاموش محشم که دل ننگ آب شد
پنیا د صبر و خسته طاقت خراب شد	

خاموش محشم که فلک کرد میل خاک	خاموش محشم که بشد عا لے ہلاک
خاموش محشم کہ نصیبے ترا خداک	خاموش محشم کہ ازین آہ سوزناک
مرغ بود و ماہی دریا کباب شد	
خاموش محشم کہ ازین نظم غمسم بیان	خاموش محشم کہ ازین صرف جان بیان
خاموش محشم کہ نصیبے شدش روان	خاموش محشم کہ ازین شمع نوح جان
بر دیده اشک ستمان خون تاب شد	
خاموش محشم کہ ازین ابر تند و تیز	خاموش محشم کہ ازین چشم اشک بیز
خاموش محشم کہ نصیبے سرشک ریز	خاموش محشم کہ ازین نظم گر خیز
روے زمین ز اشک جگر کون خباب شد	
خاموش محشم کہ بشد عا لے خراب	خاموش محشم کہ زمین شد در اضطراب
خاموش محشم کہ نصیبے و بد جواب	خاموش محشم کہ ز سوز تو آفتاب
از آہ سوز و ماتیان ماتاب شد	
خاموش محشم کہ لے گرفت کفایت	خاموش محشم کہ فلک بی ملال نیست
خاموش محشم کہ نصیبے برید ز نیست	خاموش محشم کہ فلک بسکہ خون گریست
دریا ہزار مرتبہ گلگون جباب شد	
خاموش محشم کہ برخ از دم حسین	خاموش محشم کہ غم و ماتم حسین
خاموش محشم کہ نصیبے ہم حسین	خاموش محشم کہ زو کر غم حسین
جبریل راز روح ہمیر حجاب شد	
تا جرخ سفلہ بود خطائے چنان نہ کرد	با هیچ آن سریدہ جنائے چنان نکرد
این بیاض واقعہ از او کار ابرکار میرزا محمد خان نصیبی ابن مرحوم موسی بیگ	
کز کہ فی کرمان شایبانی پانزدہ بندہ السلام السلام در وصف روح چارہ ہ معصوم	

امید از تفصیلات بیکران و غایات بی پایان شکستہ لبہ این حقیر ناتوان قبول
نظر فیض منظر شافعان یوم محشر گردد و بعون اللہ تعالیٰ بند اول در وصف
خاتم النبیین محمد صلی اللہ علیہ آلہ وسلم

<p>السلام ای مفر خلق اولین و آخرین آسمان با قدر تو دار و آن اوج و علو رکن ایمان جہت محوری درین پران سرا ہست برالوان قدر و رفعت تو سائبان رام دیو و دو کجای شد سلطان ہذا بدہر سر کشد از ویش نگردن اگر وہاں شود بر فضا از سے دامن دنیا فدا سے مقت کس قدرت بی خبر وہ غیر ذات ذوالہن رجعت باعث بود یکجا بہ تحقیق گاہ احمد و محمود ابوالقاسم محمد مصطفیٰ</p>	<p>تو عین دین نور ذات رب العالمین آن نقاد و ت را کہ دارد عرش عظم نامین تا خدا خواندت حبیب خویش و شہر المسلمین پردہ ہای و حجاب طارم عرش برین نام نامیت نمی بودش اگر نقش نگین در گت را ہجو مو سے عیسی گردن نشین از پے رحمت یقین ہم بر نشان آستین بس ہین و انم نمی بائی عجین نامین بر نصیبی رحمت سے رحمۃ للعالمین آنگہ ہر ناش بود ہم نام بانام خدا</p>
---	---

بند ویکم در مدح علی ابن ابوطالب

<p>السلام ای آستان کرسہ عرش عدا کیست غیر از تو کہ بگذارد ز راہ تربت عالم علم لدنی مستن اسرار غیب چون زند اوریشہ امکان شجاعتی ہجو تو محمد رسول شفیع روز محشر سے نمود درج و تورات و انجیل است و فرقان زبور</p>	<p>از بیانت شد تسلیم بالحق محفوظ آشنا در حرم برہر کتف باعث ایجا د پا بن عم و داماد احمد اولین و ہوصیا حق بخواندت شیر خود بر حق توئی شیخ خدا نام نامیت شفیع غولیشتن گاہ و عا اسم و اوصاف درودت ز ابتدا تا انتہا</p>
--	--

کفر گرنہ دوزمین و آسمان دیگر سے در و عالم نیست غیر از آستان جود تو چون تو یبانشے بعینے قاسم خلد جمیم حیدر صفدر علی مرتضیٰ سودا روین	یتوانے کر داسے دست خدا بترشا بلے نہا مان را پناہ و سبے نوا مان را نوا بر نصیبی وہ رحمت و رجوار خوشبیا مصطفیٰ را بن عم و داماد و برحق جانشین
--	--

نہد سوم در وصف خاتون نساء العالمین و قرۃ العین ختم البینین فناء ہوا

صلوٰۃ اللہ علیہ

السلام ای جسدہ برج شرف را آفتاب قدز قواسے قرۃ العین رسول ہاشمی کلاک دست قدرت حق در گہ تزویج کرد پاک دامن بانوا از بطن تو موجود شد شیعہ بزم قلب پر نور جناب مصطفیٰ تا کہ با عصمت نہادی پا بردن زین خاکدان خیمہ ناموست ای ناموس را ناموس و رنگ ہستی از روی شرافت ای شرافت زراب از گنہ کاریش ای خاتون روز رستخیز خاطمہ خیر النساء زہرا سے گلزار بستے	آفتاب از تاب روی و حجابت در چہا ہست این خود نیستی پیغمبر و داری کتاب ثبت در فرو صدق تو بیجا خلق توب شمار فاع روز جزا و اہل جنبت را شہاب روشنی بخش دو چشم جان جسم پو تراپ شد حیا را خانہ ویزان شرم را ارکان خراب گیسو حور و فروں برین باشہ طناب بر سنار انس و جان با نوالی یوم الحساب از نصیبی بر شفاعت روی و حر شرباب غنیہ جفت گل باغ ابو طالب سئل
--	---

نہد چہارم در وصف بدر بنیر امام حسن و نقب بہ شبیر صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ

السلام ای باغ جنت را چو طوبی سبز پوش از شرافت بودہ در سینہ خیر النساء شکر خوان نعمت جود تو تا روز قیام دل بہ مہر گرم دار نماز ملائک تا بشیر	عرش اعظم را تو ہستی گوشوار زیب گوش تا باغ خوش علی گاہ پیہر را بدوش ہر صبا و شام می گویند گویا و خوش سر زامرت می نہ بچند از طہور و از خوش
--	---

<p>غیر محبت می نگوید هر که بکشاید زبان گر بدفع خصم بیرون آورے تیغ ازینام چشم باطن غیر حسن توئی بیند حسن بیج رویگی جوش بے آتش نمی آرد بدهر چون نفیسی و زینا و درخ شد طرب لسان بادشاه هر دو عالم شافع عشر حسن</p>	<p>جز و وصف نشنود آید هر گوشه سر و ش از زمین خیزد بپا افغان و از گردن خروش بنگ و چون آشکارا و نهان بر هر نقوش غیر دیگ دل که از مهر توے آید بچوش باده خاموشی است چه بل کن این دوروش مصطفی و مر قیله را شمع بزم و انجمن</p>
---	---

بند پنجم در وصف غانس آل عباسید بکرب بلا امام حسین صلاوات الله

و السلام علیه

<p>اسلام ای آستان برویت ز شهر جبرئیل ایر شکست نیست کشتی بر قضای حق رضا از غبار خاک پایاے زیارت قدسیان در نزد دل بختی فرستد بر دمس نام تو ضمین دیگاه تو خوشی و شادمانی تو شمس در قیامت حقیت به شجریان باشد شفیع شعل هر تو بهر دل که شد از غم و غم بخواند نامت را بانی فتح موسی بر عصا قبله حاجات چون باشد نفیسی حاجت خبر و گلگون قباے کر بلا یحیی حسین</p>	<p>ورگت را صد شرف بر خانه سبیل میشه قهر تو از پا افتد اصحاب نبیل هر کل دیده از مرغان خود سازد لیل کاشش نرد و شد گلزار یکجا بلیل مال بدخواست طلال و غول و عدیت لیل خلد را جد تو ضامن زرق را بابت کلیل گر بود مگر و پیراهن و گر دود لیل کز فرعون را ابا اسرار غرق رود لیل که پسند می در دیار بند باشد آن دلیل مصطفی را جان جیم و مر قیله را نور عین</p>
---	---

بند ششم در وصف زبده شریل عباد و زما و زین العابدین لایق به سجاده

صلوات الله و السلام علیه

<p>اسلام ای شیخ زیم بارگاه و لامکان سطح صحن قصر قدرت بر ترازه آسمان</p>	
---	--

<p>پیش دست لعل بخت کتر از یک ذره الیت اسے کہ طاق سعدت نا دیدہ جفت آنکہ بہت دیدہ گردون بسانند تو سجادے ندید غیر تو اندر عبادت این توانائی ز کیست کشف شد اسم اسرار جہی بر حضرت نا خدای فلک نکر از بحر جودت ساحلے شیر شد از بیم با ست دایہ شیر غزال من نصیبی کیستیم گویم شنائے حضرت دیدہ محراب طاعت پیشو اسے اہلین</p>	<p>اسے سہ برج امامت آفتاب زرفشان کترین زنجیر بان در گشت نوشیر وان قرنہا باشد کہ مے بیند بہ سجدہ قدسیان کان بود در سجدہ روز و شب بحال ناتوان پیشتر از آنکہ بگذاردے قدم اندر جہان ہیج کہ نا دیدہ از آن رو کہ باشد بیکران اگر گہد از عون عدلت گویند ان اشکان زرا کہ عاجز گشتہ از اوصاف تو کرد بیان افتخار عابد وز بادین العابدین</p>
---	---

بند ہفتم در وصف مخزن فصاحت و بلاغت امام محمد باقر صلوٰۃ اللہ علیہ و آلہ و سلم

<p>السلام امی عقبہ بوست خسر وزیرین چشم تیر جز وصف تو ثبت دفتہ گردون نہ کرد مخزن کان و بجا از سیم و زر گر و دوتے تا فصاحت را فغانی شکلا می شیرین سخن بحر ذخار کرم ہجو تو گوہر نہ بود در گہ تو باب حاجات ست یا گوئی نجات بستین فرش خگا بہت بود با حقہ کے از مصیفت آنچنان بر پا صلا کرد و باکل ہر ہر ت ز نصیبی را بہ ہر نقشہ کہست حضرت باقر کہ قدرش بہت برتر از فلک</p>	<p>سایہ از اوج قصر قدرت این نیلی خیم تاپے تحسیر بگرفتے بتان او قلم گر بردن آری ز چاک آستین دست کرم افصاح را نام بر باقر بلاغت شد علم این شہادت را صدق دارد ز آغا ز قدم خسر کہ تو قصر فردوس است با کاخ حرم کترین در بان در گاہت بود یا تاج جم کز صدایش گرد آگہ گوش ہر جز را صم ہجو نقش سکے شاہان کہ در روی دم آستان رطب در در گاہ او باشد ملک</p>
---	---

بند ہشتم در وصف مخزن صاوق امام محمد حنفیہ برائین دین نبوی حاذق

صلوة الله والسلام علیه

<p>السلام اسے پرتوی از عکس ذات نور طور شمنه درگاه قدرت تاج فرق قدسیان کاخ قدرت گرباشد قصر جنت پس چرا از سخاے دست تو ای جعفر جعفر غلام بمحو تو صادق خبر نادیده در قرآن تمام آشکارا از تو شد بعد از نبی دین پدر نقد علمت را بود چون دین غیب بر رواج مید هر چون کحل بنیائی غبار در گشت سرور باشد نصیبی را دل اندر مهر تو جعفر صادق که شد دین از وجودش آشکار</p>	<p>نور عین نوری و بر نور عینی عسین نور پردہ ایوان جاہت سایہ اہل نشور ہست در ہر غرقہ و ہر نظرش غلمان و حور در جہان تا حشر ز جعفری دارد و نور دیدہ باطن چہ در ظاہر گذشت از ہر سطور آرے آرے دین حق را چون لئی باشد فرود تصر جاہت را چون کعبہ می باشد قصور گر کشد یک سیل از آرزو بچشم خویش کور ہمچو ہر آسمان روشن دے بخشش سرور کما چنان خورشید باشد آشکارا در نہار</p>
--	--

بند ششم در وصف موسی کاظم باب حاجات ضغفا و اکابر و اعظم
صلوة الله والسلام علیه

<p>السلام ای موسی عمران زناست شد کلیم از چہارم حرف اسمت مستوفین حرفش بود علیسی مریم ندیدے بہرہ اگر از دست پر شود از مہر و کین حضرت ذبی رفت قد و نشان و مرتبت را بنگرامی عالیجناب حرف کفر اگر چہ بنام شد کفر می گویم ز جود دین جعفر اتوی را بج نہان و آشکار پنجہ دست از کئی بر قبضہ شمشیر نیز تا نصیبی روسے می مالہ بجاک در گشت موسے جعفر کہ باشد در گشت باب امید</p>	<p>غنیہ از کلین طبع بود باغ نسیم و دین حرف بسم اللہ الرحمن الرحیم کے توانستی کہ می سازد دم عظم رسیم از اجہاد وعد و یکجاے جنات و جہم کاستانت را خدا فرمود خود عرش عظیم می کند دست تو ہدے ایادت کریم عقل اول را توئی در اول و آخر ندیم چاک دیگر بر سر جرم قرأت نہیم بر دماغ جانش آید نگشت غیر شمیم سین اسمش از براسے بستہ در باشد کلید</p>
--	--

بند دہم در وصف امام رضا صلوٰۃ اللہ والسلام علیہ

السلام امی آسمان طوس را شمس و قمر
 بہستان آسمان قدر ترا ہر شام و صبح
 یک طواف و رکعت از صد ہزار ان سال حج
 فوق اعدا را شگافد تیغ دستت تا بنات
 چرخ آسمان را علی مہر تو ماہ پر ز نور
 عالم علم ابد را اززل ہستی تو عین
 بغم اندر ذات پاکت پر تو سینا و طور
 ہر سر موسی بہ وصفت گر بگرد صد زبان
 خلق را چشم شفاعت بر جہانت بود دست
 حضرت شاہ رضا فریاد رس بر سر غریب

از ضیاء بارگہ عرش خراسان را سحر
 می نہد مہ تیغ حلقہ روئے بر در مہر سر
 ہست بر حق خدا سے کہ بہ من خوبتر
 روز ہیجا گر کند نہ گنبد گردون سپر
 باغ دین را مصطفیٰ نخل و تو شاخ پر شہر
 فاضل فضل ازل را تا ابد با شے بصیر
 مضر اندر تیغ دستت آیہ فتح و ظفر
 از ہزارت یک نگویم نیست چون حدیث
 چشم آن دارد نصیبی دارش اندر نظر
 ہر غریب ناشکیبہ را از و باشد شکیبہ

بند یازدہم در وصف محمد تقی صلوٰۃ اللہ والسلام

السلام امی خرم گاہ تو عرش بی نیاز
 ز کن نہب را تو جعفر حصن تقوی را شقے
 بحر و کان را و خل چندین سالہ میگردد تمام
 آگہی دارد روز مبدی و یوم المعاد
 تا ز را سے عالم آرا سے تو کسب نور کرد
 روئے بر خوان نوالت می نہد آتش جہت
 لرزد از بیم دم تغیت دل اعدا چنانک
 تا کہ دیدی گنبدت را از طلا ہر نقد قلب
 سرور باشد نصیبی کترین مداح تو

جبرئیل از آستان روئی تو گردن فہر از
 قصر دین را احمد و محمود امیان را یاز
 گزینائی یک زمان دست سخاوت را تو باز
 مخزن قلب پر از نور تو از اسرار دور از
 یافت خورشید فلک از جملہ کوکب امتیاز
 آورد بر ہر کہ رواند ز ماند جوع و آزر
 کبک را در پر بلرز و جان و دل و جنگ باز
 ہست اندر بلوط رشک حسد اندر گرداز
 کن قبولش مدح و انوار از رہمت نواز

مغز اہل کرم سر حلقہ بہت جواد آنکہ در جود و سخا امام جهان چون اوندازد

بند دوازدهم در وصف امام علی نقی صلوٰۃ اللہ علیہ السلام

السلام ای چرخ طلسم است صحت پشت بام
قطرہ از ابر جودت در زمین کج سر محیط
عالم علم ازل کامل بفضل و بدل و بدل
اسے نقیبان رافقی تا سکہ تو صبح ذات را
بارگاہت حاملان عرش را باشد بدوش
کے شود آن روز کا نذر عدالت در جهان
اوقفتہ از باقیامت بر شفاعت تا کہ تو
کے توانم من کہ وصف دست اجودت کنم
کچھ احسان نقیبی نیست منظور نظر
تا جہ از ہر دو کون شاہنشاہ دوران نقی

قدسیان راہست اندر سایہ قصر مقام
ذرہ از ہر رایت در فلک ما و تمام +
ہا دے دین بہین شرع نبوت را امام
ہمچو نور سر خا و کردہ پنهان بپشام
ای شرافت را سزا از روی قدر و احترام
گو سفند از گرگ گیر دیکہ از بانا انتقام
آوری بر جلوہ قاست را چہ در در ز قیام
ز آنکہ میاشتی تو صاحب جود ز اولاد کرام
گو شہ چشمہ بران اسے افتخار خاص و عام
آنکہ جستہ دین پینہ بر علش روئے نقی

بند سیزدهم در وصف امام حسن عسکری صلوٰۃ اللہ علیہ السلام

السلام اسے قوت دین قدرت پروردگار
کے عرش بریت پادشاہ اول رواق
جعفر بر یک بود در کشت فیضت نوشہ چین
خشت فرش سخن ایوانت بود قرص قمر
چون بود در بان ایوان جلال و تربلت
گر بگردد بچہ ہستے راحدت ہا پر گرسد
شہر بارہ تا دگر نالی تو بر تخت جہان
گر ترا بنود و مسلح آمدن فریاد مالان

آسمان بدل را خورشید ہر سیل و نہار
شمسہ طاق جلالت شمس جیح کج مدار
حاکم طائی بود بر خوان جودت ریزہ خوار
نے غلط گفتہ کہ باشد آفتاب ز رنگار
زان جہت جبیل دار دہر ملائکہ افتخار
گو ہری ہمچون تو دیگر کے بیمار و بر کنار
امن راحت روی نگہ از دہر و روی روزگار
بس بہت ہمدی صاحب نامان دہ و نفا

چون نصیبی در تنای گلستان طیبیت عسکر عسکر ملائک نصرت افواج دین	غنچہ لب را کشاوه با ترنم صد سحر ہمسر عرش برین شد از قدم او زمین
--	--

بند چہار دہم در وصف امام ہمدی صاحب الزمان و قاطع البرمان صلی اللہ علیہ وسلم

السلام اے کو کب بج جلالیت مشترے تین دست کے تو اند غیر از شمشیر تو عصمت خیر اللہنا حلم حسن را ماسکے در عبادت عابد و اندر بلاغت باقرنی چون رضا راضی قضا را بودی ای سرور از انکے ای بہمت چون نفی دوی بہ تقوی چون تقے حجتہ الہی بہ خلق ادلین و آخرین گر ظہورت راست رفت ای سرور ایان مہو صاحب باشد نصیبی کمترین مداح تو + مندے صاحب زمان شمشیر قہر کردگار	صاحب اسرار و علم و محبت سبز پنہیرے در گمہ بچہ انارید کار تیغ حیدرے ای حسین صمصام گیرم من نگیم انہری صادقی صادق بہ علم و فضل ابن جعفرے مدتی باشد کہ اندر پردہ غیب اندر می صاحب صاحب زمان در ہیبتی چون سکر می قاطع البرمانی در بدین و ایمان منظرے را انکہ شد اسلام یکما پایمال کاخرے ہست امیدش کہ بی رحمت ز قبرش بگذری دافع کفر و ضلالت از سواد روزگار
---	---

بند پانزدہم در وصف اشجع الناس حضرت عباس صلوٰۃ اللہ علیہ

السلام ای در شجاعت زبدہ مجموع ہاس چیدہ معارف فلک از روی قدر و مرتبت از ششم روضہ رضوان مثلالت چون ہزار دست و تینت گر شود در پیشہ امکان علم گرد و اندر زیر سم مرکب سر ہاے خصم دہریش سفرہ وجودت بود یک قرص نان گر تنائی امر و در جہان تار و زحشر	پے نبردہ بر جلال مردیت بیک قیاس بر سر عرش برین ایوان جاہت را اساس شد دماغ مرغ جانہا ای گل دین بچلا شرزہ شیران بگرد آب زہرا از ہراس گاہ ہیمانم ز انسان دانہ اندر زیر آس چرخ نزدخوان احسانت بود سر پوش کاس گوسفند ان را بیم عدل و دادت گر گاہ
---	---

فوج اعدا روزیجا، سچو کشت بی شک است چون کہ ہر اخلاص کش را حضرت باری کند حضرت عباس ز زینب علیہ مرتضیٰ	ز انکہ بردن عدد تیغ کجست باشد چو داس بر لیبی ہسم کین باری کہ دارد التماس ہند در راہ برادر کرد جان خود فدا
---	---

شانزدہ ہندو شیعہ جواب مولانا مٹھن رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ

ہند اول

دیگر عوامی کیست عزیزان پیا شدہ دیگر چہ مویہ و چہ فن سان و چہ فوجہ است دیگر چہ شور و شیدون و فریاد و زاریست دیگر چہ انقلاب و چہ آشوب و فتنہ است دیگر چہ روسے دادہ کہ در دہر ہر کسے دیگر چہ ظلم و جور و بلا و مصیبت است دیگر چہ ہاسے ہوی است بذرات کائنات دیگر چہ فاضل است کہ از عرش قدسیان بہر شہادت ارنہ بگویم سلطان حسین شاہنشہ و کون خلف نخر و لیا	کہ آن جہان بخشتی چو ماتم سہا شدہ کہ آن فروش نالہ بر شش عدا شدہ کہ شش جہت زر کن زمین بر سہا شدہ کنہر دیار ہر بلدے بر ملا شدہ تیر قدش ز غم چو کمان دو تا شدہ بر ہر کہ بنگرم بہ بلا ملک سہا شدہ کہ آن جہان و طاق فلک پر صہا شدہ نازل بروے تربت شیر خہا شدہ با اہل بیت داخل کرب و بلا شدہ مہر نبوت کتب انبیا شدہ +
---	---

ہند دوم

تا ظلم و جور و فتنہ و آفاق صف کشید افتادہ گرزہ بر تن ارکان آسمان بر کر بلا سے رنج و بلا تا کہ شد حسین شد وقت آن کہ سلسلہ دہر بگبد تنہا قضا بحر حسین را ہفت چہ دید تلف دیدہ شد چہ سینہ زینب ز سوز غم	اول بر آفتاب بہ برج شرف کشید آدست کینہ تیغ بہ شاہ نجف کشید اندوہ صف بگردوے انہر طرف کشید سجاد را چہ سہر پستہ کتف کشید تیر از کین کمان قدر بہ ہدف کشید آتش بہ خیمہ سدا از ان سوز و فک کشید
--	--

در داکو شوارہ لینے سکینہ را برخواست بانگ کوس چیل حسین زجا گردون دون نواز چه این ماجرا دید فوج حسین چه روی بکرب و بلا نمود	از گوش یا خودش زرو سے شفق کشید تار و زگار پوست بر این کنه دف کشید سرور درون سینہ خود چون کشف کشید آه و فغان ملائک عرش عیلا نمود
--	--

بند سوم

بستی کر ز بهر شهادت چه شاه دین ز نیب گرفته بود بدستے رکاب او کو کب فشانده دیدہ کاشوم تیرہ بخت چون دختران نعش گرفتند دختران آتش گرفت بیشه امکان زغشک وتر آه از وی کہ بے کس و تنہا دانہ بود زین البابنہ گفت کہ یا ابا + کز دشمن تو عاقتہم چون شود گو + مے خواست بر عیادت بیمار خود شود روے پسندیدہ پمیدان نہاد رو	افغان اہل بیت بہ گردون شد از زمین بر چشم تزد دست و گرہ بودش آستین تا آفتاب عرش بنی شد میرج زین دورش کہ از یار بزارے کہ از زمین ز نیب زبس کشید زول آہ آتشین جان علی روان بنے سوے اہل کین باردگر بیمہ بیا حال من بہ بین منکہ مرگ عم و بر اور شد مچنین + کا داز للہا روز منے شد از کین + بودش ہزار مالہ ز نے بیش در گلو
--	---

بند چہارم

از زمین فنا چون بزین ابن بو تراب زین غم کہ شد شہید ستم شاہ انس و جان طوفان ز اشک دیدہ ز نیب بی پای خواست زین غم کہ نور دیدہ ز ہر اشیہ شد بگست تا جہان بنی تا گشتہ شد از چشمہ ہست چشم فلک بسکہ اشک ریخت اہل حسد بدست الم زین ہزار غم	ہمچون فلک فنا د زمین اندر خطہ آب شد جان انس و جان زلف سوز غم کیا ب چند آنکہ شد سپہرین بر سرش جباب خونبار گشت دیدہ ز خورشید چون سحاب از تیغ کین زخمیہ آل علی طباب یکجا جہان بسان سکہ گشت غرق آب مویہ کنان ز موے کشاوند تیغ و باب
---	---

<p>آگداخت همچو جسم مرقص آفتاب از تند با ذیل مخالف بشد خراب آتش زنده بخشن خورشید آسمان</p>	<p>از آه آتشین اسیران اہل بیت اندر جہا زخمیہ سلطان دین حسین شد وقت آن کہ سوز حسین از درون جانا</p>
بند پنجم	
<p>گفتی گم بروس زمین نہ سافتاد کز آن صداے نوحہ بعرض علافتاد کار مخالفان ہمہ برد عافتاد چاک دگر تبارک شیر خدافتاد زان سان کہ لرزہ باہن مصطفیٰ افتاد در دگر پہلو خیر انافتاد ز آہ حسین از حسن مجتبیٰ افتاد از بکہ اشک از بصر مرتضیٰ افتاد آواز غم چہ بر جسم کبریا افتاد افتاد بر ملائکہ عرض ذوالجلال</p>	<p>چون تونہال گلشن مہ زبافتاد بے اختیار نالہ کشیدے کہ یا علی شد راست چون نوای حسین سرور حجاز زمین آہ دردناک جگر سوز درخفت شہرہ نیمہ شد متحرک از ان نغان اندر بیتیغ از اثر این جفا و ظلم نحت جگر بلشت لحد باز از دہن طوفان نوح باز ز جودی پای خواست خیل ملک ز نوحہ شدے ذکرشان زیاد چون شد حسین شہید ستم نوحہ دلال</p>
بند ششم	
<p>ہر چشمہ کہ بہت بہالم سراب باد از تیغ تیر بہر بریدہ طناب باد غریبان سان مشبک تیر شہاب باد نخم ہچو جنگ زہرہ و لیشہ رباب باد مانند مرغ روح سکینہ کباب باد بے نور پر تو قمر و آفتاب باد چشمش تہی چو حلقہ چشم رکاب باد لب خشک ہچو شاہ شہسازان بحاب باد</p>	<p>اسے کاش بعد آل نبی خط آب باد چون خیمہ حسین ز کین خیمہ فلک باد چون سیمہ حسین علی سیمہ سپر زمین کلام بہ حساب قدیر موشتر سے استہ جیح نسر طایرت از سوز این شرار گردن دودن چہ گشت بکام عدو دش بر تیزہ ہر کہ دید زاعدا سر حسین + چون تر نہ کرد کام شہد اسیر حسین</p>

<p>نماز چاک ہچو ستر بو تراب باد خورشید آسمان شرت راضیا و عین</p>	<p>قرن سپہر چون بہ مرا ز عدد و بکشت لو کو کہ گو شوار کہ غرضش برین حسین</p>
<p>بند ہفتم</p>	
<p>سیر نخت آسمان وزین را بن از ہم پیچیدہ سے شدہ ہسم این نیلگاں خم سیر در سے خوشی حسین جانہ علم میشد قریل تیغ ستم سر ہر اہم موجود ہر چہ بود شد سے باز و عدم دستش شد سے ز تیغ کف خوشی تن قلم بر کوفہ رو سے خوشی منیکو از حرم بر سنا غصین علی رنجت زہر غم میشد شکستہ ساغر وزین آفتاب</p>	<p>کاش آندی کہ سرخ دم تیغ شد ز دم کاش آندی کہ رفت بتایج خیمہ گاہ کاش آندی کہ رفتہ پیا خواست در عہد کاش آندی کہ شاہ اہم دست و بازو کاش آندی کہ اہل حسد مہم بشدی اسیر کاش آندی کہ خنجر کین شمر سے کشید کاش آندی کہ شد ز مدینہ حسین ہر دن کاش آندی کہ ساقی دوران دون نواز خمسائہ سپہر برین سے شد سے خراب</p>
<p>بند ہشتم</p>	
<p>مقتول غل نا شدہ سے گفت حسین بڑو سے خیمہ کہ ز پس پیر ہن حسین نور و چشم فاطمہ جان حسین حسین نہو دستل گاہ بلون چہن حسین اسباب تعزیر بہر مرد و زن حسین از ہر اہل بیت خرید سے محن حسین لب تشنہ جان سپردہ دوسارہن حسین از تحط آب خاتم دل در دہن حسین ماہو سے عابد و اسرار در سن حسین بر آفریدہ چو حسین این جان جفا</p>	<p>غرق عساکر خون تن خوشی حسین یکصد ہزار چشم ز زخم بدن کشور دل بستہ مصطفیٰ و جگر گوشتہ عید از غنچہ باب سے تیرو گل زخم خون دول سروقت تمام شہیدان کر بلا + نقد روان خویشتن بہ صد پنج و در و دا نام مدینہ داشت بہ لب تاکہ دام سر دل بستہ خوشی را بکہ تشنہ کے نہاد سہ واد ہر آنکہ نہیند ز دست ظلم ہرگز نہ کردہ گردش گردن بہ لہا</p>

بند نهم

چون شمر سر جد از تن چاک چاک کرد ز سهر چه این بشیند بفر دوس با خروش در چشم اهل بیت جفاے منانین زین البسا در اغل و زنجیر بند و کند بے باکی و ششمارت شمر لعین نگ روزے که شد بشام اسیران اهل بیت شد آستین عیسی که دهن نشین ز غم تنهانه مرغ آب شدے اهل بیت را شکے که مانده بود ز عباس خواهرش با دوا چو زهر آب گوارا پر مرد و زن	جبریل زین ستم بر خویش خاک کرد چندان برد بسینه که خود را بملاک کرد فور صباح را چون لام ساک کرد گویم چگونه زار و چنان دردناک کرد کمان از بنے نه شرم و نه خوف و نه پاک کرد آه سینه تیره سگ تاساک کرد مملکون زب که خون دل از دیده پاک کرد بلکه زید شمع ز خواب و خوراک کرد از آب اشک پر زردل سوزناک کرد کز آن نه خورده رفت حسین غم زده شدن
---	--

بند دهم

بر نیزه دید تا سر آن سرور آفتاب در خون چو جسم بی سر شاه شید دید هر صبح در عزای حسین ریزد از فلک تا مرغ روح اکبر و هفت پیکر دیده دید از آه سوزناک شرر بار اهل بیت ماهی صفت به لجه خون دید چون سین اندر عزای شاه شیدان سپهر را آمد به از هر کس و عرش برین چنانک تا بے حجاب پر دیگان دید بر شتر امید سال و ماه بود روز شام شام	زد با سر بر بنه سراز خاور آفتاب ز دانه فلک بروے زین بافر آفتاب خونش به شفق زد و چشم ترا آفتاب بر چاه سار غرب شدے بے پر آفتاب آتش گرفت و قتل خاکستر آفتاب گردید غمق این یم پناور آفتاب ینی نمود جسم چو نیلوفر آفتاب بر خود گمان نمود که شد مشر آفتاب از سر گرفت منفعت و عجب آفتاب چون کس در آن ندید اسیران با احترام
--	--

بند یازدهم	
<p>ترسم چه فرد قاتل آن را برون کنند چون بگذرد بخلق در آندم که اہل بیت طواریشان ز بیم بہ سپید ہم اگر آہ از دے کہ خیل شہیدان بحیم چاک تنہاے سر بریدہ ہجشر نہت رو فریاداران دے کہ ز پیراہن حسین از شرم شافغان چہ قیامت کند قیام از ہر دہان زخم شود صد زبان برون کای بادشاہ ہجشر گیر انتقام ما</p>	<p>یکبارہ خلق را بہ سقر سگون کنند بیرون ہجشر پیر ہنہ پرز خون کنند در شہر شکوہ از فلک و آگون کنند شکوہ کو فیان دلی طبع دون کنند چون آفتاب عرش علابے سکون کنند صبر اے ہجشر را چو چمن لالہ گون کنند با این عمل شفاعت اجاب چون کنند وز ہر زبان شکایت از ہر فزون کنند حاصل نماز رحمت عدل کام ما</p>
بند دوازدهم	
<p>برقت لکہ جو قافلہ بے کسان رسید برخواست چاروچہ اشک آہنجان ہیا از آہ جانگداز اسیران شد ارہ ہا گفتے مگر کہ گشت عیان روز رستخیز جز زخم برتن شہد ایک نہرے نہید افتاد ناگہان نظرش برتن حسین بنہاد لب ہر دہن زخمش آہنجانکہ ناگہ بغل کشود تن بے سر حسین در بر کشید تنگ چنانش کہ آگے ز نیب نمود روے در آندم سوی ہجف</p>	<p>فریاد اہل بیت بہ نہ آسمان رسید کوشش جہت بہ نرم کہ لامکان رسید بر کشت زار خمدن کر و بیان رسید ز نیب بنا لہ تا بہ سر کشتگان رسید از ہر ماہ غم چو باین وہ آن رسید از ناقہ شد پیادہ براد چو جان رسید آن بے زبان دہان یکے بر زبان رسید کز آن عمل شدہ ربدل انس و جان رسید برغذ آب گشتہ دم استخوان رسید گفت اے ضیاء پر تو خورشید در شرن</p>
بند سیزدهم	
<p>این جہم پارہ ز نیب آغوش و دوش تست</p>	<p>این سہرتن فتادہ سرخ کوش تست</p>

<p>اسباب آہ و نالہ و جوش و خروش تست در بزم قتلگاہ نہ شمع خوش تست از دل متاع ہر دوسرا جان فروش تست کان منتظر یہ وعدہ بانگ فروش تست با جان برابر حسن زہر فروش تست بیہوش دادہ سر بعد د جان فروش تست یک سرخ پوش احمد یک سبز پوش تست ورپردہ جلال شہادت نفوس تست بانوحہ ہاسے نرا زربان این چنین کشود</p>	<p>این مرغ پر شکستہ پیل بخون خویش این از شہد ارتعج چو پروانہ سوختہ این تاجر خریدہ بلا در دیار دوست این خفتہ بنجاک ستم را بخوان میر این تشنہ لب شہید مخالف برادران این از جہائے خنم شان دغدگہ تیغ این بے کفن حسین تودر شہد با حسین این بر زمین چکیدہ دم از چاک خلق او والنگاہ رو بہ مقبرہ کہ فاطمہ نمود</p>
--	--

بند چہارم

<p>وے رہنمائے فوج غیبان کر بلا بر جسم چاک بے سرو سامان کر بلا غرق محیط و طوفان کر بلا چون زلف سوگوار پریشان کر بلا در ہر منازل یست نواخوان کر بلا + بے سروان روان زن جان کر بلا بر موے دختران تہیان کر بلا سرخ شہد بین مرا بہ بیابان کر بلا پرخار گشتہ نو گلستان کر بلا از این قبیل گفت سخن با بہ او زد</p>	<p>کاسے منتظر بہ راہ اسیران کر بلا + ترک مدنیہ کن تو کوہنگر بچشم خویش نگر بہ بین چہان شدہ از موج خون خویش خمیستہ کہ بود بہ غم تو کشتہ اند بانگ دراز نالہ ما ہاسے بے نوا بیدار بہ بین کشتہ از دہان زخم خود را بہار سان و بکش دست مرحمت بیرون بیاز خلد تو و چون بنات نش اے غنچہ دل کہن چو ہزاران ہزار داد پس باز بان تعذیہ رو بہ سپہر کرد</p>
--	--

بند پنجم

<p>چشمیت شود ز اجسم سیارہ اشکیار با کس نہ کردہ سیر زحل یک ز صد ہزار</p>	<p>کای چرخ کج مدار فرومانے از مدار این گردشے کہ دور تو نبود با حسین</p>
--	--

<p>اے کج نهاد راستے این بد بگوچه کا ہر جا کہ بود شخص عزیز می شد راست خار گشتی چنین نگشتہ از خویش شہسار آبے نہ داد داد اگر بود ناگو ار + کز آن توان بسوخت جہانے بیک شہر کز زلف حوریان بوش جملہ بود و نار نادیدہ از کسے ہمہ عمر روزگار انصاف وہ کہہ سچ شہکار این نہ کرد</p>	<p>امداد خصم آل بنے کرد دور تو + تا بودہ بودہ کار تو اے ہرزہ گرد این با خاندان آنکہ بفرق تو پای سود دوران بدور تو بہ حسین حسین زکین ز انگونہ آتشے تو بہ کشت نبی زوے در کر بلا خسراب نمودے تو خیمہ انچہ تو کردہ بمسد و کارے یزید کس باروان احمد مختار این نہ کرد</p>
---	---

بند شانزدہم

<p>زان سوز مرغ پیکر کو بیان بسوخت در عرش و فرش بال و پر قدسیان بسوخت از دیدہ ریخت جان و دل نہیں جان بسوخت کا مگر بخت ز سوز عسلے راروان بسوخت کز آن جو شمع فسا طہ اندر جان بسوخت مضار را زگر یہ تن نا توان بسوخت کز نالہ تو ہتیاں را زبان بسوخت کاندہ مدینہ ختم رسل رافغان بسوخت کز آن عداے ساکن کون و مکان بسوخت نران رو کرد بال بنے این گمان بنود</p>	<p>بس کن نصیبی این سخنان شہیدان بسوخت خاموش شو و گر تو نصیبے کہ سوز شعر در کش ز نظم دم تو نصیبی کہ جوش دم بر بند لب نصیبی ازین حرف جانگداز دیگر گو نصیبی ازین گونہ شہر گرم ساکت نشین نصیبی ازین تعزیت گری ہرے بزن نصیبی خوش لمحہ بزمین خوش گفتہ اگر چہ نصیبی و گر گو کو تاہ کن کلام نصیبی بقسمت از ظلم بیش ازین ہر زمانہ فغان بنود</p>
--	--

پیش خوانی شب اول عاشورا

<p>کہ پہنچے باز آمد اول ماہ عزاء مشب ملایک ہمش با گر خیمہ الانبیا مشب</p>	<p>ہلال غم نمودی روی با پشت دوتا مشب نہد روازدینہ جانب کرب و بلا با غم</p>
---	--

<p>حسین گویان حسین گویان مٹی قلمی شب بہ ہر اسے زینب حضرت خیر العشب بدشت کر بلا تا صبح دم بانا لدا شب چو کوکب اشک باشد دیدہ زین العبا شب برائے تعزیت عیسیٰ مریم درما شب بدشت کر بلا از غرقہ عرش علا شب سراپا نیلگون درک بلا کے پر بلا شب حسینم یا حسینم اوصیا و اولیا شب برائے دیدن زوار خود در کر بلا شب کہ ہے باشد عزاداری حسین را با خدا شب</p>	<p>بیاید از نجف بر کر بلا با چہرہ پر خون گدازد روی از دوس بر کر بلا نالان حسن گوید برادر جان بر سر خاک غم ریزد بہ طوف قتل گاہ و غیمہ گاہ کر بلا تنہا سراپا جامہ رائد زخم گردون زند بربیل نردول پیک حق آید برای تعزیت داری بود حوا و حاجر مریم و آسیہ با فوہ بفرق خویش خاک کر بلا ریزند و سگوند شود ہرزخم کار سے بر تن شاہ شہیدان چشم نصیبی سہی کن کرد و قبول حق عزائے تو</p>
--	---

نوحہ شب عاشورا

<p>فرد حسین شہد لب بی سر ز دنیا می رود فردا بہ صد رنج و لب بے سر ز دنیا می رود فردا ست کوزہ دہر و رنگ بی سر ز دنیا می رود فردا ست ہر شہر قین بے سر ز دنیا می رود فردا ست بانندہ و غم بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان گلگون کفن بے سر ز دنیا می رود فردا بہ جسم پارہ پارہ بے سر ز دنیا می رود فردا از تیغ ظلم و کین بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان شمشیر شہر بی سر ز دنیا می رود فردا از دشت کر بلا بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان پیش از سرش بی سر ز دنیا می رود فردا بود کاہد بر ش بے سر ز دنیا می رود</p>	<p>امشب بفغان فاطمہ تابہ ز ریاضے رود امشب شہنشاہ عرب درخیمہ باشد ز شہد لب امشب حسین با قلب تنک نالہ برای نام رنگ امشب بصدافغان و شین باشد بر زینب امشب بود فخر اسم اندر بر اہل حرم امشب بود فخر ز من در خیمہ گہ با صد محن امشب امیر روزگار باشد بر کلثوم زار امشب بود نور زمین در زردین العابدین امشب سکینہ با پدر باشد الا وقت سحر امشب بود گلگون قباہل جسم را پیشوا امشب علی اکبرش باشد چو جان اندر بر ش امشب علی اصغر سرش بہادہ اندر بر ش</p>
--	---

اشب بود عباس را مونس شد گلگون تبا اشب بقاسم بے پدر شادی کند فخر بشر اشب حسین با ادران باشد بدشت کر بلا اشب نصیبی زین عز آفاق گردد کر بلا	فردا است کہ ظلم و جفا بے سرزدنیامی رود فردا است کان خونین جگر بے سرزدنیامی رود فردا ز تیغ کوفیان بے سرزدنیامی رود فردا چون خرد او لیا بے سرزدنیامی رود
---	---

نوحہ شب عاشورا

یک اشبی باشد حسین در کر بلا با شور و شین یک اشبی اندر جهان باشد شفیع اہل جان یک اشبی با صد جفا باشد حسین در کر بلا یک اشبی زریب و گر باشد برت عذر بشر یک اشبی ارکان دین زندہ است کفوم حرم یک اشبی اہل عرم بینند آن فخر اہم یک اشبی ہر غریب باشد بر آب شیر و آب یک اشبی گلگون تبا باشد بدشت کر بلا یک اشبی آن سوختہ چون شمع رخ فروختہ یک اشبی آہ و فغان در خیمہ گہ باشد عیان یک اشبی لے خاص و عام بازید اشک احرام یک اشبی دیگر تو خون از دیدہ ہا بہا بردن	فردا شہید از تیغ کین گردد امام شہسقرین فردا است زین العابدین گرد و قیمہ و ناتوان فردا بدست قاتلش از خون تن بند و جفا فردا است کاندہ کر بلا گردد سیکندہ بی پدر فردا ز تیغ کوفیان لب تشنہ افتد ز زین فردا اش بر خنجر ز کین خنجر کشد شمر ارستم فردا است جان را بسپر و پیش ابن بردن زاب فردا سر از تن میدہد از جور و ظلم شقیسا فردا است کہ بدم جہان چشم جہان بن سوختہ فردا است سیکرد و اسیر زریب بدست کوفیان فردا اسیران را بر اندازد کر بلا در سومی شام فردا نصیبی مے شود از زین شدہ عالم نگون
---	--

پیش خوانی وفات سید کائنات ص

بیا کہ روز عزا مے محمد عربیت منودہ خاک بسر فاطمہ چہ خالی دید درین عزا مے الاتاہ دامن محشر	عزا مے دار خدا مے محمد عربیت درینہ را کہ جاسے محمد عربیت فغان و ناله بر اسے محمد عربیت
---	--

غروب کرد اگر مہر دین بگردون ماه فلک کہ دامن بنی کشیدہ بر سر خاک نہادہ پاسے بہ ملک فنا ز دور سپہر فلک خراب شوی این کشیدہ باز جہان گران ہما کے گمراہ پیش خالق خلق اجل پختہ احمد بہ اذن حق آمد بقا کے ہر دو جہان لوحہ است و بویہ لہی چہ شد نصیبی اگر خون نشاء از غنین	ز نور پاک تقا کے محمد عربیت ز پافتادہ لہو کے محمد عربیت بروزگار بقا کے محمد عربیت بہ سوے قبلہ دو پایے محمد عربیت ہر روز حشر بکا کے محمد عربیت رضا کے دوست رضا کے محمد عربیت کہ در غم کے فنا کے محمد عربیت ہزار دیدہ فنا کے محمد عربیت
---	--

پیش خوانی وفات فاطمہ زہرا

آشکے قرب در پہلوئے زار فاطمہ بعد از فوت پدر یک لحظہ خشکے ندید در عزائے خاتم پیغمبران شام و سحر بس کشیدہ کے رخ و محنت تاشوہ روز جزا در جہان از برنجاسے کہ جہان پر اور رسید بعد از فرشتے ریتخ ظلم و کین انداختند در گاستان عزاء تو وہ دافغان و شین اے بسام دم کہ سنے کروند زوزر ستیغز ماند زینب از برانے محنت و رنج و ستم بہجوشغ تعزیت زین غم کہ بر زہرا رسید	تندرستے را ندیدی زوزگار فاطمہ از ترے اشک چشم گریہ دار فاطمہ اشک بارے بود تا بدکار و بار فاطمہ بانگ آہ و نالہ آید از مزار فاطمہ نیست اندرتن دے صبر و قرار فاطمہ نونا لالے کہ بد در جویم بار فاطمہ زینب افسردہ دل بودے ہزار فاطمہ از ستم ہا کے کہ دیدہ شہر مار فاطمہ در جہان سفلیہ پرور یادگار فاطمہ شد نصیبی تاکہ باشد اشکبار فاطمہ
--	---

پیش خوانی وفات علی ولی برحق صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

دگر عزای سرچاک بو تراب علی ست	ز خون فرق محاسن شدہ خضابیت
-------------------------------	----------------------------

<p>چو مرغ صید سراپا بخون کباب علی است شکا فتنه چو قمر فرق آفتاب علی است تسارہ سوخته بخت بد خواب علی است بنائے خانہ ہستے گرفتہ آب علی است ز دست ظلم و ستم خانمان خراب علی است فتادہ کشتی اعضا با اضطراب علی است برائے رفتن از تو اباست تاب علی است صبور برستم و ظلم بی حساب علی است برخش مرگ و اجل پای در کباب علی است نیم گنجتہ خیر ازہ کتاب علی است بہ تیغ و تاب پے در و پیج و تاب علی است</p>	<p>ز آتش دم شمشیر زیر آلودہ ز تیغ پنجہ ہر سرام چرخ کج رفتار رسیدہ زخم ہر از دم سیوف عدو ز چار موجہ اشک فراق از حنین ز تیغ جور و جفا چاک فرق ہشتانے ز موج طغیان و طوفان و سیل و ظلم خون جہان خراب شوی بس ستم بآین کردی بد ہر بعد پیمبر کہ گوہر شش بشکست برائے رفتن خلد برین زدار جہان ز تیغ ظلم کف ابن لجم بے دین درین عہد اسے انصیبی چوزلف مائیدان</p>
---	--

بیت

بیش خوانی وفات علی اکبر صلوٰۃ اللہ علیہ

<p>از تیغ کین ز زین علی اکبر حسین پامال فوج کین علی اکبر حسین خاتم صفت نگین علی اکبر حسین با درد و غم ترین علی اکبر حسین افشانہ آستین علی اکبر حسین سہ دریا ض دین علی اکبر حسین تنہا کہ از ہمین علی اکبر حسین جدول کش جبین علی اکبر حسین پیرستہ بدغین علی اکبر حسین بانالہ حسنین علی اکبر حسین چون گنج ہادنین علی اکبر حسین</p>	<p>افتاد بر زمین علی اکبر حسین جسم مظہر شش بزین بلا گشت اندکنار آب نہارت از عطش کیہ بے دست دید چون تن عباس زار شہ خاکم ہر شود کہ در تسلیم زندگی از تیشہ مخالف دین بر زمین فتاد آہ از دہے کہ حملہ بسوی یار کرد از خون زخم تیر و شان شد ز دست خیم از بر تشنگی سکنیہ صباح و شام از زین فتاد چون بہ زین گفت یا ابا چندے بشد نشد تن پاکش بہ کر بلا</p>
---	---

بر جسم نازنین علی اکبر حسین	اے کاش جان صد چو نصیبی فدا شدی
پیش خوانی حضرت عباس	
<p>ندید چاره بدشتن رضا شدی عباس ز سرگذشت چه بیدست پاشدی عباس عراقی لجه بحر فدا شدی عباس ز تیغ کینه اعدا فدا شدی عباس به کربلا به بلا تبتلا شدی عباس فدا ده چاک بنجاک از جفا شدی عباس فدا کے خامس آل عباس شدی عباس نجل زود خیر النسا شدی عباس بدشت کرب و بلا ز شقیقا شدی عباس بیاد تش لب کربلا شدی عباس قرین اندوه و آه وعدا شدی عباس بدرش تقویہ دارش خدا شدی عباس</p>	<p>ز تیغ ظلم چو دشت جدا شدی عباس نماند دست چه اندر ترش بر اے جدال ز لبکہ دیدہ ز رخس ریخت خونین شک به راه شاه شهیدان بدشت کرب و بلا بیاد و رے شہ تشنه کام از دل و جان بر اے آب به باو فدا ز آتش کین به گفته پدر سر بان علی و سنے چه برکت آب ز شگش ز شیر ابل ستم ہلاک تیغ کف زیر شفت و لوک سنان شہ تشنه لب اندر کتار آب فوات بدشت ماریہ نہاد آکر پاسے حسین چو شہ شهید نصیبی ز تیغ کین بکس</p>
پیش خوانی وفات علی اصغر	
<p>سیراب شد ز تیر علی اصغر حسین بر حرب شد و لیر علی اصغر حسین کند پدر بد سیر علی اصغر حسین شد زرد از زری علی اصغر حسین از تیر خواب سیر علی اصغر حسین از مرگ کرد زری علی اصغر حسین</p>	<p>بد تشنه به شیر علی اصغر حسین از شیر لب شسته چو مردان راجت ز دلبوسہ لوک سیر چو عاشق کاوش را رویش کز آفتاب بضو شد صد نور تا شد گجا ہوارہ زمین نزد باب کرد رفت از جهان ددن زربخا نہ حسین</p>

تا شد شید تیر ستم گشت خواهرش شد دستگیر دید چجب و خون دوان رون هوا سیه شدی از عقاب تیر از رفتن جهان زلب تر ز خون حلق از دهر شیر خواره بیدان سپرد جان گوید نصیبی از عذبت می نشست تیر	با عہما اسیر علی اصغر حسین از حلق بچو شیر علی اصغر حسین در دشت دار گیر علی اصغر حسین آگاہ بد خیمہ علی اصغر حسین از جور پسر پیر علی اصغر حسین بر چشم من حقیر علی اصغر حسین
---	--

پیش خوانی وفات قاسم

بیایا که عروسے عوا شدش قاسم زدست ظلم جدا از عروس و حبله عیشش بزم عیش ز جاکے لوائے اہل طرب شب عروسی و روز عزا زدست ستم ہنوز دست نہ دادہ بدست وصل عروس قتل گاہ زاجر عروس چون افتاد سرت کہ بر سر زانوے نوعودش بود کشید شربت شادے چو از پیالہ مرگ فتادہ ماہ حسن چون ز بچ دین بہ زمین وداع کرد چہ از خیمہ نوعودش را + ز بس زویدہ زخمش بہن چکیدہ خون کہ شہادت تو از الم نصیبے را +	بدست خون جراحت خاشدش قاسم بکف ز بستہ خاک برلا شدش قاسم نخان و نالہ دزاری نوآ شدش قاسم بکر بلاے ہجوم و بلا شدش قاسم ترق ز تیغ مخالفت جدا شدش قاسم ز پاس دست بسوی خدا شدش قاسم بنوک نیزہ زرگون سوا شدش قاسم نظر ملک بقا پر نشا شدش قاسم ہلال سان قد موزون دوا شدش قاسم دویدہ ابر صفت بر بکا شدش قاسم بدست معرکہ کلگون تہا شدش قاسم نفان و نالہ بہ عرش علا شدش قاسم
---	---

پیش خوانی وفات محمد علیہ السلام

از ویدہ خون بیا کہ شد نا امید حُر یعنی ز تیغ اہل ستم شد شید حُر
--

<p>از جوہر ظلم خیل مخالف رسیدہ از زندگے خویش طمع را بریدہ کر پاس سان سفوف عدد وادیدہ از آشیانہ طائر روحش پریدہ با تیغ و تیر و خنجر کینہ خریدہ از مصطفیٰ وحید رخصت رشیدہ در خلد جاؤ سکن خود را بدیدہ بر دوش بار تیغ و سنان را کشیدہ خود رفت و داد بر سپر خود نویدہ با حوریان بہ قصر خبان آرمیدہ با داند اسے جان تیر اسے نا میدہ</p>	<p>بر کام دل زکشتہ شدن در رہ حسین در آن دے کہ پشت بچہ یزید کرد از حملہ کہ کروا با تیغ جان شگات تا پیشش نشست زہر سو عقاب تیر پیش از ہمہ بلا سے شہ کہ بلا بجان جان بریش رسید چہ بانگ بیا بیا و تھے کہ رفت طاقتش از تن ز پا فتاد رحمت بر آن کہ بہر حسین بر رضای حق افتادہ بود بر نعشش پھر رسید رفت از چہاں اگر چہ قریب سنان و تیغ جانی نہرا نہ چو تھیستہ ز شیدیان</p>
--	--

پیش خوالی وفات سر و شہد الامام حسین صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

<p>بریدہ با دہ با ہم ز زین فتاد حسین فتادہ بزدل کرب دیلا ہزاران داغ ہزار و ہند و خنجر ہا زخم کاری داشت در آن دی کہ تن چاک چاک او بر خاک بدیشہ سر نہادہ بہ خنجرش خنجر رضا شدی بقضائے خدا و دادی سر بروزگار بر اسے شہادتے زین سان ہر اد سر بہم خنجر و دے نہ کشید چو برگ و بار نہال خزان رسیدہ بلغ و داغ مرگ نوزیب چہ کرد زینب گفت</p>	<p>بر اسے زیب سنان سر بچشم داد حسین بسان لالہ لہ لہ سنان ز خون نہاد حسین ز تیر و خنجر و شمشیر قوم عدا حسین فتادہ دید سو سے خنجر کہ کشاد حسین کشید آہ جہاں سوز نامراد حسین چہ آمدش خبر چہ خود بیا حسین ملک خراب شو سے فاطمہ نزار حسین ز راہ خالق خود سوز القیاد حسین برادر و پسران دید شد بیا حسین خدا کند کہ مراد ز این بساد حسین</p>
--	--

مخالفان تو یکجا شوند شاو حسین چہ شد بود ہزد و دشمنان کسا حسین	تو گر شبید شوے من اسیر غم گردم کبن مطاع نصیبی قبول از رہ لطف
--	---

پیش خوانی شب عاشورا

<p>کہ جن دلس در انجاست بر عزای حسین زنند سینہ نام ہمہ بر اسے حسین ہیا کنند در این شب سہ لو اسے حسین بہ فرق خاک عزایکسر اقیانے حسین فضاے سخن چہ گرد و پراز یکا می حسین کشد سر ز سر گنبد طلاے حسین چو روز حشر ز آوازہ عزای حسین کہ بر سر شک فنا نیست مدعاے حسین در آن دیار کہ جان را کند فدای حسین</p>	<p>چہ شور شیت درین شب بکریای حسین ملک نواج فلک رو بہ کر بلا آرند ز تخیمہ گاہ بہ افغان و نالہ ماتیمان ز ظلم ہا و ستمہاے اشقیار یزند بروے آب فتہ تبہ چون جباب تہی ز آہ اہل عز اطاق ہر چہ ر رواق زمین بہ لرزہ درآمد تر نالہ زن و مرد غرض بہ عشق گناہان شیعیان باشد ہزار حیف نصیبی بہند باشد و نیست</p>
--	---

پیش خوانی

<p>بر حسین کا نرا بوجہ ختم در پیگیری فاطمہ باشد خریدار و علیش مشتری ز انکہ ز زر گر شناسد لعل و گوہر گوہری خندہ ناک تو کہ وارے در عزا چشم تری گر بچاک افتادہ بینی جسم چاک بی سری گر بہ بینی در اسیری مو پریشان ختری ہر کجا بینی عزا دار برادر خواہ سری بشنوی چون زاربانگ رود و دودا دری ز انکہ تو ہم نیز بے کس در دیار محشری</p>	<p>خون بگریذای عزا داران دارین نام گری ز انکہ در محشر بہر یک قطرہ اشک عزا تا کہ دار و مشتری بفروش گوہر ہای اشک اندر ان روزی کہ گر یہ ہر کسے بر حال خویش یاد آور از حسین خون گریہ کن مانند سیخ از اسیرے سکنہ خون دل از دیدہ پاش گریہ کن بر حال زار زینب افسردہ دل یاد آور از رفعان و زارے خیر النساء گریہ کن بر یکسی ہای حسین از ہر خویش</p>
---	---

آب شوی را کہ این قدر است ای چشم نگار ای نصیبی تعزیت و احسین راس و سریت	سنے کن در این عزت نامی توانی خون گری گر یکن تا آنکہ محسوت کند در چاکرے
---	---

پیش خوانی وفات حضرت امیر صلوٰۃ والسلام علیہ

شکافت تیغ چہ فرق علی عمرانی گست رشتہ شیرازہ ہمہ اوراق شفق زرد امن محراب شد عیان مآدیت کبشت شق چہ قمر آن سرے کہ می زبید سرے کہ پائے نہادی بدوش بنفیر نہاد رو کے بہ جمع مہاجر و انصار دیرین مصیبت عظمیٰ نصیب از عینین	بر کن خاں ایمان رسید ویرانی ز جزو جسم کلام مجید رہبانے بہ سجدہ گاہ چو خورشید صبح پیشانی بر او بہر دو جهان تاج و تخت سلطانی بگشت پارہ ز شمشیر ناسلمانے ز بعد ضرب سر دست حق پریشانی ز جاسے اشک فروز بر لب غسل زبانی
---	---

پیش خوانی وفات امام صلوٰۃ اللہ السلام

آب سودہ الماس تاکہ اسما کرد عطش فنا و چنان بزل حسن لکرم چہ تر نمود از آن آب کام ناکاسے چو آب زم زم ہلال پیش آن شربت ہزار پارہ یاقوت دل ز جان بی آب طہان چو ماسے بی آب دل ستر شکافت از کاشن تابان ہجرین تیغ گئی بسینہ زینب سرش گئی کاٹوئم حسین نشہ ہجر و ربش خیال نہ حسن بگفت برادر مخور کہ آب شربت	شمار سوز خبر کام جان زہر اکرد کہ خود ز شہر بہرہ وفات راوا کرد ز مرگ خاک خوار بر سر اجا کرد چو آب کا تش از آن سوز شعلہ پیدا کرد برینہ برینہ الماس سودہ سودا کرد فنا و میل چہ زان آب ناگوار اکرد کز ان شکافت بصد سوز نالہ پیا کرد چو ناسک نالہ جان سوز چہا اکرد ز آب ماندہ آن شہر بہرہ تنہا کرد فضاہ کام من نا کام کیجا کرد
---	--

<p>اجل بجام من این باد و زینا کرد وصیت پدر خویش آنچه با کرد بسوی غلغلہ سفر از دیار دنیا کرد به کام جان تو این آنگہ گوارا کرد</p>	<p>شہادت تو بکرب و بلا تر شد ہیست بیا که بر تو سپارم امامت و اسرار چو کرد حبلہ وصیت ہنسور شہدا چو میشدی کہ نصیبی تھماز جامی جان</p>
--	---

پیش خوانی وفات علی اکبر

<p>شکست بر قلم حرف کاف و نون افتاد کہ جز حسین نداند کسے کہ چون افتاد کہ بر زمین ازین بی ستون ستون افتاد نہ ہیچو آن کہ ز مرگ بہ بحر خون افتاد بجسم از عذو کو کبش فرون افتاد زمین مثال نہ اخلاک از سکون افتاد ز بس بعصرہ آن جسم لالہ گون افتاد کہ با سر شک ز عین مردک بردن افتاد</p>	<p>ز زین چہ اکبر لب تشنہ نہ گون افتاد زاد و فاد آن من چہ ان کہم تقریر گمان نمود تو ہم کہ افشادن آن ہر روسے خاک میدند سوارہ از سر زین ز دور گبند چای جراحیت پیکان بروسے خاک چہ زرد دست و پا علی اکبر ز کر بلاے بلا لالہ اسے دلغہ برست مزن در تو نصیبی ازین مصیبت دم</p>
--	--

پیش خوانی وفات اباعبد اللہ حسین

<p>حسین را سر جدا تن پارہ پارہ بپا برخواست آواز نقارہ بہ فوج اہل کین تا شد اشارہ عنان اندر عثمان آمد سوارہ پریشان تر ز حال خود کنار کہ بودے چون دل خود پریشارہ ز گوشش آن صغیرہ گوشوارہ</p>	<p>چہ شد از نینے دور ستارہ ز فوج خصم بر قانون شادی پے غارت ز شمر شوم بہنجت بسوسے خیمہ کہ خیل مخالف سکینہ کرد زان جمع پریشان پشت خیمہ گردید نہبان کہ ناگہ دست ملوئے کشیدے</p>
--	--

بدان ظلم و بدان جور و تقدیر در این غم لے بعا بد توانا چومی بودے نصیبی کا ندرین غم کہ احباب حسین می کرد با مال	کہ گویشش پاره شد آن ماه پاره نہ بزحیپ پاره نہ زنیب بود چاره بہ پامی خواست این غوغا و بار تن اعدا کے اوبا اسم یارہ
--	--

پیش خوانی زنیب

سہ ایہ درد جان پر غم زنیب سر دفتر نوحہ و عروا و شیون بے اکبر و بی اصغر و بی عون حسین بیخ تعب از تمام عالم افزون پیش مرده گل از باد قلم دائم از کوه الم خیسہ تاست چو فلک ویران شود این جهان کہ نیست می آتش بوجوہ چرخ سوزان آتش بے غم پر شستہ نصیبی تو کہ دید	سر حثیہ اشک چشم پر غم زنیب سر حلقہ شور آہ و ماتم زنیب بے قاسم و عباس با عالم زنیب کار ازستم زمانہ در غم زنیب افسردہ دل از جور و مادم زنیب از بار صحن شکستہ و غم زنیب بہ ہویہ و نالہ و نالہ و غم زنیب اشک بجز روح قلب مرسم زنیب غمہا کے تمام نسل آدم زنیب
---	--

نوحہ سکینہ خاتون با حضرت عباس

عباس عموجان عزیز پدر من من آب نخو اہم تو مخور آب دم تیغ لب تشنہ باغوش تو جان اوان ازان بہ برگرد کجا میرسد اسے غم رشیدم ور کر ب و بلا کیسرتینہا مگذارم پسند اسیر سے من و اہل حم را اندر قفس خمیہ ز دوست ستم خصم	قربان تو چون اشک مروارید من بہ تشنہ و ہم جان و تو باشی بسر من بر لب رسد انگرتو خون جگر من مگذار تینہا تو پیر و در بدر من مناسفرا آخرت اسے ہمسفر من دوری کن امروز خدا را ز بر من خواہی ز چہ بستہ بر سن بال پدر من
--	--

<p>گر رفتن تو از پہ آذر دل آب است دیگر ز تو من آب نخواهم طلبیدن از سوز شوم شمع صفت آب نصیبی</p>	<p>رو دلیست ردان روز شب از چشم تر پا تا سرم از آب شود از شر من تا صورت این حال رسد بر نظر من</p>
<p>نوحہ سکینہ خاتون بعد شہادت جناب علی اکبرؑ</p>	
<p>برادر جان علی اکبر شہیدم نہ بیند خواہرے نقش برادر سر در لے کہ دائم بیدست نشاندم بر دل خود تا بہ سوخار برادر مرده بودم بر ازین بود دم رفتن نہ کردے گوش حرم در آغوشم کیش اے جسم صد چاک پس از تو بچو شام تیرہ بختان نصیبی شد حرام زندگانے</p>	<p>ز امید جوانے نا امیدم بدین گونه کہ من نقش تو دیدم بہ بین و پاپے نقشت چون بیم ہران تیرے کہ از زحمت کشدم کہ زندہ بر سر نقشت رسیدم چو سایہ بس زدنیا لت دو دیدم کہ گویم من برادر پروریدم سیہ خواہد شدن روز سفیدم جو این حرف الم افزا شنیدم</p>
<p>نوحہ جناب زریب خاتون با حضرت عباسؑ</p>	
<p>مرد عباس جان زار زریب تو چون رفتے کند ہا چشم گریان بیا گندار بر روز قیامت مرو بر گرداے جان برادر چہ زشت رفتے بگر نہ پیش چہ باید دست بردست تو اعدا پسندی چون بخود در این بیابان</p>	<p>مکن زین بیشتر آزار زریب شہادت را حسین اطہار زریب برادر جان من دیدار زریب کزین رفتن شود افکار زریب مکن زین بیش اندہ بار زریب دل دوستش ردو از کار زریب اسیر فرقہ اشہار زریب</p>

پس از تو چون کند برگو خدا را برادر جان دگر در دم میفر تو چون بندی کمر بهر شهادت رسان آجی بکام تشنه لبها نصیبی خون دل از دیده مبار	بزمین العابدین بیمار ز نوب بدر و خوشتن بگذازد نوب که می گردد و گر غشخ از نوب ترا شک چشم دریا بار ز نوب بیاد دیده خوب از نوب
---	---

نوحه جناب زنیب با ذوالجناح

چه شد شمسوار تو اسے ذوالجناح نگندی ز زمین آخرش بر زمین چه میگفت و تنه که می داد سر بگر زخم بودش فزاد آن که کرد بیام اگر دم بد درت که شد اگر تشنه دیده ز نوب است بهر شهر بانو بجای که گفت نصیبی گرفت کف جان خویش	حسین تا جدار تو اسے ذوالجناح چه شد اعتبار تو امی ذوالجناح بگو یا رزار تو اسے ذوالجناح کنار از کنار تو اسے ذوالجناح سیمه روزگار تو اسے ذوالجناح ز خون چشمه سار تو امی ذوالجناح همین است کار تو اسے ذوالجناح که ساز و نشتار تو امی ذوالجناح
--	--

نوحه شب اول عاشورا

باز این مه با الم آمد برون بهر آب عباس خریل عدو زندگی بر نوعدسان شد حرام باتن صد چاک رو بر خیه گاه جان ز طلق اصغر از پیکان فمصم از سپاه کین قتل شاه دین	بالم این ماه غم آمد برون داد دست و بے علم آمد برون تا که قاسم از حرم آمد برون اکبر از حبش ظلم آمد برون در بر شاه ام آمد برون شمر با تیغ ستم آمد برون
--	---

<p>شد شید آن شد کہ بر خلقتش اے نصیبی در جهان بہرہ درم زین حسنہ با غم چشم اہل بیت ز اہل بیت از غیمہ بہا خاست شور اہل خیمہ در عزائے شاہ دین</p>	<p>خلق از کتم عدم آمد برون ریشہ اہل کرم آمد برون خون ز جائے اشک دغم آمد برون عابدین تا یک قدم آمد برون موی پریشان یک قلم آمد برون</p>
---	---

نوحہ مادر علی اصغر در شہادت حضرت علی ہفتر

<p>بر حق خوردہ تیرم لائے لائے لائے لائے از خون بگشتہ سیراب لائے لائے لائے لائے اے طفل میگناہم لائے لائے لائے لائے از گریہ گشتہ خاموش لائے لائے لائے لائے ای نور دیدہ من لائے لائے لائے لائے بستان شدت زبیکان لائے لائے لائے لائے گوید نصیبی از غم لائے لائے لائے لائے</p>	<p>کچم خوردہ شیم لائے لائے لائے لائے جان دادہ رفتہ و ز خواب لائے لائے لائے لائے از توجہ عذر خواہم لائے لائے لائے لائے مادر شدہ فراموش لائے لائے لائے لائے رفتی چرازدن لائے لائے لائے لائے در جہد خاک میمان لائے لائے لائے لائے ریزد سر شک ماتم لائے لائے لائے لائے</p>
---	--

نوحہ زینب بر سر شہدا از ورود شام

<p>ای کشتگان خدا را ما بر خدا سپردیم بر دیم نوع و دست اے قاسم سیہ روز بیگانہ از تو گشتیم اے اکبر جو انم اُفتادہ باہو از تن عباس شہسوارم اے اصغر صغیرم نا خوردہ سیر شیرم رفتیم و جسم پاکت اے سرور شہیدان اے قتل گہر امانت تنہاے کشتگانرا</p>	<p>آوردہ از مدینہ در کر بلا سپردیم دست تلاء بست رنگِ خاسر دیم بر خاک کر بلایت بے آشتا سپردیم در کر بلا بخت بے اقر با سپردیم در ہمد کر بلایت برگشتہ با سپردیم بر خاک پارہ پارہ از سر جدا سپردیم تا روز شہر بر توسی پارہ با سپردیم</p>
---	--

اے کر بلا گواہی جسم ہر شہید سے اہل حرم چو رفتند گفتند بر نصیبے	بر خاک تو امانت بی دست و پا سپردیم آہ و عزا و ماتم بر شیعان سپردیم
---	---

نوحہ حضرت فاطمہ زہرا در وفات جناب پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ آلہ وسلم

اے جانِ پیر فاطمہ اشب بفرایت بعد از تو حسن بر سر دوش کہ کند جا گفتم کہ فدائ کن برہ خویش تو جسم نام یکبار و اگر رنجہ قدم کن بہ مکانم + یکدم بہمن اے ہمد حق در شبِ عراق خاکم بسراین زندہ منم بر سر نقشت میگشت جد اسز ز تنم بہتر ازین بود ہمراو نہ بردیم اگر چہ تو پدر جان در بار کہ قدس کہ ما دایہ عوا نیست اے فخر بشر خورشید لاکا بچو نصیبے	در سوز چو شمع است بپے صبح لغایت اے صد جو حسین و چو حسن باد فدایت آخر چہ سبب شد کہ نہ کردید رضایت تا آنکہ منم روئے و سر اندر کف پائیت بنا کے سخن تا شنوم باز صدائیت اے کاش میرم کہ نہ مردم نہ برایت کہ من بنمودے بہ جہان مرگ جدایت رفتے بروانیک برسیدم ز قفایت بر حق خدا تعزیرہ داراست خدایت ریزند سر شک الم افزا بفرایت
---	--

نوحہ زینب خاتون در وفات فاطمہ زہرا صلوٰۃ اللہ علیہا

اے نور چشم زینب خاتون روز محشر بر بستہ چشم بکشا بنگر بہ ما اسیران گرد و گردہ و نقشت بادیدہ ہای خونبار بر جامہ چاک چون صبح بر تن زدہ حسرت باغم علی شستہ در مجلس عزایت اے غدیب بنم ماتم گرے احمد بنگر بسویش از مہر اے ماہ عالم آرا	جان علی عسکری روح تن ہمیب چون دختہ ان نعمتم گرد تو زار و مضطر ریزد حسن بانقان خاک از عزا ہی بر سر بکشاے دیدگان را بر آن ز مہر بنگر مانند شمع سوزان دیدہ ز خون دل تر خاموش خفتہ تا کے در چار باغ بہتر کاند عزا بدورت ریزد سر شک اختر
--	---

چون اشک طغیانت افتاده در کنارت از چرخ چشم زنیب کردے غروب تا تو داغ بنی بد دل بود با سوز جانگدازے بعد از تو چون غایم اے با نوقیاست این نوحہ الم خیز می گفت چون نصیبی	گویند دایے آن خوانند دایے مادر روزم چو شب نمودے ای آفتاب انور بر روی آن نہادی از مرگ داغ دیگر من حسن اخایم من حسین برادر میخواست مرگ خود را لیکن نبود میسر
---	--

نوحہ زنیب در شہادت علی عمرانی

اے باد شہ عالم دے تاج سہ زنیب چون شمع فرو ریزد در بزم عداے تو در بزم عداے تو چون شمع عزت اصبح بر گرد سر نفشت زان رو سے می کردم اے زندگی زنیب رفتے ز جهان رفت تا ہر رخت و ردہ نہ بود غروب امروز اے نخل امیر من تا فرق تو شد پارہ تا طایر روح تو پرواز دین کرد بر فرق اجبا خاک کرد بد نصیبی چون	با چاک سراز دینار فتنے زبر زنیب قطرات شہر آ میز من گان تر زنیب خاموش نمی گرد سوز جگر زنیب کز مرگ تو بشکستہ یکجا کمر زنیب آرام دل و جان و نور بصر زنیب شد روز سیہ چون شام اندر نظر زنیب از شاخ مراد افتاد یک شہر زنیب بشکست بہم بال بے بال و پر زنیب از دھڑ برون بہاد پارا پر زنیب
---	---

نوحہ جناب زنیب در شہادت امام حسن صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

اے شہید سودہ الماس اسامی حسین این چہ آبے بود خور دی ای برادر جان اشک آتشباری ریزد چو شمع تعزیت بد تمنایم دہم جان و تو باشے برسم این شہم نقش تومی بنیم بہ چشم خون نشان	خوردی آبی و زدی آتش با اعضایم حسن کاتش افگندی چو نے اندر سراپایم حسن بر سر نقش تو چشم گریہ بالایم حسن بر نیاید از سیہ روزی تمنایم حسن کاش میگردید اعمی چشم بنیام حسن
---	--

میر دی گرباد دل صد بارہ نمن ہم پہچو شمع اسے برادر جان حسین گوید با نغان و عروش دیدہ کبشا سوے آن یکہ نظر نہما دگر بر خدا سو گند و بر جدت کہے گرد و حرام سرور باشد نمود از آب اسے چرخ کبود لعل و یاقوت جگر بارینہ الماس مرگ اندرین ماتم نصیبی گر بگریم خون روست	بعد ازین باشد سر قبر تو ما دایم حسن رفت از دہر و بجا بگذاشت تنہا یم حسن دیدن امروز را ممکن بفر دایم حسن بے جنابت زندگی در روئے دنیا یم حسن آب بہن آتش زدی بر سر و رخسار یم حسن کر دسودا و بیگندہ بسودا یم حسن چون بود از یک دست شافع بقبا یم حسن
---	--

نوحہ مادر قاسم و شہادت قاسم

ای قاسم داما و عروسیت عدا شد مادر بھدریت شادی غم اندوز تو ای نور دو دیدہ مادر بھدریت اند عروض شمع عروسیت عروست مادر بھدریت در مجلس حدیث تو فوجان حسینت مادر بھدریت و خیمہ چو قافلہ عزای تو شدی رست مادر بھدریت شیرینی شادی تو از قوس دل جان مادر بھدریت در جملہ مبدی دست عروست بنا جات مادر بھدریت کشتی چہ شہیدار سپہ کینہ عروست مادر بھدریت تیر و قد ملامی عروست مصیبت مادر بھدریت ہی کردہ فدا جان برہ شاہ شہیدان مادر بھدریت بود کوکب نجم ز وجود تو چو خورشید مادر بھدریت خوش باش نصیبی کہ شہیدی شہیدان مادر بھدریت	در کرب و بلا خون تو بر دست نہا شد مادر بھدریت در قتل گاہ پیٹم کرب و بلا شد مادر بھدریت چون شعلہ برافروختہ بزم بکا شد مادر بھدریت از جہ مخالف بخدا نالہ ما شد مادر بھدریت از نالہ ما جملہ تو پڑنوا شد مادر بھدریت شدہ ما کہ عروسیت مبدل بفر شد مادر بھدریت کاواڑہ قتل تو در آفاق بپا شد مادر بھدریت مستزل بربخ و الم و در دو بلا شد مادر بھدریت یکبارہ بمانند کمان پشت دوا شد مادر بھدریت اکبر سپہیت آمد و آن نیزہ فدا شد مادر بھدریت در مرگ تو با آن عظمت کم رسا شد مادر بھدریت از بہر شفاعت شدن روز جزا شد مادر بھدریت
--	--

پیش خوانی حضرت مسلم

اسے دادہ بکوفہ زار و مضطر مسلم	پیش از ہمہ در راہ حسین سر مسلم
--------------------------------	--------------------------------

<p>اے گشتہ جدا سرت ز پیکر مسلم اے نامہ بر این نامہ احقر مسلم کن عرض پیکر گشتہ بی سر مسلم وز خون جبین محاسنش تر مسلم نخشش کہ بدی ز عرش برتر مسلم از تیغ بدست قوم کافر مسلم چون حلقہ پشت در پیہر مسلم دیدش پراگندہ چو اختر مسلم بے لشکر و جیش و فوج و عسکر مسلم در راہ تو آن سبکس دیاور مسلم ز انسان بحسین ابن پیر مسلم</p>	<p>اینک بحسین صیبت نبو شتم اے نامہ بر این عرضہ خطیدہ بخون پر واز کنان رسان بشاہ شہدا از تاب عطش بدی چو بی نایش خشک شامی شتہ شوم افکنند از قصر بنمودند اے جان کشیز نیت جان از بہر نجات ردی خود بہاد آن جمع کہ باہر تو جمعیت کردند از عمد شکستن لیہان سر داد مے کرد و دال تاکہ جان کردند خود ساز نصیبی تو یہ مسلم فرمان</p>
نوحہ و شہادت حضرت عباس	
<p>شکست افتاد اندر خانہ دین حسین خدایی برادر شد مقتول تیغ لشکر کین حسین خدایی برادر</p>	<p>چو عباس علی افتاد از زین حسین شد بے برادر فتاد از پناہ آل یاسین حسین شد بی برادر</p>
<p>زد جامہ بر نیل ز تہب ازین غم کردی پریشان گیسوی ماتم باہ وزار می باہ وندارے باہ وزار می باہ وزار می</p>	
<p>کہ شرح تشنگی با آن بگویم حسین شد بے برادر چونی تشکیہ شد نامی گلیم حسین خدایی برادر</p>	<p>سکینہ گفت عمر کو بگویم حسین شد بے برادر طراوت رفته یکبارہ ز ریم حسین خدایی برادر</p>
<p>ز نیب بگشتا کہ اے سکینہ اندر فرات ست آن بے قرینہ بہ آہ وزار می باہ وزار می باہ وزار می بہ آہ وزار می</p>	
<p>بتن بود سوز نشان از شعلہ آہ حسین شد بے برادر کہ از تن شد جد دوست اللہ حسین شد بے برادر</p>	<p>ہر لب تشنگان چشم بہ راہ حسین شد بی برادر کہ بشنید ندان آواز جامکاہ حسین شد بے برادر</p>

	دین العبادا شد ہوش از سر بخواست افتاد آن زار مضطرب بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
جو افتادی ز زین بر صفیہ خاک حسین شد بی برادر بماہی شد سرشک چشم نناک حسین شد بی برادر	ز آہش شد مگر روی املاک حسین شد بی برادر دوبارہ شیر حق را فرق شد چاک حسین شد بی برادر	
	اندر مدنیہ جان پیسہ در لڑہ آمد زین ظلم یکسر بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
قد زینب بشد از مرگ عباس حسین شد بی برادر علی اکبر جوان زمرہ ناس حسین شد بی برادر	دو تا پاپا پیسہ چون حم داس حسین شد بی برادر نہم شکست پیچون دانہ کز آس حسین شد بی برادر	
	کاشوم بے کس نبود شیون زد چاک چون جمع آن جامہ بر تن بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
بر آمد در تزلزل عرش اعلا حسین شد بی برادر ملک اندر فلک زین ظلم بی حسین شد بی برادر	شکست از نو در پہلو سے زہر حسین شد بی برادر ہنگام قیام افتاد از پا حسین شد بی برادر	
	چون از مخالف بازوی حیدر از تن بنیتاد شد روز ششم بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری	
خداوند انصیبی گنگار حسین شد بی برادر بدہ توفیق باشد تعزیت دار حسین شد بی برادر	بہ نختا بر سرشک چشم حضار حسین شد بی برادر بود نازندہ اندر وجہ غدار حسین شد بی برادر	
	کن غفو عصیان یارب نہ بانی کن تو توان جبت ہر ناتوانی بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری	
	نوحہ در شہادت اہا عبد اللہ الحسین صلوٰۃ اللہ علیہ	
نغان از دستای چرخ سگر سکینہ بے پدر شد چو آن از صدر زین افتاد بر خاک سکینہ بے پدر شد	حسینم کشتہ شد بے بار و بار سکینہ بے پدر شد چرا ز ہم نہ پائیدے تو افلاک سکینہ بے پدر شد	

	این مصیبت زنیب فغان کرد روزین تظلم بر آسمان کرد از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا	
شده زین العبا با جسم تپ دار سکنیه بے پدر شد آلای عدمات زنیب شود کور سکنیه بے پدر شد	یتیمان حسیدتم لپرتار سکنیه بے پدر شد ترازین سان کنه بنید زار و زور سکنیه بے پدر شد	
	بر کی برم داد ای چرخ گردون بے سر حسینم غلطید و خون از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا	
علی اکبر چه شد بر شکر کین سکنیه بے پدر شد نمیده پیرے آن طفل جوان بخت سکنیه بے پدر شد	شکست افتاد اندر خانه دین سکنیه بے پدر شد رزین افتاد آتش از سر سخت سکنیه بے پدر شد	
	ینال زنیب از سوز سینه که مانده مضطر بکس سکنیه از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا	
عز اگر دید قاسم را عروسی سکنیه بے پدر شد خایش خون و شیرینی ز جانست سکنیه بے پدر شد	عروسی را لشکر سید و سی سکنیه بے پدر شد عروسی نیست این روز نشانت سکنیه بے پدر شد	
	شادی قاسم گردید شادان خاکم پسر شد از دست دشمن از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا	
چه عباس علی از تیغ دشمن سکنیه بے پدر شد نجاے شیر از پستان مادر سکنیه بے پدر شد	ز دستش شکست دست افتاد از تن سکنیه بے پدر شد بتیغ کین گاو تر کرد اصغر سکنیه بے پدر شد	
	ای کاش اصغر میزد دست از خون نمی دید تر شسته کاست از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا	
فدایت ای برادر زاده عباد سکنیه بے پدر شد جمازی دعا تی هر دو با هم سکنیه بے پدر شد	مخالف راست رود خیمه نهاد سکنیه بے پدر شد حسین اگر دگلاگون چهره از دم سکنیه بے پدر شد	
	تو فکر کن اندر اسیری کوپاس طاعت و دوستگیری از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا	
	خداوند با حق این شهیدان سکنیه بے پدر شد که در راه تو گذشتند از جان سکنیه بے پدر شد	

نصیبی را ز لطف از جرم بگذار سکنه بے پدر شد	ایا حضار دانی جمله کسیر سکنه بے پدر شد
دل پر زخوم امر و زار غم شادی نباشد جز آه ماتم	از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا
نوحه زنیب در وقت بشام رفتن بابا عبدالحسین صلوٰه الد و السلام علیه	
زنیب با فغان دایم این ناله سرگردای وای	گر دوزر زنیب ما را پنهان در دای وای
حسین بے یار بے یاور انصار	مقتول کفار با اهل اشهر
اے حسینم چون روم سوتے بدینہ	
حکیم حرمت یکجا اسیر گشتند اے وای	بر ناقماے عربان کیسے نشستند اے وای
آن قوم بدنام از راه اظلام	یا زجر ادا دام بر دند بر شام
اہل نیمہ از الم بحسہ روح سینہ	
کاشوم مضطرب کیس با گریخت ابن اے وای	اے جان بابا ایندم آجال ما بین اے وای
بے قدر یکجا عسیر یا ان سراپا	زین ظلم حاشا چون تو زاعدا
مردہ بودم بہ کہ زندہ این کمینہ	
سکینہ نالان گرفت دامن زنیب اے وای	بے باب عمہ بر کو چون بگذر دشبای وای
بر اغریبان در این سیابان	متناویران از ظلم عدوان
اے عزیزم عمہ کن فکری سکنہ	
ما در فدایت از غم کن جامہ پارہ اے وای	در خاک اصفواندہ بے گاہوارہ اے وای
شیرش نہ دادے برہ فتادے	دل زان نہادی بگر کشادی
کج حق را کس بند سازد دینہ	
از پشت بستند دست زین العما اے وای	ہر سو کشیدند بی یاران بی لڑا اے وای
تپ دار دستہ از ہم گستہ	ہلو شکتہ در قید بستہ
سببے برا بقید قوم اہل کینہ	

برجلہ بانی یارب کا ان بی راہیندا کے واسے	کو جان و از دل و ایم اندر عز ایندای واسے
اسے سے سبحان از لطف و احسان	کن غنم و عصیان از جملہ استیسان
انصیبی حاضراں با خزینہ	
شکوہ زیب از فلک و رفوہ و شہدا	
از جفا و ظلم تو صد داد اسے چرخ کبود	تیرک یار کے ار حسین و غیر را یاری چہ بود
اے پناہ اشقیایا این چنین جو رجفا بر حسین متحن تاکے وار کے روا	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
شد بیدان کیہ و تنہا حسین با چشم تر	زینش از پی دوان چون سایہ اندر پشت سر
بانفغان بی حساب باد و چشم پر آب ہچو سیلاب روان سر بسر در اضطراب	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
باہر اران نامہ جان سوز حیرت از قفا	اگاہ انتان گاہ خیزان گفت این آن بے نوا
کے حسین تشنہ لب و سہ شہنا شاہ عرب سیروی تنہا کجا اہی صیبت از سبب	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
من پرستاری ز دستم بر نیاید بدارین	چون کنم با طفل بیمار تو زین العابدین
من بدشت کر بلا بی کس و بے اقربا از مدینہ در بدر باد و صدد درد و بلا	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
بے خابت چون کنم من با سکینہ این سفر	بی تو کرا مشبک رنگہ بگوید کو پدر
ای برادر جان حسین اہی ضیای ہر دین چون نمایم من بگوئی بی تو با این شور و شین	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
گر شبے کلثوم از حجر خست افغان کند	یا کہ روز سے دیدہ را از فرقت گریان کند
اندر ان م چون کنم جز کہ دل پر خون کنم از دل آن خود بگو چون غمت سیر و ن کنم	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
اے خداوند بحق اختیار خاص و عام	از نصیبی و با حضرا این مجلس تمام

	عفو کن عصبیان در دکن در مان همه در سر کوئے حسین خود بکن قربان همه آه و فریاد و فغان آه و فریاد و فغان آه و فریاد و فغان آه و فریاد و فغان	
	نوحہ شہادت اباجہد اللہ حسین صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ	
اے برادر جان حسین سگینہ سیر است	در کند اہل کینہ دستگیر است	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
شہر بانو بید از تو در غزایت	کس نہ داند در کجا باشد از وفاست	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
عابدین بیمار و نالان در غل ذریعہ باشد	کے ہین آن آل ہمیں ہر در گیر باشد	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
شام آئین بستہ شد اندر غزایت	شاد خلقش زین مصیبت از برایت	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
پردہ پوشان تو بہنے پردہ سوار نور	ہمچو مہ انگشت نما کے ہر دیا راند	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
بر سر پردہ عصمت زوہ آتش سپین	لطف فرما ز کرم سال مرا بین	
	اے برادر اے برادر جان حسینم	
بارگاہ ہر آنکس کہ عزادار حسین است	چون نصیبش روان اشک زین است	
	بیش آن را برادر جان حسینم	
	نوحہ شہادت اباجہد اللہ حسین صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ	
حسینم تیرے لیے افتادہ در خاک مادر	از پشت مرکب با جسم چرخون	
	چپان در خاک و خون با جسم نہ چاک نہ	از تیرا عدا کے بارے گلگون
	نوحہ شہادت امام قائم علیہ السلام	

خاتم زخون بردستی مادر	از جور دشمن گاه عسروست
از غم دلها زین شادی تو خستی مادر	گر وے عزایم اینی ست بوسی
نوحه شهادت علی اکبر علیہ السلام	
علی اکبر جوان رفته زدینا مادر	کاسے نه دیده تو از جواسے
سکینه چون کند بعد تو تنها مادر	با آه و ناله آن کامراسے
نوحه شهادت علی اصغر علیہ السلام	
علی اصغر خورشید زمستان مادر	کم گریه کن خاموشن نشین
اگر چه سیر شیرت کرده بیکان مادر	از دست توے سر اکیں
نوحه شهادت حضرت عیاس علیہ السلام	
بیاعیاس رود و ریح بر کن مادر	تو ظلم با این از قوم کینه
تو دست از شک آب مار کن مادر	آسبے نه خواهد از سکینه
پیشخوانی بجناب زین العابدین علیہ السلام	
بیایین العباسی را این مادر	از روی یارمی حسین بی سر
که در بستر فتاده زار و غمگین مادر	تپ دار و نالان بی یار و یار
نقیبی را با حضار دالی یارب	در روز حشر تو پیبر
امینیت با این ناتوانی یارب	از روی رحمت و در جرم بگذر
پیشخوانی جناب مسلم	
ناله داشت چه جان بر فیش از تن مسلم	حرفها داشت چه سر داد به دشمن مسلم
در گم دادن جان به حسین ابن علی	در لب پاره بدش ناله دشمن مسلم
منه ندید به همه کوفه یکے عهد درست	بجز از بستن و نه الفوشکستن مسلم
بود و ضعف از زخم بدن و دنداناش	بشکسته زستم سنگ فلان مسلم
کوفیان ناگه شکستند از و بیعت را	و در بر بود پی گوشت مامن مسلم

<p>هر خود گاه شهادت بگرفت و نمود جامه از خون جراحت بتن پاکش گشت پشت بے پشت شکسته بدش اندر دیوار آهسته اندر دم سردانش از لب برخاست سروست توش از قصر فلک زند بزیار تا که گردید شبید از ستم ابن زیاد روز محشر نصیبی که عزا دار تو است</p>	<p>ستابد و شکوه بر تو اور ذوالمن علم بچو گلزار سدا پاسه ملون علم سوز ضعف بدن خسته بدامن علم که فلک را بزرگ شعله بخبرن علم بے کس آواره افتاد در سکن علم که داند مقدم جان خلد مزین علم نظر از سر الطاف بیگن علم</p>
--	---

نوحه سنگ زنی

<p>ماه تعویبت تو بکشت باز از فغان فدا و وز عزا بجا است در فلک به غم بهر تنه دل بسینه باز شرار غم جسم الطرب سر حسین بر سه شان بد سر حسین اندلین عزا ای نصیب</p>	<p>از شیب شد ناله بر سر از شور در عراق ناله در جاز سه تله ملک بال کرده باز اندر این عزا هست در گداز با بنی بود این زمان بر آرز در طریق شام ظهر بر نیاز خون ز دیده پاش بالم باز</p>
--	--

نوحه سنگ زنی

<p>باز فغان از زمین رفت بعرض علا بر سر قبر حسین بالم شور و شین نصیب افسرده دل جامه سیر بگل شد ز مدینه برون با جگر بے بز و ن آمده بر قتل گاه رعد صفت و زو با غم و آه و فغان بهر عزا حسین نوح بنی را بگو ناله و فغان که کرد</p>	<p>بهر عزا داری شاه سزار تن جدا میر و داور و باز حضرت خیر النسا موسه پریشان بود در سر زین العبا بر سر قبر حسین ناله کنان مصطفی سینه زنان از خف شافع روز جزا خیل ملک از فلک آمده بر کربلا چشم نصیبی ز اشک باز چو طوفان</p>
---	---

نوحہ سنگ زنی

<p>چون شمع ز سرتا کہ بپا سوزم و گریم چون چشم ز تندہی دوا سوزم و گریم مانند سمن ز زلفا سوزم و گریم چون لاک بہ مکتوب عوا سوزم و گریم چون چوب ترا سوز حفا سوزم و گریم بچون حسرم آل عبا سوزم و گریم از گرے اشک مرثہ با سوزم و گریم</p>	<p>دور بزم عوا کے شہد سوزم و گریم مانالہ افغان بجز اسے شہ بیمار از آتش انسا کہ در خیمہ گم افتاد بر یاد دو چشم تر لب خشک شہیدان ما چو پیکان جنبا یاد آن آید در خیمہ شمس از شرر جو رخا لطف در این غم و اندوہ و مصیبت پو نصیبی</p>
--	---

پیش خوانی

<p>روے آورد دندرج و درد و غم کیا براو نئے بہن آل نبی را بود منع آب جو ناکشیدہ آب اندر چاہ بشکستش سب جو شد شہید و بردش تا شدہ اندازین آرزو ساخت از بہر شہادت ز آب چشم خود وضو بیش از نے شد گرہ و زنالہ اشش اندر گلو وقت سردا دن ز بانس بود و دایان گفتگو از رہ رحمت بخون من بہ بخشا و براو چاک ہا کے زخم را میکرد با مژگان رفو دیگر از جسم پر از زخم حسین حرفے بگو</p>	<p>از دنیہ چون حسین بر کر بلا نہا و رو منع خورد و خواب شد و کر بلا بر اہل بیت از براے آب عباس علی گشتے روان خواست قاسم رو ہند بر جہاہ کیا رو گر تشت لب تنہا حسین بے کس اندر کر بلا شد روان بر حرب و اندر خیمہ کلثوم حنین بر دم خنجر جو خنجر داشت میگفت این سخن بار اکتھا عاصیان است جہد مرا زینب افسردہ دل بر قتل گر آمد ز شام اسے نصیبی چاک نبودے دل اہل عزا</p>
---	---

پیش خوانی

<p>ز زینب برس کز این غم دیش چون لالہ پر خون است کہ غمہاے حسین تشت لب از شمع حافزون است</p>	<p>چسان گویم غم کرب و بلا را بر شما چون است شمار یک غمش اگر دو الہ روز شمار آخست</p>
--	--

ز نقش سروان هر گوشه اش مدفن بصد چشم است الف سان زایلان را قد درین ده روزه ماتم چرا چون اینسان اشک گلگون می نیایش بروز خشم المرسلین از تعزیت داران ز دیده خون سرخ دل بردی خود بهالایند بهر سکه فغان شیعیان امروز در ماتم در این ده روزه موجود است از بهر عه دار	ز خون سروان روی زینش سرخ و گلگون است بدست کر بلا سزا بیا چون حلقه نون است که افزون قدر اشک تعزیه از روزگننون است ز هر کس بختی از دوستان خوش ممنون است که شهر کر بلا یکسر سیه داشت و بامون است همانند دماسه سبجا بان تابا گردون است به کیش خویش هر یک چون نصیبی زار محزون است
--	--

پیش خوانی

عزاداری دین ده روز اندر کر بلا باشد بکن شری سر شک از دیده جاری کن برین مجلس طریق تعزیه ای شیده خود انصاف ده است بکن دل را بردن از بزم ماتم غولفشان کن شمر فرصت غنیمت یک دی در تعزیه داری مزن جرم ماتم گلگون قبا سگ کر بلا حرسنه نصیبی قدر بزم تعزیت برگو بجان را	که در آن باخوش و ناله ختم الانبیا باشد که خون پالاداران چشم علی مرتضی باشد در آن مجلس که بانو نوحه گر خیر النساء باشد که صاحب تعزیه در مجلس ماتم خد باشد که یکدم زندگی را در عزایش اجر باشد که این ایام تسبیح ملک حرف عز باشد بود گورنندگان بالاتر از عرش علا باشد
--	--

پیش خوانی

تا روز عشر ماه محرم تمام شد تا گشت شام تعزیه اهل بیت رو از بس طبا نچ دست ستم زد سکنه را آه از دمی که زینب فسرده دل سوا انگند آفتاب ز سراج خسروی از آب تیغ و آتش افساد و با جور از سوز اشک چشم نصیبی در این عوا	بر اهل بیت زندگی از دل حرام شد روز سه در خوش دلی اهل شام شد از بهر گوشواره رخس نیل خام شد در راه شام بر شتر بیه زام شد تا بر سر سفال سر نخر نام شد خاکم بر شمشیر حسین تشنه کام شد یکجا کباب مرغ دل خاص و عام شد
--	---

عرضہ نوحہ مسلم

<p>اے پیک بے نوا یاں سیر زراہ احسان برگو حسین مظلوم مناسفہ یہ کوفہ با عہدین جماعت برکوفہ پاسے بگزار برگر و بر مدینہ اے شاہ بے قرینہ از کوفیان حمیت بر راہ حق بنا شد کردند خفیہ بیت با من تمام و گفتند با من صلاح بستند بر جہاد اول + نہ کوچہ کہین شب سے گشت آشکارا قربان خاک پایت گردہ تو گشتم باشد بقاے عمرت گردہ چون بنا شد بے سرفگندہ بر زیر از قصہ جسم چاکم اندر عراے مسلم چون گشت کشتہ بکین</p>	<p>عرض سلام مسلم بر سرور شہیدان کین کوفیان بے دین برہم زندہ پیمان کین ظالمان نہ دارند یک زورہ دین ایمان زان رو کہ بر نیاید بار سے ہوا زیشان از بہر مال و دنیا دارند راہ خندان کاندرہ حسین با بگند شتا ہم از جان گشتند ہجو خیمت آخر میں گریزان ہر کس کہ دیدے از من میگردی نہ پان تنہا و بیکس و زارہ و راین دیا قربان اے یادگار احمد اے فخر خلق دوران ابن زیا و بے دین اے سرور غریبان یہاں اے نصیبی مانند ابر گریان</p>
--	---

نوحہ سپران مسلم با ہم درگاہ شہادت

<p>اے کردہ پیش از من خود را بندہ ابرادر شتم ز زندگے کف از پامی و رفتادم اے فوجم مسلم پیش از تو مروہ بودم قربان کا کل تو چون ناتہ پر زخونست شمشیر دست و آغوش برگردنت ز جان شد از مرگ تو ز بس اشک از دیدہ ہوشاندم یتیم قدم ایم از بارہ دردمرگت +</p>	<p>اندر رہ حسین تو بے کر بلا برادر در خون خود ز روی تو تا دوست و پابرا در ہر بود ازین کہ نہیسم در خون ترا برادر ہمچون غمزدال و بخت شد خطیلا برادر کے بود با سہ تو آن آشتیلا برادر شد خایہ و جو دم ویران بنا برادر ہمچون کمان سدا پاکشتہ و دوتا برادر</p>
--	--

<p>اے کاش بعد قتل در دہر کسی ہست رفتہ برو کہ ایک می آیت زدنال یکدم قدم نگہداشتا آنکہ من بیام اے کافر سگر سرازتم جبہ اکن در مرگ تو نصیبی باشیعیان عالم</p>	<p>غیر از حسین و آتش گرد و دنا برادر مانند تو سدا زن گشتہ جدا برادر بہر خداے گذار بر جامہ برادر بہ زین جدا بگردند از ہم دو تا برادر ریزند اشک و دارند یکجا عسرا برادر</p>
---	---

نوحہ حضرت زینب در شہادت حضرت عباسؓ

<p>خوہرت زینب بیدارے علمدار حسین اے برادر جان من عباس و خون غمتہ ام چون گذاری پای در غلہ ہرین پیش از ہمہ من بہ قربان تو ای ستارے دشت کربلا کیست بنماید پرستاری زینب خوہرت عرض نہما بر خناب مر تفتے اندر نجف خواستہ بر پانالہ زار حسین از سبکیسی ماندا اندر کربلا بے یار و یاور اہل بیت بر عرای حضرت در بیشہ اسکان فگند اسے بہ قربان وفا بیت در وفات سر دشت تا کہ میربا و شہادت رفت ادراق تو کل عفو کن جرم نصیبی و مجبان علی</p>	<p>ما فتادے دست تو از دست شد کاریز بشنو اندر روی نشت نالہ زار حسین کو بہ ختم المرسلین یکجا تو اخبار حسین کے رسا نہ بعد تو آہے بہمیا حسین بعد از تو اے برادر جان پرستار حسین از جہاے کو فیان و شمر خو خوار حسین تا زینت زین فتادے ای مددگار حسین با فغان و درد و غم اسے یار و یار حسین آتے از سو غم آہ شہر بار حسین گرے حرب و جدال و جنگ بازار حسین شد خزان دیدہ سرا با باغ و گلزار حسین اسے خداوند باحق چشم خوبا حسین</p>
--	--

نوحہ مادر علی اکبر در شہادت علی اکبرؓ

<p>اسک شدہ دور از خرم آہ علی اکبرم سر و قدت را فگند چاک بروی زین</p>	<p>گشتہ شہید غم آہ علی اکبرم تیغ جفا و شتم آہ علی اکبرم</p>
---	--

<p>کرده زهر سوخته غم آه علی اکبرم همچو کمان گشت خم آه علی اکبرم با غم و درد و الم آه علی اکبرم بار درگ از کرم آه علی اکبرم گشت قرین الم آه علی اکبرم عیسیٰ نیلی خیم آه علی اکبرم شد بفلک جوش دم آه علی اکبرم چون ورق چهره نم آه علی اکبرم جمله بناشان زهم آه علی اکبرم کاش شد جان دهم آه علی اکبرم</p>	<p>رو به ابل جسم بهر غم اواریت تا که تو گشتی شهید تیر قد خواهرت رفتی و بگذشتی ماز و بچاره را اے بغدادی سرت رو بسوی خیمه کن تا که به تیغ ستم گشت فرات حسین جامه کشیدی پیل تا که تو گشتی شهید خون تو تا بر زمین ریخت مخالف ز کین ز شک غایت کشیدند ورق چرخ پیر و هر فلک وقت شد بگسلد از این جفا زار نصیبی گفت گفت چو این نوحه را</p>
---	--

نوحه مادر علی اصغر در شهادت علی اصغر

<p>ای غنچه بی غار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بر دیده خونبار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بر چشمه تو دیدار حسینم علی اصغر قربان تو مادر کشتی تو بپر بار حسینم علی اصغر قربان تو مادر افزوده به تب و دار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بر جان تو یار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بد زنده گیت بار حسینم علی اصغر قربان تو مادر لب خشکیت آزار حسینم علی اصغر قربان تو مادر یا ناله مددگار حسینم علی اصغر قربان تو مادر</p>	<p>ای نوگل گلزار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بناظره بار درگربال خندان جانم بغداد مگر از تو در دشت بلا با غم داندوه جانم بغداد بر بار غم اکبر و عباس علمدار جانم بغداد مرگ تو بدماب شرر بار جهان و جانم بغداد در تیر و تیغ است رسیده بلبلش جانم بغداد از نخل رسول مدنی شاخه امید جانم بغداد میگردد بدان من اے نور دیده جانم بغداد باشد همه ساله عزائی تو نصیبی جانم بغداد</p>
--	---

نوحه حضرت زرتب در شهادت ابا عبد الله حسین

<p>شده بدون در کربلا از جسم جان فاطمه</p>	<p>سر زتن دادی با عذر انا توان فاطمه</p>
---	--

<p>بو داز کو کب نزدون زخم خد گمش در بدن چشم زخم از پیکر پاک حسین تشنه لب برزین ازین چه افتادے شہ گلگون ببا آہ و فرباد و دفغان کز خنجر شمشیر در عراس سرور شاہ شہیدان در پشت بر سر نیزہ چو نور شہید سحر رفتے بہ شام از جفا کے کو فیان بر چیدہ شد اندر جهان تاروان شد خون ز حلق شہسوار کر بلا سیر شد بر تہ سیان در ماتم شاہ شہید ای انصیبی خون بریز از دیدگان از جای ا</p>	<p>آفتاب کر بلا تو آسمان فاطمہ نخن فشانہ از بہر چشم خون نشان فاطمہ روز محشر شد تو کشتے در کمان فاطمہ حاک شد سے از صفحہ عالم نشان فاطمہ حوری و غلمان شدندے نوحہ خوان فاطمہ آن سر کے کو بود فخر و ودمان فاطمہ بعد از شاہ شہیدان خانمان فاطمہ شہ روان اندر رجنان از تن روان فاطمہ تا بچہ شد آہ و ناله از زبان فاطمہ در عزادارے نقش نوجوان فاطمہ</p>
---	--

نوحہ اباعبداللہ الحسین صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ و شہادت

<p>در کوی وفا ہم ز دل و جان شہہ زبان ای خورشیدم ہستے بد و صد عنت واکرام تو همان ای خورشیدم بنگر کہ منم بصفت بہر تو گر بیان ای خورشیدم شد خاطر جمع چو سر زلف پریشان ای خورشیدم پیش از بہ کہ ہم تو بری گوی زیدان ای خورشیدم انجہ گزندشت است بن مضطر و حیران ای خورشیدم آندم کہ ہمہ خلق ز ہم ہست گریزان ای خورشیدم جان را بہ رہم دادی و گیری بخش آن ای خورشیدم بر دامن و خسارہ خود تند چو باران ای خورشیدم</p>	<p>ای گشتہ فدایت ز جہد شہیدان ای خورشیدم خوش باش کہ اشب بہر شافع محشر در جنت جاوید از مرتبہ و رتبہ و قدری کہ تو داری از راہ شہادت از قتل تو ای حامی اولاد پیروز صدقت کردی تو را خلاص فدا جان برہن پیش از بہ یاران چون پای گذاری تو بغرورس برین کو بر جہد صفدر بر روز جزا و صفا مائی تو فخر خاک بے راہم خوف در حشر شفاعت تو دو صد کس بنائی از خویش آواز خونباہ دل را بقرا سے تو انصیبی اندویدہ فشانہ</p>
---	---

نوحہ مادر علی اکبر

<p>در کرب و بلا پیش و پیام علی اکبر مادر بغایت</p>	<p>ای خسرو بی ملک و سپاہ ہم علی اکبر در بغایت</p>
--	---

<p>رفت ز بر مدک دیده چو تو رم قربان تو مادر پروانه صفت بال و پر جلک سوخت تریان تو گذار مرا بیاس و تنها بغیر بی قربان تو مادر بعد از تو سر خوش گذارم بیایان قربان تو مادر ای کشتی بشکسته ز طوفان مخالف قربان تو مادر در امت از بر نصیبی پس صد حزن قربان تو مادر</p>	<p>بعد از تو چو شب روز سیاهم علی اکبر در بغدادیت بی شمع رخت زان شب آهیم علی اکبر در بغدادیت ریخیده مر و نیست گناهیم علی اکبر در بغدادیت زین حرف خدا هست گوایم علی اکبر در بغدادیت در بحر سر شک غم تو حال تیا هم علی اکبر در بغدادیت کوکب افشانند ز بر سر تو ما هم ما در بغدادیت</p>
---	--

پیش خوانی در شهادت عباس

<p>دلا و صیف میدان کر بلا عباس چو دید که و تنها پشت کرب و بلا شمال طره زینب دلش پریشان شد زخم باره اعدا سر شیدان نرم گداخت جوشنش از آه سینه کهنه حمیت اسد اللیش بجوشش آمد بفرست بشکسته سپاه اعدا را سومی فرات روان شد سکنه دران انود مشک پر از آب و بر فکند بدوش که ناگهان ز پس و پیش از جنوب شمال به ضرب تیغ فکندند هر دو کشتش را بسوی مشک کی تیری از کمان انداخت چو آن بدید مرکب فنا در سر خاک ز تیغ رشته عیش به کربلا چو گسیخت درین عزم ای نهیبی بجیت گداشتک</p>	<p>گشت سبکه فامتش ز غم چون دس شاده است حسین خسرو بن عباس چنانکه جمع مدبره دگر سپاه حواس بقتل گاه بدیده شمال دانه داس بتن چنانکه گدازد بکوره نار شاس زهم دریده سپاه یزید چون کپاس چو ضرب دست مگر ضرب دست فخر تال رسید آب بقار اچو خضر با الیاس روان بجانب خیمه شدی بچول دهر اس بر او هجوم نمودند فرقه نشناس گرفت مشک بدندان و دشت آذر باس مشک خورد و گدشتی از لیل چو تیر قیاس بر خیت خون مراجمی در آمد خالی کاس ز خون گشت چو یاقوت دانه الماس که هست مشتری از نقد جان بر او عباس</p>
---	---

نوحہ در شہادت امام حسین علیہ السلام

<p>شد شہید تیغ اعدا تشہد تا شاہ دین بر زمین آفتاد ازین تا شہ گلوں قبا تا کہ خون جاری شد از دیدہ زخم حسین چون شہید اہل کین شد خامس آل عبا بر سر نش حسین در خاک گرم کر بلا در سر قبر حسین باشد بافتان فدا طمہ از جفا بے پردہ شد خورشید و ش اندر جہان بر دین خاک ہم ہنگام اسیری چون ہلال ای نصیبی دم بکش زین ماجرای جانگداز</p>	<p>خلفہ در قدسیان آفتاد بر عرش برین آسمان بر خاستہ بانالہ از روی زمین چشمہاے اشک جاری شد ز چشم حور عین کرد دروازہ چار جانب سوے خیمہ اہل کین ہمزین بانوحہ آمد عیسے گردن نشین از زوال روز عاشورا نئے تار بعین بانوان پردگے آل فتم المرسلین مہی نمودندی ہاگشت عجب شان آن این گفتن این جبرائیل بر وزوا پسین</p>
--	---

نوحہ روز عاشورہ

<p>روز عاشورا کند شرح بلا سے کر بلا تیغ دانے چون گزشتے سرگزشتہ اکبت ز نیب و کاٹوم گردیدند بے مقنع اسیر نو عروس قاسم داماد چون رنگ حسا گشت این غم ز نیب افسردہ دل را تا کہ دید گر گویم قصہ ویرانہ شام خراب ساخت حاضر اہل بیت عصمت اند بارگاہ بردہن خاک چہ گویم من کہ چون بود آن زمان آل احمد را العینان بر کینتر سے خدا ستند ای نصیبی میزنی آتش اگر گوئے و گر</p>	<p>قصہ اندوہ و رنج مبتلا سے کر بلا بعد از سردادن گلگون قبا سے کر بلا در غل و زنجیر شد زین العبا سے کر بلا دست گیر ختم شد در اجرا سے کر بلا پیش رو بر نیزہ سرازین جدا سے کر بلا لرزہ افتد در فلک سچون بنا سے کر بلا بے حجاب و پردہ اگر کین اشقیاء سے کر بلا در بر آن بی حیا صاحب حیا سے کر بلا ای فلک دیران شوی چون خیمہ مای کر بلا بر دو عالم یک بیک از قصہ ہا سے کر بلا</p>
---	---

تمام شد

فاتحہ ہر ترویج بعد خاتمہ واقعات لما قبل علیہ الرحمہ وغیرہ

<p>آن شیعہ ائمہ ہر درویش زوجہ مرتضیٰ و بنت رسول کاشف راز ہم خفی و جلی سبط احمد شیعہ زین الدین راکب دوش سید الشہیدین آن امام امام زین العابدین واقف علم باطن و ظاہر راجہ شیعہ مصطفیٰ ناطق ہادی دین امام ہر دوسرا حجت حق امام انس و جن راز دار قدیم لم یزلے عالم علم مصطفیٰ و علی عسکر کے نور دیدہ ہوسے وارث انبیاء امام حسین سورہ فاتحہ دگر صلوات</p>	<p>بہتر ترویج احمد مختار بہتر ترویج روح پاک بتول بہتر ترویج روح پاک علی بہتر ترویج روح پاک حسن بہتر ترویج روح پاک حسین بہتر ترویج حضرت سجاد بہتر ترویج حضرت باقر بہتر ترویج حضرت صادق بہتر ترویج حضرت موسیٰ بہتر ترویج ضامن و مامن بہتر ترویج روح پاک نقی بہتر ترویج روح پاک نقی بہتر ترویج روح ابن نقی وزیر اے ظہور مہدی دین پس نحو ایندیشیہ حضرات</p>
--	---

قطعہ تاریخ وفات و شہادت جناب نچین پاک علیہم السلام اگر کتاب شریعہ لکھیں

<p>در شوق جید گل تاریخ نچین ناگہ نڈاز بیلے آمد بہ گوش من تاریخ فوت شان مجول از یاسمن باقی سہ حرف بہر حسین و علی من</p>	<p>رفتم بباغ فکر و دودیدم بہر جن ہر غنچہ را کشودم و جستم زہر گلے احمد و فاطمہ و حسین و علی حسن اول دو حرف بہر محمد و فاطمہ</p>
--	--

قطعه تاریخ طبع کتاب ہند از مولف		
واقعہات مقبل و ہم محشم از ظہور و نصیبی و نسیم دلم این گوهر رنج و الم سفت	طبع گردیدہ بفضل ذوالکرم واقعہ ملاحظہ بے خوف و بیم پے تاریخ طبعش باغ شد گفت	
ولہ ایضا		
از نسیم شبیر سینیہ داغ شد	سال تاریخ منور باغ شد	
از نواب علی امجد خان عرف نواب قصیر مرزا صاحب		
پے طبع سخن ہائے گرامے فہمیدے محشم مقبل نصیبی سمن شش ش جت را از گنجش بشر اشیر دی الحجہ پاک پے تاریخ طبعش گفت قصیر	ز لطف دوستی بشیم بیان شد نسیم و ہم خطار و شن بیان شد زمانہ رو بہ پشت جاودان شد بحمد اللہ مطبوع آسپندان شد کلام شش کسان مطبوع جان شد	
قطعه تاریخ طبع از مرزا محمد کاظم علی خاں صاحب خلف مرزا محمد زکی عینی صاحب		
حاجی وزیر و نواب اسیر ابن اسیر ہفت کس ناظم این مجموعہ بدان اہل کمال از و لا مصرعہ تاریخ نوشتہ کاظم	توزن غم ساخت پیر چچا پناہم نایاب واقعہاتیکہ ز تحفیل شود واجب و نواب حلیہ طبع بہوشید بہ اذن نواب	
قطعه تاریخ طبع از محمد شاہ ولی صاحب خلف حافظ نوگر علی صاحب خفنی الدب		
اندیزان مرثیہ ہاشمت شدہ سال تالیف بودہ این مصرع	شرح حالات حسین آل حسین نسخہ جمع شد از حال حسین	

وله ایضاً		
طبع شد در ثبیر حال حسین		خوان سخاوت بی سال طبعش
وله ایضاً		
که شده جمع و طبع گشته آن واقعات شه نشسته و جهان		هست مجموعه بدیع و شگرت سال طبعش رقم سخاوت کرد
وله ایضاً		
شرح حال شاه عادل طبع شد واقعات رنج کامل طبع شد		اے عواداران بختبیل ثواب سال تانخیش سخاوت زد رقم
وله ایضاً		
طبع گشته زب پے فیض غوم شرح احوال شیب منعلوم		از کلام شمر امرشیه با + شد رقم سال نروس الهام
تمهید مختصر بطور تقریب		
<p>بر واقعات ماقبل و ملاحضه و ملائمت و ملائمت کاشی و ملائمتی و ملائمتی و ملائمتی مع برسنی از حالات هر کدام که بهر سیده و از کتب تذکره با و تانیج به نظر افتاده به پیل ایجاز مستند از مخزن الزائب و خزانة عامه و تانیج عالم آراسه عباسی و شمس الفی و حزن المومنین و تذکره کلمات الشعرا و غیره</p>		
ذکر برسنی از حالات ماقبل		
<p>در کتاب حزن المومنین به طور است که ماقبل در عنوان شباب جوانی بوده پس ظریف - الغافق و اریام محرم جمعی و ریویست که گریه کنان و دست بر سینه زنان بعد از آنکه جناب سید الشهدا علیه افضل التحية و الثنا همه ترن مشغول بودند ملاهم در آن جماعت در آمده چیزی براه استهزار و تمسخر باز خواند چنانکه ازین گستاخی و شور ادبی ملامت تمام آن جماعت راجل</p>		

دل بہ درد آمد بسے بر نیامده بود کہ سراپای ملا امراض جذام فرا گرفت بعد سے کہ مردم از ترسبت
ملا اجتناب ورزیدند سے تا نوبت باینجا رسید کہ ملا در گلخن حمام سے ماند سے تا نظر مردم
برو سے نیفتد۔ روزی در خرابہ بادل شکستہ نشسته بود کہ بیک ناگاہ گرد ہے از شیعیان
دست برسینہ کوبان و یاسین گویان را دید کہ سے خوانند سے

چہ کر بلا است امروز + چہ پر بلا است امروز + حسین مظلوم + ازین جدہ است امروز +

ملا را بہ استماع این کلمات دل بہ درد آمد و آنستہ در نہاد افتاد۔ بہ دیدہ حسرت و ریشیان
باز نگریست و گریست و گفت سے

روز غراست امروز + جان در بلا است امروز + افغان و شوخ و شر + در کر بلا است امروز +

ہمان شب جناب پتیمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم را در خواب زیارت کرد کہ بحال ملا بسے
نوازش و لطف فرمود و از سر تقصیرش در گذر نمود و بخشود گویند ہش محمد شیخی بود جناب
خاتم المرسل اورا ہمدردان خواب ملقب بہ لقب مقبل نموده -

و رحزن المؤمنین منقول از مقبل آورده کہ ہر گاہ در عالم رویا بہ زیارت جناب سید الشہدا
علیہ السلام شرف شد و دید کہ مولانا محقق را امر بخواندن مرثیہ شد و بعد فراغ بوطاسے خلعت
کرام یافت چنانکہ کیفیت مفصلاش در ذکر مولانا محقق نوشتہ آمد ملا مقبل بخود اندیشید کہ درخ
مگر اشعار من بقبول حضرت سرور نیامده و نہ بمن ہم التفات می فرمود و امر بخواندن سے رفت
ہنوز این اندیشہ پیرامون خاطر مقبل نگشتہ بود کہ حوریہ بخدمت خواجہ ہر دو سر التماس
داشت جناب فاطمہ زہرا رضی اللہ تعالیٰ عنہا عرض می دہد کہ قبر فاطمہ تا مقبل ہم واقعہ از
مصائب سید الشہدا باز خواند پس آنحضرت مرا حکم کرد و بر بنبر بر آدم و بر پانچہ نخستین التیادم
و این مرثیہ باز خواندم سے

روایت است کہ چون تنگ شد بر امیدان	فتا و از حرکت نودا الجناح و از جولان +
نہ سید شہدا بر جبال طاقت داشت	نہ نودا الجناح و در کتاب استقامت داشت
کشید باز رکاب آن خلاصہ ایجا د	برنگ پر تو خود کشید بر زمین افتاد
بلند مرتبہ شایستہ ز صدر زمین افتاد	اگر غلط نہ کنم عرش بر زمین افتاد

همین که تا بدین بیت رسیدم شخصه بن اشارت کرد که فرود آئے تخت جگر خواجہ ہر دسرا
 خباب فاطمہ زہرا علیہ السلام بیوش شدہ پس فرود آمدم و منتظر عطاے خیر البشر بودم کہ دیدم
 فیض مبارک سبط خیر البشر داشت و شخصه جلیل القدر از اندرون فیض مقدس بیرون فرامید کہ
 زخمهایش از شمار ستارہ افزون بود و جراحاتش از حد و حصر بیرون بود و خلعت فاخرے
 بن عطا داد و عرض کردم فدایت شوم کیستی فرمود -

حسینم کہ دوش بنی بود جسام | فرستاد خلعت خدا از بر ایام
 بالجملة حد کمال سخن تجیش از کلامش میتوان دریافت کہ در فن شاعری و لطائف و ظرائف
 شعرے تا بہ کجا رسیده بود -

ذکر بر خے از حالات ملاطھوری شیرازی

صاحب خزانه عامرہ نوشتہ کہ ظہورش عالم سخن را تواخت و نورش سواد معانی را روشن ساخت
 خوش زبانی از ذخیرہ اندوز افتخار با و شیواییابی از و چہرہ انروز اعتبار با و شوی را بہ کری
 عجیب نشانہ و نشر از جواہر نہ و اہر گد را نہ و بعدا کتساب حیثیات از ولایت ایران بدکن
 افتاد و آستان ابراہیم عادل شاہ ولی ہمایون را قبلہ آمال خویش ساخت و رنگ
 ساقی نامہ بنام بہمان شاہ ولی احمد نگاشت -

سر خوش در کلمات الشعرا آورده - ظہوری و قتیکہ ساقی نامہ را پیش بہمان نظام شاہ در
 احمد نگر ارسال داشت پادشاہ چند زنجیر نیل پیر از نقد و جنس صلہ اش فرستاد ملا در قہوہ خانہ
 نشستہ تنباکوی کشید و دستا و ما قبض الوصول خواستند قلم بہداشت و پارہ کاغذ بر نگاشت
 تسلیم کردند تسلیم کردم (مراد از تسلیم قاعدہ ادبی کہ در ہند معمول بود در عهد سلاطین تیموریہ)
 در میان مولانا ظہوری و عرفی شیرازی مواتات و مراسلات بودہ سال دفات مولانا ظہوری
 در دکن یک ہزار و بست و پنج ہجری است کلیات ظہوری از شعر و نظم قصیدہ و غزل و رباعی
 و ترجیع بند ترکیب و قطبہ و ساقی نامہ مشہور عالم است -

ملا نسیم لوحی

ازین ہر دو شاعران ہم در کتب مذکورہ با و تواضع کو موجود و ارم نشانے نیافتم و نہ در کتب مطبوعات

شعر سے یہ طور سند بہ نظر م رسیدہ ممکن است کہ ان معنی از قصور سیکستیم بود سخن مختصر اگر تا اختتام طبع بیاض از حالات این حضرات و تاریخی یا تذکرہ بنظر خواهد رسید در خاتمہ بیاض گزارش خود ابرامہ والا ہین کلام مندرجہ بیاض شاہد شود یا فی این حضرات چہ کم است۔

ذکر مہنہ از حالات ملا محشم کاشی

صاحب خزائن عامرہ سے آرد کہ محشم کاشی ہمانا اوستا و عالی مقام و در خیال سخن بخان سیلے صاحب اختتام است شہسود مختصر سے در مدح عبد الرحیم خانخانان مشتمل بر عرض حال شخصی از کاشان بند و رشتان فرستاد و خانخانان اتماسش را قبول داشته سفارش کتہ را بمقصود نامزد ساخت صاحب تایید عالم آرای عباسی آرد و مولانا محشم قصیدہ فرما و مدح شاہ طہا و قصیدہ دیگر در مدح پری خانم دختر شاہ طہا سپا گفتہ از کاشان بہ اصفہان فرستاد و وسیلہ شہزادہ پری خانم از نظر شاہ گذشت گفت راضی نیستم کہ شعر از زبان مدح من آلایند اوستہ آنست کہ قصیدہ با در مدح اہل بیت علیہ السلام گویند و صلا آن غنین از ارواح مقدسہ حضرات و پس از اوقات و از ہر گاہ دین خیر مولانا در رسید ترکیب بند مرثیہ سید الشہدا علیہ السلام گفتہ بشاہ فرستاد و بجائزہ الایقاش کامیاب شد۔ اگرچہ مزدوران بسیار بر شہر آنجناب خامہ فکر را شکر ریز ساختہ اند لیکن حسن تہو سے کہ این مرثیہ یافت دیگر لایصیب ینقادہ۔ در تذکرہ مخزن الغرائب کہ ہمانا کتابت غریب مسطور است کہ ہر گاہ پسر مولانا محشم کاشی جامہ گذاشتہ و از عالم فناء بدربار شہنشاہ محشم در غم فرزند مرثیہ گفت کہ این و وصیت از ان است۔

سپاہ پوشم و بر سر کفم ز ماتم خاک
چہ داتو خاک نہ کردے بر ز ماتم من

رد و لود کہ تو در زیر خاک با شتہ و من
چرا تو جامہ نہ کردے سپاہ در غم من

شیخہ حضرت امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب علیہ السلام را خواب زیارت کرد و شنید کہ منیر اند
محشم در غم فرزند خویش من مرثیہ گفتی و چرا بر اسے فرزند من نگفتی مولانا کہ صبح از خواب خوش
بر آمد ہمہ در دیش در آن شبے این خواب بہر آمد تا روز دیگر باز ہم در حالت خواب زیارت حضرت
مراقصہ کے تصرف اند و شنید کہ من فرمایند اسے محشم ہا سے فرزند من مرثیہ گو مولانا عرض

داشت که فدایت شوم چه بگویم - ارشاد رفت که بگویند باز این چه پوشش است که در خلق عالم است چون از خواب بر آمد مصرعه بیاوش بود از هلاکت در همین بزم مرثیه گفتن آغاز نمود -

در کتاب حران المؤمنین از ملا مقبل آورده که گفت چون واقعه شهادت را با تمام رساندم آدینه شب بود چندان آن واقعه را خواندم و آنقدر گریستم که بعد از آن حالت بر سر غنودم و بخواب نوشین خوشن شدن را در روضه مطهره فرزند ابوتراب دیدم که در حرم محترم منبر کے نموده اند و صاحب محراب و منبر یعنی حضرت پیغمبر علیہ الصلوٰۃ والسلام نیز رونق افروز است و افراد و تلامذہ محترم را حاضر آورده سپس بمحشم فرمان رفت که شب شب ادب است بر فرزند منبر برو و چیز کے از مصائب منہدم حسین علیہ السلام بر خوان محشم بالا کے منبر آمد و این مرثیه باز خواند -

شور و شور و اہمہ را در گمان فتاد
ہر جا کہ بود طائر کے از آشیان فتاد
ہم گریہ بر ملا کہ بہشت آسمان فتاد
چون چشم اہل بیت بران کشتگان فتاد
ہم پیکر شریف امام زبان فتاد
سر زو چنانکہ آتش از در جہان فتاد
رو در مدینہ کرد کہ یا ایسا الرسول
وین صید و ستہ بازوہ در خون حسین تست
دور از زمین رساندہ برگردون حسین تست
زخم از ستارہ پرتش افروز حسین تست
شاہ شہید و ناشدہ مدفون حسین تست

بر حسد بگاہ چون رہ آن کاروان فتاد
ہر جا کہ بود آہو کے از دشت پاکشید
ہم بانگ نوحہ خلفہ در شش بہت نگند
شد و حجت کہ شور قیامت بگردفت
ناگاہ چشم وختہ زہر از آئینہ سان
بے اختیار نفسہ نہ از حسین زد
پس باز بان پر گاہ آن بقیعہ اقبول
این کشتہ فتادہ بہامون حسین تست
این نخل ترکز آتش جانہوز تشنگی
این آہے فتادہ بدریا کے خون کہ بہت
این قالب طہان کہ چنین ماندہ بر زمین

ملا مقبل گوید کہ بعد از فراغ غلاب سید عالم علیہ السلام مولانا محشم عطا فرمود و سپس بہ ملا مقبل ہم خلعتی ارزانی داشتند چنانچہ کیفیت مفصل مطالبہ خلعت بہ ملا مقبل در حالات مقبل بیاید انشاء اللہ صاحب شمس الضحی گوید مرثیہ ہائیکہ مولانا محشم در مصائب اہل عبا گفتہ مشہور عالم است از ابتدا عالم تا انقضائش کسی نہ گفتہ و خواہد گفت کہ بالفرض اگر کسی خون بگرورد و بگوید بارے

بارے این قبولیت و تاثیر از کجا خواهد آورد که مرثیه های ملا را در عرب و عجم و هندستان حاصل شده -

ملا نصیبی زن که کرمانشاهی

اگرچه از حالات این بزرگوار در کتب های که ایدون پیش نظر است چیزی نیافتم و نمیتوانم گفت که مولدش کجا بود و نشود و نمائش به کدام شهر اتفاق افتاده و سکنش کدامی مقام است و نظمش جزء دین بیاض دیگر هم باشد یا نه ولیکن از فصاحت کلام بلاغت نثار و لطافت مضامین اشعار آموختن میتوان یافت که همانا شیوا زبانی و جادو بیاسی بود چنانچه شهود و انجمنی را بنده از بند های که در تخمیش مرثیه ملا محتشم کاشته آورده خاطر شریف ادست دهمدیرین بیاض بنقام خود بیاید می بخارم مخمس شعر ملا محتشم کاشی سه

کاش آن زمان ملک زنگون شد	کاش آن زمان جو فلک نیلگون شد
کاش آن زمان سر اوق گردون نگون شد	کاش آن زمان تمام جهان غرق خون شد

این خرگه بلند ستون لی ستون شد

این مخمس یکی دوازده بند دارد و در بعضی از بندها هفت نمه واقع شده و در بعضی شش نمه و در تمام بند دوازدهم از مصنف عبارت ذیل ثبت افتاده که حرف به حرف بگارش می آید
 هرگاه اربابان دانش ازین مخمس ایراد می یابند گویند بجاست نظر بآنکه در ششم محرم الحرام ۱۲۲۰ در حیدرآباد دکن بحسب التماس دوستان در یک روز مخمس را تمام کرده بخواننده داده شد هرگاه چیزی بهتر بنویس صاحبان شعور برسد تغییر و تبدیل بدهند که خالی از اجربیت این عبارت و شیر بدین زو لوسته تا او را فغان سخن سر رشته انصاف از دست نه داده بداد سخن سنجی مصنف فرارند که در مدت یک روز اینقدر باز گفتن چه مایه کاش جان می خواهد میداند آنکه میداند -

ملا مخلص

نمی توانم گفتن که این ملا مخلص کدامین مخلص است چه مخلص خدایا است کی مولانا مخلص کاشی است که اوصاف مستغنی از بیان است و اکثری از اشعارش ادب شناسان شعرا و در زبان دیگر میرزا مخلص است آن هم از شایسته شعرا بود و از کتب مصطلحات بجمود

بهرار عجم و غیره اکثر بیا تشبیه میل سند موجود و برین مرتبه نرسیده اند الا اهل زبان و اگر کسی اهل زبان نیست و کلامش بدین پایه نرسیده میگویم که بهایه اهل زبان بلکه محبوب ایشان است - و دیگر مخلصی است که مولدش سود بهره بود از توابع لاهور و در شاهیجهان آباد مدت ها بسر برده است آنندرام نام داشت و به نسبت و کالت حنیف الدوله بهادر ناظم صوبه لاهور معزز - نازک خیالان نه پندارند که شمول آنندرام مخلص و زمره ملایان بعید القیاس نمیاید چه لفظ لارا بارام چنان نسبت داشتند که رابا هر شیء - این مخاطره بلا شبهه بجا می آید خود است و لیکن چون در بعضی منقول عنده نام و نشان هیچ یک از شعر انوشهره جرتخلص به از دیاد لفظ ملائیر نظر بریکه اکثری از بند و هم شعر یک عوادری شده انشده امی بوده اند گمان می رود که مگر مراد از لفظ مخلص آنندرام بوده باشد و لفظ ملا به سبب نام واقفیت نام شاعر کاتب بعضی نظره سیاق دیگر اسامی افزوده باشد بهر تقدیر اشعارش دلگذازا است و مضامینش به حسن لطافت انباز -

خاتمه الطبع بطرز تقریر ریخته قلم کج مجرقم سید امیر احمد امیر ملگرامی تلخیص عزیز
مصر شیرین بیانی و فصاحت یوسف کنعان شیو از ربانی و بلاغت
نظامی نظام کلیمی کلام جناب خواجہ عزیز الدین صاحب التخلص بعزیز نظامی

قبل منشان در باب صلاح و سداد را شکر زیبا و مقشع مخلصان در صاحب محمد و آله لامجاد را پس
بجا که گاهست حجاب زدگان پرده خفاران و ظهور بخشیده و دمی کوه و تاران ظهور را تبیین کنیم
به علم عدم رسانیده یزدان است که تلحکمان عدم را تسلط ذباغ نعیم فرماید و همان است که
سرکشان الم نصیب را قبل از عذاب الیم - آنانکه بلوح دل شان طفرای غیر و شرین صله
منقوش است میخوانند که اگر براه رحمت پویم از دست یا طلق ظلمت جویم مقدر اوست
نظر برین سلطان ولایت و لاکه در بازار تسلیم و رضا سر فروشی کرد نقود و رحمت از یزدان بود
و شیطان عالم کبر و دغا که با بر گردید کان بدین گونه خطا و جفا از رانی داشت رحمت بر رحمت
بجان افرو و از نیجاست که اگر نصیبی از شماره شده اند و شد ادو انتظام مصائب بلا رسیدگان

جلد عباسی - ثبت بابی مع رسالہ ترجمہ ہلوتا
بنابر مذہب الیہ از شیخ بہار الدین آملی -

دعائے جوشن صغیر بزرگ و مختصر عقلی اردو -
احکام الاممہ - از حاجی حسن علی بنابر مذہب الیہ
منہج النجاة مع دلائل عاشوراء از سید
غلام حیدر خان متوکلن جانی بنابر مذہب الیہ
زبدۃ المصائب جلد اول - مصنفہ
محمد عسکری -

اعمال الصالحین - بنابر مذہب اثنا عشر
از مولوی سید مصطفیٰ مرحوم -

طغرائے مرغ - بطرز جدید مطبوعہ شمس
دیوان نوحہ جات حیدر مرغ مناجات جلد
اول مصنفہ آغا حیدر علی بیگ -

کلیات مرانی - در باغیات و سلام از مرزا
سلامت علی تنجلی بہ ویر کامل دو جلد میں -
کلیات مرانی در باغیات و سلام
از میر بہر علی صاحب متخلص بہ انیس کامل
چار جلد میں -

مجموعہ قرشیہ صفیر جلد اول از سید مصطفیٰ حسین
متخلص بہ صفیر نہایت عمدگی سے یہ مجموعہ
نوادیر مرثیوں کا کوشش وافر سے فراہم ہوا
کلیات مرانی در باغیات و سلام از میرزا بہ
صاحب متخلص بہ مولن کامل تین جلد میں -
مرقع غم - جلد سوومہ مصنفہ محمد رضا خان
بہادر متخلص بہ رضا -

فہرست کتب

مجموعہ مرانی در باغیات و سلام از مرزا ولید
صاحب بہ کلام قدیم استعارہ مرثیہ گو کا ہوا -
جو استاد مثیل گذرار بڑے تخلص سے یہ دفترہ
دستیاب ہوا جو چھ جلدوں میں کامل ہوا -

مجموعہ مرانی در باغیات و سلام از مرزا ولید
صاحب - جلد ششم حسب مراتب مذکورہ بالا
مرثیہ ہائے اولیں بلگرامی مصنفہ میر ناصر علی
صاحب - یہ مجموعہ بھی نادر مرثیوں کا ایک پیش
دفترہ ہوا اگر سو گواران ماتم صاحب سید الشہدا
اسکو ملا خطہ میں لائیکے تو ایک مجموعہ سونو و گدار
اور نوحہ و کھانکے سبجان التذکیا علیہ کلام عربی
اس مجموعہ کے آخر میں کچھ سلام اور رباعیات
کلیات مرانی - یہ کتاب سلام از سید حسین
متخلص بہ بن -

مجموعہ قیلا و مصطفوی - شامل تین رسالہ (۱)
قیلا و مصطفوی (۲) و ظاہل النورین (۳) شکرانہ و غیر
از سید ذریعہ حسن رضوی شہدائے بنابر مذہب الیہ
جوشن صغیر و کبیر مع درود طوسی مترجم بنے
مجموعہ دعائے کشائش رزق و دفع تیب و غیرہ
جبکہ مولوی سید تصدق حسین صاحب رضوی مع
مطلع ہائے بقاء با چند نسخہ اصل کتاب کو بہ نجات
فعلی درست کیا اور بہ وقت صحت کابی و بدوین
الفاظ اور اعراب کل وعادوں کے نہایت کوشش سے
صحیح فرمایا یہ کل معاین مذہب شیعہ میں بہت کمی
رکھتی ہیں اور کچھ پڑھنے والے کے لیے نواب بہ انشاء اور

CALL No. { 1915 5122 } ACC. NO. 1298.
 AUTHOR کاشی، ملا محبتش
 TITLE

Acc. No. 1298.
 Class No. 1915 5122 Book No. ک 11 دو
 Author کاشی، ملا محبتش
 Title دوازده بند ملا محبتش کاشی

HE TIME

Borrower's No.	Issue Date	Borrower's No.	Issue Date

MAULANA AZAD LIBRARY

ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES:—

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of **Re. 1-00** per volume per day shall be charged for text-books and **10 Paise** per volume per day for general books kept over - due.

